

Sexta etas. Christus

De principatu romano sic dicit cicero in libro de officijs **C**ertū est fuisse aliquo tps. quo sine regibz viuebat. At postqz iuregentiū possessiones ceperūt diuidi. nō alia de cā reges sunt instituti. nisi iusticie fruede. Nā cū in initio premere mltitudo. ab his qui maiores opes habebāt ad vnū aliquē viz pfugiebāt vtute prestantē. qui phiberet iniuriari tenuiores. equitatē pstitūendo. summos cū infimis pari iure ptingeret. Cūqz adhuc regnātibz regibz debiliores nōnū qz opprimerēt. leges pstitui placuit. q ad iudicādū nō odio aut grā ducerēt. s; tales inopi qles potenti prestarēt aures. Quo fit. vt leges nō solū populū sed regē qz obligare sciamus. At si regē premnere leges. capere bona subdito

Impatores.

rum. violare virgines. stuprare matronas. et cetera illicita facere videamus. nonne illo submisso alius sublimatur. qui et bene gubernare. et legibus nouit obtemperare.

et pius pater in subiectos sibi. Aiebat namqz quibusdā principibz qui cupiebāt grauare plebē. Boni pastozis est tondere pecus. non decoriare. Itēz cū suaderent sibi vt baluos mutaret. dixit. Glidi quēdāz muscas egri vulneribz insidentes fugare. quē eger increpauit. dicēs. Qm̄ ventura sunt sitibunde vt sugant. Iste tantū quia plene sunt locū occupabāt. Quasi dice/

Cyber?
pugn?
an. xliij.

Anno mundi

V^o CCXI

Ihesus
xps ano
rū. xij. in

templo doctores audit.

Anno christi

XII

Anni christi p hanc lineam continuant.

iobannis apud euangelistas. nisi qz duodennis remansit in iherusalem audiens doctores etc. Hoc autem quod dicitur. et erat subditus eis. tanquā granum salutare multipliciter teritur a doctoribus et deuotis personis. vsqz hodie conantibus persuadere que fuerit cōuersatio xpi in illis. xvij. annis Ille autem liber qui de infantia saluatoris intitulatur. quia iam diu inter apocriphe deputatus est nil auctoritatis affert. nec veri simile est qz talia diuina opera. et gloriola miracula pueriliter inter pueros fecerit. qui vir tempore debito. ad huiusmodi faciendapotuit etiam a matre sua benedicta inclinari. et similiter apostolis etc. Dixit em̄. Nondum venit hora mea etc. et Non sum missus nisi ad oues que perierant. domus israel etc. Igitur omnibus credere. et nulli credere eque vitiosum est.

Procuratores iudee.

ani?
ruf?

primus

Cla/
leri?

gracus
an. xi.

Sub hoc moritur augustus.

Iste palam vendidit sacerdotiuz. Qui plus dedit. ille obtinuit. Et sic plures in breui fuerunt

Folium. XXXVI.

Eret **C**onsultius est ut locupletes teneamur. quam illis amotis. tenuo tentues vitare cogamur. **M**agnū prudentissimi viri consilium. Taliter enim quidā fraudulenti solent insidiari principibus. ut se3 pūmē pūm3 eos prouocent. **Q**uo facto. sciunt qm̄ necessarij sunt eis. cogentes tēu3 cepa eisdē sc3 tā principes q3 pūm sicut volunt. ac suis astutijs magis magisq3 inuoluentes. **S**axia prudentia principum est. ut se taliter agant. ne plebibus exosi fiant. omnesq3 contra: rium suadentes abicere statim debent. ut famam suam dilatent. q3 pūmūtatē diligāt. hoc tam paganorum q3 sanctissimorum virorum consilium semper fuit. **E**xempla sunt quotidi ana rē. **H**ic etiam tyberius bene de christo sentire cepit et eum pro deo coluit rē. **D**icit quidā

q3 tandem crudelis factus sit contra potentes. **S**i hoc verum est quis scit quo iudicio actum fuerit. **M**agnū utiq3 pietatis argumentum fuit. q3 subiectis et pauperibus semper gratio sus extitit. pacem etiam habuit cunctis diebus suis. **O**mnes christi ac christianorum cūtra: victores sine omni miseratione deleuit. et pilatum exilio dampnauit. **M**oritur tandem cum ingenti gaudio mltor3. sed peior eo successit. **V**ixit annis. lxxviij. et impauit annis. xxiij.

Iohannes baptista sanctissimus ab herode decallatur. qui arguit eum de adulterio. **I**le fuit herodes antipa tetrarcha galilee. **Q**ui propter hoc crimē et temporaliter et eternaliter est punitus cum herodiade rē.

Super omnia tunc ihesu amabilem te mihi reddit calix quē bibisti. ait **B**ernardus

V^o CCXXIX

V^o CCXXXII

dane baptizatus est.

pro seruis moris annoruz
xxxiij. et iij. mensium

XXX

XXXIII

Circa hec tempora grande spectaculū mundo innotuit a seculis nō auditum. **R**euelatio aperta beatissime trinitatis. **P**ater in voce. filius i carne. spiri tus sanctus in specie columbe. **E**t hic vngit nobis chris tus verus saluator in lege promissus. qui est via. veritas et vita. et preter quem nō est salus. **I**am hic teritur hysto ria trium annorum. doctrine ipsius fructifere. cu3 mira culis plurimis et gloriosis. qualia nunq3 visa sunt.

Sub hoc iohānes baptista cepit predicare et do minus passus est. quem ipse ob timore3 cesaris iniuste dampnauit ad mortē crucis. **E**t ideo post miserabiliter perijt seipsum occidendo. **D**e funere autē huius mirabilia narrantur.

In anno. xxxiiij. christi multa mi rabilia facta fuerunt. **N**am ipso die passionis eius terra tremuit petre scisse sunt. sol obscuratus est. monumenta aperta sunt rē. **D**ie pasce dominus resurrexit cum multis. **D**einde post dies xl. gloriose in celum ascendit cu3 preda magna rē. **I**n die penthe costes venit spūscūs sup apostolos rē. **E**t hec omnia nostre salu tis eterne sunt sacramēta. in qui bus deuote mētes quotidianaz inueniunt refectionem. **B**eatiss qui versatur in his quoniam fru ctum percipiet sempiternum.

Bexta etas. Crīstus.

Sancta mater ecclesia compatur ciuitati. de qua glorioſa dicta ſunt. vt dicit in pſal. lxxvi. Quid glorioſius ea eſſe poterit. quā gloriſicauit tota ſimul bēa trinitas. quā defendit diuina maietas. quā illuſtrat diuina claritas. quā regit diuina bonitas. cuius caput xp̄s ihs. verus deus ⁊ homo. cuius ciues om̄s electi ſunt. c' mītri angeli illi beatiffimi ſpiritus. excubantes ſupra muros eius die ac nocte. **H**ec eſt quā edificauit vnigenitus dei ſupra firmam petram. nec porte inferi preualebant aduerſus eaz. **H**ec ſyon illa dilecta cuius portas diligit dñs ſup omnia tabernacula iacob. **H**ec eſt ſponſa illa immaculata n̄ habens maculam neq; rugam. quam non vili clenodio. ſed p̄cioſo ſanguine ſubarrauit dñs. **H**ec eſt mater pulcre dilectionis ⁊ agnitōis ⁊ ſancte ſpei. que filios generat in eternum regni naturas. **H**anc p̄nunciauerunt patriarche. hanc p̄dixerunt p̄phete. hanc ſimul omnis illa veteris teſtamenti laborioſa ſuiliſq; obſeruantia. dominam recognoscit. **E**t quid vltra. **C**elum. terra mareq; cū omnibus que in eis ſunt. nomen huic famulantur miniſterio. **I**git glorioſa dicta ſunt de te ciuitas dei. **B**eata tu iheruſalē. quis ſimilis tui. que ſaluaris in domino. **M**egabunt te inimici tui. ⁊ tu eorum colla calcabis. **P**ro patribus tuis naſcent tibi filij. nec deficies in ſempiterna ſecula. **B**enedic domine fortitudini eius. ⁊ opera manuum eius ſuſcipe. **P**ercute dorſa inimicorum eius. ⁊ qui oderint eam non conſurgant. **A**udi domine vocē eius ⁊ ad populum ſuum introduce eam. **D**eus virtutum p̄uertere. respice de celo. vide. ⁊ viſita vineam iſtam. ⁊ perſice eam. quam plantauit dextera tua. **F**iat mās tua ſuper vineam dextere eius ⁊ ſuper filium hominis quem confirmasti tibi iheſum chriſtum dñm n̄m. qui tecum viuit ⁊ regnat in vnitate ſpiritus ſancti deus. in oīa ſecula ſeculorū b̄ndictus. **A**men.

Iheſus chriſtus verus deus ⁊ verus homo. vnica proles intemerate ac p̄petue virginis marie. ſm̄ humanitatem deſcendens de ſemine abrahe. per lineā regalem ⁊ ſacerdotalem. ſp̄s vnicus ⁊ caput immediatū ſancte vniuerſalis eccleſie. rex regū ⁊ dñs dominantium. eternus pontifex. ⁊ iudex viuorū ⁊ mortuorū. xxiiij. annis ⁊ menſibus. iij. p̄grinari dignatus eſt in hac lacrimarū valle. docens primū ope viam vite. poſt etiā p̄lovt euangelista teſtatur. **C**ū aut eſſet annorū. xxx. a ſummo patre oīm deo baptizatus iam in iordanis fluuio. vnct⁹ fuit nobis in primum ac ſummū pontificem ac ep̄m animarū noſtrarū p̄ ſpiritum ſanctum. qui corporali ſpecie tanq; colūba in ſpiritum deſcendens. teſtimoniū ſibi p̄hibuit. qm̄ ipſe eſt vere ſaluator mundi iuxta vaticiniū **I**ſaye p̄phete ſancti. **D**ic elegit diſcipulos. lxxij. quos miſit ante facies ſuam in oīm ciuitatem ⁊ locū quo erat ipſe venturus. dāns eis poteſtates ſanandi infirmos ⁊ oēs languores ⁊ c. ⁊. xij. apoſtolos quos miſit in orbem vniuerſum ad p̄dicandum euāgelium. **N**ec amplius q̄ hos duos ordines inter diſcipulos dñi eſſe cognouimus. quorū formam nunc in eccleſia tenent p̄ſbiteri ⁊ ep̄i. **N**am apoſtoliſ ſuccedūt ep̄i. ⁊. lxxij. diſcipulis p̄ſbiteri quibus duobz ordinibus tota eccleſia eſt p̄miſſa tanq; iherarchis. vt patet in decreto damasiani pape. ⁊ habetur. lxxij. di. c. **C**or ep̄i. **T**andē pius dñs pro grege ſuo moriſ acerbiffima paſſione ſumat. oīm martyrū caput. ⁊ ipſe martyr. **P**oſtq; aut a mortuis reſurrexit. in celū aſcendit. ⁊ ſp̄m ſc̄m miſit. **E**t tūc primū cult⁹ xp̄iani nōis incepit. qui ad finē vſq; durabit.

Chrīſtus iheſus in prophetis p̄miſſus ſm̄ veritatem fidei noſtre eſt verus deus ⁊ ver⁹ homo. **Q**uā veritatē ex teſtimonijs ſacre ſcripture cogimur p̄cedere. **S**ilr ſm̄ eandē veritatē p̄cedit q̄ chriſtus fuit natus de muliere. paſſus. mortuus. ⁊ ſepultus. **Q**ue quidē oīa de deo p̄cedimus fuiſſe vera. non tamen inq̄tum deus. ſeu ſm̄ naturā diuinam. ſed ſm̄ naturam aſſumptam ſcilicet humanam. **S**ic tamen p̄dicta de deo dicuntur ſm̄ veram fidem. vt in nullo derogetur diuine perfectioni. apud eū qui ſacra teſtimonia recte ſcrutaſ. ⁊ ſanā h̄z rationē.

Folium. xxxvii.

Johes scripsit in asia
greco smone. In pñ
cipio erat verbum ⁊
vbum erat apud dē.

Johes.

Ego suz lux mūdi. q̄ sequit me n̄ ābulat in tenebris dē.
Ego suz q̄ testimoniū phibeo dē meip̄o. ⁊ testimoniū p
bibz dē me p̄. Ego suz pastor bon⁹ ⁊ cognosco meas. ⁊
cognoscūt me mee. Ego suz via. veritas. ⁊ vita. nemo
venit ad patrem nisi per me. Ego sum vitis vera dē.

Amen amen dico vobis. Celū ⁊ terrā transibūt. verba aut mea nō trā
sibūt. Qui crediderit ⁊ baptiz⁹ fuerit saluus erit. Qui vō nō credi
derit cōdēnebitur. Ad vobis dico omnibz dico. Vigilate. nescitis em̄
quando dominus veniet dē. Sol contenebrabitur. ⁊ luna non dabit
splendore suū. Et tūc videbūt filiū hominis venientē in nubibz celi dē.

Marc⁹

Marcus scripsit
in italia. smone
tñ greco. Iniciū
enāgelij iesu xpi.

Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporū esto
te ergo prudentes sicut ser. dē. Nolite timere eos qui
occidūt corp⁹. aīaz aut n̄ possunt occidere. S; poti⁹ tū ti
mete. qui potest aīam ⁊ corpus perdere in gehennam.
omn̄s qui confitetur me coram hominibz confite dē.

Lucas scripsit in gre
cia smone greco. Fu
it in diebus herodis
regis iudee dē.

Lucas

Ego rogaui pro te petre vt non deficiat fides tua. ⁊ tu aliquando cō
uersus p̄firma fratres tuos. Qui maior est in vobis fiat sicut minor.
Ego aut in medio vestrum sicut qui ministrat. Videte ne seduca
mini. Qui vult effi venient in nomine meo dicētes. quia ego sum. Noli
te ergo ire post illos. In patetia vestra possidebitis animas vras dē.

**Mathe
us.**

Matheus scripsit in
iudea hebraice. Liber
generatiōis iesu xpi
fili filij dauid.

Bexta etas. Cristus.

Articuli. xij. fidei catholice.

Pe. trus Credo in deū pa-
trē oīpotētez crea-
tozem celi ⁊ terre

And reas Et in ihm xpm fi-
lium eius vnicū
dñm nostrum

Joh āne s Qui cōceptus est
de spūscō. natus
ex maria vGINE.

Jaco bus Passus sub pōcio
pilato crucifixus.
mortu⁹. ⁊ sepult⁹.

Abomas Descēdit ad infer-
na tertia die resur-
rexit a mortuis.

Jaco bus Ascendit ad celos
sedet ad dexteraz
dei p̄tis oīpotētis

Abi lipp⁹ Inde venturus
est iudicare viuos
⁊ mortuos

bart lom Credo in
spiritum
sanctum.

Ma the⁹ Sanctam
ecclesiam
chatolicā.

Sy mon Sanctorum cō-
munionē remissi-
onem peccatorū.

Ju das Carnis
resurre-
ctionem.

Ma thias Et vitam
eternam
Amen

Iheremias. ij. Dñez vocabis me. ⁊ p̄ me ingredi n̄ cessab. **Ero. xx.**
Nō habebis dōs alienos coraz me. **Isaie. xlv.** Ego dñs ⁊ n̄ e alī
creās tenebras ⁊ for. lucē. **Psalm. cxij.** Deus aut n̄r in celo oīa rē.

Abacuc. vl. Ego aut i dño gaudēto. ⁊ exult. i dño ibi meo. **Psalm. ij.**
Dñs dixit ad me filius me⁹ es tu. ego lo. ge. te. **Jo. iij.** Ego ⁊ p̄
vñū sum⁹ **Colo. i.** Qui ē imago p̄tis inuisi. dī. p̄s. vñū dñi celi sūt

Isaia. vij. Ecce vgo p̄cipiet ⁊ pa. fi. ⁊ x. nōm ei⁹ emanuel **Ihere.**
xij. Ille circūdabit vñ. **Galath. iij.** Q. sit dñs filiū suū factū ex
muliere. **Ezech. xliij.** Porta hec clausa erit ⁊ nō apiet. ⁊ vir rē.

zach. ij. Aspiciet ad me quē crucifixerūt ⁊ plangēt rē. **Isa. liij.** Tā
q̄ ouis ad occisionē duct⁹. **Clere** lāguozes n̄ros ipse portauit rē.
Et i. petri. Christ⁹ semel passus est pro nobis. iustus p̄ iniustis.

Osee. xij. Ero mors tua o mors rē **In die tertia susci. rē. ps. xv.**
Nec dāb sc̄m tuū videre corrup. **Eph. iij.** Descēdit p̄o in inferio
res pres terre. **Ro. vi.** Christ⁹ resurgēs ex mortuis iam n̄ morit⁹.

Amos. xi. Edificat in celo ascensionē suā. dñs nōm illi. **ps. lxxij.**
Iter facite ei q̄ ascēdit sup occasuz. **Et ibidē.** Ascēdit i altū capti-
uā duxit captiuitatē. **Mich. ij.** Ascēdit iter pandens ante eos.

Malach. ij. Ascendā ad vos in iudicio ⁊ ero testis velox. **ps. xc v.**
Judicabit orbem terre in equitate. ⁊ popu. in v̄itate sua. **Job. xix.**
Fugite a facie gladij qm̄ vltor iniquitaz ē gladi⁹ ⁊ scitote eē iudiciū

Iob. ij. Effundā de spū meo sup oēm carnez **Job. xxvi.** Spūs
eius ornauit celos. **Sapie. i.** Spūs domini repleuit orbem ter-
rarum rē. **ps. cxi.** Spūs tuus bonus deducet me interram rectā.

David. ps. xxxv. Cōfitebor tibi in ecclia magna. **Sophon. iij.** In
uocabūt nomē dñi ⁊ seruēt ei hūero vno. **Matth. xvij.** Si pec-
cauerit in te frater tuus dic ecclesie. **Qd** peccāz nō audierit rē.

Mich. vij. Deponet oēs iniquitates n̄ras ⁊ p̄iciet in pfundū
maris oīa. **ps. cxvij.** Particeps ego suz oīm timentium te. ⁊ cui
sto rē. **Ezech. xvij.** Quio ego dicit dñs. nolo mortē peccatoris rē

Ezechiel. xxvij. Ap̄ā tumulos vños ⁊ educā vos d̄ sepulchris vñis
Job. xix. In nouissio die de terra resurrector⁹ suz. ⁊ in carne mea
vidēto dñm sal. **Abi. iij.** Reformabit corpus hūilitaz n̄re **ps. lxi.**

Daniel. xij. Ql̄i de his q̄ dormiūt in pul. ter. eui. alij in vitā rē
ps. lxi. Tu reddes vnicuiq̄ iux. rē. **Matth. vñ** Abūt hi i suppliciū
eternū. iusti aut rē. ⁊ ij. **Cor. v.** Domū habem⁹ nō manufactā rē

Iolium. XXXVIII.

Hystoria actuum apostolorum hic texitur

Spiritus sanctus venit sup apostolos in linguis igneis.

Et hic orit cultus christiani nōis. scz in die penthecostes. fm sanctum augustinum.

Stephanus lapidatur. 7 protomartir inditus domino consecratur

Saulus prostermitur. 7 paulus egregius predicator erigit. qui abundantius oibz laborauit.

Philo disertissimus cuius libri inter ecclesiasticos computant. clarus habet natiōe iudeus.

Iste gaius nepos tyberij erat fm carnē. sz n moribz. qz tot' puer
fuit 7 tyrā n' **S** ait. vtinā pls roman' vnā ceruicē haberet

Impatores

Gai' gal
licula. ā.
iij. m. x.

Cōqstus ē sepe. q' sua tpa pacifica fuet. 7 bella libet habuisset.
occasionē etiā qsiuit. Tandē a suis occidit. filio senatorz cuz

magno gaudio vniūsoz. **E**t senat' restituere nitebat regimē sic ātea fuit. sz non pualuit.

Beatissim' petrus gl'iosus apl'us xpi ihu pfuit ecclie catholice fm iheronimū ānis. xxxvij.
fm bedā. xxxix. Tenuit nāqz pōtificatū in p'tuo oriēt' ānis. v. fm iheronimū. sz bedā. vij. Deind
anthiochia veniēs sedit ibi ānis. vij. docens pplm viā veritat. 7 simonē magū fugauit. Insu
p predicauit dispsis ex circūcisiōe fidelibz qui erāt in pōtho. galacia. capadocia. asia. bithymia.
quibz postea de roma tanqz p'cū pueris direxit eplaz primā. Audiēs aut simonē magū roma
nos deludere. celo fidei romā adijt āno q'rto claudij. Cūqz ibidē vbu dei predicaret. 7 simo' x

V^o CCXXXIII

Petr'
primus
papa.

Iudeus

Hec est series romanoz pōtificū. p quā fit supputatio ānoz subse
quētiū cui' principalis era est ipsa xpi bñdicta natiuitas. pcurrēti
bus nihilominus ānis mūdi. vt prz aptissime in his duabus li
neis. cum figuris numeroz annotatis.

XXXIII

Xnis maleficia detegit 7 multos ad fidē puerit. Discipulos etiā p diuersas puincias misit. p
qs xpiana fides gl'ose dilatata ē. **E**uāgelijū marci tāqz ex ore suo scriptū approbās fidelibz tra
didit. **J**eiuniū qdragesimale instituit añ pasca. 7 añ natale dñi tres ebdomadas. 7 q'rta imp
fectā venerari ab oīm populo xpiano immemoriā primi 7 secūdi aduent'. Tandē p' pla scitat
infigma cū iā in romana sede ānis. xxv. mēibz. vij. diebz. viij. sedisset mēio coronat a nerone.
Alia eius opa plurima ac miracula stupenda. vide in actibz aploz. 7 in libro clemētis. 7 in hy
storijs tā scolastica qz ecclastica bede qz alijs **P**aul' apl'us egregi' predicator. raptu subli
mis qui euāgelijū n ab hoīe neqz p hoīez didicit. sz p reuelatiōz ihu xpi. cū eēt ferme ānoz. xxvij.
vel circa atrociter cepit eccliaz alequi zelo iudaico sz mox a dño corrept' imutat. 7 factus ē. de
lupo agnus. de psecutore fidelissim' pdicator. Anno aut. xiiij. pūfiois sue ap'latū cū barnaba su
scepit a spūscō in gētibz. vt d' actiū. xiiij. Anno. xxvij. v'it irīm vbi capif. Actiū. xxi. Anno. xxx.
romā v'it. actiū vltio Anno. xxvij. v'it. circa cū btō petro a nerone mēiū passus ē. **H**ic int scōs
tā in altitudie p'teplatiōis. qz in feruore actōis p'rogatiuā obtinuit. qz vltra oēs viatores cla
rius deū vidit 7 archana vba audiuit. q nō licz hoī loqui. 7 tāqz totū mōm genuissz sollicitaba
tur oēs hoīez introducere in regnū celoz **Q**uis sic cucurrit. quis sic laborauit grecis euāgelijū
exponēs. quis sic affictus. pcussus. infinit' piclis excortos. qz sic gl'ari poterit vt dicat. **P**lus
oibz laborauit. 7 in sapiētia mūdāna 7 p'silijs huius seculi. salua omni iusticia 7 fide. qz sic emi
cuit. vt etiā amplissimo senatui mirāda p'ulerit. **E**iūs laudes ibes chrisostomus describit.

Bexta etas. Cristus.

Jacobus maior apostolus martyrio coronatur ab herode agrippa. **E**t petrus incarceratur ut patet actuum. xij. Corpus autem beati Jacobi miraculose transfertur in galitiam hispanie et ibi est sedes patriarchalis post facta. quasi a sinistris respectu rome
Helena regina abigenorum conuersa ad fidem sustentauit pauperes cristifideles in iherusalem tempore famis sub Claudio

Petronella filia sancti petri virgo sacra fuit

Prudentiana virgo

et **P**aredis virgo. sorores **L**yti et **M**ouati

Impatores

Claudi
us ann.
xliij. m.

vij

Seneca stoycus clarus habetur. magister **N**eronis. a quo post coactus est seipsum occidere

Iste **C**laudius inconstans animo fuit. et totus obliuiosus et gulosus. Bellandi occasionem libenter habuisset. sed parum pugnavit. et facile quosdam paucos hostes superauit. Tandem cum. xxxv. senatores occidisset cum. ccc. equitibus pro minimis causis. veneno mortuus est

Assumptio marie virginis gloriose matris dei facta est. xij. annis post ascensionem domini cristi. scdm
Heronymum doctorem

Petius satiricus

Juuenalis satyricus

Lucanus poeta patruus senece

Quidius poeta

Anno mundi

V^o CCXLIII

Pape

Anno christi

XLIII

De persecutioibz ecclesie est diligenter aduertendum. qd sic in antiquo testamto inimicus humani generis ipse electos multiplicibz machinacioibz persecutus est. ita in nouo. hoc est tpe gte. qm ia cognitio et cultus veri dei in toto orbe radiare cepit. et prio p gladiu. sicut prius in persecutioe stephani et iacobi. ac alioz innumerabiliu. in quo exercebat eccle pacia. Scdo p fallaz doctrina. Et b multiplici. prio p falsos iudeos qui sunt synagoga sathane. ut prius in disputacioe petri stephani et pauli. qui oes clare informauerunt simplices qd ihus est xps. in lege pmissus ptrafruiolas assercoes puerioz iudeoz. et hec vsq in fine durabit. et tpe antixpi gntia erit. Tercio p magos et incantatores. videas naq antiqui hostis qd p xpi noia diuulgatoz cultus suos obolendz impleuit vasa iniquitatis sue. qui p magicam arte rudes decipit ne in xpm crederet cum et ipsi se p aliquibz magnis iactaret. qm filij dei eent in signis et pdigijs medacijs. ut in fimoe mago meadro. aroes. et arpharat. Quarto p falsos xpianos supbie spu tumetes. q instigate inico dles hereses seminaut. ut in hebiode cherinto. Et qd pla. dicit brns bern. qd totus iste mudus puerat ostra xpm. Et Aug. Qui no habuit persecutoz no est xpianus. Dia g fide impugnata. firmitu fundametu eius stabile pseuerat. hns signacm hoc. Mouit dñs qui sunt eius. Nec esset ali quo mo possibile. qd fidei. lacm inter tot infidiatores sic floruisz. nisi cultores eius diuina maiestas prexisset. diuina sapia illuinassz. diuina bonitas fouissz. iuxta xpi pmissioz firmissima cu qui eisdem sp fuit. et in fine pseuerat. Hinc Hilari ait. ppiu esse solet eccle. ut tuc vincat cu ledit. tuc intelligat cu arguit. tuc secuta sit cu deserit. tunc obtineat cum superata videtur

Folium. XXXIX.

Prima persecutio ecclesie fit rome iussu neronis. in qua beatissimi principes xpiani populi scz petrus et paulus martyrio coronati sunt cum alijs plurimis.

Refert seneca de nerone qd erat naturaliter ab infantia sp clementissimus. et ita graciosus qd nemo vnqz populo romano gratioz fuit ita qd in obliuione venerat ceteri principes ppter fa-

Elez potestas multos probissimos. fecit atrocissimos. / uozis magnitudinem

Prodigia plura terruerut iudeos an excidium iherusalē. Vide mirabilia in ecclesiastica hystoria /

Beatissim⁹ xpi euangelista marcus mfo coronat ano neronis. i. vt dicit philo contemporaneus eius apud alexandriā egipti. vbi

**Nero
an. xij
m. vij**

epus erat constitut⁹ a beato petro. sepultus ibidem miraculis claru it. et successit ei amarus vir sanctus.

Iste nero omnium hoim sceleratissim⁹ fuit a deo vt nomē eius vsqz hodie p aliq pessimo poni soleat. et qz d optmā xpi legē primā suscitauit psecutiōez. merito anti xpi figurā tenuisse descri- bi. Tandē a senatu hostis pnūciat⁹ cū turpissime fugeret seipm occidit. et letata est roma qsi victoriā obtinuisset ptra aliquē pessimū inimicū. cultioribusqz vestibz se induētes epulati sūt.

Simon magus multas superstitiones rome exercuit. et qz simile applaudit suo fili ideo pessimus nero spreto pcilio senece viri doctissimi hñe pessifex sibi sociauit. Tandē vterqz post infinita scelera in baratrum damnationis eterne turpissima morte descendit.

v. cclij.

v. cclxij.

Petrus supato symone mago et infelicit mortuo iussu neronis crucifix⁹ est. et in va- ticano sepultus vltimo neronis anno.

liij.

liiij.

Par illa vniuersalis totius orbis quā romani habuerūt pānos ferme. lxx. per paucis bellis exceptis ac paruis. circa hec tpa ppter senitiā neronis turbata est. et puincie quedā recesserūt ab obedientia romanor. qz fidē xpi psequi ceperant

Iudea et Iherusalem grauissi mis psecutionibz et intestinis bellis attrita est ppter peccatū illd maximū qd in filiū dei pmise runt. et circa hec tpa etiā in foribz templi ipso festo pascale. xxx. necati sunt et continue durauit dissentio donec penitus deleti sunt. Barrabam em pecierūt. et nō ihesum mitē et humilem.

Hij oēs discipuli. s. petri mfigati sub nerone tyranno. et multi aliq qz nōia sunt in libro vite

Martialis eps lemoniacen. Saninianus eps zenon. Potentian⁹ Altinus.

Flavius psul qui et clemēs. Serotinus

eps meten patruus Eucharis eps treueren. Codaldus Vēni⁹ eps catalanen.

clemētis Aecla discipula pauli Trophin⁹ eps arelatē. Simisi⁹ eps suessen. Aut⁹ eps

Domicianus subdyacon⁹ a Crescēs eps galaten. Onesim⁹ eps ephesi. i creten

beato mennio a morte Nazarius. Vitalis m. Felix martyr

suscitatus. Celsus

Epaforas eps colosen. Torpes martyr

Jacobus minor apostolus ac iherosolimor episcopus a iudeis occiditur ano. vi. neronis

Paulus gloriosus apostolus cum beato petro eodem tempore. sed nō eodem loco capite ple-

Gi

Bexta etas. Cristus

Iste vespasianus mediocris parētele obscureq; natus. sp gloriose triumphauit. Nam sub claudio 7 nerone quocunq; mittebatur laude digna patrabat. Tricesies 7 bis cum hostib; p̄stixit. Periclitante autē republica ppter discordiā precedētium. impator licz inuit⁹ est creatus. 7 redijt tranquillitas pristina. Pax insup in tote orbe pnūtiata iuxta tpa octauia; ni ppter q in immensum respublica creuit. Morit tandē p fluuio ventris stando. Aiebat em̄ Stantē decz impatorē a terris recedere. Cius virtutes multe sunt diligenter conscripte

Impatores.

**Gelba.
Oche.
vitelli?**

Isti. iij. diuersis prouintis impare cupientes. in vno anno sese interfecerunt.

**vespasi
an⁹ a. ix.
m̄ x d xij**

Iherusalē destruit āno scōo vespasiani a tito filio ei⁹. interfectis. xi. cētū milib; . venditisq; . lxx⁹. iudeoz. Et extūc defecit regnū iudeoz. nec p̄surgēt aū tēpus antixpi. De hac horreda strage mira legūt. vide iosephū. Nota q ppter hanc vltionē legitimē factā dicūt doctores q in toto mūdo xps pacē tribuit. sic in nap̄ Josephus hystoriographoz nōiariūm⁹. clar⁹ hēt natione iudeus. Cez iuitate fecit. libri eius in multis locis vitio scriptoz ac lōgitudie tpm corrupti sunt. **A**ppolinar⁹ scūs mē occisus est rauenne vbi ep̄s a beato petro missus fuit. Et nota q nec vespasian⁹ nec tit⁹ qe q̄ ptra ecclīā fieri iussēt. sz aliqui iudices inferiores p̄seqbāt fideles p̄textu prior. mādatoz

Anno mundi

v⁹. cclxxij.

Pape

Italicus.

**mē.
Lin⁹ a. x.
m̄. iij. d.**

.xiiij

Anno christi.

lxxij.

Sanctissimus papa linus tante p̄fectionis fuit vt ecclesiasticaz rez dispensationē etiā adhuc btō petro viuēte meruit dispēsator ab eodez p̄stitui. **D**ic statuit vt mulier velato capite ecclīā intra ret. tāde; martyrio coronatus sepultus est in vaticano iuxta magistrū suū ac patrē beatū petrū.

Thomas qui parthos in sortez accepit martyrizatur in india omnium orientalium apostolus.

Andreas qui 7 sichiā accepit in sortem in achaia martyrizatur.

Matheus qui ethiopes sortitus fuerat in ethiopia.

Symon 7 iudas m̄izati sunt in regionib; p̄fidis.

Barholomeus qui indiam accepit in sortem postq̄ p̄e dicauit lycaonie antiquiorib; in albano vbe maioris ar menie martyrizatus est.

Titus dyaconus pauli discipulus apud paphū q̄enit.

Euodius ep̄s anthiochie. ibidē est martyrizatus.

Eyleas apud macedoniā martyrizatus est.

Scotica gens oritur ex pictis 7 hyberis in albania que est pars anglie

Lucas discipulus pauli. in bithimi a migratit ad cornitum

Philippus per sichiā. xi. annis p̄e dicans ierazoli quieuit in domino. sed in passionali dicitur q fuerit crucifixus. **S**olus ipse 7 iohannes euā gelista non sunt martyrizati. **C**eteri vero omnes occisi fuerunt.

Matthias in iudea vel egipto coro natur. **D**e tempore 7 loco 7 modo martyrij eius diuerse sunt sentētie. **B**arnabas coapostolus pauli. cipris occisus est.

Iolium. XL

Persecutio secunda ecclesie fit rome iussu domitiani et per vniuersalis toti orbis iterum per ipsius seuitiam turbata est. et multe nationes se romanis opposuerunt innumera- bilesq; fideles martyrio coronati sunt. **V**ide hystoriam cornelii taciti

Iste domitianus filius vespasiani et frater titi primo quidem clemens fuit et multa rome pstruxit scz pantheon. hz mox defecit et crudelissimus factus est ac supbissimus ita vt tanq; deus coli vellet. se natores quosda interfecit in xpianos secundam persecutionem suscitauit Tandem oib; odiosus in pa- latio a suis occisus est. et cu de decore sepultus.

Tit' fili
u vespasi-
ani. a.

.iij.

Domi-
tianus
an. xiiij.

Aerua
anno i.
m. iij.

Iste titus fuit mire benignitatis et triumphator maximus. super modum largus. toto corde suis se ini- micis crebro reconciliauit. pfer suum virtutibus superas delicie humani generis dici meruit **V**ira dispensa- tio superni rectoris. nunc optimus nunc pessimus. nunc parens nunc pater. ne sic nunc aliter instituit ad regni gubernacula puehit. **Q**uis abissum tantorum iudiciorum scrutari pualz **V**oxit titus anno. iij. et tantus lucus in urbe fuit vt morituros eos pariter putares. **D**eander samarites supbissimus ni- gromanticus. simonis magi discipulus xpm negauit. et seipsus saluatorem mundo destinatum asseru- it. incredibilia signemeta posuit. et multos in predestinatos decepit cum quo et ipse pnt. vid. hi. eccles. li. iij.

v. cclxxxij.

Romanus

**m. Cle-
tus. a. xi.
m. i. d. xi**

no.
ex pte emilia

lxxxij.

Iste cletus primus inuenit scripsisse in suis lris. **S**alutem et aplicam benedictionem. **O**rdinauit presbiteros. xxi. in ro- ma urbe mense decembri. pegrinationes ad sanctos approbavit. dicens q; validior est ad salutem sancti petri visitatio. q; duorum annorum ieiunium. **C**omunicauit insuper qui hmoi visitationes impediunt aut dissuadent. **T**andem martyrio coronatus sub domitiano. vi. ka- lendas may. sepultus in vaticano **H**eresis nicolaitarum qui indifferenter proximis vtuntur dicen- tes oia debere esse communia inter christianos **C**herintus heresiarcha surrexit turpulosus ac libidiosus tota a q; dicta est heresis cheritiana. hic dicit legalia esse seruanda. **D**ebion heresiarcha a q; debiones heretici dicti sunt qui dicunt christum puer hominem fuisse. et paulum apostatam legis etc. **M**aria magdalena et soror eius **M**arttha. **M**artella eius pedisequa **L**azarus eaz frater episcopus marthilien. **M**aximus episcopus aquei. hic viaticum dedit magdalene **H**ij migraverunt ad dominum in partibus marthie.

Julianus q; et simon leprosus. episcopus cenomani. **J**ulianus alius qui vtrumq; parentem nescius occidit **A**ristarcus et pater martyres. **P**aulus episcopus narbon. **S**aturninus episcopus tholosan. **M**arcial episcopus zanchdon. **G**eorgius episcopus belliacen. **A**usiregillus episcopus luturiens. **C**atianus episcopus rhuron. **H**yreneus episcopus lugdunensis. **F**erruntius episcopus besunctionen. **E**utropius episcopus aurisitanen. **F**ronto episcopus petragoniceen. **D**yonisi episcopus pisien. **E**uthopi episcopus aquitan. **H**ij ve- nerabilissimi presbiteri sortiti sunt re- giones fracie a domino oes sancti.

E ij

Bexta etas. Cristus

Marcus agrippa pfectus vrb
psas tenuit. 7 ob h' pantheos
eructu est. i. tēplū oīm deo
rū iussu sibile. ipe etiā agrip
pinā sup re. nū ppleuit q an
tea fuit ab agrippa pdita. h'c
est colonia fm qsdā

Imperatores:

Iste nerna sener ad
optauit traianū in fi
liū. pmoq; edicto oīa
fore facta domitiani
retractauit.

Iste idē traian' apō agrippinā gallie insignia ipi inuit' sumpfit. germaniā restituit. oriētales
puincias. babiloniā. seleutiā. extremāq; in die scōs p' alexād' pdomuit. In oīb' his adō p'
pmāsit vt oīb' grat'. nulli existeret gūis qd' de paucis legif. rē. Nec insignia sunt de r' n' fice
nobilitat'. Ita sp' virit vt ipio dignissim' habere. ita principatū fugit qñ null' foret ineptior

Anno mundi

v^o. cccxiiij.

Pape

Romanus.

m.
Clemēs
pmus.

De regiōe celio
mōte. ex pte fa
stino.
ānis. ix. m. ij. d. x.

Anno christi.

xiiij.

Scūs clemēs primus a beo petro vt d' or
dinatus fuit sibi successor s; ppter periculū voluit ante se bea
tū linū. 7 clerū pontificari. ne videlz hoc exēplo p'elati substitu
erēt sibi quos vellent. Sic fecit gesta marty' p regiones cō
scribi. Similiter 7 ipse mltos libros edidit. Statuit etiā vt
cathedra episcopalis in eminetiori loco poneret. 7 q baptiza
tus prout citius poterit pfirmet. Tandē martyrizat sub traia
no submersus in mari. 7 de ei' funere mira scripta sūt. Cor
pus eius tpe nicolai primi reptus fuit 7 rome translatus.

Taurinus episcopus elvzacensis. 7

Gangeric' ei' f' ep' cameracensis. discipulus bti dyonisiij.
Iohannes euāgelista adduct' iussu domitiani ab ephesoro
naz cū sacrificare nollet ydolis ponit in toleū feruentis olei
sed cū nil lesionis sensisset relegatus est in pathmos insulaz
ibiq; apocalipsim scripsit. rediēs aut ephesus tpe traiani in pa

Dyonisius annoz. xc. ariopagita venerabi ce quieuit
lis pater. lumen orbis martyrio coronatur in gallia cuz
eleutherio 7 rustico vbi missi fuerunt a beato clemente

Eutropius ep' sancetē. mar.
Sanctinus ep' meldeñ. cum
anthonio a morte suscitato di
scipulus dyonisiij
Iouius atheniē. presbiter 7
martyr discipulus dyonisiij.

Carannus marty' carnotēsiuz
predicator discipulus petri.

Symon. cleophe filius. frater
inde. episcopus iherosolimozū.
c. xx. annoz crucifixus est mar
tyr domini gloriosus.
Regulus ep' arelateñ

Eugenius tholetan.
Eutpices marty'.

Iohium. XLII.

Persecutio tertia ecclesie a traiano exercetur. in qua precepti fuerunt infiniti. Tandem cohibita fuit interuentu plinii secundi. sed non totaliter.

Judei deuastat. punitias multas. et quasi amētes incredibili motu sub vno tpe p diuersas mūdi ptes exarserunt. nulli pcentes. ciuitates plures desolauere. nec tñ preualuerunt vt regnuz adipiscerent. qz primo p traianū. scđo p adrianū deleti sunt. Sic xps vtrobiqz vindicat. Nūqz em̄ romani impune psecuti sunt ecclesiā. s; nec vnqz honore aut emolimento caruerunt qci enscūqz fideles honoraue. De hoc plenius vide orosiiū. **T**himothe' eps ephesioz di/ scipul' pauli mēizaf. **P**lutarc' nobilissim' pboz claret. mgt trayani cui eplaz optiaz scripsit.

Ignatius doctor gloriosus episcopus antiochie discipulus iohannis martyrio coronat nobilissimo. **F**ocas martyr passus est ultimo tpe traiani. cui spiritu pphetico dixit. Traiane pge ad vltioris abissi loca. et ad preparata tibi tormenta festina vbi nocteperpetua et seuo exurendus es incendio triduo hac in luce versaberis. q emerfo caligo te mortis excipiet. nec em̄ inultus innocentium sanguis diutius esse potest. et traianus die tertia expirauit ventris pro fluuiio. **H**uius cor scissum in se aureis litteris hoc dulce nomen ihesus inuentus est habuisse descriptum. Alit em̄ in epistolis suis. **A**mor meus crucifixus. **B**eatam virginem in carne vidit. eiqz eplaz scripsit in quibz sic habet xpifere marie rē. **E**t illa dulciter rēdit scribes **I**gnatio dilecto condiscipulo. humilis ancilla xpi. **V**eniam ad te rē.

v. cccij.

Grecus

De regione atxeniesi. ex pte Antiocho **G**recus

x. m. viij. di. ij.

cuiqz

Iste anacletus beatissim' fideles monuit per epistolā vt presbyteri pre oibz honorent. dicēs qz deo sacrificantes nō debeant verari s; supportari atqz ab oibz venerari. **E**t presbyteri qñ sacrificāt testes secū habeant. et maxime episcopi vt dño pfecte sacrifici care pnt. **I**stē statuit vt clericus nec barbā nec co/ mam nutriat. **I**pse memoriam beati petri cōstruxit. **O**rdinauit etiam. viij. dyacones cardinales in vrbe. **I**tem qz eps a tribz debeat episcopis cōsecrari. **I**tem qz ordinatio clericoz palā celebret. **T**andem. xij. anno traiani martyrio coronat sepultus in vaticano apud corpus beati petri

Iste euaristus scūs martyr sta/ tuit vt episcopus a plebeis non accuset et septem dyaconos ordinauit vt assiste/ rent episcopo predicanti ppter honores verbi dei ne ab emulis detraheretur epi/ scopo qz falsa predicauerit. **I**tem qz con/ iuges publice sponsentur a parentibus et sacerdote solenniter benedicant. **T**an/ dem martyrizat anno. iij. adriani sepul/ tus apud corpus sancti petri.

Plinius secūdus orator et philosophus multa scrip/ sit. **M**itigauit etiam traianum vt retractaret senten/ tiam latam ptra cristianos scribens ei qz nihil mali fa/ cerent sed virtutibus infisētes xpm tanqz deum an/ te lucem surgentes laudarent

Domicilla martyr.
Eustrofina martyr.
Alexodora martyr.
Sulpicius martyr.
Seruilianus martyr

G ij

Sexta etas. Christus

Iste adrianus in multis commendat xpianis satis gciosus extitit. qdaz tñ nolentes sacrificare puniri iussit & occidi. vnusal qñ fuit i oi scia. pacē oi tpe habuit. pñ pñe dict' est leges mltas pdidit. phibuit etiā ne xpiani sine pcessu iudiciali dñaren. f. ablm fundit' destruit. & post reinfrauit. oino phibēs ne iudei intromitterent. f. xpiani. inuit' ad impiū venit f. optie rexit. Cūq; senatus obsecraret vt filiū cesare

Imperatores.

appelaret. sufficere inquit v3 vt ego inuitus regnauerim cū non

mereat. principatus em non debet sanguini f. meritis & inutiliter regnat qui rex nascit' & non meret'. Excercendi prius sunt virtutibz qui regnare debent. & cū in eis pfeceant adco vt pbet illos virtutibz antecedere quos debent honorius anteire inuitati ascendant. & se ciuiū suorvotis non subtrahant. **E**ustachius alio nōie placidus. & thxospita eius vxor & duo filij ei' agapitus & thxsbites. quoz miri actus legunt' circa hēc tpa fuerūt qui oēs iussu adriani gloriofo martyrio coronati sunt. **A**ristides phūs apologeticum p xpianis fecit. quem videns traianus placatus est.

adrian'
Helius
an. xxi.

Secūdus phūs in silentio deget. & ad interro gata adriani scripto respondit

Anno mundi v. cccxij.

v. cccxij.

Pape

ex patre
Romanus

mē alex
ander. i.
an. viij.

alexandro de regione
capitauri
Roman'
m. v. di. ij.

mē. Six
tus. i. an
. x. men

de regione viola
ta. ex **B**astore
patre
iij. di. xxi.

Anno christi.

.cxij.

.cxij.

Iste alexander maiore partē senatorvrbis puer tit ad dñm. **D**ic statuit aquam bñdictam cum sale aspgi in domibz fidelium. vt de pse. di. iij. aquaz. **I**n canone addidit memoriā passionis. f. Qui pridie q̄ pateret. &c. **I**tem vt vinum sit mixtum cū aqua in calice ppter representādam vnionem xpi & ecclesie. de pse. di. ij. c. i. & vt oblatio fieret ex modica quantitate. Tandem martirizaf sub adriano cum multis quos ad fidem puerterat. **S**epultus in via humen tana. **P**ostea translatus fuit ad ecclesiam sancte sabine **Q**uirinus martir tribunus **A**lexodolus mē. dyaconus. **E**uentius martir & presbiter **Q**uadratus epūs atlx nien. discipulus apostolor' **D**ermes prefectus vrbis mē

Aquila genere pontic' orator floret qui secūdus interpres moſayce legis fuit. **P**rimo em fuerunt. lxx. de hebraico in grecum transferentes. secundo iste de greco in latinum pri mus interpres fuit.

Iste sextus statuit vt diceretur. Sanctus. sanctus. sanctus. **E**t q̄ misteria sacra non tange rentur nisi a ministris. de. con. di i. in sancta. **I**te vt corporale non fiat ex serico f. ex purissimo lino contexto & nō tincto. **E**t vt mul lier sacra vasa altaris & pallas nō tangeret **I**tem vt quicunq; epūs vocatus ad sedem apostolicāz res diens ad ecclesiam suam non su ſcipetur nisi cūz līs apostolicis. **I**tem vt missa nō nisi sup alta re celebret'. **I**te etiā milit pegrinū epm gñe romanū cūz alijs fidelibz in galliā. Tandē mīto co zonat' extra portā dñe q̄ vadis se pulsus in vaticano.

Folium. XLII.

Galienus medicus pga
me oriundus interpres
ypocratis rome claret.

Ibitha martyre

Calocerius mē.

Maria martyre et virgo.

Anthon
ius p^r.
an. xxiij.

Uir autē iste in vtrisque excellenter doct^r fuit **O**b hoc mltē puencie q̄ ab alijs im-

patorib⁹ recesserūt. sub isto volūtate rediebāt. qz vere p^r p^rie fuit **O**ib⁹ car⁹ null⁹
acerb⁹. fidelib⁹ clemētiss⁹ erat. **C**ū et p^rius dici^r est. et ab eo sequētes impatores
appellati sunt p^rij. **A**it em̄ malo scipionis exēplo vnu ciuē suare. q̄ mille hostes occidere. **Q**uō
autē aliqui martyres sub eo coronati sunt nō ex suo sed prior⁹ mādato pcessit. **L**ata siquidem
crudelitate aeree p^rates inuidā plebē pmouēt vt nec summi impatores possent eā sedare ad
pleniū. **I**ta exosus fuit xpianū nomē apō ydolatrās et maxie apō pōtiffices et sacerdotes tēploz q̄
pncipes et pplm puocabāt adūsus xpifideles qz videt^r q̄ stat^r et quest^r dimiuebāt q̄tidie et ad p^rte
ptū ess⁹ v^retur^r tātus fast^r eoz. qz xpianū dicebāt q̄ idifferēt oēs dii omōes eēnt a q̄b tota siml^r
cōitas spabat tpalē siml^r et etnā felicitatē. iō nō mir⁹ q̄ ec⁹ pacato pncipe adhuc iferiores psequē

v⁹. cccxxij.

v⁹. cccliij.

mē
Theles
phorus.

Romanus ex anachorita
an. ix. m. iij. d. xxiij.

Grecus

mē
Igni⁹.
ā. iij. m.

de athenis/ex patre
philosopho
iij. di. vij.

tur xpianos tāq̄
blasphemos.

ccxxij.

cxliij.

Iste thelesphorus statuit cantari hymnū
angelicū scz. glia in excelsis **E**t euāg^lm an
sacrificium. in natali dñi cantari tres mis
sas ppter mltas causas et itē q̄ clerici ie
iunare debeāt p. vij. ebdomedas plenas.
qz sicut debet esse discreta vita clericoz/sic
et ieiuniū. **E**tia statuit vt nullus missam
an tertiā presumat canere. **T**andez marty
rio coronat^r sepult^r apō sc̄mpet^r in vatica
no **D**ecemilia martirū crucifixi sunt in
armenia in monte maximo arath. **Q**uoz
festū celebre colitur. x. kl. iulij cum magna
deuotioe. qz mltā obtinuerūt cultozib⁹ suis
a dño **P**eregrin⁹ eps autissfordorū. mē
Serapia mē. et virgo **S**abina mē et no
bilis vidua **F**ides **S**pes et **C**aritas cu
Sophia nobili matrona. matre eaz mar
tyrisate **I**ustin⁹ phūs discip⁹ pōpei lib⁹ros ei⁹ abbreviauit. **H**ic etiā lib⁹ de xpiana religioe
edidit/quem **A**nthonio tradidit et benignum cristianis fecit

Iste Ignius clez pponit/gradus⁹ distinguit.
Et vt patrinus et p^rina infantē suscipet in bap^ti
simo/p^rfirmacōe et cat^rexismo. **S**cripsit etiā vnaz
ep^rlam generalem oib⁹ fidelib⁹ de vno et trino dō
Item q̄ nullus eps metropolitanus (excepto ro
mano pontifice) audeat suffraganeum suūdem
nare. nisi causa in p^ralio puinciali suoz episcopoz
fuerit ventilata. **T**andem martyrio coronatur.
sepultus in ecclesia sancti petri
Marcion hereticus quē polycarpus dixit esse pri
mogenitū dyaboli **V**alentinianus hereticus/
dixit xpm celeste corpus attulisse **P**ompeius
trogus nacōe hyspanus hystorias totius orbis a
Mino vsq̄ ad octavianū deduxit
Thaurus nobilissimus phūs athenis claruit. hic
ait **I**n publico mos ppli in priuato nature ius
gentiumq̄ seruetur
Hic etiā lib⁹ de xpiana religioe

Bexta etas. Crisus

Persecutio quarta fit iussu anthonii veri in qua innumerabiles vtriusq; sexus coronati sunt. sed non impune. lues enim magna. i. pestilentia secuta est per totam ytaliam. 7 reliquas prouincias. bella terremotus. inundationes fluminum. agmen locustarū rē.

Item exercitus romanus vbiq; psumptus est.

Bellum marcomā nicū vt di

cit orosius grauissimū fuit. qz barbare nationes exercitum rudem romanorū in giro circum dederant sed militib; quibsdam xpianis clamātib; xpe adiua nos. illico fulgura terruerūt barbaros ita vt fugerent. ob hoc xpi nomen celebre factū fuit 7 impator non sibi. s; xpo uictoriā tribuit. 7 sententiā

anthonius verus.
aurelius pm odus

Marcus
Lucius
an. xix.

Impator. serunt p^o athonium piū. 7 extē bini impare ceperūt h lucio
mitigauit. impiū tenuit. qui bon^o 7 victoriosus fuisse describit nisi hoc qd xpianis quartā psecutionē ius

Isti duo ipiū sumpt^o
mortuo anthoni sol^o

fit inferri. **D**icit qd tate seueritatē 7 pstatie fuit qd nullū euentū vnq; vultū mutauerit. siue ex letitia siue ex merore etiā dū adhuc puer esset. **T**ante fuit hūanitatē vt qdaz vice cū iaz ex hausto erario nil haberet qd militib; daret nulli volens eē molest^o. magis elegit vasa aurea 7 ornāmēta proris 7 aliā supellectilē vendere qd senatū vel puincias pgrauare. **S**z victoria habi **D**apias iohānis auditor ierapolitanus ta 7 illa recupauit. 7 puincijs tributa relaxauit. **E**ps claruit fecit libz explanationum smone dñi

Anno mundi.

v^o. cclij.

Pape

mt
Dius p
mus. ā.

Italicus. de ciuitate acquileis. ex patre Rufino
ix. men. iij. die. xxi.

Anno christi.

cluj.

Hic statuit penam ptra negligentias que accidere possunt circa sanguinem xpi vt patet de con. di. ij. si. p. neg. **I**tem qd festūz pasce semper in dominico die celebretur **I**tem qd hereticus veniens de iudeorum heresi recipi debeat 7 baptizari. **H**ic fecit ordinationes quinq;. 7 tandem martyrio coronatur sepultus apud sanctum petrum in vaticano

Policarpus episcopus ephesinus iohannis apostoli discipulus romam venit. 7 plures ab heretica late reuocauit. **M**agnus labor sanctorū 7 ingens tristitia tunc erat. quā do foris materialis gladi^o. intus serpentinum virus eroriz ecclesiam corrupit. **E**t hec duplex persecutio diu durauit. **S**i quandoq; cessauit gladius. hereticorum tamen perfidia magis ac magis inualecebat 7 multiplicabatur. **T**andem idem vir sanctus martyrio coronatus fuit sub anthonio vero cum alijs. xij. ex philadelphia

Hermes doctor fidei plura scripsit. cui angelus domini apparuit dicēs qd pasca dñica die celebret^o postea matirizat

Iustinus philolophus ad fidem puerus/multa scripsit contra hereticos. 7 martirio coronatur

Iustus episcopus viēensis martirizatus est

Fotinus episcopus logdunensis cum multis alijs coronatur

Alexander medicus. **E**t **P**ontic^o puer martires

Felicitas cum septem filijs passa est. **V**irabile spectaculū sic olim

viij. machabei cum matre **P**ontianus gloriosus martir

Florellius puer martir **S**ymonicus puer martir

Nouatus cum alijs. xxiij. **P**axedis oratione fusa quieuit i

domino post longissimos labores.

Folium. XLIII.

Victor miles & **L**erena vxor ei⁹ m⁹tes.

Concordius subdiaconus martyr

Marcellus martyr

Valerianus martyr

Egesippus & libros fecit de hystorijs a

postolor⁹ & m⁹m vsq⁹ ad tēpus suū

Atalus de pgamo fundamentū

ecclesie martyr **C**aus martyr.

Catharige heretici exorti sunt de frigis. qui dicunt

se solūmō h⁹re spiritū sc⁹m. nec apl⁹s nec alijs datū

Montan⁹ p⁹isca & maximilla auctores eoz iuerunt

Theophilus episcopus anthiochie.

Apollinaris ierapolitan⁹ ep⁹s. **P**rothius & iacint⁹ &

Marcissus p⁹iarcha ierosolimo⁹ q⁹ mirabil⁹ h⁹et

Dyonisius ep⁹s corinthio⁹

Philippus ep⁹s trece⁹n

Cōmo

du⁹ au

rel⁹ cū

annis. xij.

lucio actonio

Blandina sanctissima mulier passa est.

Tertulianus africanus in ecclia insignis habetur.

Iste cōmodus filius anthonii v⁹ri to⁹ tus infamis. & lubricus fuit. & adeo incōmodus vt inimicus hūani generis diceret. Interfes cit q⁹ plurimos senatores & maxime quos animaduertit nobilitate industriaq⁹ excellere. **T**an te fuit supbie atq⁹ iactantie vt sepe leonis pellex induens ostenderet se esse regē hoīum sicut leo bestiar⁹. **E**tz vbi splendet constantia marty⁹z. tedet amplius de carnalitate hominūz mun danoz sermonem texere.

Prima par ecclesie data est. sed non diu stetit.

v⁹. cccxij.

v⁹. cccxij.

m⁹

Anicet⁹

an. ix.

Syrus. ex patre iohāne de vico

mirea.

mensib⁹. iij. di. iij.

m⁹

Sothe⁹

.i. an. ix.

Campanus. ex p⁹te **C**ōcordio.

de ciuitate fundana.

men. iij. di. xxi.

cicm.

clxxij.

Iste amictus plures canones edidit. qui in decretis in diuersis locis habent⁹. sicut & alioz scō⁹z primū sanguinē suū pro testamēto dederūt non ob hoc sancti canones dicti sunt. q⁹z primuz ab apostolis. deinde a m⁹tib⁹ & doctorib⁹ sanctis q⁹ les pene oēs prelati in primitiua ecclia fuerunt / & a sacris scilicet pstituti sunt. nec hūana adinuē tione s⁹ sancti spūs vnctione ac iussu dictati sūt **E**t qui temerarie eos repzelendit. in spū sc⁹m blphemare phibet. vt in. ca. violatores. xv. q. i. **M**ita statuit iste sanctus de statu episcopoz ac cō secratione. **T**andē martyrio coronatus sub ātho nio sepultus in via appia in cimiterio sc⁹i calixti.

Iste statuit vt monacha velum portaret. s⁹ pallas sacras nō tangeret. nec incensum po neret in ecclia. **E**t q⁹ m⁹tra pericula solebāt circa matrimonium contingere. ideo con stituit q⁹ legitima non habeatur vxor. nisi per sacerdotem fuerit benedicta & a parenti bus solenniter tradita. & a panimphis cu stodita. **T**andem post sanctaz vitam sancti ore morte migravit ad dominum corona tus martyrio. & sepeherunt eum fideles in vaticano in ecclesia sancti petri. & cessauit episcopatus diebus. xxi. **T**heodocion terti⁹ diuine legis interpres.

Nō hic diligēter q⁹ sm sacros doctores impiū sepius ptra eccliaz fortiter egit s⁹ nuncq⁹ prudē tū cū simul tota cohōz sapientū dicat **M**obile vincendi genus esse patiētiā **P**atet q⁹ ecclia per patientiam nobiliter sibi imperium subegit. **H**oc siquidem tpe impatores dixerūt **N**olu mus vt precipiat nobis. cū nos vniūsis p⁹cipe habeam⁹. doctiores oīb⁹ hoīb⁹ soli romāi p⁹ci x

Bexta etas. Crisius

Quinta persecutio ecclesie fit iussu seueri quam ilico diuina ultio subsecuta est ppter ciuilia bella in quibus romani nimis attriti fuerunt.

Acamur? Postea siñ gladio aut fuste cū lōge sustineret ecclia ad hoc deuentū est vt maiestas ro māi impij solēniter ac humiliter phteret. qd ipiales leges nō dedignaret sacris canonibz obe dire. Nec est mutatio dextere excelsi. Igitur vincere si vis. disce pati. Signū pfecte prudētie ē imprudentē ac insufficientē se estimare. Ipsa em̄ tpalīū rex p̄tinua mutabilitas omnē hūanā p̄ uidentia deridere solet.

Clemēs alexādrin? philosoph?.

Imperatores

Patren? stoycus africanus hyz
stozicus.

Bel? p
tinar. se
uer? an.

Alexander narcisci successor mgri origenis

.xviij. m. vi.

Iste helius vir grāden? inuitus accepit principatū. nūq̄ accepit mūer ra. nūq̄ ad vlciscendū leductus est. Sexto mēse interēpt? ē a iulio abigente imperiū. s; n̄ pfe cit. qz sic fecit sic factū est ei a seuerō

Iste seuerus genere affer. destitutu ipiuz adeptus tria ciuilia bella p̄fecit. primū nanq; iulianū inuasorē impij expugnādo occidit. scdo p̄ picenniu. tertio in gallia p̄ albinū sociū iuliani cū mltō p̄triusq; p̄tis sanguie bellauit 7 vicit. Sic natura seuus mlt? sp̄ bell? laceffit? fortissime qdē rēpublicā s; latuiose rexit. Partibz 7

Symachus quartus diuine legis interpretēs

Anno mundi.

v. cccxxij.

v. cccxxij.

Pape.

mē.
Eleute/
ri. ā. xv.

De oppido nicopoli.
Grecus ex p̄te habūdo.
m. vi. d. vi.

mē. Vi
cto. i. ā
x. m. ij.

Afer ex patre felice.
die. xij.

Anno christi.

clxxij.

clxxij.

Iste eleuterius iuxta ordinatōez aploz cōstituit vt nulla esca vsual repudiaret a xpianis q̄ rationabil essz 7 hūana. Itē qd nullus a suo gradu deſceret nisi prius accusatus 7 vinceret. exēplo dñi qui iudā accusatū n̄ sustinuit 7 quicquid interim inter apostolos egit p dignitate misterij tñi pmāsit. Itē vt absente eo cui? causa ventilat? snia nulla tenus pferat? Visit etiā legatos lutio re gi britoz qui eū cū p̄lo suo baptizauē rūt. Tādē martyrio coronatus sepeliť in vaticano apud sanctum petrum

Leonides p̄t origenis p xpo decollat 7 martyr efficit. Et origenes tñc. xvij. ā noxse cū p̄te martyrio obtulit. s; pia ma tris fraud? ipedit? totū p̄moniu pdidit. eo qd xpian? eēt 7c. Ipe aut? docēdo scolares grāmaticā. matrē. vij. fratres. secū de p̄cio pascebat

Iste victor ppter dissensi onē de termino pascale celebravit p̄ciliū in alexādrīa palestine cui ipse interfuit. 7 narcissus. 7 tixophilus 7 hyreneus 7c. viri sancti. Ubi statutu est qd sp̄ domi nico die pasca celebrari d; obseruata luna. xij. aplis vsq; ad. xxi. qz tant? vel circa est salt? lune 7 postea re ditus. Hoc aut? factuz est ne iudaizare videat? ecclia Plures tunc epi asie 7 orientis cū iudeis pasca cele brabant. Item statuit qd ex gente necessitate vbicq; 7 in omni aqua naturali possit cōferri baptisma. Tā dem martyrio coronatur. sepultus apud sanctum petrum in vaticano.

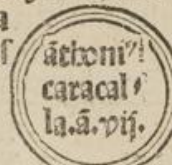
Anglia que quondam britania dicta est ad fidem pueritē solemniter rege lucio primū baptizato. de inō subiectus p̄lus eius exēplo fidei colla submisit pa cifice. Fugan? 7 damianus quos eleutherius papa misit primo illic predicauerunt.

secū de p̄cio pascebat

Folium. XLIII.

Deus Ihu ubi masit antiquorum romanorum tanta probitas. strenuitas. legalitas. ac incopabilis prudentia et honestas. Siquidem hoc tempore imperium ad manus stultorum deuenit.

Non quod stultus si se stultum putat adhuc aliquid de lumine naturalis intelligentie habet. Sed si sapiens se estimat. tunc completa est stulticia eius. nec erudiri potest sed sapiens

persequitur. similesque sibi sociat.

Iste antonius preceptorum viri. libidinis impatiens. fuit ita ut nouerit suam duceret in uxorem papinianum iurisconsultum et doctrine legalis thesaurum occidit. Et sic fecit factum esse quod ab hostibus circumuectus occisus est pessimum. ipse cum gaudio multorum. Non quod hic mos stultorum sit fuit. si potentes sunt sapientes persequuntur. quibus sublati necesse est ut ipsi quoque perant. Solus enim intelligens gubernacula possit

bassianus natus leuere

debet ut dicunt proverbia. i.

zarabab. adiebinos iudeos et samaritanos superauit. et multa toto orbe romano imperio recuperavit. In studiis civilibus et probis clarus fuit. Quintam persecutionem in christianos suscitans multa infortunia passus est. In britania post grauiora prelia firmissimam vallem munivit. ceteris passum cum turribus crebris. et a mari usque ad mare perduxit. ibique apud eloracum oppidum morbo obijt.

Hyreneus lugdunensis. episcopus cum magna multitudine cleri et populi martyrio coronatur. Audetius subdiaconus discipulus pollicarpi martyrizatur.

v. cccc. iij.

v. cccc. iij.

Romanus.

ex prehabendo m. vi. die. x.

Romanus.

ex pre dimetrio v. m. ij. d. x.

cciiij.

cciiij.

Iste zephirinus statuit ut omnes christiani. xij. annorum in die pasce sacramentum eucharistie accipere debeant in publico et omnia vascula altaris vel vitrea vel stannea essent non lignea. sicut antiquitus fiebat consecratio preciosi sanguinis in ligneis vasculis. Cum cresceret tempore subcreuit et decus ecclesie. quod vitrea post prohibita sunt. ut patet de consecratione. di. i. c. Glasa Et multa alia statuit salubria. Tandem martyrio coronatus sepultus in pace cristi.

Arthemionis hereticus. dicit christum esse purum hominem. et ab eo deo plures habuit. et qui hanc heresim tenuerunt

fecit bona cimiterium in via appia extexit. ubi multum milia sepulta sunt. Hoc iam de cimiterium beati calixti. Iste statuit ieiunia. iij. temporibus observari. Ipse fecit ecclesiam beate marie trans tyberim Ipse celibatum vniuersis sacerdotibus induxit. Tandem martyrio coronatus sepultus in cimiterio suo.

Cyprianus iuris legalis consultus maximus ut patet in corpore iuris civilis per totum

Origenes doctor egregius ac scitate vite incopabilis clarissimus habet in ecclesia dei De hoc tempore spiritus extrema repem scripta quidam dicunt eum optimum quidam pessimum fuisse. Sed pro modo mixtum est quod viri grauissime auctoritatis ac scissime vite ita contradicere de ipso scripserunt. Unde in hyst. ecc. li. vi. et alibi etc. Concordiam super his repere non potui An autem sit saluatus an non domino cognitum reliquimus etc. Gradi laboribus a diuinitatis teris de samphone salde. traiao. et isto origene an videlicet saluati sint an non quod quod sine piculo nescimus nec etiam ecclesia certificata est de his domino totaliter committenda sunt.

Sexta etas. Crisus

Iste alexander habuit matrem xpianam nomine mameas cum qua origine prohibere curauit. **D**ie fuit otuosissimus et reipublicam lalubriter gubernauit. **P**ilio vlpiani vsus qui fuit legalis scie princeps. **P**er sen regem plav mario bello oppressit. et corpus sci thome apostoli iussu sit transferri de india ad firiam et sic venit ad edissaz ciuitatem abagari in qua lra scripta habebat de manu saluatoris. tandem etiam iste alexander

Sexta persecutio ecclesie facta est iussu maximiani. scilicet non eua sit ipunitus quod statim interfec tus fuit postquam persecutus christianos cepat hoc precipue contra prela tos et clericos fuit.

Imperatores

macrinus
anthoni
aurelius

anno: i.
an. iij.

alexander
mamee
an. xij.

tumultu militari occidi
tur apud magunciacum.

Maxi
minus.
a. iij.

Iste macrinus cum fili
lio suo diadumeno in
uasit imperium et in litari
tumultu occidit.

Iste anthoni ob
scenissime vixit et ideo
cum matre occisus fuit tumultu militum sicut et macrinus

Quinta editio re
pta est hoc tempore in
iericho cuius au
tor ignoratur et ideo
de coetero vulgata.

Barbara.
Cecilia martyr.
Libertius m.
Galerianus m.
Felix martyr

Dalmatius cum
uxore et omni familia
Lutianus m.
Circius mar.
Julita mar.
Vertina m.
Priuatus m.

Iste maximianus
nulla senatus vo
luntate imperator fa
ciendus tamen deuic
tis partibus et ger
manis ab exer
citu tertio anno occiditur.

Anno mundi.

v. cccxiiij.

v. ccccxiiij.

Pape

Pontificus

mar
Urban
p. a. viij

Romanus.
m. xi. d. xii.

m.
Pontia
n. a. v.

Greus
m. ij. d. i.

m.
Anth
ros. a. iij

m. i. d. xi

Anno christi.

cccxiij.

cccxiij.

Iste urbanus ge
nere nobilis ab infantia christianus mi
tos ad fidem conuertit. **O**mnia se
creta misteria fecit argentea vel au
rea vel stannea. **T**andem martirio
coronatur sepultus cum sancta ceci
lia etc. **P**redia cepit ecclesia posside
re tempore huius de quibus cleri
cis et notariis sumptus deputabat
qui gesta martyrum conscripserunt
Antea vivebant more apostolico qui
in actibus apostolorum scribitur.

Iste pontianus ut de
statuit ut psalmi die noctuque per
omnes ecclesias cantarentur et ut an
te celebrationem misse sacerdos co
fiteor etc. premitteret. **I**ste in exili
um missus in insulam sardinie ibi
dem martirio coronatur. **S**anctus
fabianus corpus eius reduxit ro
mam et sepeliuit in cimiterio sanc
ti calixti

Anelinus m.
Astori m.
Maxim m.
Calopedius m.

Iste antheros
constituit quod episcopi
de sede in sedem pos
sent transferri et ut
gesta martyrum co
scriberentur. **T**andem
martirio coronatur et
sepellitur in cimiterio
sancti calixti

Nota quod in quibusdam hystorijs habetur quod ciriacus suc
cessit pontiano. immediate et papatum dimisit. ut cum vir
ginibus martirio coronaretur. sed ratio temporis hoc non
permittit ut patet in legenda vndecim milium virginum

Folium. XLV.

Iste gordianus adhuc
puer deuit pthis a su
is fraude occisus est

tor xpianor hic caput est. 7 post tertiu anuz impij sui ad gliam
xpi celebrauit cu iugentibz ludis millesimu annu vrbis pdite.

Iste philippus. xxiiij.

ab augusto impator creatus est 7 fili
uz suum philippu pfortez regni fecit
abo xpiani fuet. 7 prim oim impa

Septima psecuto ecclie fac
ta iussu decij acerba nimis. f
n diuturna. qz sicut pigit p
ozibz sic illi. qz stat occisus
fuit.

Tande fraude decij occiditur.

Gordia
nus an
nis. vi.

Philip
pus an
nis. viij.

Cristianus

Decius
annis
. iij.

Mix ipectaculum circa hec tpa fuit videre de duplici genere mfm.
scz xpi 7 demonu. Martyres xpi fuerut sancti pape 7 alij prelati cu fi
delibz suis subdictis. qui p xpiana republica in fide sca trucidabant
Martyres dyaboli fuerut impatores 7 ceteri principes cu militibz su
is. qui pro republica 7 demonu cultura se 7 suos interficiebat. vt re
gnare possent. Par pena. sz dispar ca. No mix esse debet q xps habet
martyres. sed valde miruz est q dyabolus habet martires. Uex martyres dyaboli 7 mundi x

Iste de cuius cor tiran
inuasit impiu. interfec
tis duobus philippis
donis suis. 7 sic fecit fac
tus est ei qz cu filio suo
occisus est.

v^o cccclij.

Romanus

me Fa
bianus.
an. xij.

ex pte Fabiano
m. xi. di. xi.

Scisma primum in eccla dei fuit circa hec
tempora. quia nouatus contra Corneluz
tenuit se pro papa licet non esset

ccxliij.

Hic sanctissimus fabianus cu defunc
to papa cu ceteris fidelibz expectaret futu
ri pape electione. subito coluba candida su
per caput eius descendit dices. Rome eps
ordinaberis. Ob hoc statim electus fuit. Hic
statuit vt crisma singulis annis in cena do
mini psecr. vt pz de co. di. iij. c. lris. Ipse
etiam diuisit regiones dyaconis qui gesta
mem integre colligeret. Tade post mltas q
scissime gessit mtyo coronatur sub decio se
pultus in cimiterio calirti. Cui festum agitur. xx. february
Triphon puer qui demones expellebat. in Nicea passus est
Doriphirius phis qui scripsit predicabilia. maximus hostis fidei stolide pveritate catholicā
lacravit. Cuius resania sancti doctores psecuerut nec vltra psecit. nec intellexit de quibz as
firmauit Ciprianus glosus doctor 7 eps carthagini. clarus habet. 7 post mtyo coronatur.
Nouatus presbt ecclie romane/ ambiens episcopatu factus est hereticus. lapsis spem venie
denegando Concilium aut sexaginta episcoporum contra eum tempore decij fuit congregatu
in quo damnatus est.

Agatha virgo 7 mē
Septem dormientes
Abdon 7 Sennē mēs
Antholia virgo 7 mē
Victoria virgo 7 mē
Moyles presbiter. mē
Maximus psbiter. mē
Nicostatus dyaco. mē
Serapion martyr

Appolonia virgo 7 mē
Alexander episcopus ihe
rosolimorum martyr
Africanus iulius flozu
it in scripturis ecclesiasti
cis nominatissimus
Dyonisius alexadrinor
episcopus. discipulus
rigenis/mlra scripsit

Sexta etas. Cristus

Iste gallus cū volusi
ano ciuile bellū molientes
emilianū interfecti sunt. Et
emilian⁹ tertio mēse occidit.
plurib⁹ bell' attritus fuit romanorū exercitus
periclitari. qz multi tyranni illico fuisse interfecti ⁊ prosperitas rediit insperata. **U**nde orosiu.

Iste valerian⁹ primū sat⁹ bellicosus fuit ⁊ victoriosus. s; postq;
xpianos psequi cepat statim captus fuit a rege p'sap⁹ in vilissi
ma fuitute apd eū p'senuit. **O**b hoc territus gallian⁹ pacē ec
clesiā restituit. **S**z qz nō plene vindicauit xpianorū sanguinē
Tandē pius dñs nō dimisit rēpublicā oīno
Chide orosiu.

Imperatores

Gallus
cū volu
siano. ā.

.ij.

Valeri
an⁹ galie
n⁹. ā. xv.

⁊ quotidie inueniunt. ⁊ in magno nūere. xpī aut nō sic. Quot hodie p mūdi pōpa. carnis
delicijs. terrenis diuitijs libent' agonizāt ⁊ tandē nemie cogēte volūtariē succūbūt. s; xp's ne
minē pcepit vt fideles occideret. licz ad breue tpus hoc fieri p'miserit. **U**nde qmō n̄ est gloria n
dū mītib⁹ n̄is. q̄si aliquid dignū gessēt p eterna glā. qñ sic oī tpe videm⁹ decertasse vanos p
infamia falsa. vt patet p augustinū de ciuitate dei. li. v. **U**nde pulcra ibi ⁊c

Priscus mē.

Valchus mē.

Marinus mē.

Fructuosus martyr

Patriti⁹ mē.

Proth⁹ mē.

Jacinctus mē.

Eugenia mē.

Claudia mē.

Anno mundi

v. cccclij.

⁊
ade

mē. Cor
neli⁹. ā.
ij. m. ij.

Romanus.
d. x.

mē. Lu
ci⁹. ā. ij.
m. ij. d.

Romanus
ij.

mē. ste
phan⁹. i
ā. ij. m.

Roman
ij. d. xv.

mē. Si
xt⁹. ij. ān
ij. m. xi.

Romanus
die. vi.

Anno christi.

ccliij.

Iste cornelius celebre no
mē sanctitat⁹ h; ⁊ sup mox
bum caducū singulariter
accepit p'tatez a dño. **H**ic
corpa scōz petri ⁊ pauli le
uauit ⁊ honorificenti⁹ re
posuit in locis decentib⁹
cū beata lucina. **T**andem
cuz multis alijs martyrio
coronatur. **I**pse sanxiuit
vt sacerdotes pro certa cā
iurare possent si vellēt.

xl. martyres rome. ccc. in
africa. Et ali⁹ infiniti pas
si sunt.

Eusebius martyr

Abundus martyr.

Iste lucius statuit vt
duo p'sbiteri. ij. di
aconi sp cū epō sint ⁊
sequātur eū in omni
loco. ppter testimoniū
probitatis. licz conscie
securitas sufficeret si
bi p sua salute. tamez
ppter maliuolos oēm
epm habere bonuz no
mē apd eos qui foris
sunt vt p; de con. di. i.
Iubem⁹. **T**andē mīyo
coronaf sub valeriāo.
Cesarius dya. martyr
Julianus martyr
Concordia martyr
Cirilla filia recti.

Iste stephanus ita
tuit ne aliquis vesti
bus sacris p'terq;
ad cultum dei vtaf
vt p; de cō. di. i. **C**le
stimenta ⁊c. **T**andē
mīyo coronaf in ce
lebratione misse qz
tēplū martis oīoe
subuertit.

Quirinus mar.

Abacuc mar.

Leonti⁹ p'sularis.

Felix martyr

Pyreneus mar.

Trophia vxor recti

Iste sextus fuit pater
spiritualis sancti lau
rencij. ⁊ statuit q mis
sa super altare fieret
quod antea nō fiebat
Tandē martyrio co
ronatur. cuz alijs plu
rib⁹ sub galieno. qui
alieno nomine dicif
decius fm vincentiū
⁊ alios **E**t hec verioz
positio ē vt patet in le
genda. s. laurencij.
Laurentius martyr.
Felicissimus martyr
Agapitus martyr.
Romanus martyr
Ipolitus martyr.

Folium. XLVI.

Octava persecutio fca ē iussu valeriani. ppter quā guiffic plagati sunt rōni. Jā em̄ sub decio cōis
pestilētia fuit in oīb; mūdi ptrib; q̄cūq; edicta nepharia disp̄sa fue ē. Jā hxc ultio guior totū
rōnū impiū corrupit. q̄sq; ne dū factores s̄erā p̄sentiētes tāto facinorū dēlerent. Jā vndiq;
bella surrexerūt. Et data trās danubiū imp̄petuū aufert. Et videt eē p̄ma diminutio rōni
impij q̄ nō fuit recuperata. Nona persecutio ecclie fit iussu aureleani in q̄ mlti passi fuerūt.
Fulmē q̄z de celo cadēs ire diuīe signū. principē terruit. et ad reuocādā sniaz monuit. s; qz no
luit. iō statim p̄st

claudi?
q̄ntilli?
ā. ij. d.

xvij.

Aurelia
n. ā. v.
m. vi.

≡

tacit? m̄
vi. flozia
n. m. iij.

Iste claudius gothis nobilissi
me triumphauit. qui iam p. xv.
annos illiricū macedoniamq; va
starūt. et ideo statuam aureaz me
ruit. et morbo interiit.

Sabellius hereticus. negat
cristum filium dei esse

Iste aurelianus primo xpianis be
nignus fuit. q̄re vbiq; gloriose tri
umphauit precipue p̄ gothos. sed in pontio
p̄auorū p̄silio decept? cū cristianos
seuissime persequeretur nunquā
post bonum diem habuit. et statim
occisus est.

Iste tacitus bon? fuit. s;
parum regnauit ocisus
Iste flozianus non fuit
impator. sed orbe cesar
etiam occisus in tharso

v. cccclxiiij.

v. cccclxiiij.

Grecus

m̄. dyo
nisi? p.
ā. ij. m.

Romanus.
xij.

m̄. Fe
lix. p. ā.
ij. m. x.

m̄. Eu
thitian?
ā. viij. m.

Tuscanus
x. dieb; iij.

cclxiiij.

cclxiiij.

Iste dyonisiū disti
xit pochias mādās q̄
pastores p̄tenti esse de
tent terminis suis. Si
miteria p̄stuxit in v
be ppter penitētiā et
baptismata. v. x. iij. q.
i. Ecclias. Tādē m̄io
coronatur. sepult? in
pace xp̄isti.

Iste felix statuit
supra memorias
m̄m missas cele
brari. Ite festus
dedicationis ec
clesie singul' ānīs
statuit agi. Tan
dem m̄yo coro
natur. sepultus
in ecclia sua et.

Iste euthitianus sanctissimus ac deuotissim?
p diuersa loca. cccclxiiij. martyres sepeliuit manu su
a. Dic statuit vt fruges sup altare et fabe benedice
rent. Tādē m̄io coronat. sepult? in cimiterio calixti
Marcus confessor fm̄ quasdam historias ponitur
in linea paparum et q̄ post felicem tenuit sedem ā
nis. viij. Dic solus euasit martirium inter tot con
tinuas persecutiones. sepult? in ecclia sua in me
dia roma. s; damasus et vincentius et martinus nō
faciunt mentionem eius

Manicheor heresis impiissima
et grossissima exoritur a quodā
manes parso. Barbazō morib;
et. Dic posuit duo principia
Victor Victorinus

Columba virgo et m̄e
Theodora.
Leonilla
Cornelius
Ciprianus

Quirinus m̄e.
Simplician?
Agapitus
Priscus

Patroculus
xlvij. martyres
cccclij. martires
Maurus.

Maria egiptiaca q̄ peccatrix fuit mirabilē p̄niam egit in deserto p annos. xlvij. hoc tpe fuit.
vel fm̄ alios anno dñi. cccclxxx. Vitam eius scripsit abbas zoymas. et hoc magis videtur

l. ij

Bexta etas. Cristus

Decima persecutio ecclesie fit iussu dyodeciani et maximiani que oibz precedentibus grauior fuit. et .x. annis durauit. Intm feruebat. vt in .xxx. diebz. coronaret. ecclesijs et sacre libe. pbustis.

Iste pbo victoriosus fuit multa bella cofecit. honosus et proculu apud agrippina re natus supbissimus fuit plurima bella cofecit. Interfecit. Ipse autem a militibz apud firmium fecit. maximianu primo cesare deinde augu occisus est. fti fecit ppter necessitate belloz et galerii et costantiu cesares. tandem p mltā sanguis effusione re stituto regno iuxta ter

Imperatores.

Probo
an. v. m.
iij.

Car' cū
fi. cari/
no et nu

merlano. a. ij.

Dio cle
cianus
maxim

mios priores alio pur purā deposuit vt ius

niores sustinuerit. et ipsi in priuato otio p senescerēt. Tandē dyodecianus veneno obiit.

Iste carus bellū cū pthis gessit. et post fulmiepcussus interijt. **C**oncilium antiochenū **C**laudian' **D**ioscorus **S**erapion **M**auricius dux exerci contra pauluz famoseta. **P**apias **B**abilus **C**arposorus **t**us thebeie legiōis cūz nuz hereticū. in q' dam. **A**lexander **L**onginus **G**ereon eadem legione corona natus idem fuit et episco **F**elicianus **S**epzonian' **C**lictos tus apud sedunum. patu priuatus iij. corōati **M**arcellian' **C**elsus

Anno mundi.

v. cccclxxxij.

Pape

mf. gai
an. xi. m.
iij. d. ix.

mf. mar
cellin' a
viii. m.

Romanus ex patre proiecto
ij. d. xxij.

Anno christi.

cclxxij

Iste gaius constituit vt nemo epus vel alios clericos apud iudicem secularem audeat accusare. et q' paganus vel hereticus christianum accusare non possit vel notam infamationis ei inferre. Itē q' gradatim qui dignus est ad ordines ascendat vt scz primo sit honestari'. deinde lector. exorcista. acolitus. subdiacon'. dyacon'. demū presbit'. **H**ic fugiens persecutionez in criptis habitando. Tandēz martyrio coronat' **E**ius festum agitur x. kalendas may

Castorius cum prore.
xx. martyrum
Basilus cum. vij.

Iste marcellus ob seuitiam persecutionis cōphensus tria grana thuris in sacrificiuz ydolis imposuit. sed postea publicē penituit. et capitalē sententiam pro fide suscepit **C**orpus autē e' insepultū. xxx. diebz iacuit ppter timorē anathematis. h' postea iussu sci petri a marcello humatum est iuxta pedes eius. **E**i' festū agit. xvi. ianu.

Petrus
Iuliana
Leonti'

Erasmus
Cristina.
Theophil'

Sebastianus
Ciriacus
Eufemia
Crisantus.
Nicostiratus
Claudius
Maurus
Orontius.
Marcus
Tranquillin'.
Liburtius.
Clitorianus.
Castulus.
Mennas.
Dorotheus.
Bonifacius.
Iustina
Dorothea.
Crisogonus
Felix
Mylaria
Daria.
zoe vxor nico
Nalon strati
Diodorus.
Maritanus
Policarpus
Cromatius
Cincentius
Symphorian'
Celsarius.
Nobilis
Gorgonius
Melagia mere
trix pūtif p ab
batē xeronem.

Folium. XLVII.

Georgius
Pancratius
Blasius.
Primus
Felicianus
Albanus
Vitus
Modest.

Pax ecclesie reddita est p. constantinū et intentū firmata ut quicumq;
 lederet xpianū puniret. **H**ec reuera est mirabil mutatio dextere exce. i. iuxta
 illd psalmi. **F**ilia babilonis misera. beatus qui re. ti. terribui. etc. **T**empla etia y/
 doloꝝ ipso iubete clausa sunt et phibita sacrificia. iuxta illd ysa. ppxte **P**q qui
 n fecerūt celū et terrā. peāt de terra. **I**ncredibile ei fuit h suspicari q vnqz hna
 nū gen^o ab h errore possz absolui. in q a dieb nini regis assirioꝝ vlx ad hctes
 pora. p. ānos. ii. ccc. erat miserabiliter implicatū. vꝝ digitus dei est hoc. et ma
 gna misericordia eius. nō hominis meritu m

Creicetia.
Anastasia.
Doctian.
Rogatian.
Cosmas
Damian.
Quintin.
Vitalis
Agricola.

galeri
cōstati
an. ij.

pslatin
magn.
an. xij.

Iste pslatin^o ipator gloriofissim^o celebre nomē reli/
 quit in bellis victoriosus. in gubernāda repubblica
 prudēs i negotijs fidi incōpabi
 lit deuotus. **E**i pietas et scitas
 ex mltis scōꝝ libris adeo emi/
 cat q indubie inter scōs ānue/
 rād^o est. **G**reci dicūt eū in fine
 vite sue mōchū effectū et eusebi
 us et ozosius et alij diligēt eius
 facta descripterunt.

v. cccxciii.

v. diij.

Romanus.

mē.
marcel/
lus. p.

Grecus
 ā. v. d. x
 ij.

mē.
Euseb.
ā. ij. m.

Aster
 vi. d. xrv.

mē
melchia
des. ā. iij.

Rōn.
 m. vi.
 d. viij.

siluestr
ā. xij. m
 x. d. xxi.

ccxcij.

ccxcij.

Iste marcell^o magnā habuit cū
 maxētio altricatioꝝ dices Boni
 principis ē ecclias p̄ritas repa/
 re. et dei sacerdotes honorare. ut
 patz. xvi. di. **I**te statuit q p̄cili
 uz gñale nō possit celebrari sine
 auctoritate pape ut patz. xij. di.
 c. synodū. **I**te elegit. xv. cardina
 les in vrbe p̄t sepulturas et bap
 tismū etc. **T**andē post lōgā custo
 diā iumētoꝝ in custodia publi/
 cā reclusus mori tyrānide ma/
 ximiani. sepult^o in cimiterio pri
 scille via salaria.

In anglia pene tota fides extin
 ta est hoc tempe a maximiano.
Similif et treueris a rictionaro

Iste eusebius
 ex layco in pa/
 pā assumptus
 est. fuit emi me
 dicus. qd sepe
 factuz constac
 tpiō anterio
 ribz. hic statu
 it ut laycus su
 uz ep̄m accusa
 re nō possit. ni
 si a fide exorbi
 taret. ut. ii. q.
 vii. c. **L**aycus
 etc. tandē mar/
 tyrio coronat^o
 sub maxētio etc

Iste melchides statuit
 q die dñico et feria quita
 nullo mō deberet ieiuni/
 uz obfuarī ppter reuerē
 tiā dñi. vel qz illos dies
 pagani qsi sacz ieiuniaz
 celebrabāt. de cō. di. iij. c.
 ieiuniū. **T**andē martyrio
 coronatur. sic oēs prede/
 cessoꝝ sui.
Et nō q hic est vltimus
 martyriū a sancto petro.
 xxiij. in ordie pōtificum
 romanorū q oēs sangui/
 nē fuderūt p testemīto scō
Et tunc laudabile fuit
 scōm gregoriū episcopa
 tum appetere.

Iste siluester glo
 riosus p̄fessor xpi
 multiplicē eccliaz
 decorauit. tā i scri/
 pturis q in mira
 cul admirabil^o fu
 it. decreta mltā cō
 stituit. hereses dā
 nauit p̄moniu
 bñi petri. s. regnū
 ytalie cuz tota vr/
 be a psantino su/
 scepit. et ad cultuz
 ecclie p̄uertit. hēle
 nā cū iudeis bap/
 tizauit. et alia infi/
 nita sancto sine
 consumauit

Id iij

Berta etas. Crisius

Antoni abbas scissim⁹. potes in ope et sermone clarissim⁹ vni-
uerso orbi habet. **Barunci** discipulus eiusdem antonii. Et
alii sancti heremite et monachi in desertis locis hoc tempore claruerunt.

Eusebi cesareopalestine eps. divinis scripturis studiosissim⁹ fuit.
Sozimas abbas qui maria egiptiacam repperit tunc quidam libri dicunt
quod fuerunt antio tempore valentiniani.

Helena regina mater constantini imperatoris sancta. et admiranda deuotio-
nis et actiuitatis. crucem christi repperit. lxxij. collegia fundauit. totiusque sta-

Cometa
apparuit
ante mortem

tem constantini. **An** dicit **Ma-**
crobius quod mors constantini denun-
ciata est per stellam crinitam in-
usitate magnitudinis quaz
greci cometam vocant. **Se-**

Imperatores.

rum ecclesie incomparabili feruore glorificauit

quoniam mala infinita que diu-

Constantia filia constantini magni. uirgo sancta cum multis alijs in seculo proposito durabat
uero seruauit. **Decleprosa** fuit sicut pater eius. sed meritis beate agnetis mundata fuit.

Nicolaus eps miree ciuitatis. sanctus pro omnia et venerabilis habetur.

Athanasius eps alexandrinus. doctor gloriosus et sanctissimus professor edidit symbolum. Quicunque uult.

Patricius eps egiptiorum. qui oculum in persecutione amisit. **Arrius** hereticus pesti-
mus totus hypocrisis asserit trinitatem personarum. sed unitatem essentie negat. supra modum ista heresis

Siluester papa antequam alia pericula celebrarent euocauit. cclxxij. episcopos. et
castum et alios hereticos condemnauit. et plura constituit decreta.

Anno mundi v. dxiij.

v. dxiij.

De possessionibus ecclesie que placet circa hoc tempore incipit gradus allocutio sepe inter doctores fuit. quod
busdam dicentibus quod iustum et utile esset ut ecclesia in temporalibus abundaret et homines terrenum haberent. alij eorum quod non
nec minus. Quicquid enim ecclesia facit vel dicit aut habet. signum est cui prodest. Elegit diu in paupertate et penuria
a viuere. signum est cui prodest. **Suscepit** deum genus oblatum temporalia. signum est cui prodest. **Sed** si uolgeter ad di-
uinum tunc apte inuenimus. quod dominus hoc precepit et promissit electis suis. scilicet quod essent recepti agros cum persecutionibus

Anno christi. cccxiiij.

cccxiiij.

ut per mat. x. et dicente. b. petro ecce duo gladij sunt. dominus respondit sufficiens. **Ubi** b. beatus scribens ad eugeni-
um papam. dicit quod utriusque gladij christi ordinatio papa suscepit. alioquin non dixisset. sufficiens. sed nimis est. **Gladi-**
um spirituale per seipsum. scilicet siue materiale per alios regit. scilicet per personas laycales. **Secus** autem theodosius. tales
format rodes et dictate iuris naturalis et diuini. **Et** quia tota christiana uita ordinatur principaliter ad finem spirituale
et non temporale. idcirco summus pontifex qui est vicarius christi in terris cui promissa est hominibus ordinatio deus habet plenam
potestatem precipiendi christifidelibus per persecutionem huius finis tanquam architector. quod ei ad quem pertinet ultimum
cura finis subdici debet illi ad quem pertinet cura antecedentium finium et ei qui impiorum dirigit. **Qui** deus enim utri-
usque armis impat fabro qualia debeat facere arma. **Et** quia finis iste est dignissimus. scilicet persecutio celestis glorie.
idcirco sacerdotum ecclesie est sublimis. cuiusque potestati terrene. quare ecclesia deus sancti regale sacerdotium. cui
omnes reges christiani populi oportet esse subiectos sicut ipsi domino ihesu christo a quo hoc regale sacerdotium deri-
uat. **Tanto** siquidem est regimine sublimis. quanto ad finem altiore ordinatur. **Quoniam** per quod in lege christi reges re-
bent sacerdotibus esse subiecti. quare mirabile diuina prouidentia factum est. ut in romana urbe qua deus prouiderat
christiani sacerdotum principalis sedes futura hic mos paulatim inoleceret. ut ciuitatis rectores
sacerdotibus subderent. **Sed** si christiana religio principaliter esset instituta propter temporalia perquirenda. tunc
reges essent preponendi sacerdotibus sicut olim fiebat in veteri lege. et in paganismo. ubi totus cul-
tus diuinorum tenebatur ad illud finem. ut temporalibus bonis ditarentur. **Dec** thomas **Santa** brigitta libro
iii. ca. lxxvi. scribit quod beata uirgo maria hoc uerba sibi dixerit. in quadam reuelatione. **Ecclesia** dei primis
temporibus pauper erat in temporalibus uoluntarie. processu uero temporis ut amici diuersiores et expeditiores essent
ad predicandum uerbum dei. et ut scirent quoniam diuitie male sunt habundus earum idcirco sub siluestro et alijs bonis

Iulium XLVIII.

Persecutio.ri.ecclie fit iussu pſtaci arriani.in q grādi turbine fides subuerſa fuit. mlti mſio coronati mlti exilio damnati. xpiani ſup altaria mactabāt. ſic pſedixit ſcūs āthoniū

Iſti tres fuerūt filij pſtanti magni. ſz nihil paterne vtutis in eis fuit. q. ppter tā ſtutus reipublice q̄ecclie valde turbatus fuit. regnū em̄ diuiferūt ⁊ ciuilia bella geſſerūt in quibz cō ſtatinus ⁊ pſtans pierūt. ⁊ ſic totum regnū pſtatio p̄ouenit. qui arriana heresi deprauatus catholicos pſequit ⁊ multa bella ſurgūt ita vt nullā deinceps quietē haberet. Tandē inopinatā morte p̄uentus infelicitē obijt

pſtatin?
cōſtanti?
cōſtans

Hibernia p̄uertitur ad fidem p quādā ācillā captiuā

annis. xliij. Symeon archieps zelētie mēizaf in perfide. xvi. mēm. ⁊ alij infiniti paſſi ſunt

Sinod. i.
Nicaena v.
mūſal. ccc.
xviij. epoz.

Iſta ſacroſcā ſynod. p̄ma de q̄tuor q̄z autoritas ē ſic. iij. euāgelioz iussu ſilueſtri ⁊ pſtati p̄gregata fuit. in Nicaea ciuitate biſpūnie. i q̄ fūet. ccc. xviij. epi catholici viri ſanctiſſimi miracul. gloſi. q̄ oēs vnanimi pſenſu arriani etiā ibidē p̄ntez ⁊ p̄umacē dānaueſt. ſymbolū edideſt. ⁊ ſic exponētes plurima ſtatueſt. vt patz xvi. di. c. Sexta ſynodus

Donatiſte heretici oriunt in affrica ſic dicti a qdā donato. Dicūt ecclia t̄mmodo in affrica māſſe apō ſe. ⁊ rebaptizabāt catholicos. diu durauit.

v. dcccij.

v. dclij.

Romanus.

Marc.
ā. ij. mē.
viij. dxx

Romanus.

Iulius
a. xi. m̄
ij. dviij

cccxxiij.

cccxliij.

Iſte marc' pſti tuit vt ſymbolū publice in ecclia cārareſt q̄c. Itēz q̄ ep̄s hoſtieñ. papā pſerareſ ⁊ pallio vteret. Alexander ep̄s alexandri. nus nobiliſſimus in cōſilio nico.

Iſte iulius mltas pſecutiones ſuſtinuit a pſtatio arriano. ⁊ p. x. ānos ſuſtinuit exiliū. tandē mortuo pſtatio ad ſedē ſuaz redijt ⁊ duas baſilicas extruxit. Tandē beata morte poti' ſepelitur in cimiterio calopodij. **A**mos p̄. iij. monachoz. Itēz alius Amon. ccl. clerici cū alijs monachis ⁊ ſacris virginibz ab arrianis interfecti ſunt. **P**achonius vir clariſſimus pater innumerabiliū monachoz ⁊ monialiū qui indifferenter oēs recipit iuxta regulā ab angelo ſibi datam. in egipto fuit.

Maximus ep̄ſcopus treuerenſ. magnus conſeſſor

Xna tpalia ecclie data ſūt q̄viri ſci lōgo tpe ad neceſſitatē ſuā ſolā ⁊ aicos dī ⁊ pauper ſuſtētati onē diſpēſabāt. Ergo tales ſcito aicos dī q̄ p̄tētāſ de diſpoſitiōe dī. ⁊ ipe vidz eos. **N**ec illa. **D**icūt quidā q̄ nedū tpalē ſuſtētatiōez neceſſariū fuit eccliaſticos h̄te ſz etiā tpalē iuriſdictiōez ad p̄p̄cēdam iniquā audaciā volētiū bona eccliaſtica ſuis vſibz appropriare. nec tecuit vt p̄la tus p̄tate ſpūali p̄ditus. p̄tatem cui impet ab alio mēdicet ſz propriā eā poſſideat. **N**ec oīa firmiſſime p̄banſ ex legendis ⁊ dictis ſcōz patz. qui tpalia dñia ⁊ poſſeſſiones terrenas latiffi mas iuſte habueſt. Quis em̄ audeat dicere q̄ tot ſci pōtiſices viri vtiq̄ ſumme p̄fectōis ⁊ l̄a ture. miracul. gloſi. qui oīa tpalia arbitrabant vt ſtercora. q̄z doctria fulget ecclia ſicut ſol ⁊ luna. quoz ſcripta ſuos lectores ſancti ſpūs igne accendunt. q̄z plures p̄p̄riā vitaz p̄ t̄fen

Bexta etas. Cristus

Persecutio. xij. ecclie fit iussu iuliani pessimi apostate. qui sanguinē xpianoz ydolis ro-
uit s; nō impune. qz diuinitus occisus fuit p mercuriū sc̃m martyrē iubente beata virgine
Eunomi⁹ corpe heretic⁹ z aia le. p. sus. a q̃emomiana heresis dicit xpm n̄ natura s; g̃ta filz p̃ti
Macedoni⁹ heretic⁹ negauit sp̃m sc̃m eglē p̃ti z filio. heresis magna **L**ana d̃ celo. pluit. **G**ra
Flauianus z deodat⁹. **H**ij choros psallētū in duas ptes diuiserūt z **M**aria interfecit hoies
vigilias ad sepulcra martyrum instituerunt **z iūmta apō p̃stātinopolim.**

Paulinus ep̃s treueren.
Hilarion z **D**onat⁹ m̃.

Imperatores

Paulus simplex discipu-
lus antionij qui merito

obie cito ad p̃fectiōez venit

primo xpian⁹. demū monachus. tūc mag⁹. dein

de apostata. tandē cesar z dolo august⁹ fuit. tota

liter fidem nitebat destruere.

Victorin⁹ **M**acharij duo

Donat⁹ gr̃matic⁹ magister

iheronimi

Julia
n⁹. an. i.
m̃. viij.

Iouini
an⁹ m̃. s̃.
b. viij.

Valēti
nianus
ānis. xi

Iste iulian⁹

Iste iouinian⁹ ca-

tholicus z bonus fu-

it. s; paz regnauit.

iuliano maluit tribunatū amittere z exiliū p̃peti. q̃ fidē abne-

gare. iō retribuēte xpo meruit ad imperiū sublimari. sp̃ victo-

rius fuit **S**axones z burgūdiones vincit

Juliana mar.

Iste iouinian⁹ ca-

tholicus z bonus fu-

it. s; paz regnauit.

iuliano maluit tribunatū amittere z exiliū p̃peti. q̃ fidē abne-

gare. iō retribuēte xpo meruit ad imperiū sublimari. sp̃ victo-

rius fuit **S**axones z burgūdiones vincit

Juliana mar.

Johannes z **P**aulus martires.

Valēti
nianus
ānis. xi

Iste valētinia-

nus deuot⁹ to-

taliter fuit z i fide sta-

bil. d̃ina ordiatiōe ad

ip̃iū p̃ueit qz em̃ sub

bil. d̃ina ordiatiōe ad

ip̃iū p̃ueit qz em̃ sub

bil. d̃ina ordiatiōe ad

Anno mundi

v⁹. dliij.

Ppae

Liberi⁹
ā. xvi. m̃
viij. d̃ iij

Roman⁹.

Scisma. ij. ecclie inter liberiū z felice
euenit p̃pter arrianos. quibz fauebat
liberius. z iō tāq̃ hereticus a catholicis
deiectus fuit z felix in papā assumpt⁹

Anno christi

cccluij

Iste liberius primo catholicus. seruide p̃tra arria-
nos p̃cessit ob hoc p̃stanti⁹ arrian⁹ eū in exiliūz misit. z clerus de
p̃sensu eiusdē liberi felice p̃resbiter in papā ordinauit. qui ampli-
us arrianos expugnauit int̃m̃ vt arriani ip̃i p̃stātū rogarēt vt li-
beri⁹ restituerēt tanq̃z eis magis fauorabilis z sic liberi⁹ reuocat⁹
fuit z felix delect⁹. s; qz liberius arrianis fauebat idē felix cū catho-
licis eū admonitū z otumacē tanq̃z hereticū de ecclia eiecit. **E**t tē
scisma sc̃m fuit z p̃secutio magna fidelū **E**t nota q̃ primūz
romana ecclia circa hec tpa infamez papā habuit. qz oēs ãncesso-
res hui⁹ liberi fūēt sancti z exēplares vt sup̃ p̃z p̃ ānos. ccc. zc̃.

Gregorius nazanzen⁹ doctor egregius in op⁹
Pido nazāzeno ep̃s vel p̃stātinopolitān.
Basilius magnus p̃fessor z ep̃s cesarij. claruit.
z fione libertat⁹ ecclāstice tradiderunt martirio coronati. q̃s inq̃z aude-
at dicere tales ac tātos tā mltos sic delirasse vt hm̃di t̃palia d̃ iusticiā ac dei volūtātē detinuis-
sent. **A**n n̄ poti⁹ vsq̃z hodie p̃tradictores eoz formidabili vidim⁹ morte p̃sumptos. iuxta quos
imprecatur⁹ fuit eis p̃stātius qm̃ paginā impialis testam̃ti. p̃p̃is manibz sup̃ venerādū corpus
beati petri posuit. di. xvi. p̃stātius. **Q**uis vnq̃z temerator nisi penituisse hāc maledictiōez

Justina impat̃rix arriana
lecretē tpe viri sui. sed im-
pia vxor piissimi valentini
ani imperatoris multum
post p̃sequit catholicos z
precipue ambrosium

Vidim⁹ cec⁹ ab infantia
diuinit⁹ factus est doctor
mag⁹ z ep̃s alexādrinus.

Cordianus z epimach⁹ z alii mlti martires
Rufin⁹ p̃sb̃ mltā scriptis h̃istoriā ecclāsticē.
Quiriac⁹ ep̃s z m̃.

Gallican⁹ martir

Folium. XLIX.

Iheronim^{us} presbiter et cardinalis incepit clarescere in ecclesia dei. de dalmatia oriundus. spiritus sanctissime vires fuit. hereticorum malleus. ac totius christiane veritatis solidissimum fundamentum. doctor principalis non solum latinis atque grecis verum etiam hebraicis literis eruditus fuit. **Priamus** quidam nobilis de seie troianorum qui in lubardie partibus venerat. rebellavit contra ipsum sed mox interfectus ab exercitu romanorum fuit. Sed filii eius fugientes regnum fratris inchoarunt inuitis romanis. et colonia extruxerunt et ibidem ut coloni habitare ceperunt. **Marcomirus** filius predicti priami fuit dux eorum. sed pharamudus filius eius fuit primus rex fratris Colonia autem ante hec tempora dicebatur agripina

Burgundi sunt christiani.

valerianus
gratiano et
valeriano

niano annis. iiii.

Iste valerianus frater fuit valentiniani et cum eo diu re-

gratianus
cum valeriano

an. vi.

gnauit. sed timore eius accepta tristitia exerce-
re nequaquam ausus fuit. sed eo mortuo cum solus
regnaret catholicos persequi. et monachos ad
militandum reuocauit. tandem post multa infor-
tunia ipsa morte perit. tamen cum aliquo penitus.

tuit. tandem per maximam tyrannum dolo occidit et ille non longe
post iuste a theodosio morte punitus

Iste gratianus videtur
republicam pene iam de-
solatam theodosium celsa-
re fecit qui ubique vic-
tor existens multa resti-

Synodus. ii.
Constantinopolitana vniuersalis.
cl. episcoporum

contra macedonium
hereticum.

v. d. lxxij.

v. d. lxxij.

ii.
felix. m.
a. i. m. i.

Romanus.
o. ij.

Damasus.
sus. an.
xviij. m.

Hispanus
ij. d. x.

ccclxxij.

cccixxij.

Iste felix vir sanctus

stantianum augustum confessor multa laude digna patrauit. adiutus
hereticus declarans floridissimorum virorum studiis quae gradibus nunc
de papatu eius et eius tempore suo claruit choros cantantium ordi-
tando capitis abscidit in ecclesia gloria patri etc. post singulos
fione martyris christi psalmos dicere iussit rogatu beati iheroni-
mi. In vobis dictandis excellentissimus fuit.

plurimaeque scriptae reliquit et precipue histo-
riam papae et martyrum. Concilium etiam. ii. vniuersale id est con-
stantinopolitanum contra macedonium celebrare fecit. Cuius festum
agitur. xi. decembris

Ambrosius romanus doctor principalis mittitur a valentiniano ad medio-
lancum. et statim in episcopum diuinitus eligitur ut ipse testatur in libro de officiis. Nam primus de tribunali-
bus ad insulas. cogimur simul discere et docere.

Alarius vir sanctus et mire pacis. rome claruit
Martinus episcopus thuroneus. claruit in gallia vir admirande scitatis. de panonia oriundus extitit.

Iohannes heremita sanctissimus qui theodosio triumphum predixit.

et euasit. Reuera possumus adducere illud gamaliel actuum. v. Si a deo est. non poteris dis-
soluere etc. Tanta siquidem per huius mundi potentes pariter et sapientes facta. Legimus con-

Ape unus damasi pape vastus
illas egyptias solitudines hac-
tenusque diffusas. quae propter sitim
et sterilitatem piculissimamque seri-
petus abundanti consuetudine huius
na non nouerat habitatio monachorum
impleuit. s. archiepiscopus perichy. peme-
nes. pastor. zozimas. marina-
eustasina. ioseph. syr. agatho-
achilis. gelasi. arleni. luti. et
alii innumerabiles quorum est digna

memoria.

Bexta etas. Cristus

Augustinus cathaginesi. de affrica rethor maximus. et in omni phia ac poetria incōparabil. in
 sup omne scibile qd vñq pbi repire potuēt in iuuetute sine magna difficultate adeptus. circa
 hęc tpa ad mediolanū mittit. vbi statim a bto ambrosio puerit. et in xpi nōie postposita manu
 cheoz heresi baptisat. **H**ic creuit in doctore ecclie precipuū. et hereticoz malleū valentinianū
 nō lōge post in epm yponensem sublimatus totā eccliam suaz fonte doctrinaz p annos .liij.
 abundantissime irrigauit. **I**ste theodosius immēse religiositatis extitit. xpo et ecclie fidelis
 simus. ideo in oibz adiut' est a dño miracul etiā aptis. hostes
 supās. sibi et oibz principibz ondit qm̄ valet ad victoriā obtinē

Impatores

catholi
c. theo
dosi' a. xi

dam oīo deuota cū lacrimis. ab innūeris barbaris circūdatus
 xpm suppl' inuocās gloriosus victor nō suis manibz s; diuinis
 triūphauit auxilijs. **N**ā tela qui hostes ptra eū milerāt retrorsum acta in ipsos atrocit' reuer
 rebant. **N**ō videntes barbari patore nimio prostrati p̄tinuo sese xpianissimo principi subdi
 dere. vnde et poeta claudianus licz paganus hoc idem testat dicens. **N**imū dilecte deo tibi
 militat et her. **E**t iurati veniunt ad classica venti. **Q**uā humiliter se habuit in correctione a
 brosi p̄t in legenda eiusdē. **V**ide augustinū li. vlt. de ciui. dei. **E**t quō ydola subuerti cū tem
 plis iussit. et quō iohāne heremitā p̄suluit et. et quō flagbat magis bñfaciēdi caritati qd nandi
 cupiditati. **M**oritur tādē bñ disposita republica quā d̄solatā inueit. primo stabulari' fuit et p̄p̄

Anno mundi.

v. d. lxxiij

scutes p̄mor' ē

Pape

Sirici'
a. xv. m.
xi. di. xv.

Romanus.

Anno christi.

ccclxxiij.

Iste siricius statuit **H**aitanarius rex gothoz p
 vt de ipsa secta manicheozum sequi xpianos in terra sua.
 nullus recipere. nisi cum tali vbi multi martyrio corōati
 pacto qd in monasteriū retrus **F**irminius eps ambianen
 res ibiqz p̄niaz ageret cūctis di **D**onoratus. et **S**abin' ibid
 ebus. et in fine vite t̄mmodo omnes sancti confessores
 viaticū sumeret **O**mnes etiā **P**lacella vxor theodosii de
 illius secte quos reperit exilio paupibz maximā curā habu
 damnavit. it. quibz suis manibz officio
Prisillianus eps hispanie ca fissime seruiuit
 dit in heresim pessimam inde **M**arcellus episcopus appa
 heresis priscillina nie martyr
Tra patrimoniū ecclie pene in omnibz finibz totius xpianitatis vt nequaqz credibile sit
 qd hūano modo potuisset insultus h̄mōi tolerasse siue aliquid recupasse post tam crebras de
 speratasqz spoliaciones. **S**qz de celo dimicatū est ptra eos. ideo vt fumus pierūt vniuersi ho
 lies acclē vsqz in p̄s. **U**bi p̄stātie arrian'. iulian' apostata. valēs. hatanari'. hailaric'. gāseric'.
 honoricus. atila. seuo torila. theoderic'. p̄staci'. iij. et. v. leo. iij. et. iij. heinricus. iij. et q̄rtus fre
 dericus p̄i' et. ij. ottho. iij. ludovicus. iij. et ceteri p̄suptores cū suis p̄plicibz qui quasi po

Paula vidua sancti iuma et filia
 eius eustochium virgo clauēte
 quaz beatus iheronimus sepius
 meminit. vitamqz paulē dignis
 laudibz conscripsit.

Theophilus eps alexandrie.
Seruacius tugroz eps qui dici
 tur fuisse cognatus xpi floret.
Seuerin' eps colonien. magne
 auctoritatis et sanctitatis fuit.

Folium. L.

Roma capta a gothis et incensa. et fit illa famosa altricatio inter paganos et fideles. quia pagani cum magna blasphemiam nitebantur fidem extinguere. et culturam deorum reassumere. et non pualuerunt. quia balair rex gothorum met christianum fuit. et peccat omnibus profugietibus ad sacrum. et sic profusa fuit impietas paganorum eo quod non potuerunt probare disfortunium euenisse ex eo quod roma abiecit idolatryam et fidem receperit. De hoc augustinus in libris de ciuitate dei. et orosius habundanter tranctant.

Claudius poeta rome

Patricius magnus pater. hibernorum apostolus. circa hec tempora in hibernia venerat. cum suis sororibus angeli sepe colloquio fruitur.

archadi.
cum hono
an. xiiij.

Iste archadius puer adhuc quando pater eius defunctus fuerat. et quidem satis bonus. sed plenus

adulterates cum fratre suo honorio perpeffus est quia multa picula et tyranni de gentibus barbaris. scilicet gothis. uandalis et hunis surrexerunt qui multas puincias depopula

ti sunt. nisi christi gratia singulariter christifidelibus principibus succurrisset. totaliter perissent.

Wacezel comes archadii meritis sanctorum quos secum duxit. exemplo theodosii cum. v. pertrinit hostium sex milia. sancto etiam ambrosio sibi in visione apparere. sed post elatus viros cepit persequi et ecclesiam temerare ausus est. et statim occidit probauitque in se uno. ad utrumque spiritum diuinum vigilare iudiciu. quando et cum superauit adiutus. et cum pretempit occisus est. De hoc sunt infinita exempla. etiam hodie. Sanctus heraclides qui scripsit vitas patrum. ad lausum episcopum.

Prudentius poeta cristianus

v. drciiij

Romanus.

i. Anastasi.
stasi. a.
in diebus

xxvi

cccxciiij.

Iste anastasius statuit quod cum sancti euangelium legere oēs stare deberent. et qui caret aliquo membro non deberet fieri clericus. Sic fecit fieri unam basilicam prope sculam mamertini.

Pelagius hereticus. et scelestinus et iulianus episcopus. a quibus pessima heresis pelagiana. dicitur hominem sine gratia. posse mereri. et baptismum et orationes ecclesie irritas esse. et. Augustinus multum contra eam laborauit.

Propterea una ecclesiam priuare nitebantur aut suffocare. nunquid preualuerunt. Ecce hodie floret cultus dei cum gloria. et illi si penitus non egerunt. apud inferos premiscunt. Sed nunquid humana virtute id actum credimus. Minime. Igitur si deus pro nobis. quis pro nos. Ecce regnat fides sancta videtur tibi et inuidentibus inimicis dentibus suis fremetibus et tabescentibus. Nil contra manu omnipotentis valentibus. iuxta prophetiam psalmiste dicentis. Dixit dominus domino meo sede a dextris meis. Donec ponam inimicos tuos. scilicet. pe. tuorum. Et iterum. Sepe expugnauerunt me a iuuentute mea. et. Et quia gradia mala contingunt aliquando propter hominum disputationes. suggerentibus quibusdam impijs in aures principum. que ecclesiastici terrena omnia licite non possiderent ideo applica sedes inhiuit ne amodo fiant. neque ulli liceat deinceps indubium reuocare. quod tantis sanctissimorum virorum doctrinis et exemplis prestat roboratum. aduertat sensati principes quod eis utile sit et salubre. post tot annorum curricula ac varios reus euentus. ubi nullus unquam prosperatus est. Neque sibi permittat incosulte posse immutare. quod spiritu sancto durate statutum est. ac tot patronos et celorum inspectores presidetes iam habet.

Chronica sancti iheronimi finit hic circa annos domini. cccxxx.

Sexta etas. Crisus

Constantinus comes honorij mirabili felicitate in breui multos tyrānos et barbaros p̄stravit
xpi adiutorio suffultus. Et nō q̄ sicut dicit beatus ieronimus. Romani in principio erant
fortissimi. sic in fine debilissimi. nam ad p̄pullandū hostes necesse ē q̄tidie barbaros p̄uocare

Iste honorius clementissimus fuit. Cūq̄ diceret ei cur rebelles nō occideret. ait. Ut nāq̄
esset mihi possibile ad vitā mortuos reuocare. Et ob piā fidē quā in xpo habuit mltos tyrā
nos obtinuit sine sanguis effusione. et piculosa illa tpa paulatim sub eo quieuerunt. Et hic

Impetatores

honorius
filius theodosij. cū

finis hystoria pauli orosij p̄biteri. qui h̄ tpe claruit.
Reliquie. s. stephani p̄thomēis hoc tpe inueniūt in

theosio minore annis. xv.

illex uia le.

Marim^{us} ep̄s nolanus p̄p̄cie sp̄u claruit.

Ossa samuelis p̄p̄ete translata sunt p̄stantinopolim ab archadio.

Donatus ep̄s.

Ticonius afer multa scripta reliquit.

Epiphanius ep̄s

Abolomacius martyr

Sulpicius seuer^{us}

Orosius

Sisinnius

Martirius

Alexander

Dorotheus

Melania

Dyocles

Ancilla

Mathanael

Isidorus primus

Stulta

Ammon

Macchoni^{us}

Alexandria.

Johannes crisostomus exilio damnatus ab eudochia regina vxore archadij. ibiq̄ mori ar
dore solis. et archadius excomunicatur ab innocentio. eo q̄ consensit.

Anno mundi.

v. dciij.

v. dciij

Pape

primus.
Anno/
cētus.

Albanus.

an. xv. m. ij. di. xx.

303im^{us}
an. iij. m.
viij. di.

Grecus

ix.

Anno christi.

ccccij.

ccccxij.

Iste innocentius statuit q̄ nō solū p̄sbyteri s̄z oēs xp̄iani
deteret vngi oleo infirmorū. et sabatho ieiuniū celebrari. et ad mis
sam osculum pacis dari. pluresq̄ regulas dei ecclesie et monaste
rijs et iudeis et paganis tradidit. vt patet. xxviij. q. i. Nunquid q̄
hic damnauit ad instantiam concilij affricani heresim pelagia
nam cum suis heresiarchis. vide. xxiij. q. i. de hac materia.

In q̄nta reuerentia olim sc̄i doctores. p̄es et p̄ncipes et p̄cilia ha
buerūt aplicā sedē vt nihil auderēt sine p̄sensu dñi p̄p̄e diffinire
De hac materia sunt p̄les epl̄e sc̄i augustini. et aliorū scripta

Almud iudeorū qd̄ sonat ap̄d eos doctrina p̄ponit circa h̄c tpa āno dñi. cccc. a duobz sum
mis rabi sc̄z rabina et rabasse. liber vtiq̄ grandis et maior decē biblijs. in eo sunt inexcrahilia
mendacia. turpia. fatua. abhominabilia p̄tra legē dei. legē nature. et legē scriptā. Vidētes nanc̄
iudei legē suā q̄tidie deficere. fidē xp̄ianā proficere in toto orbe. etiā cū gl̄a t̄palium. hos duos
deceptores instigarunt q̄tū hunc libz p̄poneret. et tanq̄ moysi scriptis firmā adhiberent fidē
prohiberentq̄ sub pena mortis ne quis aliquid negaret de his que in eo p̄tinent. Sc̄m̄ est ita
ad suā infelicem excecationē et suorū p̄petuā damnationē. Ne aut̄ simplices haberet occasionē
recedendi a tanta falsitate iniunxerūt eis vt interrogati de difficultibz. r̄fideāt. Nos h̄c nō in
telligimus sed rabi nostri poterunt respondere vobis. Sic traditi sunt in reprobū sen
x

Iste 303imus statuit ne de
rici tabernas teneāt aut p̄i
na p̄dant et vt cereus b̄ndi
cat in sabatho sc̄o. et q̄ su^{us} nō
fiat cleric^{us} nisi prius liberat^{us}
sit a dño suo Ipse misit le
gatos ad p̄ciliū cartagineñ
p̄o rotuozatione eiusdem.

Folium. LI.

Gensericius rex vandaloꝝ infinita mala facit. p̄ longum t̄ps in diuersis mundi ptibꝫ. tyrannus pessimus ⁊ arrianus. precipue religioni xp̄iane ⁊ nobilitati infestus fuit. Romā cepit. africa destruxit. sub quo augustinus morit̄. anno dñi. ccccxi.

Atila rex hunoꝝ flagellum dei. tyrannus atrocissimus. longo tpe p̄sequitur hūanum genus. tandem p̄fossus moritur pessime more tyrannoꝝ. Alibi d̄r q̄ proprio sanguine suffocatus fuit.

Johānes cassian⁹ heremita electus a crisostomo de constantinopoli uenit marsiliā. collationes pat̄ꝝ scripsit ⁊ alia. Et fuerunt infiniti sancti heremite ⁊ monachi.

Aman⁹ ep̄s aureliacē. ciuitatē suā liberauit suis meritis ab hunis

thxodo
si⁹. filij
alchadij

cū valētiniano
an. xxvij.

Ahim otlexus heretic⁹ dicit xp̄m rex deū ⁊ hominē quidem esse. s̄ addidit falsum. dicēdo diuinam naturā p̄uersā esse in humanā

Malladius ep̄s mittitur ad scotos.

Catholicus fuit ⁊ deuotus p̄iceps. nec tñ ualuit phibere barbaros quin multas p̄uincias uastaret. p̄mittēte deo **G**randis nāq; exercitus gothoꝝ totū romanū imperiū in p̄tibꝫ occidentis uastauit. s̄ in oriente trāquilla pax fuit ⁊ sanctitas

Conciliū carthagineñ. fuit. cccvii. patrum cōtra pelagiū hereticū. in q̄ sc̄s augustin⁹ solēnis triūphator p̄tra hereticos apparuit. cunctos uincēdo

Sarones hoc tpe angliā intrare ceperunt ⁊ paulatim crescentes tandem totū regnū ⁊ dyadema obtinuerūt

v. dcccxiij.

Prim⁹
Bonifa
cius. an.
viij. di. viij.

Romanus.
viij. di. viij.

Romanus

p̄ Cele
stin⁹ an.
viij. d. ix.

ccccxiiij.

Iste bonifaci⁹ statuit ne mulier tangeret pallam altaris aut lauaret. Ipse habuit scisma cum eulalio p̄sbitero qui secum electus fuit. ⁊ p̄ualuit q̄ maior ⁊ sanior pars secum erat. ⁊ imperator etiā cū uxore sua sibi magis fauebat. bzata est sancta synodus ephesine p̄tra heresim nestoꝝij ep̄i constantinopolitani. qui negabat beatam mariam ueram esse matrem filij dei.

Iste celestinus instituit dici psalmos ante missā ⁊ ex hoc exordiū sumpsit vsus quē post ⁊ ecclia seruauit de introitu ⁊ graduāli ⁊ tractu **T**ēpore eius celebrata est sancta synodus ephesine p̄tra heresim nestoꝝij ep̄i constantinopolitani. qui negabat beatam mariam ueram esse matrem filij dei.

Scisma quartum qd̄ fuit inter bonifaciū ⁊ eulaliū. causa fuit discordia eligentium. ⁊ obtinuit bonifacius. quia maior ⁊ sanior pars erat secum.

Predestinatorū serpit heresis. que dicit nil p̄desse ad uitā q̄ sancti uirtuose agunt.

Jeronim⁹ obijt miraculis inauditis clarus **E**usebi⁹ discipul⁹ iheronimi claret post eū.

Nestoꝝij ep̄s constantinopolitan⁹ dicit xp̄m purū hominem nō deum. heresis magna.

Lupus treccassinus ep̄s floruit. qui attilam mirabiliter a p̄da compescuit.

Cirillus alexandrinus episcopus fuit in concilio ephesino.

Sum ut plus his nugis credāt. q̄ moysi aut cristo **A**eruntamen plures in diuersis mundi partibus conuersi crebro legunt. aliqui p̄ fide magna fecerūt. ⁊ utilissima scripta reliq̄rūt.

F i

Sexta etas. Crisus.

Tota gallia etiā affrica. hispania &c. interfuit pmissiōe dīna ab in cursu barbaroz quingētoz m; lū. & oēs pene ciuitates in terrā pstrate fuēt exceptis paucis. q̄ scōs epōs habuerūt. ob qd̄ diuinit' ptecie sunt. Et fuēt tpa horreda Cuius metēsis muros habuit insupabiles s; cor ruerūt ppter peccata ciuiū. & sic exusta sunt. ¶ Ecclia dei isto tpe valde tribuat. & precipue in africa. Nā augustinus mortuo totus cler' aut martirizāt aut expellit a sedib; suis in exiliū. nec fuit similis psecutio ibi vsq; tunc. ppter gansericū regē wandaloz & bonericū filiū eius qui fuerunt arriani & ecclesias clauferunt. Tandē etiā ipsi male perierunt more solito.

Hilarius ep̄s erelateñ. claret in gallia

Herlinus de inculo genitus claret in brita

Imperatores.

nā spū pphetie. cui' instinctu vortigonus rex britonū valde dilatauit fidē xpī. Huic successit vterpādagōz frater eius. qui fuit pater arcturi de q̄ pphetauit idēz vter. i. caput draconis. qz p draconem in stella prenuntiatus est.

Judei plures submergunt in

Patricius filius sororis scī martini. mitit in hiberniā a celestino papa vir mirabiliū opep. vixit annis cxx.

mari decepti p dyabolū qui eis apparuit in specie moyli quasi vellet eos introducere in terraz promissionis. Quidaz vero eua dentes fidē xpī receperunt

nestozium hereticum

Paulinus ep̄s nolanus vir scūs de q̄ loquit gregorius in dyalogo suo.

Anno mundi.

v. dcccxiij.

Pape

iiij.
Sixt'
an. viij.

Romanus.
d. ix.

Anno christi.

ccccxxiiij

Iste fixus vir sanctus erat totus humilis & misericors ecclesiaz sancte marie maiorem edicauit. Habet quendam emulum nomine bassum qui eum diffamauit. De q̄ cum se concilio purgasset statim post bassus moritur quem tamē proprijs manibus sepeliuit. **G**ermanus episcopus antisio- dorenf tres mortuos suscitauit & etiam asinum suum defunctus. **D**im pedes lauit sine exceptiōe. **E**ucher' lugdunē. ep̄s & doctor. **S**euert' treuerf. ep̄s sanctus. **N**amertin' abbas in monaste- rio sancti germani & alodius fu it ante eum.

Septem dormientes euigilant quos tertius ante cc. an nos in spelunca reclusit

Petronius episcopus bononiē. fecit vitaspaz vir sancte vite ab infantia.

Marianus monachus & plures alij sancti & docti viri flo- ruerunt

Eutropius presbiter scripsit plura.

Victorinus massiliē.

Maruchas episcopus filium regis persarum a demone li- berauit & multum ibi fides creuit

Terremotus maximus apud constantinopolim p quattuor menses & infans dixit vt cātarēt. **S**cūs deus sanctus fortis sanctus & immortalis misere re nobis & sic cessauit. **H**oc postea in calcedonenfi sinodo confirmatum est

Festum sancti petri ad vincula instituitur & stupē- da miracula per eius cathenam fiunt.

Folium. LI

Celū ab aq̄lone effiait q̄ igneū. 7 fulgurātes hāsie apparēt
Terremotus p̄tinui. 7 signa plura fuerunt.
Coder edit. q̄ 7 liber theodosian⁹ appellat. qui omnium
 principum legitimorū habet fines.

Beatissim⁹ iohānes baptista caput suū reuelat duob⁹ mo-
 nachis qui iherusalē venerāt. Gothi autē qz eundē patronū sibi elegerant iuncti pmanserūt

Luna obfuscat
Cometa appet

7 p̄ pauca ap̄d
 tholosam gallie riuus sanguinis lō.

gissim⁹ fluxit tota die

Gothi autē qz eundē patronū sibi elegerant iuncti pmanserūt

Undecim milia virginum coloris apud coloniā Agrippinā marty

rizatur ab hunis. 7 colonia statim etiam destruitur

marcia⁹
 cū valen-
 timiano

Iste martianus catholic⁹ fuit. 7 cū valentiniano impauit. s3 post ap̄d osian
 tinopolim interempt⁹ fuit pspiratiōe suoz. **H**ic in somnis vidit arcū attile

p̄fractū. e rhoe ipsum intelligēs
 mortuum. 7 sic factum est.

Echius patricius p̄tra attilam
 pugnat. fugans euz. 7 cesa sunt
 ibi. s. in territorio aurelianē. **clxx**⁹ pugnatorum

Synodus
 iij. calcedo-
 nen. vniūsa.
 l. dccc. pa

trūstra eutichen hereticū. q̄ fuit abbas cō
 stantinopolitan⁹. **H**ic dicit vñā naturā esse
 sibi dei 7 carnis. **E**t dyoscor⁹ olim ep̄s ale
 xandrinus. defensor illius fuit

v. dcliii.

v. dcliii.

primus
 Leo an.
 xxi. m. i. d

Tuscus
 xxvii.

ccccliiij.

ccccliiij.

Iste leo sanctissimus longo tpe cū multiplici fructu p̄fuit ec-
 clesie tunc infinitis piculis laboranti. p̄p̄ tyrānides principū. 7
 hereses varias falsoz doctoz. **P**lures p̄mōes 7 epl̄as scripsit.
 ita egregie. vt inter oēs doctozes florē dictamīs reportasse dica-
 tur 7 quecūqz dixerit sic sunt approbata. vt nulli fas sit in mini-
 mo ab illis dissentire. **I**pse suis meritis attillaz a roma 7 italia
 auertit manū sibi āputauit p̄pter quendā temptationē sed be-
 ata vgo ipsam restituit. **I**n canone addidit. sc̄m sacrificiū im-
 maculatā hostiā. **S**ynodus calcedonen iussit celebrari median-
 te martiāo impatore. **T**andē plures agones beata morte potit
 sepultus apud sc̄m petz. **F**estum eius agitur in vigilia ap̄loz pe-
 tri 7 pauli. quidam dicunt. xi. aprilis.

Tpe huius pontificis miserim beatissime trinitatis euidenti miraculo in p̄tib⁹ gallie de-
 claratur. **C**ū em̄ quidā ep̄s celebraret. **V**idit sup̄ altare tres guttas clarissimas equalis mag-
 nitudinis cadere. que simul defluentes. 7 in vñū p̄iuncte gemmam pulcerrimam effecerūt
Quam cū ep̄s in medio crucis auree posuisset omnes alie ceciderunt
Nicasi⁹ remen. ep̄s martyrio coronatur cum eutropia sorore sua ab hunis truncatus ait.
Domine viuifica me. p̄m verbum tuum.

Genota vgo claret parisi⁹
 q̄ fuit velata a sc̄o germano

Valleranus ep̄s sanctus.

Marinus ep̄s epl̄esiorum.

Iuuenalis iherosolimitane

Anatoli⁹ constantinopolita⁹

nus episcopus

Hij duo fuerunt in cōcilio

calcedonensi principales.

Sexta.etas Crisius

Arcturus rex britanie nōitissim⁹ in victorijs. cccclx. viros gladio suo interfecit. **E**clie dei subue-
nit ⁊ fide valde ampliavit. oēsq; terras frātie. darie. noruegie ⁊c. sibi seruire coegit. **P**erdit tā-
de nec vsq; bodie scitur vbi manserit. **E**rbicius senator in burgundia tpe famis. iij.⁹.

pauper sustentauit. ⁊ celestis pmissiois vocē audire pmeruit. **A**nglia in flore tpe arcus
ri. cui terrena regna seruierunt. s; tpe paruo **R**etrax quedā pepit infantes. vii. vno ptur
in piscinā proiecit ⁊ vnus factus est rex lōgobardoz **H**elisei p. lxx. ossa transferunt de sa-
maria in alexan-
driam

Impatores.
primus
Leo an-
nus. xvij

Iste leo fm qsdā fuit rex catholic⁹. fm alios au-
tē d; q; nimis imprudēter ymagines scōziussit
pbur. p. qd a papa excōicat⁹ **t**er crudel⁹ d; catholicos fed⁹ inist cū gorbis ⁊ filium leonis
fuit. **E**lides tñ q; hñ leo fm⁹ interficere volēs alī siml ei offert. **I**pe tlexodericū puez. post
s; leo. iij. fecerit. tpe gregori. ea regē gorbz a pte suo in obsidē accepit **V**eneriaz ci-
iij. q; tūc fuit tpa turbulēta uitas inclita pdit aut poti⁹ āpliat circa hēc tpa āno dñi. ccccl. m.
⁊ inquieta. a pastorib; sicut roma. s; a potētiorib; ⁊ vitiōib; puinciaz a due

zeno
annis
xij.

Iste zeno fuit
arrian⁹ ⁊ totalis

nis. illic p. psecutionē attile pfugiētib; **N**ix est ⁊ summo laudis extollēduz pconio. potuisse
a tot tāq; diuisis vbiū ⁊ oppidoz p. līs p. dītā ciuitatē p. ānos mille cū tali incremento ac glo-

Anno mundi

V. DCLXIII.

Pape

p. Hy-
lari. a. vi
m. iij. d.

Gardus
vi.

Sim-
plici. a.
rv. m. ij.

Liburtin⁹
d. vij.

re splēdore
vnanimiq; sa-
gacitate pua-
re.

Anno christi

CCCCLXIII.

Iste hylarius dedicauit ecclesiam beati stepha-
ni iuxta basilicam beati laurentij. **H**ic constituit vt nullus pon-
tifex sibi successorem pstituat. vt haberet. viij. q. i. **M**eriq; **H**e-
pellitur in monasterio sancti laurentij quod ipse pstruxit **S**ub
ipso dyonisijs abbas romanus ciclum paschalem perpetuum
adinuenit/qui vocatur tabula dyonisi; p. tinent ānos dxxxij.

Marci euangeliste corpus transfertur ad venetias de alexādria.
Letanie maiores instituuntur a mamerto episcopo viennēsi

Remigius remensis episcopus qui post clodoneum. regē fran-
cie conuertit

Prosper episcopus vir clarus sciētia ⁊ sanctitate vite de aquita-
nie terra

Theodorius episcopus sirie scripsit cronicam ⁊ plura alia

Ciprianus amfilienfis episcopus vir supra modū misericors
totū qd habuit fratrib; in necessitate dedit.

Hereticis acephalorum fuit que impugnauit p. lū calcedonēsi

Iste simplicius diuinit v; **z**
bez in quinq; regiones. ⁊ plu-
res ecclesias dedicauit. **H**ic
constituit vt clericus inuesti-
turam nō recipiat a layco qd
fuit post per alios magis ro-
boratum. vt patet. xvi. q. vi.
per totum. **S**epelitur in vas-
ticano.

Fulgencius episcop⁹ ruspen-
sis claret luculētissimus doc-
tor scientia ⁊ fide plenus na-
tione aser

Achar⁹ ep⁹ cōstātinopolitan⁹
in heresim cecidit ⁊ damnat⁹
⁊ famosus hereticus fuit.

Bonifacius martyr ⁊ alij mli
ti martires

Folium. LIII.

Disputatio illa famosa facta est apud carthaginē contra arrianos iussu honorici regis. cuius scripta habent. sed preualentibus catholicis rex impius arriana heresi plenius eos usquequaque persequitur. sed non impugne. nam octavo anno regni sui percussus a domino sanctis omnibus miserabiliter expiravit.

Eugenius episcopus carthaginensis. et Felix episcopus abritanensis. cum alijs episcopis et clericis. et ecclesie membris numero. iiii. milibus. miserabiliter tractati et in exilium mittuntur ab honorico rege vandalorum. Et tunc clerus africanus fortiter pro christo agonizat usque huc. **A**loquuntur enim ab exilio reuocauit sed castrimundus qui multi menses manibus et linguis abscessis recte post. ix. annos ei successit. iteque ecclesias claudit

Dionisia cum filio suo maiorico et germana datua leotia filia sancti germani episcopi **E**milianus medicus

Fames incredibilis facta est quae totam africanam vastauit et alias regiones. occasio cuius plurimi sancti et sancte facti credunt. propter elemosinas suas.

Victorianus proconsul martyr mirabiliter cruciatus est. Et **I**nnentio sancti michaelis in monte gargano facta fuit hic

v. dclxxij.

v. dclxxij.

Romanus Felix a. v. iiii. iii	ex patre felice ex regione fasciole xi. diebus. xix.	Gelasius a. viii. m. vii. die. xviii	ij. Anastasius a. iij. m. xi. diebus. Romanus
--	---	---	--

ccccxxiiij.

ccccxxiiij.

Iste felix sanctus est ut patet ex sermone beati Gregorii. ubi narrat de tribulationibus matris sue. Fuit enim attritus ei. **H**ic constituit ecclesias ab episcopis dedicari. **H**ic danda uit achacii eo quod ad communionem recepat petrum alexandrinum episcopum. **H**ic statuit quod accusato dande sunt indutiae. ut ad respondendum se parare possit. et quod accusatores et iudices tales esse debeant. quod omni carereant suspicionem et macula. De ipso fit mentio. lvi. dist. ozosius.

Iste gelasius canonem misse ordinauit. prefationem. hymnos. tractus. orationes. sic ambrosius fecit. et in libros autenticos et apocryphos distinxit. xv. dist. **S**acroscelus hic tempore ordinandi et examinandi presbiteros ordinauit. **I**pse etiam impatorem excoicauit. et excoicari posse ostendit. xvi. dist. **D**uo. **S**ub eo de corpore barnabe et eius gelii mathei reuelauit.

dist. Anastasius. et. Et hic videtur secundus infamis papa. de toto cathalogo pontificum usque huc. quod primus scilicet liberius fauebat arrianis. iste nestorianis utrobique concurrere uersania imperatorum.

Iste anastasius primo bonus fuit. sed postea se ductus ab achatio et communicauit ei. et ab hoc clerus separauit se ab eo. Et quod uoluit restituere achacius occulte. licet non potuit diuino iudicio percussus est. intestina eiciendo. xix.

Johannes damascenus sermone quosdam fere his temporibus fuisse. Alij dicunt quod post gregorium Manum in iuste sibi amputata beata uirgo ei restituit. multa scripta subtilia reliquit.

Solemnis episcopus caruotensis. uir sanctus insignis habetur. **M**aschafius uir sanctus de quo facit mentionem gregorius in dyalogo graue sustinuit purgationem. quod in scismate pertinaciter adhaesit lauratio usque ad finem uite. sed ante mortem penituit.

Sca brigida iscoria claret

F iii

Bexta etas. Cristus

Clodoneus prim^{us} xpianus rex fracie circa hec tpa baptizat^{us} ē a scō remigio. ¶ Dabit eñ vxore xpianissimā nōie clotildis. q̄ fuit filia regis burgūdie q̄ sepius monuit eū vt relictā ydolatria in vxiliū dī crederet. s; n̄ acq̄euit. Postea cū bellaret adūsus regē almanie. corruere cepit exercit^{us} ei^{us} i infusis lacrimis ait. Ihesū xpe quē regia mea p̄dicat eē filiū dī. q̄ subuenis in tribu latidē i das auxiliū i te sperātib^{us}. cū deuot^{us} postulo auxiliū. tē. i sic habitā victoria reit cū. iij^{us} ad baptismū. Et colūba celit^{us} āpullā cū crismate attulit. vñ reges fracie vsq; hodie inūgi solet exēploq; ei^{us} totū regnū fidē suscepit. i deinceps sp̄ victoriosus fuit. i gothos supauit. tē. cepitq; exrūc deuot^{us} eē erga deū i scōs ei^{us}.

Impatores.

Anasta/
si^{us}. ānis
xxvi.

Iste anastasi^{us} malū habet testi^{um} moniū q^{ui} factus fuit heretic^{us} per achaciū p̄stātinopolitanū ep̄m i cū a papa moneret p̄ solēnes legatos vt ab arriana pfidia discederet. r̄ndit. Nos cū simus impator iubere volum^{us}. n̄ aūt nobis iuberi. Qd̄ arrogātie ver bū etne hūiliatōis. licz inutil^{is} subsecuta est vltio. qz par post iusto dei iudicio fulmie p̄cussus interiit sensat^{us} principib^{us} sue xesanie horridū riliquēs exēplū. Ipse etiā miserabilis fuit nec vnq; meruit victoriam. deo pariter odibilis i hominib^{us}.

i p̄cipue erga sc̄m martinū. cui p̄ciosuz equū cum alijs mūerib^{us} obtulit. Cūq; vellet eū redimere. iussit dari. c. soli dos argēti. s; nequaq; equus se mouit. At rex. Date inquit adhuc. c. i tūc equ^{us} solut^{us} abiit ad nutū regis. Tūc cū leticia rex. di. vere. b. martinus lon^{gus}.

Anno mundi.

v^o. dccciiij.

Pape

Sardus.

Sima/
ch^{us}. ā. xv
m. vij.

dieb^{us} xxviij.

est in auxilio s; carus in nego cio. Et hic videt^{ur} quasi ij. com stātinus. i ij helena rememo rari.

Anno christi.

ccccxiiij.

Iste synachus vir bonas cleri i paupum amator fuit elect^{us} cū laurentio i his habuit p̄tencioluz scisma cū eodē. s; p̄ualuit iudicio ecclie i theodorici regis. xvij. dis. Cōcilia. ¶ Sic p̄pleuit hymnū angelicū. Glā in excelsis deo tē. i cātari instituit. i multa vti lia statuit. Uex cū laurentiuz ex mīa fecisset ep̄m micerinū. nō reddidit sibi vicem iuxta bñficia p̄festa s; iterato erexit se p̄tra eū. nec sic profecit. qz cum symachus se plene purgasset coram synodo de obiectis criminib^{us} cum gloria restituit. i laurentius cū suis dānatus fuit.

¶ Scisma quintum qd̄ fuit inter symachum i laurentium. causa fuit discordia eligē tiū. sed symachus obtinuit iudicio p̄cilij. in quo theodericus rex p̄sonaliter fuit. qz maior ps erat secum. sed post annos quattuor surgit itexalticatio in clero. p̄pter crimina obiecta syma cho i factum est scisma sextum ecclesie. sed cum symachus se purgasset coram cōcilio. et rege. restituitur cum gloria i laurentius dānatus fuit.

¶ Simachus patricius martyr clarus habetur vir sanctus i strenuus. qui rege theoderi co iniusto sepe obsistit ob quod tandem ab eo martyrizatus est cum iohanne papa.

¶ Boecius vir consularis incomparabilis scientie. i in omni virtute perspicuus. fuit ge ner p̄dicti symachi i post mltā q̄ gloriose gessit tandez exul iugulatur pro iusticia a theoderi co. sepultus papie. Dicunt quidam eum canonizatum sub nomine seueri. Quanta aūt scrip sit tota christianitas testis est. ¶ Dabit vxorem p̄udentissimāz nomine elp̄x. que fecit hym num. Oliue bine. tē. i Felix per omnes tē. de petro i paulo.

Folium LIII.

Gerhardus primus eps laudunens. vir scus habuit primogenitum. quā dimittens et iterato ad mittens genuit ex ea vir scus latrone qui ei in episcopatu successit. Mirabile egit penitentia
Siberanus scotus cum suis fratribus et sororibus claret sanctitate
Arnulphus epus thuroneus
Leonhardus louioceus. et **liphardus** discipuli remigij.
Cledastus attrebatens.
Seuerinus abbas agaunens. qui clodoneum regem francie sanauit.
Cuuodius titubensis epus.
Dignissimus et **gordianus** et alij multi martyrizati sunt a laurentio scismatico.
Cantianus rothomensis.
Maxencius abbas pictauiensis

pm^{us} **Iu**
stinus
 a. ix

Concilium aurelianense celebratum iussu clodonei quod scus melani congregasse dicitur. Et non quod multa fuerint concilia aureliana

et omnia que anastasius contra ecclesiam fecit. retractauit. summum pontificem deuote requisitum
 sed venerabilem papam hormisdam. et se libenter eidem obedire velle intimaui. quod factum est.
 quia cum sanctus germanus episcopus capuanus ad eum venisset ex parte pape ut episcopos de exilio reuocaret. statim fecit. cum magna leticia eum suscipiendo. Ipse magis etiam fecisset pro his
 de nisi eum tyrannidis theoderici regis impediuisset.
Carilephus vir valde sanctus. qui nunquam voluit videri a mulieribus. nec a regina deuota francie.

v. dccij.

Campanus.

hormis
 da. a. ix.
 di. xviij.

Tuscus

pm^{us} **Io**
hannes a
 iij. m. ix.

die. xviij.

diiij.

Iste hormisda vir misericordiarum. fuit. ecclesijs multa ornamenta contulit. pauperum elemosinis intentus. Ipse clericus proposuit. et grecos reconciliauit. qui fuerant excommunicati propter heresim nestorianam. Sepultus est apud sanctum petrum. Ubi dedit trabem argenteam pensantem libras mille. xl. Dic constituit si quis missam se simulauerit celebrasse perpetuo sit irregularis

Auitus abbas aurelianus. qui orauit pro filiis clodonei.
Elphes uxor beati mulier deuota moris. qui epitaphium
Elphes dicta sui sicilie regionis alumna suum met conspuit dicens
Quam pœula patria coniugis egit amor
Porticibus sacris iam nunc peregrina quiesco.
Judicia eterni testificata thronum.

Solinus fidonius doctor
Albinus vir sanctus cum alijs
Victor **Marsus** latonus cum alijs pluribus illustribus viris. qui tunc florent in gallia

Iste iohannes scus est. et martyrizatus a theoderico rege gothorum ariano qui tunc iussu imperatoris in italia regnauit. Nam in custodia afflictus moritur cum symacho et alijs eque catholicis viris. cuius festum agitur. xviij. mensis may. Dic et cum illuminauit constantinopolim

Theodericus gothorum rex subito obiit a quadam sancto heremita visus a iohanne papa et symacho quos ipse occiderat. non uideat et discalciat in ollam vulcani demergi
Uide in libro dyalogorum sancti gregorii. Uideat igitur et intelligat hoc principes

Germanus capuanus episcopus claret.
Uigor toiacensis episcopus qui mortuum suscepit.
Cassiodorus gloriosus vir et doctor luculentus fuit. prius senator. cancellarius regis theoderici. deinde monachus. plura scrip.

Bexta etas. Cristus

Duo legistatores excellentissimi hoc tpe claruerūt. **B**ūdict⁹ videlicet pater maxim⁹ & iusti-
nians impator. **H**or primus toti⁹ ecclie fulcimētus & norma religionis inclitissimos habu-
it discipulos. & ples nūero. & obtinuit orbē terrarū. & ad cui⁹ honorificentia^m hoc etiā accrescit.
q^d n^o ali⁹ quilibet ex mēbris ecclie vitā illius digessit. q^d insignis ille disertissim⁹ papa gregori⁹ qui
totū q^d fecit q^dsi aux⁹ fulget. **D**iuinis⁹ em̄ dispositū ē. vt cū isdē legistator excellētissim⁹ in cete-
ris modis sit a deo decoratus. etiā hinc maiori auctoritate tā ipse q^d legislatio ei⁹ roboret. q^d eā
dem vitā summ⁹ apostolice sedis pontifex ordinauit.

Imperatores

pm⁹ Ju-
stinia. ā.
• xxxviii

rerūt

ad diuinū cultū. **P**er primū hostes supauit. p^o scōm iustis legib⁹ mūdū ordiauit. p^o tertiū deū
glorificauit eiusq^{ue} ministr⁹ ecclias edificādo opes ples donauit. **N**ota q^d leges ciuiles q^{ue} roma-
ne dicūt aū istū insignē viz plire fuerūt. q^{ue} ipse admirabili breuitate corerit. & ad .xii. libros
coarauit & oib⁹ vnū codicē ordiauit. quē codicē iustinianū appellari voluit. **F**ecit etiā lib⁹ in-
stitutionū. quē in .iiii. distinxit libros. **N**ouas quoq^{ue} leges q^{ue} ipse fecerat in unū volumē re-
dactas. nouellas vocari statuit. q^{ue} pūiter autē tice appellāf. & sunt per collatiōes distincte. **D**ini
etiā mēratū & iudicū seu iuriscōsultorū leges q^{ue} .ii. lib⁹ eē dicebāt arādi labore abbreui. &

Anno mundi.

v. dccxiii.

Pape

.iiiij.
Felix. ā.
iiiij. m. ij

Sami⁹
ō. xiiij.

Anno christi

dxiiij.

Iste felix iussit infirmos inungi ante obitum. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Ut prior ordinib⁹ cunctis prestantior iste. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Sicerit in fine cunctis pstantior ipse. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Sacer ordo benedicti. vtitur amictu miti. pro suo velamine. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Alto nigro camelino. lana terta sine lino. prout est religio. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Hic monacha monachorū. patriarcha ē cūctorū. q^d ad se pfugiūt. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Cenobit⁹ p^obet normā. & anachoritis formā. vias rectas ingredi. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Cuius regularis vsus. nunc vbiq^{ue} est diffusus. inter orbis climata. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Nam specus cultus diuini. locusq^{ue} montiscasmi. redolent virtutibus. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Hinc fuldenses cum feruore. claustra multa cum decore. regunt in almania. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Assunt & cluniacenses. simulq^{ue} camedulenses. cum cisterciensib⁹. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Calumberti filuestrini. supersunt & celestini. sub diuerso habitu. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Montisoliueti patres. humiliatq^{ue} fratres. sub eadem regula. **U**n p^o q^d vnū sepe instituit q^d nō ip-
Eligent quoq^{ue} iustinienenses. cum candore burisfeldenses. his dieb⁹ vltimis.

Persecutio itez in affrica fit catholicis a vuandalis arrianis. ep^{is} quibusdam lingue abscede-
bant. & tū recte loquebant. **A**nthonii abbatiscor⁹ inuenit. & in alexandrinā trāssert

Folium. IV.

Totilla rex gothorum multas tyrannides. et pene tota italia destruitur
Bellisarius patricius comes iustiniani. mirabiliter de persis triumphauit. Deinde missus
 ad affricam wandalorum gentem deleuit. de hinc romam liberauit a gothis que per totum annum
 fuit obsessa. Regem etiam gothorum cepit et ad imperatorem duxit. Et roma sepius capta a gothis
 et quasi in nihilum redigitur.

Aratore poeta floret.

Cristianus grammaticus

Nicecius treuerensis episcopus.

Cassius marniensis episcopus

Maurus discipulus sanctissimi patris benedicti claret

Romanus monachus qui sanctum benedictum pavit in spelunca

et fecit et ad nunc librorum. l. redegit. et ipsum librum digestorum seu padectorum appellari mandauit. et de
 scribi per dog. sed hodie mirabili errore apud omnes per duplex scribitur quod per mulierum dicat. quod comitis error
 faciat legem. **E**t autem est. quod dog antiquum quodam similitudinem in scribendo habebant cum non duplicato. **D**is
 legibus totum mundum extitit et deinceps usque nunc ordinat et regit. paucis exceptis quod per sacros canones
 sunt prohibite tanquam mortifere quod cum lege diuina non poterat concordari. aut non conueniunt christianorum
 moribus. **E**t hoc idem imperator tanquam verum catholicum desiderauit ab ecclesia fieri dicere. **N**on dedignantur
 leges humane sacris canonibus obedire. **M**ultum etiam leges sunt canonizate. per quod ecclesia sum
 ma ostendit exemplaritate. humiliter se submittere legibus humanis. inquantum non impediunt
 persecutionem sui finis. qui est vita eterna. quam promissit deus. custodiens legem huius mandata sua.

V. DCCXXIII.

V. DCCXXXIII

ij. Boisa
 ci. an. ij.
 d. xvi.

Romanus

.ij.
 Iohes
 a. ij. m.

Romanus
 iij. d. vi.

.p. Aga
 pit. a. ij.
 m. n. d.

Romanus
 xvij.

DCCXXIII.

DCCXXXIII

Iste bonifacius statuit ut clerici
 sint diuersa a laicis in celebratio
 ne missae. hunc quidam libri di
 cunt electum in discordia cum diosco
 ro. et fuit scisma. xxvii. diebus. **E**t
 mortuo tunc dioscoro idem bonifa
 cius obtinuit. **A**lij dicunt quod hoc
 fit secum tempore syfmini ut infra patet

Victor capuanus episcopus qui ciclos
 pascales subtili modo descripsit.

Gregorius episcopus lingonensis. de
 senatoribus quod prius habuit uxorem

Germanus parisiensis episcopus

Aleophilus qui omagium dyaboli
 fecit sed per beatam virginem mari
 am reconciliatus est

Benedictus iunior qui a totilla
 multa passus est.

Iste iohannes cum iustiniano
 imperatore magnam habuit
 concertationem. an videlicet
 in christo una et due essent na
 ture. **P**robante autem papa
 quod due. imperator ait. **A**ut con
 senti nobis aut in exiliis ibis.

Tunc papa gaudenter dixit.
Ego ad iustinianum impera
 torem christianissimum veni
 re desiderauit. sed ut video dyo
 decianum persecutorem inue
 ni. tamen minas tuas in nul
 lo timeo. **T**unc imperator hu
 miliauit se prostratus ante pe
 des pape

Domicianus tungrensis.

Medardus nouonensis episcopus

Iste agapitus plene reuo
 cavit iustinianum ab erro
 re eutychetis. **H**ic consti
 tuit processionem fieri die
 bus dominicis. **H**ic patri
 archam constantinopolita
 num deposuit. scilicet qui duas
 naturas in christo negauit.
Mortuus est constantinopoli et rela
 tus est roma. et secus est Cy
 rius festum agitur. xxij. aprilis

Gildardus episcopus rothoma
 gensis frater sancti medardi.

Clodoaldus filius regis fratris
 presbiteri monasterium perdidit.

Cleutheri tornacensis episcopus.

Bexta etas. Cristus.

Signa horribilia apparuerunt. quedam stella contra lunam veniens intrauit
 Que de sambucco nascuntur. Hyems grauis fuit ita vt aues frigore labefacte manu capētur
 Fames tam validissima tunc fuit vt in quibusdam locis matres proprios pueros mandu-
 Celum etiā ardere visum est in gallijs. Et sanguis stillauit a nubibus /carent
 Theodertus rex frantie fuit. qui beato Mauro tunc abbati andegauensi plurima bōa
 dedit pro sustentatione monachorum. sub regula sancti benedicti deo seruientium. Similiter
 et Clotarius eius filius. Magnis enī miraculis idez beatus maurus claruit. per omnia sicut
 benedictus magister eius venerabilis

Imperatores

Radegundis francorum regina vxor Lotharij claret sanctitate. que post monasteriū

Ista synodus damnauit heresim theodori. qui
 dixit aliū esse deū vtz alium xpm. Et q̄ beata virgo nō
 sit dei genitrix s; hoīs tñi. rē. satis cū nestorio p̄cordabat
 Et nota q̄ sepius hereses variāt nomē iuxta heresiarch
 as suos. q; hec dicta fuit in primitiua ecclia hebionitaz.
 Et sepius fuit destructa. et itez machinacōe dyaboli resu-
 scitata. Et sic de alijs filr est intelligendū. Sepe tñ aliqd
 variant aut apponunt vt non sit omnino simile. De hac vide. xxiiij. q. iij. c. Quidam.

Synodus
iij. c. stan-
nopolitana.
cōtra theo-

Hec synodus est
similis auctoritate
sicut quattuor

doz. et omnes her-
ticos alios

Anno mundi

v. dccc. liij.

Pape

mē
Siluer-
ius. an.

Campanus
iij. m. v. d. xi.

Vigili-
an. xvij.
m. vi. d.

Romanus.
xxvi.

Anno christi

dxliij.

Ite siluerius martyr est.
 qz pro fide in exilio interfectus fuisse dē p
 curatione theodore impatricis. qz anthe-
 miū ep̄m destitutum et p̄demnatum p̄p̄
 heresim restituere noluerit. Sic factus ē
 papa per vim. Rex enī gothorum theoda-
 tus corruptus pecunia minas clero et po-
 pulo intulit. nisi in electionem conueni-
 rent. Eius festum agitur. xx. Junij.

Festum purificationis gloriose virginis
 marie instituitur apud constātinopolim
 ad sedendā pestem grauem. Et nota q̄ se-
 pius legūtur eadē festa instituta a diuer-
 sis nō sine causa. qz aut nō sunt recepta.
 vel inoleuerūt. aut aliquid supadditur rē
 Dicūt q̄ etiā sergius predictū festū insti-
 tuit vel forte supaddidit lumīaria ferēda

Ite vigilus male intrauit papatus
 sed tñ bene se rerit et p̄secutiōz sustinuit sicut filue-
 ri⁹. gothos supauit gloriose. tandē in exilio moritur
 post gues p̄secutiōes in cōstātinopoli p̄fessas a the-
 odora et martyr credit. festū ei⁹ agitur. xvi. iunij. Ip-
 se iussit celiū cōstātinopoli celebrari. Et fuit p̄mo
 archidiacon⁹ siluerij et cupid⁹ ad papatum. Dedit
 modū impatrici q̄lit silueriū amoueret. q̄ eū post
 ea prius tractauit. et fune in collo ei⁹ misso. p̄ totā
 ciuitatē trahit. a mane vsq; ad vesp̄a rē. Hoc pre-
 dixit bellisari⁹ p̄tius romāus. qui silueriū inuit⁹
 exiliauit. sic inquit. Hui⁹ machinator sceleris nō
 effugiet irā iudicis cūcta cernētis. S; de oib; post
 ea penitēs. et fortiter p̄ fide ego īfians feliciter vitā
 finiuit. Mercurian⁹ ep̄s parufin⁹ a tota secto
 capite martirisat. Pastores vba canōis sup̄ p̄ae
 p̄ferētes interieit. Hic instituit canonē submissa
 voce et nō nisi sup̄ sacrificia legi.

Folium. LVI.

Templum sancte sophie maximū in constantinopoli extruitur per iustinianum. Putatur
q̃ a conditione mundi non sit tale opus ita complete factum. In quo idem iustinianus glo
riosus imperator honorifice sepultus est in pace christi

Tempora satis turbulenta. & mortalitas magna in italia. quādiu fuit imperium bipartitum
fuerunt perturbationes continue. Et beatus gregorius sepius facit mentionem de his.

Puer quidā iudeus circa hec tpa cū alijs pueris xpianorū cōlonez accepit. quapropter p̃ indigna
tus ipsum in fornacem piecit s̃z illesus exiit dicēs. mulier illa que in ecclia est
depicta puerz in brachijs tenēs pallio suo ignem excussit.

.ij.
Iusti
n' an. xi

Iste iustinus bonus fuit in principio & bñ catholicus. s̃z suāsu uxoris degenerauit
in crudelitātē & auaritiā. & factus omnibz odiosus amens efficitur. Et narsēs
quidam eunuchus vir strenuus & totus deuotus & misericors erat patricius eius qui meri
to sanctitatis sue vbiq; triumphauit. totā tam interfecit. & omēs barbaros deuicit. totāq; ita
liam quietam reddidit. S̃z dyabolus inuidens ei q̃ cuncta bene disponderet suscitauit cor im
peratricis sophie contra eum. ita vt etiam impator inconsulte alienaret se ab eo. & ob illaz in
gratitudinem & iniuriam vltus se fuit. & introduxit longobardos & auertit italiam ne esset
sub imperio. vsq; ad tempora karoli. Notabile exemplum est hoc. ne principes audiant inui
das mulieres. per quas dyabolus sepe solet facere quod per se non potest.

v. de clij.

.i.
Pelagi
us. a. iij

Romanus
m. x. di. xviij.

dliij.

Iste pelagius statuit q̃ heretici & scismatici debeant per secula
rem potestatem arceri. xiiij. q. v. Relegētes. & plura alia. Sic diffamatus & culpatus fuit de
morte vigilij. sed coram omni populo tangendo crucem & euangelium sacramento se purga
uit. Sic constituit nouem prefatiōes in missa decantari. quas gelasius compilauit

Judeus quidam isto tempore imaginem crucifixi. telo transfixit oculis & sanguis exiit.
iudeum extinxit: sed christiani hoc comperto ipsum lapidibus continuo obruerunt.

Stephani sancti prothomartyris ossa delata sunt romam. & in vna tumba cū sancto lau
rentio locata.

Mons magnus in gallijs mugitū dedit. discessus ab alio monte. & cum hominibus & ecclesijs
in rodanum precipitatur

Casimunda regina frantie uxoz hylpici regis qui eā iugulauit nocte. scā mlt̃ miraculis claret

Oachutes discipulus sancti brandani. mirabilia fecit

Fortunatus poeta italicus & episcopus pictatiensis. multa scripsit

Columbanus pater venerabilis clarus in hibernia. & post venit in burgundiam. deinde in al
maniam constituens monasterium luxoniense. & factus est in gentem magnam.

Leonardus heremita sanctus cenomaniensis fuit

Agericus yrdinensis episcopus hoc tempore clarus h̃etur.

Sexta etas. Crisus

Aleas ignee vise sunt in celo. de quibz **Greg.** in omel. Et de vestibus quorundā verus san-
guis effluxit. **D**omus etiā cuiusdā aspersa sanguine apparuit. Et signa in vasis que nō potue-
rūt abluī. **B**randanus in scotia claret vir sanctus. pater. iij. monachoz. de q̄ mirabilia legūt

Bugna sancta orit̄ int̄ **Germanū** ep̄m p̄fien̄ et childebertū regē frantie. quoz quilibet cer-
tabat ad subueniendū debilibz et paupibz. Et qz vnus aliū puenit / nō modica p̄certatio erat
inter eos. **U**bi manserūt hec **Johannes** elemosinarius ep̄s alexādrinus clarus habet.

Sanson ep̄s toleñ.

Ethbinus britan̄icus

Imperatores

Similianus abbas

Sindulphus presbiter

.ij. Libe-
rius. an-
nis. vij.

hic dictus ppter elemosinas quas faciebat. **Q**uid
ultra quod habuit hoc totum dedit

Iste **A**lyxerius vir sanctus fuit misericordissi m^o
multas ecclias restaurauit. **E**ratqz tam profusus

in muneribz largiendis vt vxor eius sibi diceret / q̄ dilapidator esset bonoz impij
Cui ille. fido in dño q̄ fisco nostro nō deerit pecunia. **S**i de his que dñs nobis ptulerit / ele-
mosinas faciendo thesauros squiramus in celo. Et statim post cū vidisset crucē sculptam in
pauimēto / ait. **L**euate tabulā / qz indignū est vt crux pedibz sculcetur que debet cū reuerentia
in pectoribz et frontibz fideliū poni. ibiqz maximum reperit thesaurū. **I**pse perfas vicit.

Hospicius. et quidam winnatus brito clarent in gallia sanctitate

Leander gothos conuertit. post episcopus hispalēñ. **C**ui **G**regorius misit libros **J**ob

Anno mundi v. dclxiiij.

v. dclxiiij.

Pape

.iij. Joā-
nes. an-
xij. m. xi

Romanus
di. xviij.

.i. Bene-
dictus a
iij. m. i.

Romanus
di. xviij.

Anno christi dliiij

dlxiiij.

Iste **J**ohannes restaurauit cimiteria
mēm. et eccliam beatorū ap̄lorū **Philippi**
et **Jacobi**. in diebus suis multa signa et p-
digia insolita / significantia claudem futu-
ram qualis nūq̄ fuisse putatur. Tandē
post multa bona opera moritur. sepultus
apud sanctum petrum

Italia tempore huius pontificis absoluitur a iugo constantinopolitano. et ceperunt romani
dominari per patricios. Et fit regnum italie habitatio longobardozum
Retharedus rex gothozum. quem hystorie tradunt virum fuisse virtuosum. cū esset arrian^o
in palio tholetano. anno dñi. dlxiiij. primū puerus est ad verā fidē et cū eo tota gens gothoz
monitu et industria leandri ep̄i hispalēñs. **M**agna gratia in populo barbaro. qui hucusqz ma-
lam habuere famam. et nunc sanctos habere incipiunt.

Gregorius filius gordiani senatoris rome clarus habetur. **Q**ui sex monasteria in sicilia fun-
dauit. et vnum in vrbe. in quo sit monachus ex pretore. Et post diuinitus papa eligitur
Gregorius thuron^o. ep̄s. exp̄sicoēs sacre scripture fecit **M**aglorius ep̄s toleñ. sancti san-
Maurus discip̄s sancti benedicti eo tempore obiit. sepultus parisijs **S**onis successor.

Iste benedictus multas sustinuit p̄secucōes. et
vidit mala gentis sue ppter famem pestilentiam et
hostes. **Q**uia longobardi totam ytaliam inuasēnt
In quibz laboribz morit̄. sepultus ap̄o sc̄m petrū
Paulus leoneñ episcopus
Amandus vir sanctus. post ep̄s traiectēñ.
Clungalotus presbiter. Et alij sancti floruerunt.

Clungalotus presbiter. Et alij sancti floruerunt.
Constantinopolitano. et ceperunt romani
dominari per patricios. Et fit regnum italie habitatio longobardozum
Retharedus rex gothozum. quem hystorie tradunt virum fuisse virtuosum. cū esset arrian^o
in palio tholetano. anno dñi. dlxiiij. primū puerus est ad verā fidē et cū eo tota gens gothoz
monitu et industria leandri ep̄i hispalēñs. **M**agna gratia in populo barbaro. qui hucusqz ma-
lam habuere famam. et nunc sanctos habere incipiunt.

Gregorius filius gordiani senatoris rome clarus habetur. **Q**ui sex monasteria in sicilia fun-
dauit. et vnum in vrbe. in quo sit monachus ex pretore. Et post diuinitus papa eligitur
Gregorius thuron^o. ep̄s. exp̄sicoēs sacre scripture fecit **M**aglorius ep̄s toleñ. sancti san-
Maurus discip̄s sancti benedicti eo tempore obiit. sepultus parisijs **S**onis successor.

folium. LVII.

Iste mauricius habuit filiā Tybertij noīe constantiā quā ei pater eius tradidit cū impio dicens. Sit tibi imperiū meū cū hac puella. vtere ea feliciter ⁊ habe in mente equitatē iustitiam p̄cipua esse insignia optimi impatoris. quibz dictis piissimus tyberius expirauit. Mauricius autē sumpto impio multū vtilis fuit reipublice. Tandē cū b̄to gregorio nimis detraheret ⁊ mortē p̄minaret. p̄tra se diuinā puocouit irā. Meritis tñ beati p̄tificis hic punit⁹ fuit. eo q̄ p se q̄ridie orasset. Fuit em̄ expulsus de regno. fugatus ad insulā quandā. ⁊ ibi cū vxore ⁊ duobz filijs. p̄ vocam interemptus est. Si bñ seruasset doctrinā soceri sui. illū ante pedes suos habuisset p̄stratū quē nunc super se sensit leuatum

mauricius grec⁹ an. xxi.

Tandem de eius saluatione bona spes est propter causam predictam Antiochia subuertitur p̄ angelum dei. qui in veste alba apparuit. ⁊ tñ vnus vir elemosinis vacans liberatus fuit. Quidam dicunt q̄ medietas ciuitatis subruta fuit. et aliam eius medietatem vir ille precibus suis saluauit

Tunica domini inconsutilis reperta est in sabbat. ⁊ in iherusalem posita Inundatio pluuiarū maxima fuit ita vt secundū diluuiū crederet iter venturū. Et p̄ tyberim multitudo serpentū. cū dracone magno in mare descendit. s̄a fluctibz p̄focati ⁊ ad litus piecti totū aerem sua putredine corripunt Et secuta est mortalitas maxima in italia que de inguinaria. ita vt etiam corporali visu sagitte celitus venire. ⁊ singulos q̄sqz p̄cutere viderent

V^oCCCLXXXIII

v. Delagius an. xij. m. i.

Hic constituit vt memoria defunctorum fiat in Romano omni missa post eleuationem hostie salutaris dieb. x.

D LXXXIII

Iste Delagius ordinatus fuit absqz iussione principis. Et longobardi obsiderunt romam. Et vastatio magna fuit. ⁊ q̄ male inchoatum fuit sub eo in pius proficiebat p̄pter tyrannidē barbarorū. ⁊ pestem. Ipse misit Gregoriū sc̄m virum ad diuersa loca. in negotijs ecclesie experitissimum. Tandem in peste inguinaria moritur. Sepultus apud sanctum petrum

Virabilia quedā circa hec tempora p̄tigisse narrantur. cometa apparuit. Puer quadrupes alter duos vertices h̄ns. nati sunt Bisanchj. Sanguinee haste. ⁊ lux clarissima p̄ totā noctē videbatur. Puer sine oculis ⁊ manibz. qui a lumbis infra erat sicut piscis In nilo etiā apud egiptū duo animalia apparuerunt humane forme vir ⁊ mulier. horribilia aspectu. Quasi p̄ vnum diem sol a mane vsqz ad meridiē minoratus est de tertia parte. Que omnia aliquid noui solent significare Qui dā putant q̄ p̄figurant bestialē ⁊ mōstruosam sectā saracenorū que quasi tertiā partem cristianitatis ī breui corripit Et non longe post hec tempora surrexit.

Thermigildis filius regis wisigothorū ⁊ hispaniorū conuertitur de infidelitate arriana ad catholicam fidem. A patre suo martirisatus est.

81

Sexta.etas Crisius

Letania maior instituit a scō Gregorio. et angelus dñi apparuit sup castz adriani **R**egina cell
cātaueit angeli primū tē. et grandis illa plaga cessauit
Augustinus venerabilis monachus vir scūs cū iohē et mel
lito et alijs mittit ad āglicos pūtedos. Et nota q̄lepe sit mē
tio de diūsis regnis et puincijs q̄ crebro puerse sint ad fidē.
q̄ nō sp̄ in eis pmāsit fides p̄t diuersas causas sic de āglu
a frācia p̄fia et iudea. In hoc singulariter ro
ma priuilegiata fuit. q̄ ibi nūq̄ defecit fides petri.

Impatores

Focas
annis
viij.

Goar vir scūs sup renū claret Et multi alij vtriusq̄ sexus hoies fuerūt dig
ne memorie. vide in registro gregozij.

Iste focas tumultu militū fact⁹ impator dñi luū mauriciū occidit et alios plures et q̄ male
incepit prius p̄fecit. et pessime p̄pleuit. q̄ romani gūissime contra p̄sas p̄eliātes fugati sunt.
et multas prouincias p̄diderunt. et tandem ipse superatus ab erachio occisus fuit.

Cosdras rex p̄laz iberusalem cepit et alias mltas ciuitates et valde attriuit xpianos. occisis
xc⁹. et crux cū zacharia p̄iarcha capis tē. Post cum se tēū putaret interficif ab erachio **D**icit q̄
tante fortitudinis erachius fuit q̄ leones sepe p̄strauerit in arena. **F**urseus vir scūs filius
us regis hibernie. claret **G**angericus cameracen. ep̄s. **M**arculpus abbas borcasen.

Anno mundi.

V^o DCCXCIII

V^o QCCCIII

Pape

p̄. Gre
gori⁹. an
xij. m̄ vi

Romanus
die. x.

stituit q̄ lumen sp̄ardeat in
ecclesia dñi missa celebratur.
Item q̄ papa sit indutus al
ba p̄cincta longa et ampla.

Anno christi.

DXCIII.

QCCIII

Iste gregorius nobilis gñe s̄ nobilior virtute. s̄ et sanctitate nobilissim⁹. ordis scitissim⁹
p̄fis bñdicti mōachus dignissim⁹. qui merito magnus dicit p̄t plura q̄ excellēter habuit. sc̄
potentiā. diuicias. vtutes. nobilitatē. sapiētiā. sanctitatem. tamā expientiā. Nihil eū in omni
statu latebat. puta qui pene in omni statu exercitatus fuit. Sub eo paulatim mala p̄teriti
tor tpm quieuerūt **D**e ei⁹ incōpabili vtilitate q̄ ecclie dei vigilātissime p̄stunt plures p̄scrip
ti sunt libri **S** et ipse doctor. p̄ncipal vnus de quattuor quāta scripserit tora simul testis est
ecclesia Ipse teniq̄ solus cū brō fabiano post scñ petz diuinit⁹ in toto cabalogo pōtificum ro
manoz ad pōtificatū est assumpt⁹. Ipse plura inuituit vt p̄t in eius registro. In canone ad
didit. diesq̄ n̄os in tua pace disponas tē. **D**eus in adiutoriu. añ inuitia hozaz dici iussit. tot ū
officiū eccliaficū stilo pulcriori et ordinatiozi et p̄p̄diosozi mō renouādo p̄posuit. q̄ p̄manet
vsq̄ hodie Et dē gregorianū de oibz officijs tā epoz q̄ alioz inferiorz p̄latorz siue subditoz
Quid vltra: Quāta gratia emicuerit. quāto scie lumine p̄dit⁹ fuerit. quātuz p̄ntibz et futu
ris exēplo operis et scripturis p̄desse studuerit. moralis lingua aut vix aut oino nō posset ex
plicare. **H**ic stituit q̄ p̄fessor nec nutu. v̄bo. nec signo p̄fessionem prodar

Seruus suoz dei. titulus totius humilitatis summis pontificibz hic a beato gregorio
instituitur. et permanet vsq̄ hodie. **W**albertus vir sanctus frater pharonis
discipulus sancti columbani. et sancti blidethildis vxoz pharonis. et plures discipuli eiusdem
sc̄ columbani floruerūt sc̄ gallus. eustachius. attila. valericus tē. Andoenus **H**ylde macus.

Folium. LVIII

Isidorus ispalen. eps inter doctores notabilissimus multa scripta reliquit. grandida sententia et auctoritate. **H**ic vir studiosissimus ultra. lxx sectas hereticorum enumerat. que contra ecclesiam dei successu temporis surrexerunt. et damnati sunt a sanctis patribus vicissim usque ad tempora hanc. unde. xliij. q. iij. c. **Q**uidam. Ipse etiam machometum qui in hispaniam venit. capi iussit. sed admonitus a dyabolo fugit.

Adalaoth rex longobardorum baptisatus est. et fidem christi suscepit. **T**heudelina longobardorum regina christianissima virum suum nomine Agisulpum ad fidem convertit. et eum ratione impio pacem habere fecit. ad quam gregorius. li. dyalo. transmissit.

Eracti.
annis
xxi.

Iste Eractius ex parte bona et ex parte mala famam habuit in cronicis. quod in quibusdam valde sancte se habuit. ut in legenda sancte crucis quod miraculose vixit. passus et cosidera occidit. sed post victoriam puerit. cum patriarcha iacobitarum cum ipso de fide disceptavit. volens eum ad rectam viam revocare. sed prochdolor ab eo deceptus incidit in heresim monachelitarum in qua moritur. **U**bi patet quod stultum sit cuilibet christiano excedere constituta sibi a deo regulam. **Q**uoniam enim layci intrinittere se volunt de illis et filiis piciosis quoniam fidei. **E**t quoniam clerici bellis se ultra ingerunt. raro aut nunquam sortis bonum effectum. **M**aneat quilibet in vocatione sua. et exerceat se in his que sunt sui officii. **A**lioquin si inordinate procedit spiritus sanctus auferit se. sine quo nemo quecumque boni potest perficere. **S**ile de **O**zya rege iuda. ut. ij. palip. xvi. et sunt exempla plura quotidie. **U**lex ista male.

V. DCCCXIII.

Tuscius

Savinia
nus. a. i.
men. v.

Romanus

iiij. Boni
faci. m.
viij. di.

xxviij.

iiij. Boni
faci. a.
vi. me.

Marsus
viij. di. xij.

DCCXIII

Iste Saviniarius statuit pulsam campanam ad horas diei. **E**t quod tenax fuit et sancto gregorio terralere non timebat ab eo percussus interijt. **E**t hic est tertius de toto cathalogo pontificum qui for midabili morte et cupabili vita notatus est.

In hoc templo quidam scolarius cecus coram iudeis incepit responsorium. **G**aude maria. et post nunc lumen oculorum accepit. **M**achometus deceptor orbis propheta falsus. nuntius sathane. percursor anthirpi. plemetur heresis. actorius falsitatis prodigium circa hanc tempora vesania sua ostentare incepit. **F**uit enim magus et mercator vilissimus. et factus princeps latronum subtiliter arabes sibi attraxit. qui tunc valde ab eractio gravabantur. **P**ersas vicit et gentes alias multas quibus dedit legem suam dicens se esse prophetam sanctum. et a deo missum. **H**oc eum docuit quidam sergius apostata. tam a fide quam a conversatione monastica. qui ipsam legem proposuit. **H**ic velut alter **J**eroloma decem pres ab stulit domui david. i. ecclesie. christi quod pene totum mundum decepit. **E**t nisi karolus et alij quidam principes iuvante deo cultores eius coercuissent totaliter fidem exterminasset. **S**epius cre fuit et decrevit usque hodie. finem novit deus.

Iste bonifacius statuit ut nitidus pannus super altare poneretur.

Sanctus ex malis institutis paganorum scit eligere sanctum exercitum deuocionis. quasi medicina fiat ex veneno. **U**bi enim ipse colebat demones. ibi christiani colunt omnes sanctos. sic ars deluidit.

Iste bonifacius psecrauit pantheon. i. templum omnium deorum. ubi christiani picitabant a demonibus. **E**t est pulchra similitudo quod spiritus sanctus ex malis institutis paganorum scit eligere sanctum exercitum deuocionis. quasi medicina fiat ex veneno. **U**bi enim ipse colebat demones. ibi christiani colunt omnes sanctos. sic ars deluidit.

Gaude maria. et post nunc lumen oculorum accepit. **M**achometus deceptor orbis propheta falsus. nuntius sathane. percursor anthirpi. plemetur heresis. actorius falsitatis prodigium circa hanc tempora vesania sua ostentare incepit. **F**uit enim magus et mercator vilissimus. et factus princeps latronum subtiliter arabes sibi attraxit. qui tunc valde ab eractio gravabantur. **P**ersas vicit et gentes alias multas quibus dedit legem suam dicens se esse prophetam sanctum. et a deo missum. **H**oc eum docuit quidam sergius apostata. tam a fide quam a conversatione monastica. qui ipsam legem proposuit. **H**ic velut alter **J**eroloma decem pres ab stulit domui david. i. ecclesie. christi quod pene totum mundum decepit. **E**t nisi karolus et alij quidam principes iuvante deo cultores eius coercuissent totaliter fidem exterminasset. **S**epius cre fuit et decrevit usque hodie. finem novit deus.

Festum omnium sanctorum instituitur a bonifacio quarto.

¶ ij

Sexta.etas Crisus

Era machometi ipsa ē albigera q̄ vtunē precipue arabes ⁊ alij saraceni. est fm cāpanū āno xp̄
dcccxi. cū. xij. diebꝫ post p̄ceptiōez eiusdē xp̄i dñi n̄ti. ata q̄ inter xp̄i p̄ceptiōez ⁊ hāc erā cucurreit
dies. cccxvi. dcccxxij. incepit feria quinta qz xp̄i p̄ceptio erat feria vi. Et nō q̄ saraceni vtūē
ānis lunaribꝫ q̄z quilibz ptinet. xij. lunatiōes eq̄les hoc est. ccclij. dies taluo bisextili. Nā i. xxx.
ānis h̄nt. xi. bisextiles q̄z quilibz h̄z. ccclv. dies. ⁊ tūc recdit sic a principio. Nota lunatio p̄cisa
xxx. ānos h̄ns lunares. reducit medias lunationes ad consimile t̄pis incium.

Cumbertus eps coloniē	Austregisilus biturien	Johannes tungren.
Sulpicius bituren.	Salaberga mulier sancta.	Wagnobedus andegauen.

Impatores

Lupus eps senonen.

Gratilio eps cesar augustan.

Oswald rex normānoz. an

glor̄scotoz. britonū fuit vir valde sc̄s ⁊ opibꝫ miscōie deditus ⁊ vndiqz triūphauit gloriose.
eius brachiū cū dextera manu quibꝫ elemosinā fecit integz pseuerat ap̄ vrbē bembāburgh
fuit em̄ interfect⁹ a pēda mertioz rege. sꝫ postmo⁹ osomi frater oswaldi eundē penda intere
mit. ⁊ gentē mertioz ad fidē xp̄i cōuertri fecit. ⁊ pictos regno suo id est anglie subdidit.

⁊ dictio venit sup̄ eraoliū. p̄f supbiā suā. qz post illā victoriā paupes sibi subiectos nimis in
humaniter oppressit. qd̄ deo sp̄ displicet. Et fuit etiā post hec nimis infelix ⁊ plura pdidit. No
ritur tandem infelicit̄ idropici ⁊ heresi maculose infectus Dagobertus vir oibꝫ bōis mo
ribꝫ compositus. rex frantie fuit cuius t̄pe ecclesia. sꝫ dyonisiꝫ parisiꝫ diuinit⁹ dedicatur.

Anno mundi.

Pape

Romanus

Lampanus

Anno christi.

Iste deus dedit fuit vir sanctissimus dñi
quēdā leprosus osculare⁹ statim mūda
tus est. mīta bona statuit. Itē q̄ p̄tra sy
moniacū testes eē possint meretrices ⁊
criminosi.

Iste bonifaci⁹ cōstituit vt null⁹ de ecclia extrahat.
⁊ vt acolit⁹ nō audeat reliquias leuare. vñ p̄z q̄nta
fuit olim deuotio in xp̄ianitate. hoc tūc clerici phibe
bat qd̄ nūc mulieres etiā indifferēter faciūt ⁊ cete
ri quicūqz.

Sigibert⁹ filius regis dagoberti

cū baptizaret a scō amādo traiecten. epo. rñdit amen clara voce infans adhuc. xl. dierum.
Alcharan⁹ liber cōponit a machameto ⁊ tribꝫ mḡis suis q̄bz dyabol⁹ ⁊ auctoritatē ⁊ industriā
ministrabat. Primus mḡ erat quidā iude⁹ astronom⁹ maxim⁹. secūd⁹ iobes de ātiocchia he
retic⁹. terti⁹ sergi⁹ arrian⁹. H̄ij legē abhōiabilē cōfinxerāt. refecātes quicqd̄ arduū erat in cre
dēdo. ⁊ difficile in opādo. cōcedētesqz oīa ad q̄ mūdani hoīes p̄ni erāt. sꝫ gulā. luxuriā. rapinā
⁊c. Cū sc̄m est vt p̄ potētiā ⁊ volū decipēt in breui maximā mltitudinē hoīm bestialius Et qz
lex ista nimis inhonesta ⁊ cōfusa erat quidā hūana verecūdia p̄moti plura retractāt. ac velud
expositores rationabiliter interpretabāt aliq̄ nimis mēdosa. vñ quidā xp̄iaui etiā lēati hoc col
ludio recepi fūēt. q̄ hystorias trāsmarinas nō videēt. Quare autē tā infamis hō legifer fact⁹
sit. ⁊ talē tradiderit legē duplex ratio reddit⁹. Prima qz deus nō p̄missit vt aliquis bōe fame
hō a dyabolo assumere⁹. ⁊ legē saltē hūano mō rationabilē traderet. sicut nec olim nisi sp̄p̄te
p̄missus fuit qñ euāḡ tēptauit. Scōda qz machomet⁹ summe arrogans fuit. iō quicqd̄ desidera
bant carnales p̄cessit. iam sic iam aliter dispēsando. Et ex hac collusione doctrinaz. variāz ⁊ ⁊

Folium. LIX.

Impium romanorum circa hec tpa ubiq; in orbe terrarum cepit deficere irrecupabilr. nā in oriente iuraceni. 7 in occidēte gothi dñia assumpserūt. 7 deinceps tenuerūt. **I**stē de exercitu impatoris interfecerūt. cl.º. pugnator. Et h̄ iterz mariº habemº exemplū qd nihil itabile est sub sole qñ etiā tāta defecit ptas 7 prudētia. Causa huiº diuersimode assignat. Quidā dicūt qd hoc fecit insatiabilis romanorū auaritia. qui sibi subditas nacōs iugo seruitutis intolerabili opprimebāt. qd oībz principibz 7 platis timendū est. qz q̄dū romāi odiebāt auaritiā. 7 dilexerūt equitatē dñi. minū orbis habuerūt. Alij dicūt qd heresia orientaliū hoc fecit ubi p̄mūter impatores habita bāt. 7 sepe cū pueris pueri facti sūt. Nec ē quitq; qd ita nequeāt occasui subiacere q̄da reli

gio. S; neq; in p̄ncipe aliqd lucidius q̄ recta fides. Aliquī dicūt qd cā h̄ defectus fuit supbia dñorū qui subiectos despiciebāt. canes aut asinos nūcupādo vel filr. p̄pter qd pudore 7 timore incitati ererēt se 7 fecerūt qd cernimº. Forte oēs hec fil iunt vna cā. qz p qd aliqd nascit p eius oppositū destruit. Et sic iā oēs. iij. monarchie deiecerūt. 7 nō restat alia nisi anticristi. cuius ad uerū deus nouit. Interim dominia hincinde diuersimode variantur in particulari

Dagobertus rex frātie interfecit anglicos qui tūc saxonēs vocabant. oēs excedētes men surā gladij sui. Putāt quidā p hec crudelitas francoz fuit cā eterne inuidētie 7 dissensiois angloz p̄tra frācigenas nō sine dāno vtriusq; vsq; hodie. Mittat pius dñs spm pacis inter eos 7 Aidanus episcopus claret in anglia sanctitate. discipulus sancti columbani alios

Vº. DCCCXXIII

Vº. DCCCXXXIII

i. Dono
rius an.
xij. m. xi.

Campanus
die. xviij

Seuer
inus an.
i. m. viij

Romanus
die. xviij

iii. Jo
hānes. a.
i. m. ix. d

De dalmatia
xviij

DCXXIII

DCXXXIII

Iste honoriº fuit vir largissimº. paupibz q̄tidianas elemosinas dedit. multas eclesias argēto 7 auro dotauit. Statuit apud sc̄m pe. fieri letaniās. 7 clerº erudiuit. 7 h̄onestissime ordinauit. Fecit eccliam sancti Adriani. in qua. xi.º. sanctorū quiescunt

Eligius artifex sc̄us vir. p̄t fuit sp̄ualis istoz qui multa monasteria fundarūt in frātia

Erubertus rex anglie p̄m ubi idola destruxit. fuit. iij.º. puellis. iussu eligij viri sancti

Iste seuerinus fuit vir benignus 7 sc̄us amator cleri. erga paupes largus. erga regimē ecclie diligēs. quā in p̄dijz 7 ornatibz mirabilr apli auit. Suo tpe quidam mauritius cū suis satellitibz ecclie thesauros diripuit. infelix sacrilega nō veritº miraclm grande. Nā cū totā urbē incitasset p̄tra erariū lateran. nullº potuit ipm nō dico infringere s; nec intrare. quidē qd videns pace simulata tandē p̄fecit qd intēdebat. accipiēdo qd p sustentacōe pupilloz ac viduaz 7 pauper xpianissimi impatores illic posuerant. s; oīa infelr pierūt. Cracius fuit p̄iceps sacrilegij huiº factus. cui misit p̄tem de pecunijs elatis. S; o q̄ multipl̄ pro huiusmodi damnificati fuerūt

Aurea sancta abbatissa parisijs claret. p̄ez

Demū idē q̄si coactus r̄ndit. q. xij.º. rez

Iste Jobes m̄tra milia boīm de seruitute redeit ecclie thesaur. pia morº intēcōe p̄ hysiriā 7 dalmatiā

Hic fecit adduci reliq̄as sc̄oz vincentij 7 anastasi. 7 alioz martyru 7 rome reuerenter collocauit

Demū idē q̄si coactus r̄ndit. q. xij.º. rez

Demū idē q̄si coactus r̄ndit. q. xij.º. rez

Demū idē q̄si coactus r̄ndit. q. xij.º. rez

It iij

Sexta.etas Crisus

Iste constantinus fuit filius constantini filij eraclij. qui quarto mense imperij sui a nouerca sua veneno extinctus fuit. et ideo quod breue tempus rexit non fit mentio de ipso. Ipse autem constantinus successus fuit ei. et nouerca illa cum suis est exiliata. et fuit pessimus tyrannus et hereticus. dolosus. totus inuidus et catholicis infestus. nec martino pape peperit. sed longobardos exercitum ducem superat. et romam veniens cum reuerenter esset a vitaliano et ciuibz susceptus. non retribuit iuxta beneficia sibi impensa debitam vicissitudinem sicut decet principem. insuper et tyrannidem magnam et sacrilegia perpetravit. omnia pulciora detrahendo et transportando que tandem in balneo a suis militibus qui eius maliciam noluerunt diutius tolerare interfectus

Impatores

in. Con
stantin^{us} a
xxvj.

fuit. et sic miserabiliter viuens infelicissime mortuus est solito more sacrilegorum et tyrannorum. deo iuste iudicante suos.

Londoalus episcopus treuerensis.

Iherusalem capta fuit a machometistis quibus hunc prefuit qui in loco antiqui templi nouum erexit superstitiosum et prophanum ablata prius cruce.

Nota diligenter quod multa mala sequuntur quando dominus perturbatur. Hoc superius de assirijs et medijs et partibus clare patuit. et grecis et alijs sicut et crebro de romanis sed hic precipue. Nam saraceni affricam et siciliam inuadentes cum non esset qui tyrannidi eorum resisteret etiam hispaniam sibi subiugarunt. vndique christianum nomen delendo. in quo turbine multi martyres effecti sunt qui constantes permanserunt. et fuit tri

Anno mundi.

V. DCCCXLIII

Pape

p. Theo
dor^{us}. an.
vi. m. v.

Grecus
die. viij

i. Mar
tin^{us} a. vi
m. i. di.

Rufus
xxvi.

i. Euge
ni^{us}. a. ii.
m. viij.

Romanus
dieb. xxij

Anno christi.

DCXLIII

Iste theodor^{us} super omnes misericors fuit et largitus benignus. pauperum amator. Iste statuit cerei benedicti in sabatho sancto. et paulum constantinopolitanum episcopum qui apte catholicos cruciauit anathematice perculit.

Londoalus vir sanctus claret qui beatus lambertum docuit **A**rnulph^{us} beate vite presbyter pipini. dux lotaringie demum heremita post episcopum metensem eius uxorem sanctam toda treuerensem inclusa christo vacabat **E**t sanctus clodulph^{us} eius filius episcopus metensis. **D**icitur quidam quod fuit auus karoli magni sed hoc mens non admittit nec ratio temporis personat sed karolus marcellus fuit pater pipini illius qui erat karoli magni pater.

Sigibert^{us} rex francorum. monasteria fundauit. **E**t sit magnus fructus in fracia et aglia per viros sanctos **M**ulta quidam negando pauperi panem hac pena percutitur. ut omnes eius panes in lapides conuertantur. sicut idem pauper ei imprecabatur

Iste martin^{us} sanctus et fortis per fide agnoscitur. **D**um quidam eum extracto gladio interficere vellet adhuc ante altare persistit niger. **P**ersistit quod perpetua castitatem omnes presbyteri. diaconi et synodo in urbe donauit sicut alexandrus. subdiaconi suarum. sepultus fuit perz. **I**ste eum in exilium misit. **E**ius festus agnoscitur. x. nouembriis

Iste eugenius sanctissime vite fuit. omnibus amabilis et beatus. **P**ersistit quod perpetua castitatem omnes presbyteri. diaconi et synodo in urbe donauit sicut alexandrus. subdiaconi suarum. sepultus fuit perz. **I**ste filius regis britanie. heremita sanctus claret.

Ragiulpha virgo sancta claret in gallia **S**euera abbatissa ibidem soror eius. **G**ertrudis cognata eorum **F**orse cum foliano et vlciano fratribz suis omnes filij regis hibernie venerunt in gal

ias et sunt omnes sancti.

Folium. LX.

Ignis cecidit de celo. et iris magna apparuit. ut putarēt hoīes cōsumationē sc̃li aduenisse. et si
gna ingētia fuēst. ita ut arescebāt viuetes p̃re timore p̃p̃ tonitrua et fulgura et ict⁹ eor⁹ maxios
et aq̃ inundatiōes incōpabilē excessiuas. et p̃t inuēta hoīm et animulū mltitudo et sequit̃ p̃
stilitia gūissima cū signo ire dei cūctis visibilib⁹ appuit q̃vñ āgelus bon⁹ et vn⁹ mal⁹ romā noc
te circanerūt. et q̃t vicib⁹ dom⁹ aliq̃ pcutiebāt tot exea sequi die interiebāt. **T**or tūc moriebāt
ut etiā parētes cū filiis. fratres cū forozib⁹ vnanimiter in feretro positi ad tumulū portarent̃
Sepe h̃mōi signa oñdit dñs p̃ssimue ad terrorē peccator⁹. **E**t utinā exemplis alior⁹ terrere
mur ut a peccatis desisteremus. **D**icit tñ quidā q̃ hec pestilētia facta sit tpe bñdicti secūdi

bulatio magna. turbato em̃ dñio mali boies assũmũt audaciã malefaciendi. & se & alios de pra
uadi in vita & doctrina. & ad p̃p̃los & ad p̃ncipes corrum̃p̃endos. Et ẽ reuera horredũ spectaculũ
q̃lĩt miserabil̃ iste mũdus agitat sine intermissione. An nũ sat dux esset post labores & erum̃
nas. tandẽ mortẽ dñio subiaccere. nisi etiã tot cladibz & terribilibz plagis p̃tinue laniari. Non
sufficit hũano generi semel a deo dñatõis dirã accepisse sniaz nisi & plurimas sibi peccãdo su
peraddat. Solũ igit̃ peccatũ est cã miseriã hãz diuina seueritate iuste se vindicãte. Uex ne
mo sic cogitet q̃si hec digna sit retributio p̃ tantũ piaculũ. s; respectu futuroz q̃ p̃ctõibz debent̃.
ista sunt q̃si quedã suauia preludia. ¶ q̃s finis illoz qui nũ credũt. si etiã tãta hic patiũt̃ electi
Scũs claudi archiep̃s bysuntinesi. & post abbas monasterij sc̃i eugẽdi. claret in burgũdia.

V^o DCCCLIII

V⁹.DCCCLXII

Italia
nus.an.
xiiij.m.

Tampanus
vi. dieb. ij

Adeoda
r. ā. iij.
m. ij. dv

Romanus

Dem?
an.ij.m
ij.die.v.

३Roman?

vi Boni
facius. a
iii. m. ij

Romanus

CCLIII

αCLXIII

Iste vitalianus cantum
romanoꝝ p̄posuit ⁊ in or-
ganis p̄cordauit. ipe etiā
habuit gēz ip̄atoris qui
suis p̄decessoribz offesi-
uus fuit. tñ postea nō sic
pmāsit nec vsq; huc non
potui inuenire q̄ vnq; ec-
clesia romana habuit ple-
ne post mortem p̄stātini
magni dñiuz vrbis ⁊ alio-
rū q̄ ipse ptulerat. nisi for-
nus p̄ magna gratia acce-
de post infregit. Dic p̄fess-

Iste adeodatus fuit tante
benignitatē, vt oēs hoīes a ma-
gno vsq; ad minozē a se psola-
tus dimitteret. sepult⁹ apud
scm petz.

Corp^u scitissimi p^{ri}is bndicti
7 corp^u soror^u ei^u scē scolastice
tranſerunt de mōte caſſino a
riaceſe. hoc gallici dicūt. ſz itali
q^{uod} adhuc ſit in caſſino mōte E

corauit illū lo
cū añ basilicā
scī petri q̄ d̄e p
adifus. sepul
tus ibidem

Id mōstariū flo
ici oīno p̄dicūt
Jāeat pietas.

hinc confectus non
habet in quibusdam libris
et sequens de confectis
vi. hic de finibus quibusdam per
fecisse paradisum apud
sanctum petrum. Ratio
nem huius diversifica
tis non reperi.

et reuelabitur veritas.

ne post mortem. Magni dñiuz vrbis ⁊ alio
rū q̄ ipse ptulerat. nisi forte tporibz quorūdā pñssimozum pñcipū paucorū. ymo iste vitali
nus p magna gratia accepit q̄ imperator iste pessimus pñuilegia ecclesie pñrmaret. ⁊ tamez
de post infregit. **H**ic profecit ecclie cantuarien. theodorū monachū valde litteratū.
Forfeus latiniaci. ⁊ foillanus fossiense cenobium erexit. dono sancte gerrudis. vbi ibidē
martirizatus quiescit.

Clodoneus rex francorum irreuerenter corpus sancti dyonisijs discooperiens ⁊ os brachij eius fregit ⁊ furtiue deportauit. ob quod in amenciam versus fuit.

Bexta etas. Crisius.

Iste **Constantinus** fuit catholicus et bonus. celosus pro omnia contra hereticos. Ecclesias repauit. et greciam romane ecclesie reconciliauit. Synodum sextam congregauit. in qua promissus est grecis presbiteris pro rebus legitimis prius ac ceteris orientalibus. sed occidentalibus nequaquam. quod celibatum voluntarie tempore gregoriani et ante suscepit. Et est hic mature aduertendum quod tunc bonitas principis valeat ad bonum et quietum ecclesie statum et fidei promotionem. Et est quod tunc malitia principis noceat. sed isti duo constantini scilicet pater et filius clarissime ostendunt. **C**lericus promittente deo saracenis et balgarum resistere non valuit sed cum eis pacem fecit annua tributa soluendo. ita inualuit illa maledicta secta. Tandem bona potius morte transiit ad christum. sepultus in constantinopoli filius constantini.

Impatores

iii.
Constantin?
an. xviij.

Nota quod vi. sunt synodi principales quarum auctoritas est par euangelio. quod euangelica veritas per eas declarata est. sed sex principales hereses que nimis inuaserunt. sed edictis. propter hereticorum subtilitatem ad decipiendum simplices. et tyrannidem ad affligendum christianos. et terredum pusillanimes. Ista autem vi. damnauit heresim monachelitarum. qui vnam voluntatem et operationem in christo dixerunt.

Synod. vi.
Constantinopoli.
anno cclxxxix
patrum.

Ista synodus par in auctoritatibus quattuor principalibus prehabitis condempnauit heresim monachelitarum.

V. nccccclxxiii Anno mundi

V. dccccclxxxiii

Pape Agatho annis. ij m. vi.	Siculus Leo. a. ij. m. x die. xviij.	Siculus Benedictus. a. ij. m. x die. xviij.	Romanus Iohannes. a. vi. die. xviij.
---------------------------------------	---	--	---

DCLXXXIII. Anno christi

DCLXXXIII

Iste agatho vir sanctus fuit qui dum leprosus quem daz oscularet statim mundatus est. Ipse reconciliauit ecclesias reueneratam que diu fuit rebellis. et nunc ad obedientiam romane ecclesie redijt. edocta quod non est bonum contra stimulum calcitrare. Ipse etiam de consensu principis iussit celebrari sextam synodum. ubi greci redierunt ad obedientiam apostolice sedis post plagas varias. quod tale unus quisque reperit suum inferius. qualem se suo exhibet superiori. Qui bene obedit deo et prelati suis ille similiter bonam in subiectis suis inuenit obedientiam. et econuerso. Nec est lex diuine iusticie.	Iste leo vir sanctus fuit greca et latina lingua sufficienter eruditus. Eloquie quam singulariter erga pauperes non solum mentis pietate sed etiam studij labore sollicitus. Dic constituit pacem dare post agnitionem dei. et ut pro usu pallij. archiepiscopus nihil persolvere teneatur. Cuius festum agitur. in iulij. sepultus in ecclesia sancti petri.	Iste benedictus fuit per omnia virtuosus et vita eius recordabat cum nomine. Et tempore fuit maxima pestilentia. Dic ab impatore pressus. mo factus est papa. Sepe enim iste honor factus est impatori ab ecclesia propter causas varias pro tempore occurrentes.	Iste iohannes fuit vir strenuus moderate ratissimus et scia redimitur de antiochia. Bepe enim iste honor factus est impatori ab ecclesia propter causas varias pro tempore occurrentes.
--	---	---	---

Cesaria regina per se clam ad constantinopolim venit et se baptizari fecit. quod rex audiens mandauit ut rediret. sed illa noluit. donec pacifice veniens cum xl. milibus baptismum susciperet. Nouit dominus qui sunt eius. Valuit mulier sancta gloriam tantam abijcere. quam christi paupertate non insigniri. Quis eam hoc docuit in medio nationis.

Folium. LXL.

Hyspani circa hec tpa magifice ptra saracenos bellare incipiunt. diuinit^r adiuti terrā paruā reſpectiue ptra totā affricā deſenſarūt. glorioſo apoſtolo iacobo eos adiuuāteſq; in pñs. Et iō generalē hystoriā hyspanie. repies ſollenem cathalogum militum criſtianozum.

Stella magna apparuit in oriente. ⁊ magna peſtilentia ſequitur. Et mons quidā in cāpania eructauit ignē. callimit^r marinū ignē inuenit. ⁊ a ſciſchia egrediētes traciā inuaſerūt

Bulgaroz regnū oriz. qđ valde attriuit impiū. ⁊ a ſciſchia egrediētes traciā inuaſerūt

**ij. Juſti
niani.
an. x.**

Iſte Juſtinian^r fuit fili^r pſtātini vir bon^r. prudēs ⁊ larg^r. ⁊ romanū imp^r iuz nō modice ſpliauit. eccliaſtica officia q̄ plurimū honoraui. mltas leges p̄didit. ſed

poſtea deprauat^r cū ſextā ſynodū inſirmare voluiſſet ⁊ eccliaꝝ turbare. x. āno ſui imp^r a leone p̄cio ⁊ tyberio ⁊ gallinito p̄iarcha capt^r fuit. priuatuſq; naſoz ſua regno expellit ⁊ apđ criſonā exilio religat. ⁊ ſit magna turbatio in ecclia p̄p̄ ſciſmaticos ⁊ hereticos. **N**ota qđ qñ in ſūmis dñis ſūt violētie tūc errozes multiplicāt. qđ nō ē qđ corrigat errātes ⁊ a malo cohibeat. **H**oc valde ſepe expta eſt ecclia. vñ facta eſt altricatio inter leonē ⁊ tyberii. ⁊ p̄ualuit tyberi^r. ⁊ leonē abſciſo naſo exiliauit āno tertio ip̄i ſui. ⁊ regnauit p̄ eo **J**uſtinian^r fugit ad ſaracenos ⁊ bulgaros qui eū reſtitueſt. occiſis leone ⁊ tyberio qđ hereticis ſauēbāt ⁊ tūc recōciliauit ſe gremio ſcē m̄tis ecclie. ⁊ valde p̄ituit. **S**z qđ nimis crudeliſ vindicaui ſe p̄ aduſarios ita vt eē innocētes pueros vellet occidere. iō iterfect^r fuit cū filio a philippo

V. DCCC. XCIII.

quē exulauerat

Romanus

Geno.
ā. ij. m̄. xi.
d. ix

Syrus

.i. Ser.
gi. ā. ix
m̄. viij.

d. xiiij.

DCXCIII.

Rilianus vir icūs natōe ſcorus. in frāconia fidē xp̄i p̄dicauit. **G**oſtertū eiūſdē regiōis ducē p̄tēs. vt ſcellā ſris ſui uxore quā illicite tenebat dimittere p̄ſuaſit. qđ p̄p̄ ip̄a iubente ſecrete cū ſocijs ſuis occiſus fuit ⁊c.

Pipin^r. i. dux frācoꝝ mltas victorias habuit ⁊ friſones ſupando ad fidē p̄duxit. fuit em̄ fide catho^lic^r ⁊ ecclie dei ſp̄alis deſenſor. vñ rñ in vno exceſſit. qđ adulteriū cōmiſit. ad t̄p̄s ⁊c.

Rex adiulfrid^r ſit mōch^r. i. ep̄s lu^leo^l regarius auguſtudinē. ep̄s. **E**diltrudis regia āglie tribo vir^r nupta xgo p̄māſit. Et alij p̄les ſancti. **E**lide in ſpeculo.

Iſte zeno fuit vir valde ſcūs qđ nec vnq̄ ſe cauſis ac tibusq; ſecularib; im^lmiſcuerat. erat em̄ aſpectu anglic^r. canicie venerād^r. morib; q̄e tus. religioſe vite. ⁊ mōe veridic^r animo ſimplex. hic electus fuit p̄corditer etiā laicis p̄ſentiētib; mag^r em̄ diſſenſio erat qđ cler^r intēdebat in pe^rtz archip̄bēm ⁊ exer^rcit^r int̄ theodoꝝ p̄bēm ſz ſp̄uſ ſcūs oīa tandē vota p̄cordauit i iſtū digniſſimum.

Iſte ſergi^r magne ſcītatis ⁊ p̄mendabilis vite fuit. ⁊ in electōe ei^r magna diſſenſio fuit. nā vna p̄s cleri elegit theodoꝝ archip̄reſbēm. altera p̄ſcalē. ſz volēte dño cā dē in hūc venerabilē vir^r p̄uenerūt. **H**ic corpus ſcī leonis p̄mi trāſtulit wirzeburg reuelāte ſibi deo **I**p̄e etiā inuēit magnā p̄ez ſcē cruc^r in loco obſcuro. regē āglie qđ ⁊ ſaxonū bapti^rzās ſtatim ad celū trāſmiſit. **A**gn^r di^r ter cātari iuſſit ad miſſam. Et idē re^rduxit ad vnitatē ſynodū āglegien^r. qđ noluit recipe ſextā ſynodū p̄ſtātino politanā. ⁊ fuit grāde ſciſma i ecclia di. qđ duo vniūſalia p̄cilia p̄tra ſe diſſentiebāt. tādē mortuus ſepelitur apud ſancium petrum

Bexta etas. Cristus.

westphalia huetit ad fidē circa lxx tpa. vbi primū duo edualdi scz albus 7 niger presbfi sci de anglia venētes pdicauefr. Qui ibidē in villa quadā laet dicta suis precibz fontē de rupe trax/ est. 7 capuz scū sic dictū vsqz hodie psecrafr in vsus pauper. vbi sepe mira pteget tra testam/ tuz scōz volētibz facere. 7 horribiliter plagati sunt. Tandēz matizati sunt in comitatu de hoya ppe bremen. ciuitatē. Corpa aut eoz trāslata fuēfr ad coloniā. Beda venerabilis pre/ sbyter 7 monachus ac pē grauissime auctoritatis claret in anglia. mltā scripta 7 hystoriā valde famosam relinquit. Fidelis laborator in ecclesia vsqz in senectam.

Imperatores

Sancta oda ducissa aquitanie claret.

Sanctus lambertus filius apri comitis post mul/ ta opa sanctitatis mēio psumat est a do done duci aranie. qz dixit qz soroz eius alpaida non esset legitima vxoz pipini. qz eam duxit ptra/ fas viuente adhuc plectrude.

Hic est zelus helie 7 iohannis

Scūs hubert trāslulit sedē epalē cū corpe sci laberti ad leodiū.

•ij.
Leo an.
•ij.

•iiij.
Tyberius an.
•vii.

Iustini an.
•an.
•vi.

Isti duo inuaserūt ipm. Idē q sup itera/ to viz fili pstantini.

Romani mltos saracenos interfecerūt hoc tpe Duo etiā reges āglie veniūt romā 7 sūt mo/ nachii immortali dño deinceps militantes

Frista pntit ad fidē xpi. vbi pmū predicauit scūs wilh/ brordus eps traiectē. 7 post modū scūs bonifacius

Anno mundi.

V^o DCCCCII.

Pape

•iiij.
Leo an.
•ij. m. ix.

Romanus.

•vi.
Jo/ hānes a. ij. m. ij.

Greg. d. xiiij.

•vii.
Johes a. iij. m.

Gregus vij. die. xvij.

Sisin/ nius. d. xx.

Gregus.

Constanti/ nus. i. a. vij. d. xv

Anno christi.

DCCIII.

Iste leo sanctus fuit papa p pōciniū romano/ rum. 7 nō ponitur in cathologo ponti/ ficum. forte ppter malū introitū. 7 se quēs dō. Leo. iij. ni hil tamē male egis/ se scribitur nec pa/ pa fuit.

Iste iohānes vir scūs fuit. 7 mēio coro/ natus est. sed a quo aut ppter qm cām nō inueni/ tur in hystorijs. Putat/ tū a duabo lūbardoz scz beneuentano aut spoleta/ no p defensiōe iurium ec/ clesie. pter qm iustoz ve/ xabat eccliaz 7 terras ei/ qz vicini fuerūt 7 mltos ceperunt. Tandem sepeli/ t apō scū se bastianum ad cathacumbas

Michaelis sci archāgelis templuz in mari pstituit sicut in gargano. Aripit lōgobardoz rex vir pi/ mīcorz et iust/ hic secrete p regnū suū solit/ erat ire. et de singulis inqui/ rere. qlez iusticiā sui pasalli ppli facie bāt. bonū exempluz. mores. et ecōtra. Et sic. vij. scisma pnuat.

Iste sinimus paruz supuixit. 7 ha/ buit scisma p discor/ tiū. 7 pnuat nih/ lomin post inter bo/ nisaciū 7 discotuz. Tandē mortuo di/ scotio. qui p vim te/ nebat papatū. boni/ faci/ restituit. Nec fit his memoria qz forte ppter scisma in/ dubiuz vēr an eēt veri successores bti petri. Et fuit tribu/ latio in ecclia vndiqz int/ pugne. foris ti/ vij. scisma pnuat.

Iste pstantin n fuit vir mi/ tistū 7 ita bel/ nign. q ab oibz amabat. Ipe iuit vlt/ tra mare cō/ stantinopoli ad iustiniā / nū ipatores. 7 cū magno hōze recept/ fuit. 7 philip pū. tāqz lere cum excōica uir. qz imagi/ nes scōz dele/ uerat. sepul/ t apō scū pe

Jolium. LXII.

Karolus marcellus filius pipini immensas victorias habuit sed infideles diuinitus adiutus fuit ut victor gloriosus per omnia. sed quia bona ecclesiastica sibi usurpauit propter necessitatem bellorum. id in penis infernalibus anima eius visa est. ab eucherio viro sancto cruciari. **Q**ue pena erit illis qui his nouissimis diebus tot auisati exemplis. primaci animo. non per fidei salutem defensione. imo populum iactantia vana ecclesiis eiusque ministris. sed dominarum humanarumque dominationes legum. rarationes exactiōesque grauissimas imponere non formidant. Credant hijs a deo immutabile sententiam suam dicto karolo omnifariam ipso filiter expiendam.

Philippus an. i. m. vi.

Anastasius an. m. iij.

Iste anastasius fuit vir bonus fidelis et catholicus et quia philippum excerauit id theodosius et eum pugnans cum

Theodosius an. no vno.

cit. et ordinat presbiter quiete viuendo

Iste philippus fuit hereticus et presuit modicus diebus et quia interfecit dominum suum ipse etiam maleperijt. et sic fecit factum est ei.

Iste theodosius totus catholicus et humilis fuit. et precise sicut fecit factum est ei. quia leo eum deposuit et in presbiterum est ordinatus.

Hereticis imaginum spiritus qui sic dicitur quia imagines sanctorum que sunt libri laicorum auferre voluit quasi idola latrie cultum. videtur quod moti fuerint ex instinctu saracenorum. et sic per quod ecclesia exercet continue.

Magnus archiepiscopus maguntie
Eucherius episcopus aurelianensis.

wolfram episcopus zenonensis
Agilop episcopus colonienensis.

Egidius abbas sanctissimus clarus habet qui ex grecia in galliam venit

V. DCCCCXIII

Gregorius an. vij. m.

Syrus an. vij. d. xx.

Hic constituit feriā quintam per quadragesimam ieiunare quod melchisedes papa prohibuit at. et quia non habebant propria officia.

DCCXIII

Iste gregorius vir castus. diuinis scripturis eruditus. loquax facundus. stans animo. rex ecclesiasticarum defensor sollicitus. et hostium ecclesie impugnator fortissimus. Et non quod circa hec tempora inceperit dominus pape plus solito etiam in temporalibus propter perfidiam eorum. et etiam transferre imperium de gentibus in gentes. putat tempus potulat. Hic leonem anathematizauit eo quod imagines sanctorum exureret. Idem namque leo iussit illi gregorio ut etiam obureret. sed non curauit. imo contra eum audacter iussit oppositum. Et sic per quod destructionis imperii principalis causa fuit heresis. nam ab hoc fideles populi unanimiter cum prelatibus suis adhaeserunt domino pape. et coegerunt imperatores cessare a tyrannide heretica.

In orientalibus regionibus circa hec tempora valde defecit vera fides propter impiam perfidiam machometi legem. et per omnia omnia sunt sapientia. et honestas. De qua lege execrabili tot turpia et carnalia prodierunt fictitia. ut nulli vix sapientes in rebus diuinis et humanis exercitati a principio ei crediderunt. sed homines bestiales in defectu morantes omni doctrine prorsus ignari. per quam multitudinem aliorum armorum violentia in suam legem pestifer ipse coegit. ut dicit doctor sanctus in summa contra gentes li. i. c. vi. Nulla etiam divina oracula precedentium prophetarum ei testimonium prohibet. neque documenta vitas attulit. nisi quod de facili naturali ingenio cogisci possunt. nec signa superna facta adhibuit. quam potius ea quae docuit fabulis et falsissimis doctrinis imiscuit. carnales voluptates permittendo. et eisdem performia precepta tradendo. Et quia voluptati carnali habenas relaxauit idcirco mobile rusticale vulgus facile post se traxit summo deo ipis irato. qui tale legiflatorem occulto suo sed semper iusto iudicio super eos constituit. Ceterum peritus ille pessimus astuto consilio libros veteris et noui testamenti suis sequacibus non reliquit.

Pessima heresis

Bexta etas. Cristus.

Bonifacius archieps maguntine. lothonia. frāconia. bauaria. thuringia. hassia. sclauonia. frisia cū relijs almanie. puincjs catholice fidei subiugauit. Urbē etiā heripolēz epatus de ro lūate pape fecit. cui scī burchardū pfecit. Anno dō. xxxvi. sui epatus cū mīris xpianis mīza t' est in frisia Cūq; ad fuldēse monasteriū qd ipe in lothonia pstruxerat corp' ei' reducere se peliēdū oēs cāpane vbiq; dīna p' tute sine motu alicui' hoīs sonuēt. Theodol' eps sedunē.

Cōstātinopolis a saracenis obsessa fuit. s; p brām vginē libat. 7 cuidā heremite visio mira bilis oīsa est de ioseph q dñm sepeliuit. Et p' paucos ānos. xxx' hoīm in pe silētia obieit ibidē rē. Egbrech sanctus de hibernia venit in galliam

Impator
Leo
cū cōstā
tino fili

o suo. ān. xxy. Ille leo cū eēt potēs theodosiū deposuit. 7 p ipso regnavit Et fuit seduct' p quendā apostatā vt oēs imagi nes scōz auferret 7 erueret. qre etiā tā bellis q; pestilētjs ac alijs disfortuni is putatus fuit. Et q; correptus a gregorio tercio p' tina mansit. iō totū reg nū occideris ab eo abstulit. mā l'ans ne sibi obediret aliquis. vectigalia inter dicēdo. Et q; heretice vixit. sancti viri ei p' tradidit. 7 mīzati sunt ab eo ples. Tandem in p'idia mirabiliter defunctus est.

Rachlodus dux frisonū maluit esse cū plurib; in inferno. q; cū pauc; in celo. Nō em̄ nouit p'suras eius. Valus ioc'. S; filius morte eius subita terit'. cūsus fuit.

Anno mundi. V. dccccxxiii

V. dccccxxiii

Pape

Grego
ri. iij. a.
x. m. viij

Go tpe in wormaia su it' archiepat' qui nūc in Romanus maguntiam est translac' d. xxiij.

Anno christi

dccxxiii

dccxxiii

Ille gregorius digne iucceit predicto 7 nōie 7 ope eiuidem epli 7 cō stātie. 7 aimose p' impatorem pcessit 7 obtinuit intentū. Cōciliū generale celebrauit in vrbē āno pontificatus sui primo p' hereticos. in quo imaginū scāz veneratio approbat. 7 dīctores excoīcant. karolum etiā vocauit in subsidium ecclesie p' longobardos. in canone addidit. quorū hodie solennitas rē. Quenne archiepiscopum instituit

Monasteriū scī bñdicti reformat in monte cassino. a quodā ciue brixiano In almania quedā mōasteria ditissima fundant 7 magnifice vrant. s. fulden. hyrfelden.

Saraceni pficiūt in peius. 7 totā hyspaniā sibi subiiciūt. 7 nisi karolus marcellus occurrisset. galliā silt inuassissent Et nō q; pluries eos defecit. 7 semel. ccc'. 7 vltra de ipsis occidit. de su is. d. d. tmmō pstratis. Leuinus presbiter scūs anglicus predicat in velua. 7 post in sax onia ātiq. i. westphalia. Et corpus in dauētria colit

Xquit legēdos nec eē disputatōez pmisit iniquā faciēdaz. nec hac occasione sua falsitas tere geref. qn poti' se dixit in azmoz potēciā missuz. nō in signis aut miracis aut doctrina supna turali. qd vtiq; leonū. feraz. latronū. ac tyrānoz rabiei mag; ē p'pitiū q; spūali legislatori. Sic Ieu fra olim fructifera atz illustrū viroz secūda. nūc tribulos pfert 7 spinas eternis incēdīs exurādas. Quāuis ei vsq; hodie saraceni infinit; diuitijs abūdēt. 7 pōpis inestimabilib; atq; delicis vacēt. tñ ita puerilit' desipiūt. 7 p' tina adheēt his q; sūt p' ratōem. vt oīs vir doct' ac timorat' eoz p'fortiū fugiat. 7 eos velut caninos ac bestiales cū iūmo tedio abhominet atq; de intet.

Folium. LXIII.

Pipinus filius karoli marcelli fit rex frantie per papam zachariam. et fuit vir valde catholicus et pro omnia victoriosus. et ecclesie romane specialis defensor. et in nullo de genere a pena strenuitate

Karolomannus frater dicti pipini. diuino tactus timore. dimisso regno fit monachus. **R**achis rex longobardorum per zachariam admonitus. ut a persecutione romanorum cessaret. acquieuit in super monachus efficitur

Iste **C**ostantinus totus puerus. et hereticus pessimus fuit. ita ut etiam demonijs immolaret. **E**ccliaz persequeretur. et nihil dignum memorie egit. et sic permittente deo ecclia longo tempore afflictata est more solito. quia in hoc mundo plurima habebit. et agros cum persecutoribus.

Cōstāti
nus. v. g.
xxx.

Hereticus

Mirabilia contigerunt circa hec tempora. nam terremotus mirabilis. et ciuitates quidam motane diuisis motibus una cum illis transmigrarunt ad loca capesiarum vel tra sex miliaria. et non sunt fracte. **I**n mesopotamia terra dirupta est ad duo miliaria. **E**t animal mulinum loquitur humanam voce. **C**inis de celo cecidit. **I**n mari potico glacies fuit in spissitudine. xxx cubitos huiusmodi. p. c. miliaria. et nix. xx. cubitorum. sicut mos. tam grande frigus erat. **S**telle ceciderunt de celo id est a sub. et territi sunt homines estimantes finem mundi adesse. **U**nde in speculo. **Q**uam mirabilem immutationem hec signa preostentauerunt. sequentia declarant

Sanctus **S**curinus primus abbas fuldensis. monasterij clarus habet in lochonia.

Translatio marie magdalene de ciuitate aquini. ad filiaticum sancta a **G**erhardo duce burgundie.

V^o DCCCCXLIII

zachari
as an. x.
iii. in die

Romanus
xv.

ij. Ste
phen^o. a
v^o xxx. ij

Romanus

DCCXLIII

Iste zacharias fuit benignus et omni virtute ornatus. omnibus amabilis propter mititatem suam. **I**psa regem frantie scilicet **D**ilidericum deposuit. et in locum eius **P**ipinum instituit. quod utilior fuit. **E**t hic potius preas ecclesie quanta fuerit hoc tempore. quod regnum illud famosissimum transfudit de veris heredibus ad genus pipini. propter legitimam causam ut habetur. xv. q. v. **A**lius. ^{no in diffinitio erat ad multum} **D**ilidericus rex monachus efficitur. forte motus propter illam horrendam damnationem karoli marcelli. quod periculosum est esse in potestate. et pauci euadunt securi. **Q**uanta fecit pro fide idem karolus et tamen propter vanam illam causam damnatus est. **R**emigius rothomagensis archiepiscopus clarus sanctitate. **N**ullus vir scissimus. et successor beati bonifacii in archiepiscopatu magistrum. miraculis claret. **C**orpus sancti **S**iluestri transfertur monasterium. fundatum ab **A**ncelmo

Iste **S**tephanus pro omnia utilis fuit ecclesie dei. tam in sermone quam in doctrina. spiritualia et temporalia strenue gubernando. pauperum amator et defensor erat. **H**ic **P**ipinum vixit in regem francorum. et contra longobardos misit ut eos compelleret ad restitutionem ecclesiis. quod multo tempore minus iuste detinuerant. quod et factum est. **I**psa etiam transfudit imperium de grecis ad francos. ut ex de elec. **V**enerabilem. quam **L**eo sanctus post executioni damnavit

Cenobium in caturcensi territorio dedicatum a domino presente **S**tephano papa et **P**ipino rege

Caput sancti **J**ohannis baptiste in aquitaniam venit. **E**t plures amici **P**ipini interfecti in bello. rediuiui subito resederunt.

Li

Berta.etas Crisus

Turci q̄ de montibz caspijs erisse dicunt. armenia maiorē infestāt & vastāt. & cū pessulētia eos attereret suasi sūt a xpianis vt in modū crucis se tōderēt. & sic cessauit. & extūc illū ritū suauet

Tpa sanguinolenta & multū turbulenta fuerūt vndiqz. qz saraceni & pagani & etiaz xpiani inter se plurima bella gesserunt. quoz karolus magn⁹ diuina & tute adiutus principalis ac tot⁹ fuit & triūphator glōsus. licet nō sine magna strage suoz p lōga tpa. **E**nde in gelis eius

Horribile factū ptigit thuronis. qz cū monachi ecclie sancti martini delictis & pōpis vacarent oēs vno excepto ab angelis suffocati sunt. **E**t alcuinus illud reformauit plene.

Imperū biptitū circa tpa ista. qz stephanus papa transfudit italiā. in karolū adhuc **I**mpatores

iuuenem. que teo tertius postea inueidauit **C**onstantinus autem greciam cuz alijs regionibz transmarinis laboriose retinuit karolus adhuc iuuenis sed egregie indolis incipit regnare super francos. & fuit filius pipini mater eius berta vocabatur

Martires infiniti facti sunt a constantino illo pessimo lxretico. **P**utatur qd vix fuerit ali⁹ quis imperatorum etiam paganorum qui tot trucidauerit. & afflicta est ecclesia valde. **E**t factis preciose emit venerationem imaginum sanctarum ppter sanguinem effusū largiter. **C**le- rum imperator impiissimus nō mansit impunitus. **N**am completo misterio iniquitatis pre- finite horribiliter clamans. igni sum inestinguibili traditus. spiritum exalauit.

V^o DCCCCLIII Anno mundi. V^o DCCCCLXIII V^o DCCCCLXXIII

Pape Romanus	 Constantin⁹ Romanus	 Steph Siclus
---	---	---

DCCLXIII Anno christi. CCCLXIII DCCLXXIII

Iste paulus vir sanctus fuit & mitissimus. Fecit cō- sstitutionē de diuino officio fuando in xl. Ipse nulli ma- lum pro malo reddebat. s; cum paucis familiaribz de nocte per cellas infirmozū & pauperum incarcerationū circūiuit eis necessaria ministrando. viduis & pupillis & alijs egenis papale debitum exhibu- it. opem ferendo tanqz verus imitator sancti pauli apostoli:	Iste constantinus fuit laicus & su- bito fact⁹ presb⁹ tyrānice papatus inuasit. & magno scādalo prefuit quibz celo- fidelū eicit & oculis priuat. Et iste videt⁹ fuisse quint⁹ infamis papa inter tot vsqz ad huc. ita spūscūs illā sedē scām apostolicā in oīni honore & scititate custodiuit.	Iste stephanus oīa errata constantinie mendauit. tegrada- tis his quos ille or- dinauit in synodo generali. Sepul⁹ in vaticano
---	--	---

Gengulphus mē claret miraculis. **I**n gallia fontē emit quē in burgundia oziri fecit. **F**u- it itaqz seperatus ab vxore sua adultera. cuius anus cātauit. eo qd tenderet miracula eius. **S**anguis de imagine xpi emanauit & oēs sanauit. & iudei qui ipsaz pupugerūt ouerfi sunt **D**ulce pius dñs ofidit miraculū grāde tpe isto p pfutatione lxresis. & pfortatione fidei. **L**udger⁹ vir scūs velut alt⁹ moyses ab vtero mris sue dño psecratus. inuieras gētes ad fidez pūit scisonū & saxonū apl⁹. p̄m⁹ ep̄s monasteriē. fuit pluribz miraculis claruit. & cenobia fundauit. **O**bijt tandē in bilderbeke. & sepultus est in uerdena. **A**nno dñi. dcccx **S**ergius ep̄s a deo plagatus est. eo qd indignū papatui psecrauit. qz os & man⁹ eius aruet

Folium. LXIII.

Sol obscuratus non apparuit. xvij. diebus. **S**ignum crucis apparuit in vestibus hominum. Et sanguis de celo in terram profluit. Lamina aurea inuenta est in constantinopoli super corpus cuiusdam defuncti in sepulcro. in qua sic erat scriptum. **C**ristus nascetur de virgine maria. et ego credo in eum. **S**ol iterum videbis me sub constantino et hyrena.

Iste **L**eo etiam peruersus fuit. minus tamen quam pater eius. **H**ic cupiditate victus coronam quandam cuiusdam ecclesie abstulit. et capiti suo imposuit. statimque febre corripitur. et spiritum exalauit. **H**abuit uxorem piissimam nomine hyrenam que regnavit statim post eum cum filio

• iij.
Leo an-
nis. v.

vi. Con-
stantin?
an. x.

cū hyrena

Iste **C**onstantinus bonus et pius fuit. et matrem suam amouit a regno. ut suis negotiis femineis intenderet. sed illa simulato rancore postea ipsum exoculauit. et etiam filios ipsius. et iterum regnavit. iij. annis. **D**emum cum greci perciperent quod karolo magno nubere voluisset ipsam cepit. et in quodam monasterio reclusit. **M**ixtofozo assumens. **I**sta synodus. vij. celebrata fuit contra heresim imaginum. in qua iterum greci reconciliati sunt post plagas solitas. **P**rophetes spiritus sancti ex

Synodus
constantinopoli-
tana contra her-
esim imaginum

V. DCCCCLXXXIII

patre pcedere

primus
Adrianus
an.

Romanus.
xliij. m. x. d. xviij.

DCCCLXXXIII

Iste **A**drianus fuit vir perclarissimus et nobilissimus genere et potentissimus. et multa magnifice parauit. Et ut videtur ante eum non fuit filius sibi in gloria temporalis et diuitiis. **D**iruta reedificauit. curretes et muros extruxit. **R**egnum longobardorum cessare fecit per karolum magnum. **S**ynodos duas solenni ter celebravit. **E**cclias et monasteria multa instituit. et ius karolo super ordinacione sedis apostolice. et institucione episcoporum. abbatum et in generali concilio dedit. propter violentias tyrannorum coercendas. ut patet lxxij. di. per totum. **T**andem hic beatus pontifex post laudabilem vitam sepelitus apud sanctum petrum. **H**ic inhibuit officium ambrosianum. preterquam in ecclesia ambrosiana in medialano. et officium gregorianum ubique obseruari instituit. **S**axones pervertuntur ad christum. populus olim durissimus. et gallo perpetuus inimicus. sed a karolo superati colla submisserunt. Et est mirabilis dispositio iudiciorum dei. et inperutabilis. quod perficit si des et deficit per diuersitatem locorum et temporum. **I**am egiptus et affrica a saracenis vastitate fuerunt. Et ecce quasi fides volasset ad populum paganum peruenit. et huius file sepe reperitur.

Francia in flore et tota gallia simul ubique triumphant. etiam ultra montes et mare. sicut olim **R**oma. Et **G**othorum regnum et longobardorum cessare facit. quod incepit anno domini. ccl. vel circa

Studium vniuersale quod olim fuit translatum de athenis ad romam. circa hec tempora per karolum transfertur parisiis. **H**eresis felicianus a felice autore condemnatur. **H**ec dicit christum esse filium dei adoptiuum

L ij

Sexta. etas Crisius

Ogerus dux de danamarchia princeps xpianissim⁹ floruit. **H**ic tpe karoli magni xpianitati obtinuit fere oēs ptes trāsmarinas. a iherusalē vsq; ad arbores solis deo sibi ppicio. 7 aptia 7 magnis miraculis exercitū pfortante **E**t in supiori india ordinauit impiū. cui prefecit iohē filiu regis frisonū dictuz. priester iohan. ppter deuorā 7 scām vitā quā duxit. 7 subiecit ei. xiiij. barones cognatōis sue. qui alia dñia circūquaq; tenebāt. vt ibi xpiana religio pmaneret **I**herusalem circa hec tpa recupat p karolū cū tota terra sancta. 7 saracenoz secta vbiq; vastatur atrociter. qz tēpus miserationum venit.

Imperatores

Nichfo
rus. an.
ix.

Iste nicheforus auarus fuit. pluresq; lesit. fuitq; ad impiū p grecos sublimatus. sed non pfuit. qz

eius tpe impiū orientale quasi ad nihilū redactū est. 7 ro mani ad karolū magnū se ynanimiter ptulefr.

Aquisgrani instituit pegrinatio septēnalis solennissima ppter reliquias preciosas q̄s karolus ibi apportauit. **S**pinea corona dñi floruit in manu karoli. 7 trāsfert de p̄stā tinopoli parisiis. **E**t in translatione reliquiarū mortu⁹ us est resuscitatus aquisgrani.

Micha
el annis
ij.

Iste michael vir catholic⁹ amabilis omnibus. 7 vniuersos sane doctrine aduersantes nitebat extinguere. ac oēs q̄s leserat auaritia nichefori p̄solatus est ipso ditādo.

Anno mundi.

V^o DCCCCXCIII

VI° III

Pape

ij. Leo
ā. xx. m. v
d. xvi.

Romanus

Anno christi.

DCCXCIII

DCCCIII

Iste leo fuit vir valde sanctus totus mitis 7 scientia plenus **C**uius sublimationi inuidentes amici predicti adriat. i. cū in die sancti marci letanias cū clero pageret. a quibsdā pueris caput. lingua priuatis 7 oculis effossis in carcerē mittit. **S**p̄s pius dñs suū luū nō dereliquit. quinimo eū p oia. sanauit. mēbra ipsa restituendo. **D**einde ad karolū prexit in franciam. singula narrās q̄ sibi illata essent. a quo etiā honorifice suscept⁹ fuit 7 statim rex cū eo romā reuertit. 7 vltionē de inimicis eius fecit. tanq̄ iustus iusticiari⁹ tricentos viros in cāpo lateranensi decollari fecit **E**t plēs alios qui papā nō defenderūt epilō ppetuo relegauit. dyademaq; impij a leone suscepit. romanis acclamantib⁹. karolo augusto a deo coronato vita 7 victoria a deo subministrēter. **T**andē post laudabile vitā idē pōtifer seipellit apud sanctum petrum. **H**ic fuit genere 7 natione almanus frater comitis de Calwe

Lullin⁹ rex vngari⁹ alias pnceps auerroz. se 7 p̄tias suā karolo dedit. 7 baptizatus est. **A**aron rex p̄laz misit karolo corpus sancti cipriani 7 spirati. 7 caput scī panthaleonis. **A**melius comes aluernensis gener karoli martir **C**orpus sancti bartholomei transfertur beneuentum de lipertania. **A**micis 7 bericanus martyres occisi sunt in campania. **I**suardus monachus iussu karoli collegit oēs legendas 7 actus sanctorū de toto orbe in vnū volumen post iheronimum. bedam 7 floz. **E**t omni die pcurrebāt vltra. ccc. festa. **E**t ideo institutum est vt dicatur in martyriologio. 7 alioz plurimozum martirū p̄fessorū 7c.

Paul⁹ dyacon⁹ iussu karoli collegit lectōes cuilibz festitati pueniētes. ex optis dcis scōz p̄m

Folium. LXV.

*Ne Translato
Imperij roma
ra facta*

Translatio imperij facta est per leonem papam tertium de grecis ad francos. cum vnani
mi consensu romanorum iustis et necessarijs causis post longam patientiam ecclesie dei. que
diu grecorum emendationem expectabat. Sed quia nimis defecerunt a primorum pietate
dimissi sunt.

Signum rubeum. et multe haste apparuerunt. Et sequitur strages
magna cristianorum **I**n Roncuallio occisi sunt multi reges duces et comites de exercitu
cristianorum ultra. xv. pugnatore deo permittente.

Olilo de angle. dux exercitus karoli. pater rolandi cum multis cristianis
occisus est in bello ab aigolando

i. karol?
magn?
an. xiiij.

Sol stetit spacio trium dierum vt Karolus vinceret.

Gerhardus dux bauarie in panoniam congressus martyrisatur.

Iste karolus dictus magnus cu iam regnasset in fratria. xxiiij. annis assumptus est in ipatore
romanoz et impanit annis. xiiij. Quate progratue fuerit hic in oibz q pncipe laudabile faciut
quis digne laudare sufficiet. Hoc vnu p nunc sufficiet q a principio vsq ad fine in tanta repte
pestate sic laudabl se habuit. vt no sit inuentus qui eu in aliquo reprehendere potuisset. Res
uera quid possit fragilis ho in illo causari que diuina virtus ptinue direxit et prexit. Sic ergo
recte laudamus eum si in dno opera eius magnificemus Tandem morte sancta positus sepe
litor aquisgrani. Anno vite sue. lxxij. Eius legendam scripsit Emarcus x

VI° XIII

.iiij. ete
phanus
a. m. m.

Romanus
vij

DCCCXIII

Refert Turpinus erchieps q karolus erat corpe decorus
sz visu ferus. statura eius pedu octo. et facies eius palmu et
dimidiu possidebat. barba vero eius palmu vnu. frons erat
vnius pedis. Milite armatu sup equu sedente a vertice siml
cu equo ictu cu spata scindebat. Quattuor ferraturas equoz
simul facile manibz extendebat. Milite armatu recte stante
sup manu sua sola manu velociter eleuabat. Lepore integru. aut duas gallinas. vel anserē ede
bat. modicu vinu et limphatu bibeat. Ta parcus in hbedo erat q sp in cena raro plus q ter

Iste Stephanus milros cap
tuos redemit. Et Ludouicuz
filu karoli ipatore coronauit
Moritur rome. sepultus in ec
clesia sancti Petri

Compestelle ecclesia. et patriarchalis sedes ordinatur et extruitur in ho
nore sancti Jacobi. Et impletur petitio marie zebedei. quia Johannes a dextreis apud ephsum
et Jacobus a sinistris. Roma in medio. Nota misterium.

Episcopatus quinqz totantur per karolum in almania magnifice. scz

Maguntinen. Colonien. Treueren. Saltzburgen. et Sedunen.

Signa multa precesserunt morte gliosi et sancti impatoris karoli. Na eclipsis solis et lune vl
tra solitu fuit Apparuit p. vij. dies macula nigri coloris in sole. Porticus piosus aquisgrani ce
cidit fuditus. Mons maxim? magutie tribz horis pbustus est. Cernēs aut pijsimus impator
mortē sibi imminere oēs thesauros suos prelati omisit ecclesijs distribuēdos Et Ludouicu
primogenitum constituit impatorem. aliu theutonicis siue almanis. tertiu vo hispanis pfectit
l. iij

Sexta.etas Crisus

Cometa apparuit valde singularis et terribilis. vñ impator attonit⁹ cū eg⁹ mardo pbo prulit dicēs q mutatiōez regni mortēq pncipis pcederet. **C**lex phus nolebat eū pstruare s; pñ pphete allegans ait. **A** signis celi nolite timere. **A**t impator deuot⁹. nō aliud (inquit) timere debem⁹ nisi illū qui nri et hui⁹ crea⁹ tor est fideris. s; ei⁹ demetiā laudare tenemur. q nrām inertiā (cū pctōres sim⁹) talib; admo⁹ nere dignat⁹ indicis. **Q**uia g talia portēta cū apparēt oēs cōiter tangūt. oēs p posse ad meliora festinare debem⁹. vt mīaz in illo dñante psequi valeam⁹. et pie credūt q hachūi litate dñm placauit. qz n sup eū plaga puenit. s; sup italia in cursu saracenoꝝ

Impator

.i. Audo
uicus a.
xxv.

Iste ludouicus fuit filius karoli et magne clementie. ppter qd dictus est p⁹ **H**abuit duos fratres quos superauit. et ambo malū habuere finē. **I**n aduer⁹ sis paciens erat. et in fine sp vincebat qz erga deū et eccliam deuotus pmanſit. **E**tiam filij eius pſequebantur ipsum. quos benigne ad penitentiam reduxit. **T**andem bene singulis diſpoſit; bona morte diē clauſit extremū. **E**t qz hūana infirmitas delicias diu ferre n pōt. filij eius ad miferiā declinarūt. **E**t ē bñ infelix pditio quā toties sine ceſſatiōe expimur. et in his q añ nos fuerit id toties ſcñi legim⁹. vt ſc; cōiter pauc; except; felicitas gñatiōis vñ⁹ raro pareat felici⁹ tatē ſubſequent. **I**dē magnū pccatū a quifragant; pgregauit. in q reglā et honeſt⁹ mod⁹ viuēdi canonicoꝝ et canonicoꝝ opilat⁹ eſt. **H**ic baſſamat⁹ aincōſump⁹ in ecclia merēſi oñdiſ.

Anno mundi

VI° XXIII

VI° XXXIII

Pape

.i. Pa/
ſcalis. a.
vñ. die.

Romanus
xxij.

.ij. Eu/
geni⁹. a.
iij. m. ij.

Romanus

Valēti/
nus die
bus. xl.

Romanus

.iij.
Grego/
ri⁹ a. xvi

Romanus

Anno christi

DCCCXXIII

DCCCXXIII

Iste pascalus magnā adhibuit diligētī ā reliquijs ſcōꝝ et innumera corpora ſacra leuauit. et honorifice recōdidit. ſic in vi ſione ſancte cecilie mādatū ſibi fuit.

fuit eligi. et multa bona fecit. viditq; triſtia tpa ppter varias plagas graſſantes in ppo. **H**ic mltōꝝ ſcōꝝ corpora leuās de terra honorifice reſpōſit in altaria. **E**i⁹ petitiōe ludouic⁹ et gui go marchio lūbardie ſaracenos de italia fugarunt. **M**oritur tandem poſt innumerebilia bona opera eodem tempore quo et imperator. ſepultus apud ſanctum petrum

Rabanus poeta et monachus poſt abbas fulden. deinde archieps magūtie doctor magn⁹ cla ruit et pla ſcripſit. et ſtrabus diſcipulus ei⁹ etiā notabilis in ſciētia et pcutib; eodē tpe fuit **H**onoldus rex danoꝝ circa hec tpa baptizat⁹ magūtie cū vxore et filijs. cui ipator friſiā cedit **T**raſlatio plimōꝝ facta eſt hoc tpe. **S**ebaſtianus et gregorius papa ſueſſioneſi. **S**cūs marcellinus et petrus de roma in galliā tranſlati ſunt. et ſcūs vitus in ſaxoniā. et ſcūs geneſius in angliam tranſfertur.

Karolus mōſtercia ſolēnia tot fundauit. q̄t in alfabeto lēe habent. et cuilib; vna pponebat.

Sciſma octauum erat inter eugenium et pſinnium propter diſcordiam elige tium. ſed eugenius obtinuit. quia pars maior erat cum eo.

Folium. LXVI.

Apa cruenta itez surgunt. causa est debilitas impij. qz mortuo ludouico filij ei? mutuo se cõ-
trinerunt. **Q**dauidētes saraceni ⁊ saxonēs ⁊ alij occidētales erexerūt se p̄ eos. ⁊ facta est plaga
grauis.

Annona de celo pluit in valconia frumēto filis. habēs tñ grana breuiora
Pestilas maria orit in gallia ⁊ terremotus. ⁊ multe ville ⁊ domus celesti igne cremant. hoīes
⁊ iumēta ictu fulminū examinat. ⁊ cū grādine lapides immēsi pōder. cadūt. ⁊ fragmē glaciē
descēdit. cui? latitudo. vi. pedū. lōgitudo. xvi. altitudo duoz fuit ⁊ pestilencia magna seq̄batur.

Duella quedā. xij. annoz post sacra p̄munionē. vi. mētibz in pane ⁊ aqua iei-
unauit. deinde per triceniū omnino abstinuit ab omni cibo ⁊ potu.

Lorha
ri. a. xv.

Hilotharius mortuo patre impiū sumpsit. habuitqz duos fratres. scz ludoui-
cū ⁊ karolū quos nitebat excludere ab hereditate paterna. s; illi p̄ eū hoc bellum
mouerūt in quo tot abvtraqz pte ceciderūt q̄ simile non est factū in gente illa. ⁊ lotharius fu-
git. **Q**uidā autem magnates eos p̄posuerunt regna diuidēdo. nec valuerunt resistere aduer-
sarijs suis p̄pter hanc ruinā militū. ⁊ ideo vndiqz fines eoz inualerūt hostes. **S**icqz qñ vult
nimū. sit minimū. **Q**ui hucusqz alios defenderunt. iā seipsos defendere nequeunt. **Q**uid fa-
ciat hūilis herba deserti. si stare nō valet alta cedrus libani. **O**mnia faccū p̄ filio. alioquin peni-
tebis post. s; tarde. **N**ota exēplū. **T**andē lotharius renūciāns seculo monach? effect? ē. in cui?
obitu fuit magna p̄carratio inf̄ āgelos ⁊ demones. s; orātibz monachis demones fugati sunt.

VI. XLIII

Ser-
gi. anis
iij. m. ij.

Romanus

DCCCXLIII

Serģius vocabatur antea os porci ⁊ quia
nomen erat inhonestum ⁊ tante dignitati inconueniens. ideo mutato nomine serģius vocā-
ri elegit. ⁊ ab isto in antea omnes proprium nomen mutauerunt. **S**ed hoc quibzdam nō
placet. sed dicunt qz hoc faciunt exemplo christi qui apostolis nomina imposuit ⁊c. similiter ⁊
de patriarchis. **E**t hec videtur melior ratio huius variationis.

Dyonisij sancti doctoris libri sunt translati de greco in latinum. quos michael impator misit
ludouico. ⁊. xix. egroti sanati sunt.

Festiuitas omnium sanctorum est translata ad kl. nouembris per gregorium quartuz. ⁊ gal-
li ⁊ germani inceperunt ⁊ ipsum celebrare hoc tpe. ⁊ habet sermo rabani de eodē satis pulcer.

Plaga horribilis super romani ⁊ totam italiam facta est. **N**am quidam perfidi christiani
miserunt clam ad soldanum saracenorum vt cito veniret. **E**t roma rapitur. ⁊ ecclesia aposto-
lorum stabulum equorum efficitur. sed ludouicus cum gallis ⁊ lombardis totam illam infi-
nitam multitudinem fugauit non sine multa sanguinis effusione christianorum. **E**t sicilia ⁊
apuleam etiam hoc tempore saraceni vastarunt. ⁊ tuscia in soli- tudinem redacta est.

Gallia pene tota vastatur a normannis ⁊ frisyonibus ⁊ alijs. circum quacqz crematis ciui-
tatibus ⁊c. **D**ic iterum nota mutabilitatem temporum. quia per longa tempora galli trium-
phatores in orbe fuerūt hic prosterntur. nec vnqz postea ad pristina redeūt ptātem ⁊ gloriā.
Dñabantur enī quondā in italia. hispania. germania. in saxonis. imo vltra mare

schandung

Sexta etas. Cristus.

Saraceni de africa venientes itez romā inuadūt. 7 ecclesias apostolorum debonestant spoliātes vndiqz rē. Redeuntēs autem cum spolijs submersi sunt in mari.

Quotēcūqz duces tohemorum sunt baptizati. procuratione ludouici fratris lotharij.

Fames magna in germania fuit. ita vt pater filium deuorare vellet.

Magūtia circa hęc tpa in magna afflictione fuit p triēniū. Demō publice apparuit. 7 domos incendebat. 7 sacerdotes lapidauit. qui aquā bñdictā aspgebant 7 homines fugiunt.

Octaue assumptiouis brē marie instituunt a leone papa.

Aymūd rex āglie vir scūs mīzatus est. 7 angliam deuastauit

Impatores

ij.
Ludoui
c. ā. xxi.

Maguiradus heremita martirizatur

7 ad tps cū pfe regnauit. xp̄ sol' ānis. xxi. Iste ludouicus filius lotarij fuit a sergio papa in regem coronat' 7 ad tps cū pfe regnauit. qz ptra eū pspirationē tractauerat. eius tpe multa mirabilia ptingerunt.

Sancta helena imperatrix transfertur a roma in franciam.

Gloria laus 7 honoz tibi fit rex rē. pponitur a quodam epō captiuo in festo palmaz. ppter qd ab impatore dimissus fuit 7 restitutus

Colonie horribilis tempestas oritur. 7

fulmē ecclīa scī petri scidit 7. iij. interfecit homines 7 sex semiuuios reliquit. habuit formā dra

Radulphus episcopus bituriensis claret sanctitate

conis.

Anno mundi

VI. LIII

VI. LXIII

Pape

iiij. Leo
ā. viij. m̄
iij. d. vi.

Romanus

iiij. Bñ
dictus ā
ij. m̄. vi

Romanus

i. Nico
la. an. ix
m̄ ij. d. xx

Romanus

Anno christi

DCCCLIII

DCCCLXIII

Iste Leof sanctus fuit in quoz ser pētina prudētia. 7 colūbina simplicitas habitauerūt in monasterio educat'. primo in sciētia 7 scā puerlatiōe tāqz vēr' monach' pfect. Sic fact' papa statim repare studuit ecclās qz saraceni paulo añ destruxerāt. Collectaz. Deus qui beatū petz rē. 7 Deus cui' dextera brū petz am rē. fecit p saracenos. Fuit scripturarū feruentissim' predicator 7 pscrutator. oīobus 7 vigilijs iugiter intentus. sepellit' tandē post sanctā mortē in ecclīa sancti petri. cuius festuz. xviij. kl. augusti agī.

Leonina ciuitas iussu leonis edificat' ad defēsiōē scī petri. ppe rōz

Iste bñdictus nomine 7 re ab oīobus ē bñissimus dictus. Sic statuit vt clerici ordiate incederēt 7 honeste.

Iste nicolaus tante sanctitatis extitit. vt post magnū gregoriū papā vix vlt' lus in sede romana apparuit illi ppā. In ei' ordinatiōe ludouic' pñs fuit. tandē post mltā bona morte sanctissima potitus sepellit' in ecclīa sancti petri apostoli

Germanus

Iobes

Iste iobes anglicus cognomine. s; natiōe magūtin' circa hęc tpa di

cī fuisse. 7 erat femina habitu vestita virili sic in dīna scriptura pfecerat. vt par ei nō inueniret. 7 in papaz eligitur. S; post impregnata cū publice in processiōe pgeret. pepit 7 morit'. Et hic sextus videt' fuisse papa. qui nomē sanctitatis sine re habuit vsqz huc. 7 sicut alij a deo plagatus fuit. nec ponitur in cathalogo pōtificū. Mugant aliqui de causa nullū almanū in papā elegi. qd falsum ēē pstat.

Johann. LXVII.

Sanguis pluit de celo in italia tribus diebus. Et locustae innumerabiles galliam devastant. senas habentes alas. sex pedes. duos dentes lapidibus duriores. ut castrorum acies turmatim volantes spaciū diurni itineris. quatuor autem miliaribus extendentes. tandem usque ad mare britanicū pervenientes. ventorum flatu submersae sunt. sed estus oceani ad litus reiecte. ex putredine sua aerē corrumperunt. unde mortalitas magna et fames preualida subsequuta est. ita ut pene tertia pars hominum ibi perempta sit. Et sic addit dolor super dolorem gallicis. quia bellis lacerati. iam fame etiā pericunt.

In saxoniam villa quedam cum omnibus penitus absorbetur in momento.

karolus
·ij. annis.
·iii. m. ix.

Caput sancti gregorii et brachium sancti leonis ad senonensem ecclesiam sunt translata per iohannem papam.

Burgarorum rex cum gente sua ad christi fidem pervertitur. qui etiam intermedium perficit ut dimisso regno monachus efficeretur. Filius autem eius apostatauit. quare resumpto regno ipsum cepit. et oculis effossis ipsum in carceravit. et alium substituit ac sacrum habitum reassumpsit.

Wimen rex britanni a sancto maurilione interficitur dum franciam vastaret.

Iste karolus dictus est calvus. et habuit fratrem qui dicebatur ludovicus. et erat rex germanie qui bellum instituit contra ipsum. sed karolus intorquatus obiit ante congressum. Multa monasteria fundavit.

Synodus constantinopoli celebrata. et quae vixit. est in ordine grecorum. a quinta constantinopolitana. Ihesus dyakonus scripsit vitam beati gregorii in. iij. libris et misit iohanni pape opus laudabile.

VI° LXXIII

·ij.
Adrianus
annis. v.

Romanus

·viij.
Iohannes
a. r. d. ij.

DCCCLXXIII

Iste adrianus excommunicavit lotharium fratrem imperatoris regemlothoringie propter adulterium. sed cum ille romanum veniens ut excusaret se et omnibus casibus indigne cum octimatis suis. omnes infra annum mortui sunt. et rex in via mortuus est cum venisset placentiam.

Iste iohannes vixit karolum imperatorem. et iniurias passus fuit a romanis. quod dicto imperatori non fauebat. et in custodia positus fuit. Ipse formosum portumensem episcopum eiecit et regnavit. quod fuit occasio mali.

Cirillus vir sanctus pene omnium sclavorum doctor et apostolus. corpus sancti Clementis pape repperit in crisona mari exsiccatum. et romam transtulit. et in sua ecclesia reconditur.

Johannes scotus doctissimus in scripturis in franciam venit. et rogatu ludovici iserachiam dyonisi de greco transtulit in latinum. et postea discipulis confossus filis moritur. Et nota quod sepius libri sancti dyonisi translati sunt.

Caritas refriguit valde circa haec tempora in omni statu. et iniquitas plus solito cepit abundare.

Iam enim gladius et hereses ex magna parte cessarunt. sed ambitio et avaricie et cetera vicia frequentius latantes amplius quam ille heresum persecutiones christianam fidem persequerantur.

Normannia convertitur tertia generatione. post haec robertus nascitur qui apuliam calabriam siciliam acquisivit. et metosum et alexium imperatorem grecorum superavit.

Bexta etas. Cristus.

Ungari gens inculta oritur. Exit a sicilia. ⁊ a pincernatis propulsa i panoniā venit. ibiq; manens expellit incolas. Carnes crudas comederunt. ⁊ humanū sanguinem biberunt sic phalāgi. **U**nq; postea romā ⁊ alia bona ecclesie per longū tps inuasert sicut olim gothi. ⁊ sic ptinuat tribulatio. **F**landria efficitur comitatus. ⁊ balduinus primus comes ibidez fuit. **G**allia aut fuit nimis vastata ante fedus rollonis. q; germani vidētes coloniā treuerim exultas ⁊c. iunxerūt se francis ⁊ sic rollo dux normānoꝝ baptizat accipiens gillam filiaz regis in uxorem pfirmata sibi regione normannie

Impatores.

.iiij.
karolus
an. xij.

Sonderoldus eps maguntine a normānis martirizatus est. **I**ste karolus dictus est grossus siue iunior. qui galliā ⁊ germaniā pacifice possidens. a iohanne papa in imperatorem coronatur. Tandem post gloriosam victoriam normannos ad fidez perduxit. quia iam francis resistere vltra non valuerunt. **E**t .iiij. annis super francos regnavit. ⁊ factus inutilis abijcitur.

Sanctus martinus translatus fuit de thurone antisidorum ⁊ curavit leprosus. Deinde reportans curavit paraliticum ⁊ tecum contra voluntatem eorum. ⁊ fructu regionis vestita sunt folijs supernaturaliter ⁊c. **V**ide pulcrā hystoriam in legenda ipsius.

Anno mundi

VI. LXXXIII

VI. XCH

Pape

Martini
nus. ij. a.
i. m. v.

.iiij. Adri
anus. a.
i. m. ij.

Sceph
an. v. a.
vi. di. ix

Romanus

Formo
sus. an.
v. m. vi

Anno christi

DCCCLXXXIII

DCCCXCH

Iste martinus pax prefuit. si milititer ⁊ adrianus. **E**t iste adrianus statuit. vt imperator nullo modo se intronittat de summi pōtificis electione. **S**z apparet q; hec constitutio pax obtinuit. imo leo octauus directe pcrariū statuit postea. ⁊ forte p varietate tempoz sic oportuit statuta huiusmodi variari. vt ptz extra de spon. Non debet.

Corpus sancti calixti transferē in franciam.

Huius stephani tpe corpus sancti martini trāslatus fuit propter timorem normānoꝝ. **E**t nota q; libri satis dis cordant de tempore horum pōtificū cū linea imperatoꝝ. **E**t forte hoc factū fuit propter scan dalosas contentiones ⁊ intru siones que in vtroq; statu fie bant ⁊c. sed non est vis. **S**uffi cit em nobis debita tempora di stinguere. ⁊ eque digna sūt me morie pmedare

Nā sergius a formoso reprobatus. a papatu fugit in franciā. ⁊ tandē papa factus reuertit romāz secrete ⁊ christofer cepit. ⁊ formosi corpus effossum debonestauit. **F**uit etiā in scismate isto aliud minus ⁊ breuissimum inter leonem ⁊ christoferum predictum. **N**ā chrestoferus per vim rapuit papatum leone incarcerato. s; statim etia ipse per sergium captus est tanq; inuasor. **Q**uidā em dicunt q; monachus effectus sit. ⁊ multiplicata sunt mala sup clerz ⁊ ecclesiā totaz.

Folium. LXII.

Cluniacensiu ordo patrū quasi stella matutina in medio nebulose tēpestatis hui⁹ ⁊ scandalo se. in magna humilitate ⁊ feruore rutilare cepit atq; proficere. p. adonem monachū virū sc̃m acceteros q̃plures eque perfectos. **H**ij primi ordines sanctissimi patris benedicti. qui iam in plerisq; locis cecidit reformatores extiterunt. Et nota. q. diuicie fuerūt sepius causa castus huius ordinis sacri. ⁊ paupras reformationis. Deuotio naq; pepit diuicias. s; lex filia susto; cavit matrē. **A**bissus impescutabilis iudicioꝝ dei. ecce tā in imperio q̃ in papatu altitatio ne scandalosa tenebrescente. exortum est hic in tenebris lumen rectis corde

Arnulphus. a. xij

Iste arnulphus plene p̃pescuit normānos. qui iam vltra .xi. ānos galliā vastarunt. tandem a medicis desperat⁹ mirabili infirmitate. ita vt a pediculis p̃sumaretur. defecit ⁊ mortuus est.

Heu heu dñe deus quō obscuratū est aux. mutatus est color optim⁹. qualia p̃tigisse circa hec tpa etiā in sancta sede apostolica quā vsq; huc tāto celo custodisti legim⁹ scādala. Quales p̃tentiones ⁊ emulationes. secte. inuidie. ambitiones. intrusiones. persecutiones. **T**ēpus pessimum in quo defecit sanctus. ⁊ diminute sunt veritates a filiis hōim. **C**lericū post hec tpa fuerunt multi sancti pape. sed non sic p̃tinue ⁊ in tanto numero sicut in precedētib;. **E**ia quis p̃uentus. que agregatio. quis homo iam securus erit. si sic defecit sanctitas p̃imitiua

VI° CIII

vi. Bonifacius die. xv.

Stephan⁹ an. vi. a. i. m. iij.

p. Roman⁹ m. iij. di. xi

Theodor⁹ iij. die. ix.

Jobes ix. an. ij. die. xv.

Benedic⁹ t. iij. an. iij. m. ij.

CCCCIII

Isti octo pontifices successiue sequentes breui tempore sederunt. **N**escio aliquid notabile de ipsis dicere. quia non nisi scandalosa de his repperi p̃pter inauditam in sancta sede apostolica contentionem. vnus contra alium. ⁊ simul contra se mutuo. **N**am stephanus confirmans facta iohannis octaui. formosum damnauit. ⁊ eius facta irrita decreuit. ⁊ corpus eius mortuum deponēstauit. digitis duob; abscessis. manum in tyberim p̃iñci mandauit. omnino ingratus contumeliā pro gratia reddēs. quia formosus ipsum antea episcopum anagnie fecit. **S**ed breue tēpus finem imposuit negotio. **R**ursus post hec theodorus omnes actus stephani reprobans. facta formosi approbavit. similiter ⁊ iohannes. ix. sequens in concilio rauenne coram. lxxiij. episcopis damnauit facta stephani. ⁊ formosum confirmavit. **S**ergius autem directe contrarium sensit. ⁊ formosum damnauit

Cluniacum monasterium famosissimum ac sanctissimum construit a bernone duci aquitanie. dono etiam aue comitis. ac guilhelmo pio principe burgundie. quod postea beatus hugo abbas eiusdez cenobij mirabili ampliavit opere. **E**lide circa annum. Dcxiij.

Sexta etas. Cristus

Imperium itez transfertur et diuiditur. Nam franci non iuuabant ecclesias quas patres eorum excreuerant. sed dissipabant. nec romanis prebebant auxilium contra longobardos qui multum infestabant eos. ideo de primo sensu exclusi sunt ab imperio. et italici in italia. et almani in almania ceperunt usque ad ottonem qui utrobique regnavit. Franci autem coguntur nunc manere in terminis suis. experientes omnem rem esse periodum. sicut alij totam fortune ascenderunt et descenderunt.

Comitatus blesensis oritur ex nobili stirpe normannorum. Gelo primus

Impatores

117.

Ludouicus a. vi

Iste ludouicus non habuit papalem benedictionem propter insolentias eorum qui in italia dominabantur et berengarium conabantur expellere. sed cum ipso regnare cepisset verone capitur et excecatur et berengarius restituitur. et hic ultimus est de stirpe karolini na qui imperium tenebant.

p. Berengarius an. 1117.

Iste berengarius prudens in armis fuit. et bellum habuit cum romanis et etiam cum ludouico predicto. nec fit aliqua mentio de isto et sequentibus usque ad ottonem apud vicentium in speculo hystoriarum.

Conradus vel. Hugo a. vii

Almanus

Iste conradus filius ludouici inter imperatores non computatur quia non regnavit in italia sed in almania tantum. Et hugo quia in italia tantum

Anno mundi

VI° CXIII

Leo. v. diebus xl.

p. Cristoforus m. vii.

Romanus

117. Sergius a. vii m. 117. d.

Romani xvi

117. Anastasius an. 117. m. 117.

Laudo. m. v. diebus xxi.

Romanus

Anno christi

DCCCCXIII

Monstrum habens caput caninum et cetera membra sicut homo. pntat ludouico. et bene potuit monstruosum statum significare huius temporis. ubi homines sine capite quasi si canes latrando hinc inde vacillabant.

sacris imaginibus se inclinantibus et salutantibus eum venerabiliter cunctis videtur qui aderant. Quia insuper quod ipse formosus fecerat irrita decreuit

Ado vir sanctus primus abbas cluniacensis. feruore monasticum in monasterio resuscitauit. et plura scripsit. dialogum beati gregorii ipso annuente coartauit sub uno volumine. Hic pater multorum monachorum fuit. Elphredus rex anglie vir totus virtuosus. vii. horis in orando. legendo. et scribendo expendit. vii. in negociis regni. vii. in cura corporis. redditus etiam optime dispensauit.

Stephanus episcopus leodiensis. claret sanctitate et scientia. Fecit hystoriam sancti lamberti cum notis et alias plures scilicet de trinitate et inuentione sancti stephani

Folium.LXIX

Ungari incipiunt romā et cetera bona eccle vastare. Et totā ruscīā destruunt interfecti maribus et feis. oīa spolia secū portātes. **L**axis eorū rex fuit qui .x. modios nūmōz recepit a berēgario. et post singulis annis redeūtes fines romanorū inuadere solebāt p multa tpa. causa huius mali fuit ingratitudo romanorū. qz pdictū marchionē expulerūt. et ideo plūs se fuit hoc mō vocādo barbaros. sicut **M**arles olim fecit tempore **I**ustini secundi. postea interfectus est.

Saraceni q dñabant circa hec tpa in italia deuicti sunt a iohāne papa et marchione alberico.

Fons sanguinis fluxit ianue significās cladē statī seqntē p saracēos. qui eā ceperūt. et occisī cūctī spoliati.

.ij.
Berēgari⁹
rī. a. viij

Heinric⁹
cus ānī
xviij.

Sanctus wibertus qui cenobius gemelatesi. fundauit. claret in Lothringia

Berēgario nō est pio nātia in libris qñ regnauerit

Quidā dicūt post berengariū primū. Alij post hugonē. s. nō est curandū. tpa ista sat. pfula fuit. qz qui pl⁹ potuit plus fecit

Iste heinric⁹ dux saxonum fuit. et totus inclitus. nec ipse inter impatores pputat. qz tñ

in almania regnauit. **I**psē habuit prozē sanctissimā noīe mathildā. **E**x qua genuit duos filios. ottonē et heinricū. et otto successit ei in impio. et heinricus in almania habuit plures terras. **T**ercium filium brunonem. qui etiā sanctus fuit. et xij. ānis archiep⁹ colonie. vir. magne pfectionis. **Q**ui etiā monasterium sancti pantiathonis fundauit

VI. CXXIII

VI. CXXXIII

Iohes. r.
ā. xij. m.
ij. d. ij.

Roman⁹

Leo. vi.
men. vi.
die. xv.

Roman⁹

Stepḥā.
vij. ā. ij.
m. i. d. ij

Roman⁹

Johes.
xi. ā. iij.
m. x. d. xv

Roman⁹

Leo. vij.
ā. ij. m. v.
die. x.

Roman⁹

DCCCCXXIII

DCCCCXXXIII

Iste **J**ohannes fuit filius sergij. pape tam carne qz morib⁹. **E**tia rapuit presulatū. et tandē miserablē occiditur a militib⁹ guidonis. posito puluinari sup os eius dñ in carcere tene ret. **P**ost eū quidā alius **J**ohānes intrusus fuit. s. statim electus est. **E**t ideo non ponit in cathalogo sūmōz pontificum.

Adamarus vir sanctus successor sancti odonis abbat⁹ cluniacensio

Ethodardus abbas sancti helie claret sanctitate **D**unstanus ep⁹ cantuariē. sanctus. plura monasteria fundauit. et vidit in die mortis ab angelo. **R**ex gentiū dñator oīm. et vidit beatā virginē mariam **B**ohemia pueritur ad fidē xpī. et in praga ecclesia cathedralis erigitur.

Regino abbas pruniē. cronicā scripsit. elegāter

Siptineus dux bohēmie ad fidem conuersus est. vir vtiqz fidelissimus **B**oleslaus filius eius. sed peruersus. qui postea fratrem eius sanctum wenselaum occidit s. anno primo ottōis. i. rob hoc ab ottonē cū tota bohēmia supatus fuit. et vastat⁹ p ānos. iij.

Almania circa hec tpa plus solito cepit insignes habere psonas in vtroqz statu et sexu. dñi mosqz ei pncipales s. saxoie. bauarie. austrie. bassie. ac ceteras fidei lūmē valde illustrauit. s. in sapia et pbitate ples claruēt glōse. et noiati sūt in orbe. **S**ic dñi vna gens cecidit altera succreuit. vt nō glōf oīs caro nisi in pte luminū. a quo ē oē bonū optimū et oē donū pfectū. ipse est qui olim ad samuele loquebat⁹. **E**go glifico glificātes me. et qui me ptemnūt est ignobles

O i

Sexta.etas Crisus

Dani ydolatriā postponūt. Usq; ad hec effi tpa xpm colēdo etiā ydolis sacrificabant dicentes qd dii essent antiquiores 7 potentiores eo. Sed clericus quidā scz ansgarius contradicēs igni tū ferrum portauit illesus. 7 sic fuerunt pleni informati

Elthescanus rex anglie. vir mire deuotiois floruit ex matre humilis natiōis. scz filia pastoris q vidit ex se p dire lunā q totā angliā illustrabat. qd factū est. qz iste rex tantā habuit deuotio/ nē ad diuinū cultū. vt nullū monasteriū dimitteret indotatū

Berensis antropomorfizayn
ytalia repullulat sed raxerius
eps 7 ceteri extirpant eam.

Impatores
karol⁹ rex fran
cor a comite hy/
berto exulat 7 mēizat paronā

ij. Be/
regari⁹;
an. vij.

Iste berengarius impauit in ytalia. cui⁹ tpe fu/
it magnū scisma 7 heinric⁹ moriz 7 otto in alma/
nia cepit regnare.

ij. Lo/
tharius
anis. ij.

Sacta mathildis regina vxor heinrici claret scitate 7 supra modū
humilis 7 misericors. que totā stirpem saxonū sua nobilitauit virtu/
te. hec post obitū viri diu in viduitate pmanfit 7 monasteria 7 hospi/
talia plura fundauit in aduersis patientissima. in orationibus ita p/
uigil vt totū psalteriū añ matutinas exoluere solita fuerit. tandē
p spiritu pphetie mortē pdicēs. migravit ad xpm scāz sololē relinquēs in p solatioēz toti⁹ ecclie.

VI° CXLIII. Anno mundi.

VI° CLIII.

Pape stephā ⁹ vij. a. ij m. iij. d.	German⁹ xp martin ⁹ ij. an. ij m. vi. d.	Roman⁹ xij agapit ⁹ ij. a. vij m. vi. d. x	Romanus Iohes. xij. a. vij dieb. x.	Iulius Bndic ⁹ t. v. m. ij. die. v.
--	--	--	---	--

DCCCCXLIII. Anno christi.

DCCCCCLIII.

Iste stephan⁹ a qbusdā romanis mutilat⁹ fuit.
scūs odo primus abbas cluniacē. in dño obdormiuit.

ce tenebat q pp⁹ deposit⁹ fuit p ottonē sz nō curauit. Tandē cū vxore cuiusdā
se oblectās a diablo in tpe pcutit 7 sine pñia subito morit. Eya deus eterne. qz
disparēs sunt illi prioribz. Abissus iudicioz dei. qz inuestigabit ea. Nec fuit
iste digne electus sed p patrem suum intrusus qm potens erat

Scisma. x. ecclie fuit inter iohānez. xij. 7 leonē octauū. qz iohānez cū male
intraffet 7 peius vixisset depositus fuit 7 leo subrogatus. sed tamē leo obtinu/
it auxilio imperatoris licet bis fugatus fuisset.

Maiolus vir scūs qui fuit tertius abbas cluniacē. eximij feruoris 7 abstine/
tie 7 reparator monastice discipline claret.

wenzelaus princeps bohēmie de bono patre melior filius. mar
tirizat ab iniq fratre suo. **I**ste vir scūs fuit hūilim⁹ 7 misericordissim⁹. Is tpe sic clare apparet
Bruno archieps colonien vir scūs frat ottonis. i. claret in almania vtrūqz gladiū strēnue gu/
bernādo 7. s. pāthaldōis mōsteriū fūdauit in colonia 7 episcopo ducatū ptulit. reliquisqz plibz
ornauit.

Folium. LXX

Imperium trāssert ad almanos. **H**i em̄ fm̄ noīs ipsoꝝ interpretacōnem dicūtur quasi omnes viri in armis vtiq; strenuissimi. catholice fidei feruentissimi defensores. Al em̄ lingua eoz oēs. 7 man vir sonat. inde almani. i. omnes viri. **N**ec potest infelix homo informari vt illū scopulum declinet. in quo tot iam vidit etiam potentes periclitatos. **M**onstrum in italia mulier habens duo capita. 7 cetera membra vsq; ad vmbilicū. vna pme- dente vel dormiente. alia qñq; neutrū faciebat. diu vixerunt. 7 pariter tandem obierunt.

iii.
Berēga
ri. a. xi.
Eduinus rex anglie qui oēs mona- chos expulit a regno. 7 sc̄m dūstanū in flādrīā trussit. 7 tñ eiusdē sci meritis ab inferis liberaf.

pmus
Otto
an. xij.

Ergarus rex anglie pene om- ni anno monasteriū fūdauit.

Iste berengarius magna tyranni de premebat ytaliam. quare dñs pa- pa 7 alij romani vocauerunt ottonē vt liberaret eos. qđ 7 sc̄m est. **E**t capto p vim berēgario. bis exulauit eū. 7 re- lictā Lotharij sibi vxorē accepit. quā tyrannus incarcerationat.

riofus. velut alter karolus ecclesie dei defensor sollicitus 7 promotor singularis. ob quod meruit dignitatē im- perialem. Multos infideles conuertit. **B**enedictū pa- pam inuasorem ecclesie duxit secum ad saxonīā. ibiq; moris in exilio. **O**ib; tādē pacatis obiit plenus bōis opib; diuitijs 7 glia ditissimus. 7 ple digna. sepultus magdeburg in ecclia sc̄i mauricij. quā p̄ciose fūdauit.

VI. CLXIII.

VI. CLXXIII.

viii.
Leo an.
i. m. iiii.

iobes. xi
ij. a. vii
m. xi. vi.

bñdict.
vi. anno
i. m. vi.

Bon' ul
ton' a. i.
men vi

Bōifaci
us vii. m.
vi. di. x.

DCCCCLXIII.

DCCCCLXIII.

Iste leo p̄muni voto eligi- deposito iohāne. **D**ic statuit vt nullus papa fieret sinez sensu impatoris ppter mali- litiā romanor. qui suos in- trudebant. **D**ic oēs donati- ones factas ecclesie a iustini- ano 7 karolo 7 alijs. ottoni pcessit 7 suis successorib; vt italiā ab inuasorib; refēderz.

Iste iohānes grauē iniuriā i castro sci angeli strāgla- passus fuit a tus. **E**t iste bon' q alio no- mine donn' parū sedit. 7 etul factus.

Sed otto durissime hāc pculit nobili- bus occisis. 7 quibusdā in exiliū missis. **N**ota q hic occidūtur sicut in primiti- ua ecclesia. sed nō sunt martyres vt isti. **P**ar pena sed dispar causa.

Iste bñdict' capt' fuit. 7 i castro sci angeli strāgla- tus. **E**t iste bon' q alio no- mine donn' parū sedit. 7 etul factus.

Iste bonifaci' p roma- nos strāgulato bñdicto in papā erigif. 7 depre- data ecclesia fugit in p- stantinopoli. post reuer- sus. iohāni dyacono car- dinali oculos eruit. et ipse teinde subito exti- ctus est.

Acheluoldus reuerēd' ep̄s vintoniē. mltā fecit.

Sanctus Odo ep̄s cantuariē. 7 sanct' bruno colonien. transferunt corpa sanctor. **E**lisij. **P**atro- cli. **P**riuat. **G**regozij cū baculo sancti petri de Ro- ma ad coloniam.

Oswaldus reuerendus vngornie episcopus. post elbraci archiep̄s. **M**amastie monasteriū fundauit.

Ecclēsia magdeburgen. gl̄iose extruitur et dotat p ottonē pmū. **E**t archiep̄s eius fit. **P**rimas almanie. **E**t nota q tpe ottonis tercij fuit in ea quidā archiep̄s noīe **U**ldo qui p beatā virginē p̄motus fuit. s; post ppter malā vitā horribilē dam- natus est. **U**ñ. **C**essa de ludo q; satis lufisti vdo.

O ij

Sexta. etas Crisus

Ungaria incipit hoc tpe ad fidē pueri. vbi primo predicauit vir dei adalbert^{us} eps pragensis. Adalbertus vir scūs clauit natione bohem^{us}. et i. eps pragen. reuelāte deo panoniā venies. Iam stephanū. i. regē vngaroz cū multis baptizauit. deinde polonos in fide pfirmavit. tadez pruthe nis in inferiori almanie regioni. ppe mare pmozatibz predicans. ibi mēio coronatus est.

Stephanus primus rex vngarie xpianus scūs vir fuit. et sic gratia magna in populo bar/ baro. et idolatrie cultui hucusqz dedito. Annona pluit de celo. et pisciculi pui in alstonia. karolina stirps eijs de regno frātis. et comes pa/ risiensis arripuit regnū circa hec tpa.

Impetores

.ij.
Otho
ānis. ix.

Iste otthofuit filius otthonis primi. p oīa fidelis et fire/ nuus defensor ecclie. plura bella ptra infideles habuit. sed

.iij.
Otho
ā. xvij.

in ultimo pene totum exercitum amisit in calabria. Ipse tamen dum tota mente sanctum petrum inuocasset. mirabiliter liberatus fuit. Ipse habuit filiam imperatoris constantinopolitani de sangui/ ne romanorum in vxorem. et fuit coronatus a bene dicto. vij. Moritur rome sepultus in ecclesia sanc/ ti petri honorifice.

Iste ottho per omnia impertit et nomine dignus iuxta pēnaz probitatē. Fidelissim^{us} ec/ clesie fuit. multa bella pspere gessit. deo et scis deuot^{us} extitit reliquis scōz ma/ ximā reuerētiaz exhibuit et. Tandem post multos labores rome vitā finiuit.

Anno mundi.

VI° CLXXXIII

VI° CXCIII.

Pape

vij. Bn
dict^{us}. ān
x. m. vi.

xiiij.
Johes
m. vij.

xv.
Johes
m. iij.

xvi. Jo/
hānes ā
x m. d.

v. Gre/
gori^{us} ā. ij
m. vi.

xvij. Jo/
hannes
men. vi

Anno christi.

DCCCC LXXXIII.

DCCCC XCIII.

Iste benedictus coronauit ottho nē. ij. et fecit capi plures romano rum pgregauit etiaz pccilium re mēse cōtra regē frācie vbi gilber tus nigromanti cus deponit et ru dolfus restituit in gradū pstinū

Hoz p m^{us} in castro sanc ti āgeli fame afflic^{us} per iij. mēses dñecit et mori tur. et al^{us} paz supuixit.

pfcicus in tantū afflixit qd vrbē exiue rit. et p impatore nūcios mitteret. qd audietes romani ipm reuocāt. et vsqz ad terrā pro/ strati veniā petūt. Jā em aliquot ānis ex/ pri fuerūt ludū almanoz. Culis pditō ho minū. nolle obedire nisi cū nō pōt resiste/ re. Tandē pace facta rome mortuus est.

Iste iohannes fuit in armis e/ rudit^{us}. et ples li bros composuit

Dūc crescenti^{us} fuit papa ad instantiā impatoris otthonis tertij. vir vene rabilis et ipsius otthonis p sang. i. inueus. dic tus fuerat antea brv. no. et cū paz sedisset. et iaz impar oz ab vrbē re cessisset. placēt^{us} in crudis a cre/ scētio p sile p p pecaniā. et iohan nes. xvij. vocat^{us}. et factū est scisma diebz paucis. Jā impator reuer/ sus crescentiū cepit. et capite trūca uit. Johānez aut ātipapā exocu/ lari. et ceteris mēbris mutilari se

Iste gregorius factus fuit papa ad instantiā impatoris otthonis tertij. vir vene rabilis et ipsius otthonis p sang. i. inueus. dic tus fuerat antea brv. no. et cū paz sedisset. et iaz impar oz ab vrbē re cessisset. placēt^{us} in crudis a cre/ scētio p sile p p pecaniā. et iohan nes. xvij. vocat^{us}. et factū est scisma diebz paucis. Jā impator reuer/ sus crescentiū cepit. et capite trūca uit. Johānez aut ātipapā exocu/ lari. et ceteris mēbris mutilari se

cit nihil eū iuuatibz ducatis suis Quia em fecit qd nō debuit. passus est qd meruit. Et nota qd iste gregorius cū otthone predicto ordinauit electores impij in almania. qui deinceps per/ manserunt vsqz nunc. nec potuerunt franci aut alij infringere.

Comitatus sa/ baudie inclitissimus oris ex nobilissima ductū saxonie sangūie. qui etiā hoc tpe impiū tenebāt Ubi primū beroldus vir in armis strenuus. multis tyrannus expulsis dominare cepit.

Jolium. LXXI.

Electores impij post othone tertiu instituti fuerunt. nō ppter aliquā culpā saxonū. s; ad precauē
dū picula futura. **H**ij sūt septē pncipes in almania potētissimi. **P**rimi tres spūales. s. archiepi
Magutinesē. **T**reueresē. **C**oloniesē. **E**t tres seculares. s. **P**alatin⁹ qui est comes rheni. **M**ar/
chio brādeburgesē. **D**ux saxonū. **R**ex bohemorū est mediator rē. **E**lī habent vsus in spe clovin/
cencij. **M**agutinenſis treueris coloninēſis. **E**lex qdā dicit. hac occasiōe aq̃la mltas
pēnas amisit. et in fine totalit nudabit.
Et palatin⁹ dapifer. dux portator ēſis.
Marchio pposit⁹ camere. p̃cerna bohem⁹. **H**ij statuūt dñm cūct⁹ p seclā sūmū.

pmus.
henric⁹
ānis. xx.

Gilla vgo prudentissima soror henrici impatoris. post nupsit scō stephano.
regi vngarie. et multum iuuuit ad plenā puerſationem vngarie.

Heribertus archieps coloniesē. vir sanctus clarus habetur. **I**ste henric⁹ vir letis fuit
dux bauarie. et p̃cordit elect⁹ p̃f legalē et scām famā quā hūit. **H**abuit sororē eq̃ vtuosaz. quā
scō stephano regi vngarorū dedit. et totā vngariā ad plenā fidē pduxit. **E**xor ei⁹ fuit scā kunegū
dis. cū q̃ in ṽginitate pmanēs celibē vitā duxit. **M**lra bella tā in almania q̃ in italia et rebel/
les iuste et p̃spere p̃fecit. ecclias q̃mplurimas et monasteria fundauit et magnifice dotauit. **L**an/
dez b̃tō fine quieuit. sepultus in ecclia bambergesē. quā fundauit. et cathedralem fecit fieri. mi/
raculis choruscans. **I**n vita sancti laurencij exemplum ponitur de ipso et vxore

VI. CCLII.

ii.
Silue/
ſter. ānis.

Gallicus
iiij. m. i. d. viij.

xviij.
Iohes
m. v. di.

xxvi.

xix.
Iohes
ānis. v.

Romanus

VIII.

Iste siluester factus est papa auxilio diaboli. cui
omagiū fecit. vt cūcta ei ad votū succederēt. dictus
fuit gilbertus. et gratiaz regis francie inimicus sibi
pcurauit. p̃f factus est archieps remensis. tñ elect⁹
statim fuit p̃ p̃ciliū iubente benedicto septimo. **D**einde gratiam imperatoris acquisiuit. et fit
epus rauenē post papa. sed finem solitum cito habuit. vtp̃uta qui spem suaz fallacibus demo/
nibus commisit. **S**peratur tamen de eius saluatione propter certa iudicia sepulchri ipsi
us. et penitentiam quam in fine fecit grauissimam. membris abscessis et auibus datis

Adeltoldus episcopus traiectensis hoc tpe clarus habetur

Fulbertus episcopus carnotensis similiter.

Elphregus episcopus cantuariensis. qui post martirisatur a danis

Odilo vir sanctus abbas cluniacens. successor sancti maioli. **D**ic diem animaz instituit post fe/
stum omnium sanctorū tpe iohannis. xviij. qd̃ postea per totaz ecclesiam approbatū est

Dedericus abbas eduensis vir clarus habetur.

Gerhardus eps camerecesē m̃tizat ab vngaris. ligatus sup bigam de mōte currit.

Herigerus abbas lobiensis. **E**t alio abbas floriacensis. et plures alij.

Translatio glorioſa sanctorū martirum. **C**andoaldi. **A**driani.

Amancij facta fuit gandavi hoc tempore.

Et iij

Sexta.etas Crisus

Iherusalem iter capis a saracenis pmittente deo. 7 gloriofum sepulchrum dñi ab infidelibus possideretur. Et iudei multis in locis metuentes baptizantur. Luna in sanguine ðsa apparuit. 7 terremotus magnus. sacula ardēs 7 fulgur instar turris cecidit cū maximo splendore. Sequitur fames valida. In lotboringia fonticulus aq̄ in sanguinem ðsus est. 7 multa signa circa hec tpa p̄tigē. Mortalitas fuit maxima pene p̄ totū orbem vt sepelientū tedio adhuc viui spm̄ trahentes obruerent cum mortuis. Siccitas magna 7 ardor sequitur.

Simeon vir sanctus siracens monachus claret treuens.
Enoto ep̄us leodiens spū sapientie 7 scientie claruit

Imperatores

Chorisantes quidā fuerit circa hec tpa qui p̄ totū annū saltabāt p̄pter pct̄m insolētie. qz in vigilia natiuitatis xpi in cimiterio quodā chorizando impediēbāt q̄ndaz sacerdotē in p̄ma missa quā deuote faciebat. s̄qz nolebāt cessare maledixit eos cū ip̄catōe dicēs. Crinā sic p̄ ānum saltaret. Et factū est ita. Fuit tāde a brō heribro absoluti. 7 quidā eorū valde penituerit ita vt sci effecti fuerit 7 miraculis claruerit. Scōm q̄sdaz p̄tigit in villa saxonie in ecclia sci magni. 7 filia sacerdotis cuiusdā auulsis brachijs saltauit. Fuit aut nūero. xix. qz tres femie erāt. om̄es breuiter obieit. Scā kunegūdis vxor herinrici impatoris 7 ðgo p̄petua claret opibz bonis. postea monasteriū ingressa. obiit miraculis choruscans. Heinrichus rex vngarie ðgo cū sponsa sua obiit miraculis choruscando. fuitqz filius sancti stephani regis.

VI^oCCXIII Anno mundi.

VI^oCCXXIII.

Tusclanus

.xi. d. xxi

Romanus

DXIII. Anno christi.

DXXIII.

Iste sergius fuit scē vite 7 exēplaris cōuersa tois. sepult in ecclia. s. petri.

Iste benedictus habuit scilma maximū. qz eiectus fuit 7 quidaz alē subrogat. Hūc post mortem vidit quidā ep̄s in misabili specie. dicentē se gūit affligi. 7 q̄ nihilo

Iste iohānes belluz habuit cuz romanis.

min^o speraret de misericordia dei. 7 nihil sibi p̄desse qd̄ p̄ se sc̄m̄ esset. qz de rapinis fuit. misitqz eū ad iohānem papā vt de tali theca summā pecunie acciperet 7 paupibz daret. qd̄ ipse fidelit implens ep̄atui cessit. 7 timore p̄cullus sibi puidēs in futurū monasteriū intrauit.

Scilma. xiiij. ecclesie fuit inter benedictum octauum 7 quendam aliū intrusum. sed post benedictus obtinuit. eiectio iterum intruso

Robert^o rex fracie. p̄posuit seq̄ntiā. Scī spirit^o afflit nobis rē. Et rñforia iuda 7 iherusalē rē. Cornelius cēturio rē. cū notis. 7 alla. Cripe me rē. Ipse fuit vir misericordiaz

Rogerus ep̄s beluacē totus inditus claret

Durandus ep̄s leodiens obscuro gñe natus.

Adelbertus sanctus ep̄us metensis.

Elbertus abbas gemelatenensis.

Cāpan^o doctor insignis 7 deuot^o. maximusqz astronim^o claret. Hic inuenit errorē paruuz in calculatiōe ptolomei. q̄ ad mediū motū lune. videlzqz in .ij^o cl. ānis lunaribz. ðficat vna dies 7 in q̄busdā alijs simili. Excusat autem tñ vix q̄ hoc nō puenerit ei ob defectū ingeni. sed ob penuriā t̄pis maxime quo ad motum octauē spere. ad quem longuz t̄p̄s requirit. Cius theorica 7 comput^o sunt optima.

folium. LXXII.

Ipsa effeminatū incepit circa ānos dñi. q. in quo fides xpiana valde cepit deficere ⁊ delina-
re a p̄fina virilitate. vt p̄t̄ in p̄b̄ria scē hildegardis. Et in mlt̄ regiōibz xpianitat̄ nec sac̄a.
nec eccl̄iastici rit̄ suauitat̄. augurijs ⁊ maleficijs intēderes. ⁊ erat sacerdos sic p̄fusus. **E**z miseri
cor̄s dñs q̄ hec mala itez p̄les aplicos viros suscitauit. q̄ hāc ariditatē bonis exēplis ⁊ p̄dicati
onibz irrigaret. dñs coop̄are ⁊ f̄mōe p̄firmate seq̄ntibz signis. Et mlti ordies maris feruore
succreuerūt. vt piculosus t̄ps illustraret. de q̄b̄ post p̄seq̄nt̄ sic mētio. Et q̄z iā sepe h̄mōi refoz
matōes facte fueūt p̄et̄ sp̄z. ⁊ seq̄ntibz future sunt. iō fatū ē determinare q̄ an
t̄p̄s t̄nc vel t̄nc veniet xpi maliciā t̄p̄isq̄ p̄leriq̄ attrētauerūt. q̄s oēs sefellit sua

p̄. Con
radus
ānis. xx.

opinio. ⁊ euāgelica derisit sanxio. ⁊ ip̄a t̄p̄is reprobaui expiētia. **D**oz erroz im
mēsus est nūerus.

Iste Conradus fuit dux de frāconia q̄ ē p̄s almanie. **D**ic mltas leges
edidit. ⁊ pacē districtissime suare sub pena capitis iussit. s̄z comes
lupoldus accusat̄ de terra sua fugit. cupiēs maḡ rusticane viuere
q̄ solēniter mori. cui t̄n fil̄ mirabilis ad imperiū p̄uēit nutu di
uo. p̄tra volūtatēz p̄radi. accepta filia eius in vxorem

Egelmotus archiep̄s cātuariē. misit brachiū scī augustini in
angliam. Cuius epistolare habetur.

Guilhelmus dimonēsis

Ricardus viridunē.

Dopo stabulē.

Helyas colonien̄s.

Estertus leodice.

Stephanus leodunē.

Dij oēs abbates venera
biles hec t̄pa floruerūt.

VI. CCXXXIII.

ix. Bene
dictus
an. xij.

Tusculanus

iii. Sil
uester
die. lvi.

vi. Gre
gori. an
ii. m. vi.

Almianus

ii. Cle
mēs. m̄.
ix. d. vij.

q̄xxxiii.

Iste benedictus fuit nepos bene
dicti octauī tot̄ lubricus. ⁊ ideo
dānatus apparuit cuidam in spe
cie mōstruosa ⁊ horribili. Caput
⁊ cauda erāt afinina. reliquū cor
pus sicut vrsus ⁊ ait. **N**oli expa
uescere. scito me hoiēm fuisse sic
tu es. s̄z sic me rep̄ito sicut oliz
existēs infelix papa bestialiter vi
xi. **T**pe ei⁹ scisma scādaloſum ni
mis fuit. q̄z ipse eiect⁹ erat ⁊ itez
restitutus. ⁊ itez eiectus.

Scisma. xiiij. eccl̄ie scādaloſus ⁊ p̄fusione plenū fuit inter b̄ndictū. ix. ⁊ alios vt p̄t̄ infra. **C**ā
fuit mala vita b̄ndicti aut iniquis introit⁹. **D**ic notat p̄tolome⁹ q̄ fast⁹ summor̄ pontificū
habuit sp̄ malū exitū. ⁊ fuit occasio. ⁊ est cā mltor̄ scismatū. notabile est.

Sulbert⁹ carnore. ep̄s in infirmitate visitat⁹ a b̄ta x̄gine ⁊ de ei⁹ lacte sc̄itissimo recreat⁹ est
Heila gurguriarix in anglia fuit. quā demon de ecclesia extraxit horribiliter.

Iste filius elect⁹ fuit expul
so b̄ndicto f̄ eō eueit⁹ ⁊ b̄ndic
t⁹ restituit⁹. q̄ itez eiecto gre
gori substituit⁹. **Q**ui cū esset
rud̄. l̄t̄. alter p̄p̄ā ad eccl̄ia
stica officia exequenda secū p̄secrari fecit. **A**d cū mlt̄ n̄ place
ret terti⁹ sup̄ inducit⁹. qui solus vices duor̄ adimpleret.
dimicātibz inter se. **H**enricus sup̄ueniēs oēs dep̄osuit. ⁊ cle
mentē. ii. substituit. a quo statim se coronari fecit. p̄mitten
tibz romanis sine ipsius p̄sensu se nunq̄ p̄p̄ā electuros.
⁊ sic quinq̄ sedētibz ser̄ instituit. **D**ez de isto. grego. guil
bertus dicit q̄ fuit vir sc̄s ⁊ p̄ henricū bellus h̄uit ⁊ raptos
res scī petri extinxit. ⁊ cū magno miraculo sit sepult⁹. ⁊ c.

Iste clemēs dictus fuit ante
Andeger⁹ bābergen ep̄s qui
fact⁹ fuit papa p̄ imp̄atorem
p̄t̄ vnionē recupandaz vt iā
dictū est sup̄. ⁊ c.

Sexta etas. Crisus.

Corpus gigantis rome inuenit immēse magnitudinis incorruptū cū lucerna que nō poterat flatu extingui **S**tatua marmorea erat in apulia cuius caput ostendit thesaurū subtiliter

Monstrum due mulieres in gallia omnia membra singula vsq; ad vmbilicum ⁊ diuisim operabantur. vna mortua alia superuixit. triennio mortuam portans

Palumbus presbiter rome fuit nigromāticus. contra quem dyabolus orauit. ⁊ obtit

Sanctus **A**lexobaldus vir nobilis de frantia reclusus heremita hoc tempore clauit karolfus meritorū regis filius martyrat⁹ fuit a materfa **E**dmundus rex vir sanctus a danis martyrsatus est.

Impatores

.ij.
Heinri
c. a. xviij

Iste henricus fuit gener **C**onradi. in filia natus. abis ad occidendum traditus. s; tñ deo ptegente illesus euasit adhuc puer. **C**ū aut ipator esset effect⁹ in loco natiuitatis sue nobile mōasteriū edificauit. qd vsq; hodie vsania noitum est. **V**ide pulcrā hy. in cro. martini ⁊ vincetij. **H**ic oēs ioculatores a curia sua remouit. ⁊ que his dari psueuerāt paupib; erogauit. **H**ic victoriosus fuit ⁊ itali am intrās **P**andolphū cāpanie pncipē cepit. **A**bbatē fulden. sedauit qui tūc potētissim⁹ fuit lothomēfibo atq; exercitu eiusdē impatoris se mutuo interficientib; in ecclia magunti. in die scō pēthecostes. dyablo in aere vociferāte ⁊ cantāte. **H**ūc diē bellicosū fecisti quē eē icrepauit.

Bardo vir sanctus archiepiscopus maguntinē. claret

VI. CCXLIII.

Anno mundi

VI. CCLIII

Ppape

.ij. **D**a
masus.
d. xxiij.

.ix. **L**eo.
a. v. m. ij
die. vi.

Almanus

.ij. **V**ic
tor. an.
ij. m. ij.

Almanus

DLXIII Anno christi

DLXIII

Iste damasus fuit inuasor ecclie ⁊ subito defunctus est ⁊ statim romani petierūt sibi dari pontificē s; nō theuto nicū siue almanū. ad hoc enī nō poterāt inclinari ex ma/ la psuetudine indurati **T**ūc istū Leonē virū sanctum ad hoc inclinauit vt papatū acciperet. s; postea de hoc fecit psciētā ⁊ resignauit. ⁊ tēuo est electus. **H**ic xpm in spe cie leprosi nocte in lecto suo collocans. mane ipm nō in uenit. **T**andē post laudabilē vitā sancta morte potitus. miraculis claret. **I**pse multa scripsit ⁊ fecit. **E**rat antea epūs tulen. ⁊ audiuit angelos dicentes. **E**go cogito co gitationes pacis. ⁊ non afflictionis dicit dominus

symoniacos deposuit in pcilio florentino. ⁊ etiaz fornicarios. **D**e pluralitate bñficioz que cirē hec tpa nimis inualuisse videtur. ⁊ deinceps ptiuata. multūq; dolēda ambitione prelatozū ⁊ symoniaca labe. q; plurima scripta sanctorū patrum habentur detestantia abusiones istas.

Et nota q; facile inuenti sunt paupes clerici ⁊ doctores qui pluralitatē bñficioz. et pompam ecclesiasticorū repzelenderūt. donec offerret se occasio picipadi. qua accepta pmūter auaritia excecavit eos **F**ert de quodā mgēo magne lature. qui valde sublimi disputauit d; diu. ⁊

11. de pluralitate bñficioz

Folium. LXXIII.

Ciclus magnus annorum finit hoc tpe. scilicet anno dñi. **M**lrij. octinēs annos. **dxrij.** qui ad rationem omnem pascalis pputi utilis est. et ab euo in euū in semetipso sine errore reuoluitur. et sequēti anno ciclus magnus annorum. **dxrij.** a natiuitate domini exactus incepit. in cuius fine erit laus et dolor. et ut quidam dicunt terminabitur anno dñi. **M**lxxxv.

Edwardus vir sanctus rex anglie claret spū prophētie. nec repperi plures aliquos reges in aliquo regno ita iustos et sanctos q̄ in anglia

Mathildis comitissa triumphatrix inclita normānos expugnat. et ipatorē rebellauit. pro ecclesia gloriose laborauit. et tandē totum suum patrimoniu sup altare sancti petri obtulit.

Berengarius eps turonensis erronee docmatizauit de sacramento altaris. et post informat⁹ retractauit et sancte uite fuit. sed discipulos puertere nequiuit. Et sequit⁹ heresis magna que satis afflixit ecclesiaz lōgo tpe. **I**pse negat xpus corpus et sanguinē xpi esse in sacramento. s; figura tñ.

Elburga virgo sancta filia eduardi regis.

Egitha edgari regis filia. ugo sca claret.

Walburga ugo sancta et abbatisa fuit.

Lanfranc⁹ eps cātuarieñ. mgē ancelmi scripsit libru p modū dyalogi de sacramto et alia.

Petrus damianus doctor grauissime auctoritatis et religiosus valde claret

Ancelmus vir sanct⁹. eps cātuarieñ. doctor excellens. et bte virginis deuotus.

Adrianus cronographus et monachus fuldensis vir clarissimus floret.

VI° CCLXIII.

ix. Ste
phan⁹
m. ix. di.

Alman⁹ ex lothoringia.
xxvii.

x.
Bnict⁹
m. ix.

ii.
Nicola⁹
ii. ii. m.

Burgundus
vi. d. xvi

DLXIII.

Iste stephanus pax supuixit. et sequēs bñdict⁹ cū p vim paptū rapuisset et. ix. m. sibi sedisset. cessit.

Iste nicola⁹ pñliū celebrauit q̄ berengariū. q̄ errore recepit⁹ et fidē dogmatizauit. s; plene corrept⁹ reuocauit. ut patet de cō. di. ii. **E**go berengari⁹. **I**n eodē pñlio scñ est decretū. de electione pape. **I**n nōie dñi. di. xxiiij.

Et cū p̄lator et festum eorum. quasi omnino sic uiuere nō liceret et. **H**ec cū nunciata dño pape fuissent plausibiliter rñdit. **D**emus ei bonam preposituram. et hec et illa bñficia. et bene pacatus erit. factum est ita. et ecce protinus sententiam mutauit dicens. **N**unq̄ intellexi materiam hāc preter modo. **Q**uipe qui de inope diues. de contemptibili repente gloriosus apparuerat. **H**os. bñs iheronim⁹ relut pestes quasdā contagiosas vitādos pñficiat. **D**ixit quidē notabile vbu. **Q**ui h; vñū bñficiū ppetens. et eo legitime vti. recto calle ad patriā tendit. qui vñum supaddit. vño oculo conscientie priuatur. **Q**ui aliquid adhuc plus acceptat. etia; altero lumie priuat⁹ totaliter excecatur. et deinceps quecūq; poterit coacernat. **H**anc maledictionē infaciabilis auaricie olim pñsignabat iherosolā rex isrl. qui licet diuinit⁹ ad regnū puenerat. statim tñ a cultu dei recessit. **F**ecitq; duos vitulos aureos ne populus isrl ad tēplū dñi ascēderet. **F**actum autē est hoc verbum in peccatū. ita ut oēs sequentes reges hūc cultū sacrilegū obseruarent. in destructione regni. **I**ta de ecclesiastico statu timendū esse sancti viri cōiter asseuerant. et iam in plurib; mūdi pñtib; ppterum cernimus. **C**lerici qui nihil possidere deberēt preter rōnabilem ppetētiā. neq; se de spalius intrromittere. oia possidere. oia volūt guber. et

Sexta etas. Cristus.

Gotfridus de bulioñ dux lothoringie victor gloriofus p ecclia velut alter karolus vñdiz di-
micat. qui tandē iherusalē cepit factus ibirex. **H**abuit fratrem eque victoriosū balduinū nōie.
qui ei in regno successit. et erat totus inclitus. miraculosa bella gessit.

Finitur successio regū anglie. Et wilhelmus dux normānoꝝ interfecto araldo regnat p eo
De quo fit mentio in hystoria oceptōis beate marie

Parisijs horribile factum pigit de quodā mgō magni nominis. qui ter exclamando dixit se
damnatum. quappter multi solēnes viri seculo abrenunciauerūt. et diuersas religiones initi-
tuentes. celebre nomen posteris reliquerunt et exemplum

Imperatores

Iures infinite pueniunt. quedaz potente circūualles in quodam pūto. et no poterant abi-
gi donec deuorassent eum. Idem cuidam principi polonie pigit. **D**ix valde

Syracusana ciuitas magnum terremotū sustinuit. et maior ecclesia cecidit dñica die om-
nibus oppressis. quatuor exceptis miraculois.

Celsarius p̄sul sanctus ecclesiam sancti petri fundauit. ipso sibi reuelante in flandria.
Maurillius episcopus rothomagensis.

Scisma. xv. ecclesie fuit inter alexandrum et codulum
episcopum parmensē. sed alexander obtinuit. licet imperator contradiceret iudicio cōcilij.
et maior pars fuit secum. **D**iu stetit.

Anno mundi.

VI° CCLXXIII.

Ppae

Mediolanēsi

ij. Alexā
der. a. xi.
m. vi. d.

xxv.

Anno christi

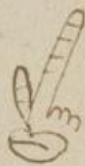
M. LXXIII.

Iste alexander fuit vir sanctus. et statuit vt nullus
missam audiat p̄sb̄ti quē scit habere p̄cubinā sub pena excoicationis. vt patet. xxij. di. **P**ref
hoc **E**t habuit scisma cū quodā codulo. s̄ postea purgauit se in mātua corā cōcilio de symonia.
et codulus tanq̄ symoniacus et inuasor repudiatur.

Nare. **I**dcircovt bt̄us bernard⁹ dicit qz or-
dinē nullū suat. illuc pperant. vbi sempiter-
nus horror inh̄itat. **O**lim pharisei p̄ auariciā
disputantē dñm teridebāt. et insanū iudica-
bāt. s̄ nunc dñs subsannat eos. **C**auetas lec-
tor qui multa occupas beneficia ne idē faci-
as. neqz eadem patiaris. **D**eus nō irridet. s̄ que seminauerit hō hec et metet. **N**oli sequi p̄sue-
tudinē piculosam. noli te p pape dispensatiōem excusare. **A**d oculū vides qz vituli aurei ado-
rant. s̄ ceteri mactant. **S**z que necessitas. que reuerētia est in hoc deo exhibita. qz de numero
ministroy ei⁹ p̄modū medietas ē rescata. **S**i em̄ cuilibz bñficio pmitteret dari suus posses-
sor. nūc⁹ suoy dei esset duplex. q̄ modo est simplex. **S**e q̄re p̄ciliū eoy q̄ deo iā in celestibz con-
iuncti sunt. ne cū vitulis aureis eterno igni offeris. **Q**uid pdest vltra phibitos bñficioy titu-
los coadunare. qñ etiā simplices p̄muniter videmus in frugali honestate amplius abūdere.

Ordo grādimōteñ. inchoat hoc tpe p sctm vir
stephanū nobilē. auernoꝝ stipite. p̄genitum

Ordo canonic⁹ cepit florere in heluacsi ecclia
q̄ p̄mo ab aplis. postea a btō aug⁹. rlarit institu-
tus sub mgtoyuone p̄posito. post cornoteñ. epō

Folium. ~~XXIII~~.

Solita picula stigerunt circa hęc tpa. s. innudatio aquarū nimia cū damno immēso. **A**ues domesticę siluaticę sunt. pestilētie maxime. **E**t plures sacro igni cōsumpti sunt exesīs carnibz et membris instar carbonum. **T**erremotus in anglia. vt edificia eminus resiliēt. et furor vētorū qui. de. domos laudonie sfregit. **F**ames et ictus fulgurū vltra modū. **E**t fons sanguis xv. diebz emanauit. et dyabolus palā locutus est hominibz in pago quodā visibiliter apparēdo.

Translatio sancti nicolai de mirrea ad bartenes. et corpus sancti dementis primi episcopi metensis inuentum est metis. quem episcopi ibi ordinauerunt et. x. peregrini occisi sunt iherusalem per arabas.

Arnulpus abbas scis. post archiepiscopus lugdunen. ordinem regularis vite instituit.

Cono episcopus treuerorū. cui tpe multa corpora martirū inueniunt. q̄s olim rictionar? occidit.

Hugo vir sanctissime et castissime vite claruit. episcopus gratianopolitan? qui in. liij. annis nullius femine faciem vidit. vna paupcula excepta. quāuis quottidie pluribz scilicet et auxilium dederit. cōfessiones etiam recipiendo. **H**ic sancti cartusiani. ppositi precipuus coopator fuit. et postea etiam habitum a sancto brunone sumpsit. insignēq; exemplum prebuit.

Scisma. xvi. ecclesie fuit inter gregoriū septimum et archiepiscopus rauennē. **C**ausa fuit tyrannidis impatoris. et dissensio quorundā episcoporum. **M**aius fuit omnibz ante habitis. et durauit vsq; ad vrbānū secundum.

VI° CCLXXX. III

Cluniacē. m. a. di. iij.

CLXXXIII.

Hic gregorius fuit vir sanctus et multas perlecutiones pro iustitia perpeffus est. **H**ic antea dicebatur hildebrandus prior cluniacensis. et fuit legatus in gallia. et dure processit contra symoniacos. **Q**uendā etiam episcopus miraculose p̄c̄it te finoma. quia non potuit dicere sp̄s sancto. **F**actus autem papa sinodum celebrauit. in qua p̄tra eos similizelo processit. et contra presbiteros p̄coratos amouendo eos a diuino officio. **F**uerunt em̄ tpa satis arida. **E**t q̄ iusticie rigorem n̄sus est tenere solito more cōtra eū mlti insurrexerunt. et primo cinthius perfecti filius eū cepit cū primā missaz in nocte natiuitatis celebraret. et in turri sua posuit. s. romani turrim destruxerunt et papā liberāt. et cinthium extra vrbem eiciunt. **D**einde impatorē excoicauit ppter discidium. qui post veniens ad ipsum. et pluribus diebus nudis pedibz sup glaciē stans. vix absolutionē impetrauit. **S**ed impator nō p̄seuerauit in hūili obediētia quā cepit. q̄nimo in wormacia p̄ eū p̄tensū scilicet celebrādo. aliu loco

Ordo cartusienū sanctissim? incepit hoc tpe per brunonem virū sanctum. natione almanū de coloia agrippina. mḡm in theologia. cū sex alijs venerabilibz viris in diocesi gratiā polita nē. **H**ic ordo teste beato bernardo inter oēs ecclesiasticos ordines primatū tenet. non ratiōe t̄pis. s. rigorositatis. **U**nde ipse vocat eū speciosissimam columnam ecclesie. **C**lerum quia ppter nimā abstinentiaz pauc? p̄abilis erat. et ne diu prius maneret postea ab ecclia moderat? fuit. nec vnq; a sancto proposito cecidit. singulariter a sp̄s sancto p̄seruatus vsq; hodie.

Sexta etas. Cristus:

Terra sancta hoc tpe ex magna pte recuperata est. ⁊ iherusalē ⁊ sepulchrū dñi glorioſus cū anti
ochia ⁊ alijs ciuitatib⁹ multis de manib⁹ ſaracenorū **C**redūtur trāſſetalle vltra. cc. xpianorū
Quāt⁹ aut⁹ zelus fuerit in omni populo ad hoc opus p̄ficiendū. ⁊ quō ex om̄i ſtatu ſenes ⁊ iu
uenes. diuites ⁊ paupes p̄fluerēt nemine pellente. vix aliquis ſine lacrimis aut dicere vel au
dire poſſet. Paſſagiū em̄ illud fuit br̄e dñis marie. q̄ mirabiliter duxit ⁊ p̄texit p̄pugnato
res ſuos ſicut oſtēſus fuit in viſione. **P**rincipes fuerūt p̄les. ſc̄z godefred⁹ de bulion. qui etiam
leonē interfecit. ⁊ fr̄es ei⁹ euſtachi⁹ ⁊ balduin⁹. l̄uennidus dux apulie. **D**u
go frater regis francie. ⁊ plures alij qui pro fide ſe discrimini dantes. ⁊ glorio

Impatores

iij. Henric⁹
an. xlvij.

ſe vicerunt. ⁊ nomen eternū ſibi acquiſierunt. in oib⁹ magnifice. a dño de
lectati. **C**lide hystoriam in ſpeculo vincenci.

Ite heinricus videt⁹ fuiſſe hō multū inquietus. ⁊ ſatis afflixit vix ſc̄m gregoriū. vij. pa
pā ⁊ p̄mo quidē reniā petēs abſolutionē meruit. ſz nō p̄ſeuerauit. quynimo de nouo quēdā
antipapā p̄tra eū tanq̄ idolū erexit. ⁊ itez gregori⁹ eū excoīcauit. ⁊ electores impij ducē ſaxo
nie pro ipſo eleget. quē heinricus cruento bello ſupauit. ⁊ tūc romā renies cū antipapa ſuo
gregoriū ⁊ cardinales p̄ſequitur ſz ſtatim robertus rex apulie eū fugauit. ⁊ papā cū cardinali
bus liberauit. Fuit nihilominus vir elemoſinis deditus. ⁊ ſexageſies ⁊ bis acie collata dimi
cauit. tandē miſabili morte vitā finiuit in carcere a p̄prio filio detētus. **S**icut fecit ſc̄m eſt ei.

Anno mundi.

VI. CCXCII.

Pape

iij. Victor
an. i. m.

Abbas caſſineſi
iij. d. iij.

ij. Urban⁹
a. xij. m.

Cluniaceſi
iij.

Anno christi.

DCCXIII.

Ite victor per
ſomni⁹ vidit deū
ſue dignatiōi in ſo
litudinē cartuſie ha
bitaculum conſtru
entem. ⁊ dicitur q̄
ſpū p̄phetie polle
bat. fuit⁹ extinct⁹ p
venenum in calice
miſſum.

Ite urbanus antea dictus eſt odo. ⁊ fuit
monachus cluniaceſi multū laborauit in eccleſia dei. regē francie excoīca
uit propter adulteriū. **C**ōcilij primo celebrauit apud clarū montem. in
quo ſtatuī hōas br̄e marie dici quottidie. ⁊ in ſabbato ſolēniter offici⁹
fieri. **D**icit⁹ q̄ hoc beata virgo fratrib⁹ in cartuſia reuelauit. **A**liud p̄cilij
turonis celebrauit pro recuperanda terra ſancta. ⁊ p̄uocauit populum occi
dentalem ad trāſſetandū qui tunc in lancea dñi triūpharūt. **D**icha
buit mḡm brunonē pedagogū qui fuit prior cartuſie quē etiā lateri ſuo
ſociauit in papatu. ⁊ multū p̄fectum in eccleſia fecerunt

Ordo ciſterciēſi. incepit per robertū abbate ⁊ albericū ſucceſſorem eius. ⁊ vident⁹ q̄ ſc̄da
rij reformatores ordinis ſancti b̄dicti cuius regulā habent. ⁊ multas curioſitates ⁊ abbuſio
nes abdicarūt ⁊ ſimpliciter ſc̄dm ſanctū ſimplicem regulā viuere ceperunt. et mirabiliter in
breui tempore creuerunt in omnib⁹. habuit viros ſanctiſſimos. et plures numero

⁊ ſui elegi fecit ab episcopis. et ſit ſciſma longo tpe. **I**nſuper adhuc in caſtro ſancti āgeli ab
imperatore videlicet heinrico tertio cum cardinalibus incarceratur. ſed per regentem apu
lie liberatur. **T**andem in apulia moritur miraculis choruſcans.

Jolium. LXXV.

Soles duo apparuerunt. terremotus magnus fuit. stella p diem fulguravit. In italia pluit sanguis. In antiochia terra obsorbuit plura adificia. 7 porcellus nascitur cu3 capite huano. Nullus nascitur quadrupes. Et mulier quedā enixa fuit monstrum. ante sicut homo. retro facies canis 7 cetera membra. Lancea dñi repta est in antiochia a quodam rustico. cui brñs andreas apparuit 7 locū oñdit 7 quidā pcurrendo ignē. xij. pedū cū ea totū exercitiū le- tificauit 7 certificauit. eo q minime ledere. sicut dñs sibi apparens mandauerat.

Delimandus laudunens epūs clarus habetur

.iii.
Henri
c^o an. xv

Toletū ciuitas hyspanie nobilissima tollit hoc tpe de manib3 sara- cenor. p adelfonum regem. octauo anno oblesionis.

Iste henricus satis excessiuus fuit in quibusdam. 7 primo erga p̄em suum quē cepit 7 in carcere eum mori fecit. Etiam p̄tra pontifices romanos. eo q deberet resignare in uestitu- ram ep̄or 7 abbatum. 7 nollet sicut nec pater eius. Tandem ad cor rediens obediuit. 7 multa dāna eccl̄is illata fideliter restituit. Moritur tandē sine prole iusto dei iudicio. qz patrem su- um deonestauit. Quod valde sepe p̄igit alijs similib3. Sepultus est in eccl̄ia spirensi prope rhenum cum alijs regib3. in cuius epiaphio x̄sus iste fuit inscriptus. Filius hic. pater hic. auus hic. proauus iacet istic.

VI° CCCIII.

.ij.
Pascal.
ā. xvij.

Tuscus
m. v. die.
vij.

QCIII

Iste pascalis diligenter laborauit p̄ eccl̄ia p̄ impato- res 7 reges. sup̄ resignatione inuestiture ep̄orum 7 abbatū. 7 satis profecit. Multa etiā p̄pest- sus est a falsis fratrib3. etiā impator eū cepit cū cardinalib3. 7 p. ij. mēses in vinculis tenuit. 7 scisma habuit. In oib3 tñ triumphauit. 7 glorioz 7 pacificū finē habuit. Sepult⁹ rome in ec- clesia sc̄i saluatoris. 7 eccl̄ia rectissime p̄p̄at lune q̄ crescit 7 decrescit. 7 q̄si deficere videt. sed tñ ad plenū reuertit. p̄pter illuminationem solis eterni. qui est christus dñs sponsus eius.

Scisma. xvij. eccl̄ie fuit inter pascalem sc̄m 7 tres prelatos. salbertum. arnolphum. 7 theodericum. qui fauore impatoris erexerunt se. sed mala morte pierunt. 7 pascalis obtinuit. quia iuste electus fuit. 7 deus fuit pro eo.

Iuo carnotē. epūs abbreviādo p̄p̄lauit

decretū ap̄locū post Isidorū. 7 post eū hugo catalaunē. post quem gratianus.

Ordo cistellefis incepit sub herdingo abbate. Et nota q nō eque ordies incepterunt.

Hugo cluniacē. abbas vir sanctus 7 pietatis viceribus totus affluens. reuelatione diuina templum monastrii cluniacē. virtute dei non arte virili venustissime ampliavit sicut hacten- nus cernitur. Dic multorū monasteriorum pater extitit. qui tunc in diuersis mundi partib3 construebantur. 7 eccl̄ie cluniacē. subiciebantur propter famam sanctitatis sanctorū mo- nachorū qui tunc ibidē p̄uersabantur. Dic etiam inditissimos habuit discipulos inter quos ydalricus monachus ad almaniam p̄ reformatione regularis vite directus miraculis claruit.

Monasteriū Rubeimōrū fundat ab incolis loci illius. 7 p̄ wilerū comitē grurie totat.

Sexta.etas Crisus

Tytus capitur a christianis. 7 leodium multis plagis atteritur. terremotus 7c. Et bal-
duinus rex iherusalem capitur. Acies in celo apparuerunt. Mosa suspenditur. 7 alta multa
monstra fuerunt. que forte tartarorum tyrannide proxime futuram signarunt. Cuentus ma-
ximus fuit. turrez 7 edificia subruit.

willhelmus rex anglie pessimus obiit a deo pcussus. quia nullum puentum fieri pmisit.
Petrus alonsus doctor notabilis fuit iude nat. 7 puerus postea scripsit aliqua eleganter
Extra romam in monasterio sancti laurencij monachus quidam admirans quod 7c
cingulo soluto audiuit. Sic potuit christus clauso prodire sepulchro.

Impatores

Malachias vir scus archieps hibernie claret. qui tota illam gentem reformauit.
Eius vitaz beatus bernardus scripsit. Flandria ex parte subm ergitur.

Hugo de sancto victore claret parisijs. natione almanus de saxonis: doctor magnus. qui ale-
augustinus dicebatur tempore suo. Sanctus gerhardus biturien. epus. 7 sanctus

Ancelmus laudunice ciuitatis epus. qui glosas interlineares in psalmis ordinauit.

Bernhardus incipit clarescere adhuc iuuenis. qui post intrauit ordinem cisterciens. deinde
factus abbas claramuallem fundauit. Dic creuit in doctorem magnum 7 apostolicum virum.
tot miracula fecit 7 tantum honorem habuit vt similis ei in his nunq creditur fuisse. Glide
vitam eius 7c. Pater. dx. monasterioz fuit. 7 velut alter moyses habitus est vbiq.

Anno mundi. VI° CCCXIII

VI° CCCXXIII.

Pape .ij. **G**elasi^o Campanus
a. ij. d. v

.ij. **C**alix^o Burgundus
r. a. v. m.
x. die. xi

Anno christi. DCXIII.

DCXXIII.

Iste gelasius timore lxinrici imp-
atoris cu cardinalibus gaita accessit. 7 deinde per
mare veniens in burgundia. apud cluniacu mortu-
us est 7 sepultus. Idem impator scisma deum fe-
cit. erigendo quendam benedictum hispanum. qd
etiam postea cum calixto pnuatum est.

Scisma. xvij. ecclie fuit hoc tpe. quia benedictus
quidam fauore imperatoris erexit se contra gela-
sium. 7 etiam contra calixtum consequenter. sed mi-
serabiliter periit. 7 qui iuste electi fuerunt. obtinu-
erunt more solito.

Ordo templarioz incepit hoc tpe. qui prius al-
bis vsi sunt matellis. post rubea cruce supposita po-
taueft. 7 hugo 7 ganfredus fuerunt primi fundato-
res eius 7 bñs bernhardus regulam pposuit

Ordo premostraten. incepit p viz dei notbertu
Ricardus de sancto victore pietate plenus. 7 doc-
tor floridissimus claret.

Iste calixtus fuit fili' comitis bur-
gundie. 7 elect' fuit in locu gelasij. 7 duz
rediret roma. pretenus bñdictu cepit. 7
equitare an se fecit supra mula ignomio-
se. ita vt dña facie cauda p frenos teretur
7 vsq ad vrbē ageret. vbi trusus fuit in
carcerē. Et papa cu impatore pace fecit.
Dic tolose sinodu celebrauit. in q dāna-
uit fictos quosdā religiosos qui ples he-
refes secrete 7 publice seminabant. ptra-
facta 7 bona eccliaz. Fecit libellum de mi-
raculis sancti iacobi. Statuit etiā hysto-
riam karoli descriptam a beato turpino
remesi archiepo. Fundauit monasteriu
loniuallis cistercij ordinis

Stephanus vir venerabilis abbas ci-
stercij tertius. qui beatum bernhardum
cum fratribus suis ad ordinem suscepit

Jolium. LXXVI.

Tartari pmissione diuina circa hec tpa mōtez erisse putant. in q̄ clausi fuerit in magna miseria et fame q̄ nimis multiplicati erāt. **G**ēs vilis et sterilis et plagaēt poit mūdūz oīa subijciētes iuxta illō moysi. **I**n gēte stulta irritato illos. **S**ix valde quō illi qui maria future fuerit iā n̄ armis s; pellicis et baculis oīa p̄sternūt. et dñant vniūsis. **D**ec iudicia tua dñe. **S**ic olim assir. medi et p̄si. greci et romani. goti. hūni et wādali. saraceni et arabes. bulgari. affricani. franci. almani. turci. hyspani et flagella irracūdie tue fuerit. quilibet in tpe suo. eo q̄ hō noluerit obedire tibi **S**iccitas magna fuit vt flumina. lac fōtes. putei siccarent. ignis in terra subintrās biēnio si potuit extingui aqua. et fuit plaga horribilis. et qdā m̄le. iij. mascul

I. Lo
tharius
an. xij.

Iste lotharius fuit dux laxonie et erat vir bonus et fidelis ecclie et coronatus ab innocentio. ij. quē etiā fideliter iuuit p̄ petrū leonis. **H**ic beatum bernhardum in maxima reuerentia habuit et alios viros religiosos. quoz etiā meritis magnas victorias se gloriabatur obtinuisse. et precipue contra rogerium inualorem regni cicilie quem fugauit. et alium substituit de commissione dñi pape

Petrus abelardus insignis fuit doctor. sed in heresim cadens ab innocentio condemnatus. **H**ic precium redemptionis euacuauit **B**ethzelo vir sanctus in diocesi treueren̄ fuit qui etiam brumali tpe in medijs niuib; totaliter nudus incescit.

Richardus de sancto victore. pietate plenus et doctor floridissimus claret.

VI° CCCXXXIII

H. honori?
ij. a. v m̄
ij. d. viij

Bononiens.

I. Innocē
tius. ij.
an. iij.

R. Romanus
m̄. vij. d. viij

DCXXXIII

Iste honoriū in gratiam recepit rogeriū et inuestiuit euz in ducatu apulie facto homagio q̄ fuit rex sicilie et magna post p̄ fide fecit **H**ic duos p̄f archas deposuit. aquilegen. et venetuz q̄ reppit eos fauisse scismaticis. **M**ox tandem rogerius sepultus i ecclia lateranen̄ et idē rogerius post ab innocentio remouetur q̄ sibi p̄ri fuit.

Ordo sci iohānis baptiste iherosolomitani inchoat hoc tpe a venerabili raymūdo viro opib; misericordie dedito et valde creuit **H**ic vident se pauperibus seruituros

Iste innocentius fuit vir valde deuotus et tales suo lateri sociavit. **H**ic habuit scisma p̄. vij. annos p̄ petrum leonis qui se anacletum nominauit. et per vim papatum rapuit adiutus a suis amicis. quod videns innocentius cū duob; galleis fugit in galliā. vbi fuit gloriose susceptus a beato bernhardo qui tunc oēs reges et principes in manibus suis habuit. et prouocauit eos vt reducerent dñm papā ad sedem suam. et plura de eo narratur in vita sancti bernardi. **T**andem pacatis omnibus. et horribiliter diuino iudicio aduersarijs cōsumptis. pacifice et vtiliter ecclesie preceedit. **S**epelitur in laterano gloriose plenus operibus sanctitatis et.

Udalricus p̄f sanctus natione almanus de ratispana vtile vas in domo dñi positus p̄sumatē religionis mōchus cluniacen̄. mltis clarus miraculis a scō hugōe ad schuicenoꝝ fines directus. p̄mo monasteriū mōtisrotgerij qd a berneſi. oppido q̄si duob; miliarib; distat. dono lutoldi de rilingen nobilis viri fundauit. et secūduz in nigra silua vbi nunc quiescit. **H**ic pri m̄ almanie monasterijs p̄suetudines cluniacen̄. ecclie inuexit

Iij

Sexta.etas Crisus

Johes de tpiho morit. q̄ vixerat. cccxi. ānis. Fuit em̄ armiger karoli. 7 vsq̄ ad hec tpa durauit. Passagiu magnū contra saracenos factum est. Lotharius 7 Ludouicus cruce suscepit. 7 beatus bernhardus diuino doctus spū cruce m̄ predicādo plures prouocauit. sed non p̄tigit sicut sperabant. qz greci dolum magnum fecerunt. cū calce farine mixta intoxicantes exercitū. Elisiones tōdali facte sūt in hibernia horribiles 7c. Rogerius rex sicilie grecos vastauit vsq̄ p̄stātinopolim. 7 ludouicū regē francie a vinculis liberauit.

Impatores

.ij.
Cōrad⁹
ānis. xv

Elisiones scē hildegardis 7 giginis 7 p̄phetie plime ap̄o treueri fuēt.

Johes de pinio scripsit libz lingua gallicana p̄ mo dum vifionis. mandauit dictum.

Iste conradus fidelis 7 inditus princeps fuit. 7 qz hoc tpe bonū regimen fuit in ec clesiastico statu. ideo principes p̄mptē obediēbāt p̄pter exemplaritatē prelatoz. **U**n̄ iste rex cruce signat⁹ erat a brō bernhardo 7 trāsfretauit cū mltis. 7 miraculosa bella gessit p̄ dilatiōe dñi xpiani in terra scā. passus est etiā magna dispendia p̄pter dolum grecoz. **L**udouic⁹ pius rex frācie claruit. qui magna p̄ fide fecit. 7 a brō bernardo cruce signat⁹. 7 vltra mare transiens cap⁹ fuit 7 mltā mala passus. mltaqz prelia gloriose gessit. **E**t henricus frater ei⁹ monachus efficitur. post ep̄s. **E**dissa que olim dicebatur rages medoz. sp̄inuicta 7 scā hoc tpe destruit.

Anno mundi.

VI° CCCXLIII

Pape

.ij. Cele
stin⁹. m.
v. die. x.

.ij. Luci
us. m. xi
die. iij.

.iij. Eu
geni⁹. ā.
v. m. iij.

d. xx.

Anno christi

MCCXLIII

Scisma. xix ecclie fuit inter innocētuz. ij. 7 perz leonis. p̄p̄ discordiā eligētuz. **E**t innocēt⁹ obti nuit. qz maior ps erat secū. 7 btus bernardus per septem annos laborauit pro vnione forititer. **E**t missus ab eo romā cū alijs p̄ instauratiōe monasterij sancti anastasi. 7 ibi abbas efficit. 7 n̄ lōge p̄ ex insperato in papā elect⁹ est. **H**ic cū esset simplex. deus eū mirabili grā 7 eloq̄ntia pfu dit. btus etiā bernardus illū solennem libz de p̄sideratione ad eū scripsit. **R**omani autem so lito more feruescentes seditionē faciūt. q̄propter vir scūs dedit locū ire. 7 in gallijs veniēs p̄stis nū locū dilecte clareuallis hūiliter benigneqz visitauit. **A**lloquē fratres nō sine lacrimis me mor pristine 7 tā pulcre quieti iā p̄dire. misces p̄monibz auulsa a corde suspiria. hortat⁹ 7 p̄sola tur 7 se inter eos fratrē 7 fociū nō dñm vel mgēm 7c. **R**ē difficilē agēs diuersaz in vno loīe p̄ p̄rietatē exhibēs p̄sonaz. sagmēta ei circūferebāt 7 puluinaria. lectus ei⁹ pallijs opert⁹ cortina abiebat purpurea. s̄ si reuolueres opimēta inuenires laneis p̄p̄iosa sitamina 7 paleas p̄ glo baras. **N**ō in facie. de⁹ videt in corde. **I**pse v̄o lona corā deo et hoībz p̄uidebat. eternum oībz monachis 7 p̄tificibz exēplū relinques. **D**emū valedicēs fratribz cū mltis lacrimis. solitis in quietudinibz reddi. romāqz reuerlus gloriose suscipit clamantibz vniuersis. **B**ndictus qui venit in nomine dñi. **O**bijt tandē in magna sanctitate suis meritis illustrādo romā miracu lis pluribz. sepultus in basilica sancti petri. **M**ortū statim etiā beatus bernhardus eodē āno.

Isti duo paz p̄suerūt qz ambō in pestilētia ob ierunt. **E**t sunt sepulti in ecclesia lateran.

Iste eugenius ate fuit mona ch⁹ bti bernhar di in clareuall

Folium. LXXVII.

Pestilentia sacri ignis. Et puer quidam liberatus ab igne. omnem hystoriam mundi. textus euangelij. actus apostolorum etc. tanq̃ in libro legeret alijs pnunciauit. **H**ugo de sancto victore doctor insignis hoc tpe morit̃. Cui cū iam in extremis laborāti ftes hostiā simplicez p corpe dñico darēt. eo q̃ cibū retinere nō posset. Ille p spm̃ agnoscens dixit. Misereat vñ de us fratres. quare me deludere voluistis. Quibz stupentibz et vñ corpus xpi afferentibz. ille videns q̃ recipe nō valeret. eleuatis in celū manibz sic orauit. Ascendat filius ad patrē. et spūs ad dñm qui fecit illū. Et inter hec verba spiritū exalauit. et corp⁹ dñicūz ibidē disparuit.

pm̃^o Fri
dericus
a. xxiij

Petrus tharenthasiensis epūs
vir integerrime religionis

Guillermus puer in anglia crucifigat a iudeis in die scō pasceus. Et erat tunc puer ibidē qui vidit infernum

filium nō habuit. Et nota q̃ hmoi dñacōes sunt cū moderamine accipiendo nō simplr. sicut solet dici de salomone. Potest em̃ esse q̃ aliquis simplex miles in aliquo negotio ita magnifice se habeat q̃ vere dici poterit de eo q̃ nunq̃ filium habuerit in illo. s3 nō in oibz. Certe idē fridericus in vno crimine glie sue intulit q̃ cū alexādro papa altricauit. et ptra fas scismaticos fouebat longo tpe. Certe post penituit. et veniā petēs crucem p satisfactione suscipiēs vltra mare iuit. et post magnos triumphos in quodam fluuio submersus fuit improuise

VI° CCCLIII

Romanus

iiij. Ana
stasius
a. ij. m.

iiij. d. xxiij

DCLIII

Iste anastasius fuit abbas sancti rufi valentinieñ dyocesis. primo quidem in cardinalem. et post in papam assumit. Hic aſtruxit palacium nouū apud sanctam mariā rotundā. Moritur. sepelliturq̃ in laterano

Gratianus monachus hoc tēpore decre- tum cōpilauit. et ab eugenio papa. iij. ap- probatur. et ipse fit ep̃s in tuscia in clusiua vnde oriundus fuit

Petr⁹ lūbardus ep̃s parisiē. frater gra- tiani libz sentētiarū edidit et glosas psalte rij. et eplaz pauli. et plura alia

Petrus comestor frater graciāni et petri lūbardi hystoriā scolasticā pposuit et alia.

Comes murienfis factus est humilli- mus conuersus in cartusia.

Alexobaldus comes campanie vir totus misericors.

Hugo folieti scripsit libz de castro anime

willhelmus heremita sanctissimus circa hec tempo- ra claruit qui olim dux aquitanie fuit et comes pic- tauieñ. Hic primum totus discolorus fuit. Ad quez cum beatus Bernardus vt eum reconciliaret di- rectus fuisset. et ille modis omnibus recōciliari rē- nueret. vir dei ad altare celebraturus accessit. ipso duce tanq̃ excomunicato pre foribus expectante. Cum autem par domini etc. dixit. corpus dominicū sup patenam ponit et secuz tollit. atq̃ ignea facie et flammeis oculis foris egreditur dicens ad ducem Rogauimus te inquit et spreuisti nos. Ecce ad te processit virginis filius qui est domin⁹ ecclesie quā tu psequeris etc. Statimq̃ velut alter paul⁹ tremens cecidit etc. qui post lorica sup nudo vestitur.

Iij iij

Sexta.etas Crisus

Sol obscuratus fuit hoc tempore fames magna facta est. Terremotus insup maximus fuit. Antiochia cum tripoli ⁊ damasco ceciderunt. l. hominum submerguntur. ⁊ mare retro gradumuersum est. Tres lune apparuerunt in celo. ⁊ in medio signuz sancte crucis. Et tres soles visi sunt. ⁊ statim post sol iterum obscuratus fuit ab hora sexta vsq ad horam nonam.

Cisio horrenda facta est episcopo lingoneſi. a quodā heremita iā defuncto. dicens q xxx. hominum decellerant secum inter quos beatus Bernhardus statim euolasset. tres in purgatorium descenderāt. omnes alij in inferno perpetuo cruciandi submersi fuerunt.

Boemia fit regnum. antea ducatus fuit

Imperatores.

Noruegia que est inferior regio almanie conuertitur ad fidem. vbi primū predicauit Adrianus legatus ⁊ cardinalis albanensis postea papa

Sanctus thomas cantuariensis archiepiscopus martyrizatur hoc tempore in anglia pro ecclesia. in ecclesia in loco sancto. ⁊ in tempore sacro. inter manus sacerdotum ⁊ religiosoz ꝛc. Ad cuius exequias dum clerus pro introitu misse Requiem ꝛc. inciperet. statim angeloz chori astantes voces cantantiū interrumpunt. martyres missaz intonat. Letabitur iustus ꝛc. Sic multis claret miraculis. Et henricus rex anglie misit solennes ambasiatores ⁊ excusauit se de nece eius. ⁊ crucem suscepit post triennium. Sanctus vero thomas non longe post canonisatur ab alexandro

Anno mundi.

Ppape

Anglicus

Anno christi

Iste adrianus natione anglicus fuit. episcopus albanenſi. vir magnanimus. ⁊ verbi dei cum celo predicator egregius. Regem sicilie ⁊ romanos compescuit cum censuris. ipse ante legatus fuit in noruegia. ⁊ gentē illam barbaricam conuertit ⁊ instituit. Post electus in papam officium suum honorificauit. Et dicitur q primus papa fuit qui cum curia in vrbe veteri moram contraxit. Sic fecit giro nem in radicafano. ⁊ turribus muniuit. ⁊ multa comparauit a comitibus circa locum sancte christine. Sepultus est in vaticano

Heresis waldensium seu pauperum de lugduno incepit. cuius inuētor fuit waldensis ciuis lugdunenſi. Qui cum diues esset relictis omnibus paupertatem euangelicam seruare voluit. ⁊ scribi fecit aliquos libros biblie in vulgari. cū nonnullis sanctorum auctoritatibus. que minus sane intelligens. suo inflatus sensu apostolorum officium vsurpauit predicando vbiq. ⁊ suos ad predicandum mittendo errores plures seminauit. Moniti autem responderunt deo magis obediendum q̄ hominibus. prelatos ⁊ clericos aspernendo. Tandem contumaces excomunicati sunt ⁊ expulsi a patria. ⁊ post in concilio heretici denunciati sunt. Et factum est in grande malum ⁊ laqueum magnum simplicibus ⁊ deuotis personis scandalū immentum. ⁊ vtinam hodie esset finis.

Olim sancta fides catholica per potentes principes per argutos philosophos. per subtiles hereticos. ac ceteros viros spectabiles impugnata fuerat. diebꝫ autem istis per vilissi

Folium. LXXVIII.

Almani qui apud tusculanum pro imperatore morabantur. romanos apud montem portum inuadunt. et tot a nona usque ad vespertas occiderunt ut nunquam ex romanis tot milia occisi legantur. licet tempore hanibalis tot occisi sint ut tres cophinos annulorum quos de digitis procerozum occisorum idem hanibal extrahi fecit cartaginem destinauerit etc. **H**orum multi apud sanctum stephanum et sanctum laurentium sepulti sunt et habent hoc epitaphium

Mille decem decies sex decies quoque seni.
Sanctus **R**ichardus fuit hoc tempore qui a iudeis mar-
 tyrizatus fuit parisijs. et iudei expelluntur a regno

Corpora sanctorum trium regum hoc tempore transferuntur de mediolano ad coloniam agripinam. per venerabilem **R**aynoldum archiepiscopum coloniensem. **F**uerunt namque hec corpora sacratissima primo per helenam constantini matrem rapta. et de india ad constantinopolim perducta. que postea eustorgius episcopus mediolanum transtulit. vbi usque ad hec tempora permanerunt. **S**ed cum fredericus imperator quasi cum innumerabili almanorum exercitu mediolanum obsedisset et tandem cepisset predictus archiepiscopus qui tunc in comitatu imperatoris erat eadem corpora vix magnis precibus impetrauit. et coloniam secum perduxit etc. et extunc colonia floruit

Sanctus bernardus canonizatur per alexandrum. et propter concursum populi prohibuit eum abbas ne plura miracula faceret. et obediuit mortuus

VI° CCCLXIII

VI° CCCLXXIII

in. Alex
 ander. an
 xxi. m. xi.

d. xix

DCLXIII

DCLXXIII

Iste alexander vir strenuus fuit. et habuit longum solumma. xvij. annorum et quatuor scismaticos vicit successiue et excommunicauit eos. qui omnia mala morte perierunt. **P**reualuit etiam imperator. et ad unionem reuocauit. **D**uo concilia celebravit. vnum turonis. aliud in vete. **E**adem omnibus non sine graui labore propositis. puta qui aduersus talem regem dimicauit. gloriose romam reuertit et eos qui propter perseuerantiam electi fuerunt restituit. **M**ortuus post sepultus cum patribus suis in pace christi.

Item idem papa ordinem cartusientium confirmauit cum subscriptione omnium cardinalium. suscipiens eum sub protectione sancti petri et sua dando priuilegia alij quibus lucius et alij numero. x. plima suppaddideit et monasteria extruxerunt

Sciencia. xx. ecclesie grande fuit inter alexandrum. et. iij. scismaticos. sed alexander obtinuit. **D**urauit annis. xvij.

Ordo wilshelmitarum a sancto wilhelmo heremita. olim duce aquilegiensi nomen et origine traxit. **E**ius discipulus fuit sanctus albertus heremita qui ordinem istum educauit

Et mos ydiotas ac laycos pauperrimos extitit non modice tribulata. **Q**uasi dicat ecclesia **I**amque de teo affligi. si nec isti a tribulatione cessant. que vita ipsa videbantur indigni. quod consilio deo et bono odibilis est. qui ad nihil quod est valere. nisi quod metuent me gelare ut sic effugati noceant. **F**uerunt nihilominus postea quidam subtilissimi heretici qui istam heresim waldensium defendere conabantur. et plura regna et populos deceperunt. cum quibus tandem miserabiliter extrinsecus perierunt.

Hexa etas. Cristus.

Berchtoldus dux de zeringen. filius conradi impatoris olim scōi. quo dominabatur ab argetine. ciuitate vsq; vallesien. multas munitiones et oppida fundauit. contra insolentias tyrannorum qui hoc tempore vulgum opprimebant. Edificatq; friburgo in basgandia. scōm friburg in nochtlandia contra sabaudos oppidum in expugnabile extruxit. āno dñi. MCLXIX. et post xij. annos bernam

Leodium capitur. depredatur. vastatur. et mulieres ac virgines opprimunt. Religiose tamen ac timorate mirabiliter liberate fuerūt. nec alicuius pollutionis contagium passe sunt. sicut dominus ostendit sancte marie de ognies. vide in vita ipsius

Imperatores

Iherusalem iterū p̄mittente deo capitur a saracenis. et glorioluz sepulchrū cū sancta cruce. p̄ peccata xpianoz. et precipue luxurie et crapule. Mā rarus erat in monasterijs. rarioq; in seculo quem nō morbus luxurie infecisset Et qz tota terra sordescbat facinoribus ideo proiecit dominus populū suū. inducēs multas tribulationes super ipsum. vt vel sic ad eū p̄t̄rit rediret

Passagium grande ordinatur hoc tempore. quod factum fuit tempore clemētis. iij. et fridericus imperator crucem accepit. et multi principes cum eo et factus est concursus maximus. sed parum profecerunt. nec aliquid recuperauerunt p̄ter solem achos.

Sancta alpiadis virgo sanctissima claret. que humiliter nata subulca erat. in terra senoneñ. cito spūali utebatur sed nullo corpali. tamen venusta facie. Multas habuit reuelationes

Anno mundi

VI° CCCLXXXIII

Pape

ij. **Luci**
us. ā. iij
m. ij. d.

Tuscus
xviij

ij. **U**r/
ban^o. ā. i
m. x. die

Lumbardus
xxvi

.viij.
Grego/
ri^o. m. ij.

Anno christi

MCLXXXIII

Iste lucius fuit ep̄s ostien. qui post verone mori hñs tale epitaphiū. **L**uca dedit lucē tibi luci p̄t̄ficatū **O**stia papatum roma verona mori **I**mmo bona dedit rex tibi viuere roma. **E**tilium. curas ostia. luca. mori. **D**ulcri vsus. qua quoddam apologeticum etc.

Sanctus bertoldus carmelici montis hermicolis ab aymérico athioceno p̄farcha in priorē assignatus fama celebriori mltis innotescit. **D**ic inter cetera preclare sue sanctitatis inditia. animas quāplurimū fratrum quas saracenoꝝ absumpsit gladius cū corona martyrij ab angelis in celum deferri vidit. **A**bbas ioachim fuit. qui plurima p̄dixit et scripsit et in quibusdam errauit. vt patet in principio decretalium. **D**iscipulantibus etiam principibus an ire deberent ad terram sanctam. respondit non. quia tempus nondum aduenisset.

Sanctus hugo episcopus linconiensis. ordinis cartusienſium in angles innumeris claret miraculis hoc tempore.

Sanctus anselmus episcopus bleſinenſis. ordinis cartusienſium claret bona vita

Iste urbanus fuit oriundus de ciuitate mediolane. ad eū venit ioachim d. calabria. hic cū audisset captā iherlm a saracenis. nimio dolore tactus bñt. sepultus i ferraria

Iste gregorius natione bñuetanus. magnum celum habuit pro terra sancta et cepit praticare de modo recuperandi eam. sed statim obiit p̄ſis.

folium. LXXIX.

Prodigia magna apparuerunt inter claustrorum et appendii. quod lapides quadrangulares. ad quatuor
tate ouorum cadebant. et fulgura crematoria villas. et corui in rostris carbonem ignitos portantes. in
cendentes domos ac villas. et multi ictibus fulminis perierunt. Vide speculo vincencij.

Regnum tartarorum incepit. et creuit valde. et usque hodie est maius in urbe. et fecerunt
plagam in mundo maximam

Liuonia regio septentrionalis magna conuertitur ad christum pro parte

v. Hein
ricus. an.
nis. viij

Iste heinricus fuit filius friderici. et accepit partem filiarum regis
sicilie in uxorem. occasione cuius subiugauit sibi totum regnum
apulie. fugatis illis qui illud tenebant.

Philip
pus. an.
ri. i.

Scissina oritur post mortem heinrici. Nam quidam
elegerunt philippum ducem schweuie fratrem eiusdem heinrici. Alij orthone filium ducis saxonie. Et facta
est altricatio magna. et bella in almania. Tandem ortho preualuit. quod papa Innocentius tenuit
cum eo. Philippus enim statim post pacem quamcumque ortho fecit interfectus est dolose. a lantgra
uio. et sic ortho obtinuit. et romam veniens ab innocetio coronatur. et filium multorum et voluntate. Et
ista est benedictio in maledictionem. quod eodem die fracto iuramento de ecclesia cepit tyrannizare
stolidissime. quare statim excommunicatur. et deponitur. et tandem in prumacia moritur.

VI° CCCXCIII

iiij. Cle
mens. iij.
die. xvi.

Romanus

iiij. Cele
stinus. an.
vi. men.

Romanus.
viij. die. xi.

DCXCIII

Iste clemens ordinauit monasterium extra murum
quod dicitur sancti laurencij. et quedam alia edificia. Et tunc
factum est passagium magnum tradicente abbate
ioachim. quia nondum venisset tempus

Iste celestinus in die sancto pasce coronatur
et die sequenti coronauit heinricum imperatorem
Iste etiam fecit fieri palatium apud sanctum petrum

Ordo theutonicorum dominorum incepit circa hec tempora. in prussia. sub ce
lestino papa tertio. Ortum habuit ex ordine sancti iohannis iherosolom
mitani.

Ordo sancte trinitatis circa idem tempus incepit.

Berna ciuitas imperialis condita. anno domini M^o cxi. Berch
toldus namque dux de czeringe inclitissimus. iam pluribus
monasterijs ac munitionibus edificatis. et nunc hunc
locum nemorum vastitate densius. humanis habitatio
nibus actum plustrans. versus quendam venustissimum ar
tem venatoria ibidem cepit. a quo predicto loco nomen im
posuit. Nam versus. lingua theutonica (ber) sonat. et.
Cum hec ciuitas robustissimos viros. tanquam versus
enutrire conuenit. qui pre ceteris confederatis iusticie
gelatores. multorum tyrannorum colla dei virtute calcauit.

Bexta etas. Cristus.

Constantinopolis recuperatur a cristianis. Et Balduinus comes flandrie impator ibi efficitur
 Crux predicatur quinq; vicibus. et hoc in aere ostensum fuit. quia crucez diuersoruz colorz
 quinq; numero in aere patenter resplenderunt
 Crucesignati plures gloriofissi euolarunt. Et quidam diuinitus punitus fuit. eo qd crucez
 predicare noluit

Rex aphrice cristianis bellum intulit. et fugatus est. Perierunt
 q; amplius q; c. saracenorum

Nota qd circa hec tpa leguntur miracula gl'osa. et plime reuelacões
 facte sunt de iniquis mercantijs et vsuris. Et invita sancte marie

Imperatores

de oegnes fit metio de quadā vidua op'ie vite. cui brā virgo cuz
 scō petro et multitudine angeloz assistit in agonia. et vir demones
 abegerūt. Et tandē dñs met aduenit. et funeris offm adimpleuit. Nec tñ ppter hec penas pur
 gatorij euasit. Maritus em̄ eius mercator fuit. et quedā p fraudē acquisierat. Quosdā etiā de
 familia ducis louanie hospicio recepat. qui de iniuste acquisitis iner' domo multa expēdebāt
 de quib; nōdū pfecte restitucōem fecerāt. Ideo aīa h' rā scē vidue purgatorij ignib; exurebāt
 Nota lector grōsam puidentiā dei. Qñ hec mlt erat in statu mutabilitat. ne exelxmetia dolo
 ris vel timoris in pct m̄ decideret. solata est a brā virgie a scō petro. qñ aut p mortē euasit pi
 culū amplius peccādi. iusticie rigorem expta est. Pena em̄ eius fuit dilata. non soluta

Anno mundi

VI^oCCCCIII

Pape

Campanus

xxij. m̄. iij. d. xxiiij

willhelmus parisiē. incepit ordinē augu
 stiniē. qui dicuntur mendicantes.

Albertus patriarcha iherosolimitan' or
 dinē carmelitaz instituit i mōte carmeli

Anno christi

DCCIII

Iste Inno. magnis laudib; extollitur. qvtilis valde fuit ecclesie dei. quod opa eius testātur
 Nam fecit fieri hospirale sanctispūs. Et renouauit ecclesiā sancti firti. Cōposuit decretales. ser
 mones. ac libzū de misetia hūane p'dicōis. et multa gl'osa alia. Ipse coronauit orthōnē. et etiam
 deposuit. qd nō seruauit fidelitate. hereses ples damnauit scz albiensiū. ptra quos crucē predi
 cari fecit. Itē almerici. et libzū abbatis ioachim. ptra petrū lombardū. Confirmauit sc̄m hugo
 nem linconiensē carth'siē. ordinis. Tandē post plura bona pacē faciendo inter p'sanos et
 ianueñ. morit' apud parusiū. et ibidem sepeliť. Hic p'stituit qvltra quartū gradū p'sanguini
 tatis licite m̄tionium p'trahaf. Item qd xpiani nō seruiāt iudeis in domib; vel in agris. Itē
 qd iudei portent vestes quib; omni tpe p'gnoscat'ur. Et nō p'mittāt'ur in dieb; lamentationuz
 prodire in publicū. imo fenestras et ianuas claudere p'pellāt'ur. Nec nouas synagogas erigant
 sed antiquas reficere possunt. et nō ampliare.

Dominicus hyspanus vir sanctus. apostolice perfectionis emulatoz. Mirabili celo persequit'
 hereticos. miraculis claret. Et ordinem iacobitarum siue predicatorum instituit
 Franciscus italicus vir incomparabilis feruoris ac summe perfectionis. paupertatis euangeli
 ce exemplar perlucidum. multis claret miraculis. Et ordinem minorum instituit
 Maria de oegnes claret miraculis in dyocesi leodiensi. Et mltē alie virgines. vidue. et sancte
 maritate fuerunt ibidem

Sancta Clara fulget virtutibus

Folium. LXXX.

Pueri de almania. *xx.* et amplius dyabolica machinatione decepti cruce signantur quasi deus per eos vellet recuperare terram sanctam secundum illud. Et ore infancie. *7c.* Sed cum ad mare venissent a piratis dolose in nauibus rapiuntur quasi eos ad iherusalem ducere permittentibus. Ulex multos submerserunt. et alios pediderunt saracenis. Et sic patet quod de filiis in futurum faciendum sit si filius casus occurreret. Pastores pecorum similiter de hispania venientes cum turba graui parisiis venerunt. et omnia bona clerici fuerunt et pempti. et sic patet quod dyabolus. et suas cruces predicauit

.ij. Fei
dericus
a. xxx.

Iste fridericus fuit filius henrici predicti. et

Symon comes montisfortis velut alii karolus mirabiliter triumphauit contra hereticos huiusmodi secum episcopos et abbates sanctos. precipue sancti dominici. Fugauit aliquando. hereticorum cum paucis putatis. milibus catholicis.

concilium late
ranense. i. v. b.
Dccc. p.
prelatorum

electus fuit contra ottonem ut eum expugnaret. quod et fecit. Et tunc incepit ecclesiam laniare. quare excommunicatus et deponitur per honorem qui eum coronauit multa mala fecit. et primum diu permansit. et morte puenit sine sacris appropio filio suffocatus. Sic item multa exempla hic sunt de persecutoribus ecclesie quam miserabiliter perierunt. Ipse etiam filius suum henricum suffocauit. quia propter ab alio filio suo cum egrotaret suffocatus fuit tempore innocentii pape quarti.

VI° CCCCXIII.

.iij. Do/
nor. an
x. m. viij

Romanus
die. xxviiij.

DCCCXIII

Iste honorius multos honorauit. et canonizauit plures sanctos. **F**ridericum coronauit. et etiam deposuit. propter rebellionem. **E**ccliam sancti laurencii extra muros. et basilicam que dicitur sancta sanctorum renouauit. **D**ecretales proposuit. ordinem predicatorum et minorum confirmauit. Tandem moriens et sepellitur rome in ecclesia beate marie maioris.

Ordines. iij. medicantium. videlicet predicatorum. minorum augustinen. et carmelitarum. confirmantur ab honorio. **P**reponuntur tamen predicatorum minoribus in litteris papalibus quibus quatuor mensibus ante ipsos confirmati fuerunt.

Ludowicus filius regis cecilie. frater minorum vir sanctus hoc tempore clarus habetur

Ordo cruciferorum circa hoc tempore renouatus est per innocentium tertium anno pontificatus sui. xviiij. iam defuncta heresi albien. per crucesignatos. **F**ertur beatum quiriacum iherosolimitarum episcopum olim huius ordinis primicerium extitisse. statim postea quam sancta helena crucem inuenit. sed iulianus apostata eundem quiriacum cum fratribus occidit. et sic longo tempore idem ordo abolutus fuit. **T**empore autem innocentii. iij. apud lugdunum creuit. et preuilegijs dotatus est ab eodem.

Guillelmus. episcopus niuernen. vir sanctus et doctissimus claret. qui duomilia pauperum tempore famis quotidie pascebat.

Iherusalem destruitur usque ad solum. excepto templo et ciuitate dauid. a corradino filio staphadin. **S**tephanus sanctus pater. et prior domus portarum ordinis cartusien. et post episcopus digensis.

Sexta etas. Christus.

Lapis grandis cecidit in monasterio sancti gabrielis habens signū sancte crucis. et imaginem xpi expressam. et desuper aureis lītis scriptū. **I**esus nāzaren' rex iudeor' Et cecum illuminauit

Frisia pene tota submergit fluctib' marinis. in qua pierūt plusq' .C. hoīm. propter irreuerentiā factam sacramento a quodam pugile. sicut postea reuelauit beata virgo maria. Et constructa est ecclesia in eodem loco ubi hoīe ceciderunt. et cessauit quassatio

Tartari deuastant horribiliter vngariam et poloniam. Et sic ingens terror in cristianitate

Sed precibus sanctorum impediti sunt ne procederent

Cacat imperiū multo tpe post depositiōem **F**ederici. et etiā post eius mortē. Et ideo ples

Imperatores anni ascribunt **f**ederico. licet paucis iuste in ecclesie obedientia regnauerit. quia nō ita tim aliis in locum eius electus fuit

Mons quidam maximus in burgundia inferiori diuiditur. et currit per multa miliaria. et quingmilia hominum suffocauit. et tandem ad alios montes accessit mirabiliter

Decretales compilantur per raymundum **T**homas de aquino doctor sanctus claret ordinis predicatorum de mandato gregori. et ad studia mittuntur **A**lbertus magnus epūs ratispā. de q' mira dicūt

Sancta **E**lisabeth filia regis vngarie. **E**ustachius qui et Bonauentura doctor deuotus vidua. oī virtute et sancta vita plenissima **A**lexander de hālis doctor irrefragabilis **V**incenti' spectator oēm materiā scibile collegit

Anno mundi VI. CCCCXXIII

VI. CCCCXXIII.

Pape

Campanus

.ix. Gre
gorius
an. xiii

Mediolanus

.iiij. Ce
lestinus
dic. xviij

MCCXXIII Anno christi

MCCXXIII

Iste gregorius plures canonizauit. et ptra **f**ederici pntanter ecclesiā defendit. et romanos corruptos pecunia facta pcessiōe solenni a laterano vsq' ad sanctum petrum cū capitib' apostolor' mirabiliter reuocauit. itaq' ptra **f**ederici pene omnes cruce signarentur. Quappter idē **f**edericus ab vrbē recessit lōg'.

Ipse librum decretalium per Raymundum compilari fecit. Tandem plenus tribulationibus propter tyrannidem **f**ederici et aliorum moriens migravit ad cristum.

Sanctus **A**ngelus iherosolimitanus carmelita. vir sanctioribus adnumerandus. nominis sui vere speculum. velut nubes imbrifera predicando circumquaq' discurrens. innumeras cristi lucrifecit animas. cui etiam tandem post plura miracula effusiōe proprii sanguinis mortis vicem reddidit

Sanctus **C**irillus grecus mellisui carmeli prior doctorq'. cum vite sanctitate. tū pphetie spū ppicuus. multa p'scribit posteris p'sutura seculis. et copiosis miraculis deo procurat gloriam. mundoq' stuporem

Petrus de tharentasia postea papa. et ples alij sancti et līati floruerūt in diuersis mūdi ptib' **D**ugo cardinalis qui totā bibliā postillauit **M**agister **J**ordan' scūs doctor mirabilis **M**agister **A**dalricus discipulus alberti q's diuina bonitas misit p' fidei defensione. alioqn tota pene fides pisset ppter hereticorum multiplicatē et subtilitatē simul et potentiā.

Iste celestinus vita et scia laudabilis senex et debilis moris
Sepultus in ecclesia sancti petri. Fuit epūs sabimensis.

Folium. LXXXI.

Judeus quidā in hispania apud tholetū fodiēdo inuenit lapidē in quo erat liber vetustissim⁹ in quo scriptū erat. In tercio mūdo filius dei nascet de virgine maria. ⁊ p salute hōim parietur. Et q liber deberet inueniri isto tpe scz ferādi virgīs castelle. Et statim iudeus baptisat cū oī familia sua. **L**udouicus rex francie vir scīs. crucē accepit. ⁊ trāstretauit mare ⁊ capis. ⁊ multa de ipso laude digna scripta inuenies. **C**laticiniū quoddā sacrilegū de cessacōe euāgelij xpi ⁊ euacuacione sacramentorū ecclesie ante annos dñi. **M. cclx.** quod experientia temporis eius flauit. plā talia talē mēdosa repies facta ⁊ dicta

clarus
Bon⁹ xpian⁹ mozi⁹ i turcia miraculis
Peregrinus quidā bte marie occidit clam in dyocesi andegauensi. Et statim cultellus homicide nō cessauit stillare sanguinem do nec suspenderetur interfectoꝝ iste

Edmundus archiep⁹ cantuariē. canonisat ab Inno.

Petrus nouus martyr ab hereticis occiditur. multis claris miraculis

Stanislauus episcopus cracouiensis ab iniquo principe interfectus est

vi. Dei
ricus a.
in.

Athuringie

Holandie

willhel
mus an
ix. coēs

Isti duo fuerūt electi ex mā

dato dñi pape ptra fridericū successiue. s3 non p ualuerūt tyrānidē eius supare qz potens nimis erat. nec fuerūt coronati. morte pueniēte. **E**lti mus hōꝝ interfectus fuit a frisonibz. qui fuit ante

comes holandie

VI^oCCCCXLIII

VI^oCCCCLIII

Ianuenfis

iii. In
nocēti⁹.
a. xi. m.

vi

Alexā^o
iii. a. vii
m. iij. d.

Campan^o
iiij

DCCLXIII

DCCLIII

Iste Innocentius plures canonisauit. **F**ridericū cum per sententiam diffinitiuam deposuit ⁊ anathematisauit tanq3 hostem ecclesie. anno sui pontificatus adiutus a ianuenfibus. Tandem moztuo friderico idēz papa cum magno exercitu apuliam ingreditur. Et post paululū neapoli mozt⁹.

Sedes cardinaliū diu vacue restaurant de psonis ex diuersis mūdi ptibz electis p Inno.

Frequens saracenoz insult⁹ ftes ordis deifere marie de carmelo. a transmarinis ptibz ubi in plibus locis mltiplicati fuerāt. in scismarinis uenerunt paulatiue. diuersas regiones orbis icolueēt teste **C**lincen. in spe. hy

Contra pluralitatem beneficiorum facta est illa solennis disputatio **P**arisijs anno domini. **M. ccc. viij.** In qua determinatum est per sanctos doctores. qnemo sine piculo peccati mortalis tenere potest duo beneficia quozum alterum sufficeret ad sustentationem suam ⁊c. Et quidam quos auaritia excecavit aliter opinati. fecerunt contrarium. Quos flagellum diuine iusticie horribiliter damnauit ⁊ puniuit. De hoc sunt plura scripta. et exempla in di

Iste alexander quendam manfredū pseu do regē cecilie excoīcauit. **D**uos falsos li broz p demnauit. loquentes ptra mendici tatem ⁊ euangelium cristi. **M**ozitur tādē **C**luterbij. Et ibidem sepelitur

Martinus qui cronicam abbreviauit **A**lexander de villa dei ordinis minorū qui doctrinale compilauit. vir sanctus. ac the ologie sacre professor claret

Sancta Clara canonisatur ab **A**lexādro quarto. circa annum domini. **M. ccl. iij.**

Sexta. etas Cristus

Superiores almani qui siueceri vocantur pauci quidez nūero. plures nobiliū tyrannos qui eos iniustis exactionibz opprimebāt. diuino suffulti suffragio de finibz eoz potenter expugnāt et se deinceps fraterno federe poglobantes. mltā bella ammiratione digna ecclesias. orphanos ac viduas defendendo gesserunt. et nominati sunt in orbe.

**Alphon-
sus.**

Era alphonfi famosissima apud astronomos. Et est anno xpi. Mccli. Quod nota diligenter. qz ad multum deseruit in astronomia

Passagiū grāde factū est. in q scūs ludouicus rex frācie fuit pap. pfectit
Post longā imperij vacationem electores in duo se diuident

Impatores annis. xv. simul scisma

**Richar-
dus**

tes. hos duos videlz Alphosuz regē castelle et legionis. et Richardū comitē cornubie fratrē regis anglie. elegerūt Et fuit scisma ānis mltis tandē mortuo richardo. alphonfus coram gregorio. x. intuitu passis volūtarie cessit omni iuri si qd haberet Et at

em vit prudēs et maximus astronomus eius tabule famose sunt quas fecit. qz compendiose

Festum venerabilis sacramenti instituit per vrbānū. iij. cū indulgencijs

**Cōciliū lug-
dunense. d.
epoz. x. xl.
abbatum. et**

aliozū prelatoz circa M. celebrat per gregozii. x. vbi greci et qdaz tartari solennes baptizati fuerunt.

Anno mundi.

VI° CCCCLXIII

Pape
iij. Cl.
ban^o. an
iij. m. i.

Gallicus
dieb. iij

**iij. Cle-
mes. an
iij. m. ix.**

Provincialis
die. xxy

**.x. Gre-
gori^o. an
iij. d. x.**

Lumbardus

Anno christi

DCCLXIII

Iste vrbānus fugauit exercitū sarra-
cenoz p crucē signatos quē manfre-
dus ptra ecclesiam miserat. et tulit
regnum sicilie comiti puincie qui fu-
it frater regis frantie. vt fugaret mā-
fredum. Tandem moritur parusij et
ibidem sepelī. et manfredus postea
vita et regno priuatur per karolum.

Iste clemens sanctus fuit
et pphetico spū predixit ho-
sties ecclesie tanqz fumus
perituros. vnde creditur
q deus eius meritis tribu-
lationes plurimas extinxit
hic habuit antea vxorem
et liberos

Iste gregori^o satis accidē-
taliter venit ad papatum.
qz cū essz archidiacon^o leo-
dien. et iussz vltra mare cā-
deuotiois. ibidē existēs in
papā eligē. x. fuit Papat^o
mun^o tulit archidiacon^o
vn^o. Hic prēm patz fecit
pccordia fratrū. Clez hoc a
spūscō scm nō dubiū ē. qz
valde bn se habuit. nō in-
tendēs pecūiaz lucris. sed
elemosinis pauperz Fecit
etiā ordinationē vnā quā
qz epoz cardinaliū qmpli
mū laudabilē. qz honestas
et valētas psonas assump-
sit. Morit tandem aretij. se-
pultus ibidē honorifice.

Bndict^o sit dulce nomē dñi nři ihu xpi. et glōsissime vginis marie
matris eius. in eternū et vltra. amē Nos cuqz ple pia bñdicat vgo
maria. amē Quicūqz hec legerit toties qtiēs. hz tres ānos indulgē-
tiā. qz clemēs pcessit. ob rogatū ludouici scī regī frācie sollēniter

Speculū hystorie vincenciū hic finitur.

et uersis locis etc. Dicit quidā scūs doctor. qz medietas ministroz
dei est quasi refecata per hoc genus auaritie. q vn^o plura bñficia
pmittit habere. Sed quia vel vnū potest digne administrare. aut
proprijs pro peccatis satisfacere.

Folium. LXXXII.

Discus marinus in similitudinē leonis captus fuit āno primo martini pape. et dabat planetas
horribiles. et adductus in urbem veterē cunctis ostēsus est. Quā monstrū hoc pulgo interpretā
te esset signū futuri discidi. **Q**uod et factū est qz statim post siciliā interfectis alienigenis. et feci
bus in materno vtero occisis. crudeliter ab obediētia karoli sui regis. et psequens ecclie re
cessit. et petra arroganti regē assumpsit. et multa mala secuta sunt. Et in urbe parialitas sur
rerit. qz vsini p hanibaldos. cū multa sanguinis effusione pugnarūt. Itē et inter saracenos
multa milia occisa fuerūt. Et ideo non mir q patri
moniū ecclie patif solito more qz tps est vt iudiciū

**Rudol
phus. a
xviij.**

Iste rudolphus fuit comes
de habchburg. probus. et in
armis strenuus et prudēs
electus apud basileaz. **H**ic
oppidū pēniacē. obsidens
auxilio bernensū cepit.

incipiat ab ecclia dei. **U**ex karolus non longe ante
martinū obiit bñ dispositis singulis. et deuote sacra
mētatus. **P**etrus vō inobediētie filius infelicitē mortuus
est ex vulnere qd in bello suscepit. sicut solēt mori psecutores
ecclie qz dux est fragili homini ptra stimulū calcitrare.

Post aliqz vō ānos. p certos nobiles inimicos pacē p bernēses puocat. bernā diu inaniter ob
sedit. **C**onan. aut qdaz quē secū ducebat cū iā ab obsidiōe recederet bernā inspiciēs. ipaz dñan
dam toti patrie spū pphētico predixit. Tandē idē impator crucem suscepit p terra sancta

VI° CCCCLXIII

VI° CCCCLXXIII

**v. In
nocenti.
m. v. d. ij**

Rumbardus

**v. Adri
anus. m.
i. die. ix.**

Januē.

**xii. Jo
hannes
m. viij.**

Dispanus

**iiij. Nico
la. an. i
m. ix**

Romanus

**iiij. Ma
rtin. an
iiij. m. i.**

Gallicus

DCCLXIII

DCCLXXIII

Iste innocē
tius fuit de
ordie predi
cator. famo
sus doctor ā
tea vocat. pe
trus de tha
rentasia mo
ritur statim
zome sepul
tus est in la
terano

Iste
adrianus
fuit ne
pos inno
centij qv
ti. et etia
statim
ritur vi
terbiqz
qz sepeli
tur.

Iste io
hānes fuit sci
ētis diuersis
famosus. sed
moribus stoli
dus. oibz tñ p
munis. **H**ic
cū diceret diu
victur se stati
cū camera no
ua corruit. et
mortuus est
piterbiqz.

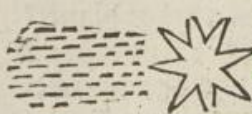
Istencolaus magnific
fuit in edificijs extruē
et bene rexit urbem dieb
suis et ordinationē cardi
nalianū fecit. āno primo
pontificatus sui et secūdo
moritur vnde sequitur
turbatio romanoz. pp
ter patriam vsinoz et
hanibalē. et homicidia
dem post multa bella que

Iste martinus fuit religiosoz
amator et prijs opibz valde
intent. **H**ic excoicauit im
patorē pstatinopolitanū eo
q nō redierat ad fidē sicut
pmisit in scilio lugdunē.
pppter quod mltā passus fu
it. et tota ecclesia simul. simi
liter et petrum regem arro
gonie inuasorem regni sic
lie excommunicauit. **T**an
instruxit contra perfidos
iudeos et tribulatiōes. morit parusij. miraculis clarēs

Jordanus theutonicus doctor solennis. et magi
ster secundus in ordine predicatorū. clarus habet
tur et sanctus.

Q ij

Sexta.etas Crisus

Cometa visa est signum mali. qz plura secuta sunt afflictiva xpianitatis
Tartari inuadunt regnum constantinopolitanu. multasqz terras impqz oc-
cupant stragem indicibilem de hominibus facientes.

Tripolis capitur a saracenis. xpianitatis nomē ibidē deletur. **A**chon illa fortissima et
inexpugnabilis ciuitas capitur a soldano et saracenis. ppter discordiā vitiaqz nationū in ea cō-
morantiū. et deleta fuit. et psequēter tota simul terra scā occupat a saracenis. ppter nimia pctā
xpianoz. qui ibidez morabantur. **H**oc etian tpe xpiani perdidērunt cum achone. xv. ciuitates
nobiles. et xij. castra occisis. ccc. xpianoz. qd marie euenit ppter diuersum dñiū

Imperatores
et regentes ciuitatem nō pccordabant. et etiā ppter stulticiam cruce signatorum.

Bellum maximum et graue inter ianuenſes et pisanos. occasione insule corſice. **T**andē
in mari pisani victi sunt. et capti plusquā. xij. hominum qui interfecti sunt. et perdidērunt
xlvij. galeas. exceptis alijs nauigijs. et preter illas qui submerſe sunt in mari. **T**erremo-
tus etiam magni fuerunt in tuscia. signantes mala. que secuta sunt ibidem

Franciscus petrarcha poeta et heremita. hoc tpe claret. qui scripsit plura eleganti ſtilo

Anno mundi.

VI. CCCCLXXXIII

Pape

in. Ho-
norius.
a. ij. d. i.

Romanus

in. Ni-
cola. an
in. m. i.

Lombardus

p. Cele-
stin. m.
p. die. v

Anno christi

DCCLXXXIII

Iste honorius fuit
homo teperatus et magne
discretionis libeter hīs
pacē nulli leſiuus. hic p-
dicari fecit crucez contra
perzinuaſorē regni ſicilie

Carmelite huius tempe-
dimiſis matellis varijs
cappas albas ſumpſerūt

Iste nicolaus fuit
dictus frater iheronimus mini-
ſter generalis in ordine minor.
qui licet bonus homo in ſe fuerit.
tamen multa infelicia eccleſie ſuo
tpe acciderūt. **M**ulta bella orta
fuerūt in vrbe ipſius occasione.
qz nimis adheſit vni parti. **P**oſt
hunc vacauit ſedes annis. ij. mē-
ſibus. vi.

Iste celeſtinus totus ſcūs
fuit et ob hoc cū p annos duos
cū medio cardinales pccordari nō
poſſent. ipſum tandē de heremo
vocātes. eleget. **E**t ſtatim p-
onus papatui reſignauit. et ab
eo dictus eſt ordo celeſtinor. **C**a-
noniſatus eſt p. i. clementē ſub
nōie ſcī petri pfeſſoris. cuius ſe-
ſtum eſt. xiiij. kalend. Junij.

Ordo celeſtinorum inchoatur per virum ſanctum celeſtinum. qui in papam electus eſt.
Nec vnqz a propoſito ſancto cecidit vſqz hodie

Nicolaus de lyra. doctor theologie. clarus habetur parifiſus. **H**ic fuit iudeus natione. **C**onuer-
ſus autem valde profecit in ordiue minorum. et ſcripſit ſuper totam bibliam et alia. **E**t fuit
anno domini. **M**cccxx. **V**ide in libris ſuis. **A**lij dicunt qd fuit de brabantia. de parētibus chri-
ſtianis. ſed ob paupertatem viſitauit ſcolas iudeorum et ſic didicit linguam illam. **U**el iſſe ni-
colaus a iudeis informatus eſt in pueritia.

Folium. LXXXIII.

Cometa apparuit. et sequitur statim bellum flandrise. ubi cecidit flos milicie gallicane. anno domini. MCCCij. Terremotus etiam magni fuerunt nec ausi fuerunt homines manere in ciuitatibus. et papa bonifacius quiescebat in prelo.

Wernherus puer sanctus rusticanus martyrizatus a iudeis. requiescit in beraco. Eodem tempore scilicet anno domini. MCCCxxij. quidam alius puer nomine Rudolphus similiter a perfidis iudeis martyrizatus est in berna. qui multis miraculis claruit. Iudei vero sceleris huius perpetratores a bernensibus mortis sententia plectuntur. Hac occasione rudolphus imperator bernam cum. xxx. pugnatorum obsedit. sed tamen parum profecit.

Adulphus.
an. vi.

Ille adulphus fuit comes de anaxone. et non fuit coronatus per papam quia obijt in bello quod cum alberto duce austrie habuit.

Nobilissima aconensis ciuitas a saracenis destructa. tamen transfere marie in carmelo monasterium ad. iij. miliaria ciuitati vicinum ab eisdem igne crematur. fratribus inuentis in eo perfidorum gladiis trucidatis. et tunc prochdolor ordo carmelicus mellifinum locum ex toto perdidit in quo a tempore helie et helisei proximum. 7. cxxi. annis perstitit.

Sanctus ludouicus olim rex francie. canonizatur hoc tempore per bonifacium papam octauum. Alanus doctor vniuersalis. claret in burgundia. hic ad tempus penam taciturnitatis incurrit coram pluribus eo quod in principio sermonis diuinum auxilium more solito non inuocasset.

VI. CCCCXCIII

viij. Bonifacius.
an. viij.

Campanus

xi. Benedictus.
an. viij.

xxij.

DCCXCIII

Ille bonifacius fuit vir in his que ad curiam pertinent. experientissimus. Et quia parem non habuit prudentie sue. ultra modum in tantam arrogantiam erexit seipsum. ut dominum totum mundi se diceret tam in temporalibus quam in spiritualibus. Et multa magnifice fecit que in fine miserabiliter defecerunt. Deditque exemplum cunctis prelatibus ne alta saperent sed forma facti gregis. magis studerent amari a subditis quam timeri. Hic est de quo dicitur. quod intravit ut vulpes. vixit ut leo. et moritur ut canis. et sepultus est rome.

Iubileus instituitur a bonifacio de centesimo in centesimum semper duraturus. Et fuit primus iubileus anno. Mxxx.

Liber sextus decretalium publicatus. et fuit missus ad studia vniuersalia per bonifacium octauum.

Festum. iij. euangelistarum. et iij. doctorum instituitur. scilicet Iheronimi Augustini Ambrosii. Gregorii.

Sanctus albertus de tarpano carmelita siculus. vir meritis signis doctrinaque clarus. actorius perfectionis exemplar. viij. Idus augusti migravit ad dominum.

Ille benedictus vir sanctus fuit. de ordine predicatorum et pauperum superiorem. et obiit parisijs ibidem sepultus in ecclesia predicatorum miraculis choruscans. Hic subortus discidium inter regem francorum et bonifacium sedauit. et priuilegia restituit. et libertates quibus rex priuatus erat. et vacauit sedes patrum sequentem. et plus propter discordiam cardinalium qui tunc fuerunt.

Iohannes scotus doctor subtilis claret.

Iohannes andree iurista maximus claret bononie. qui plura scripsit sollemniter.

D. iij

Sexta.etas Crisus

Rodus insula capitur de manibz thurcorz p dominos ordinis sancti iohannis iherosolimita-
ni. cum quinqz adiacentibz. Et fuit bellatum. annis. iij. 7 finaliter christiani obtinuerunt.

Teplarij destruit subito miratibz vniuersis quod tati dñi sic insperate pimus. mgt ordie pbu-
rit parisi? Ca aut publicata fuit postea q fuit vana pfectio cu abnegatiõe xpi. 7 expultione sup
cruce in opprobriu crucifiri. put plures eoz pfecti fuerut. Et stetit ordo iste anis. clxxxij.

Judei expelluntur de regno fratie. oibz eoz bonis pficatis. illic minime reuersuri

Imperatores

i.
Albert?
annis. x.

Iste albertus fuit dux austrie fili? rudolphi predic-
ti hic primu a bonifacio reprobatus. deinde ab eode

vij.
Heinri-
cus a. v

firmatus ppter regē fratie tunc inimicu ecclie. cui
etiā alberto idez papa regnu fratie subiecit sicut 7
alia regna. sz nihil pfuit. tandē occidit a nepote suo.

Cociliū vi
ennense in
q presedit
Clemens.

In isto concilio multa statuta fuerut p sa-
lubri regimie ecclie. 7 heresuz extirpa-
tiõe. Et miores intra se tumultuantes
pcedati fuerut pa vna dicta fuit spiri-
tualium. alia vtiq non habuit. voca-
bulum hoc

Iste heinri-
cus fuit comes lutzenburgensis
in militaribz actibz strenuissim?
pacez p terrā 7 aquā tenere cupi-
uit victor glosus 7 bellator inuic-
tus extitit. 7 fuit coronatus a de-
mēte quinto. Tandem intorxi x

Anno mundi.

VI° DIII

Pape

v. Cle-
mens. an
viij. m. x

xxij. Jo-
hānes a
xxij.

Anno christi

MCCCIII

Iste clemēs fuit tante
prerogative in expedie
dis negocijs ecclie q
tūc pluria fuerut vt et
az abses eligere. conciliū
celebrauit viēense. 7 li-
bz. viij. decretaliū. qui
vulgariter clemētina
rū. de pparari fecit. Inq
sutores 7 teplarios mi-
sit. venetos supauit. re-
gulā miorz declarauit.
Teplarios condēnavit
7 ordiez scī iohis ihero-
solimitani exaltauit tā-
de post mltā q laudabi-
liter egit mori. sedes
vacat anis ij. m. ij.

it quo ad ea que in actiua vita exercēda sunt. pstitutiões clemētinas
publicauit. 7 ad vniuersalia studia misit. multos scōs canonizauit. Epi-
scopat? pingues diuisit. 7 plalitātē bñficiōz mltā bona instituit. 7 here-
ticos ples precipuo celo dāpauit. An aut saluatus sit an non. dñs
etiā suis deuotissimis reuelare noluit. Ipse etiaz fundauit domū bo-
ni passus ordinis cartusien. sup durētiā ppe auinionem.

Scisma. xxi. inter iohānez. xxij. 7 quendā petz de carbario de ordine
minoz. Ca fuit tyrānidis ludouici. qui scindere nitebat vniōē ecclie
eo q iohes papa eū excoicauit. 7 iō istū petz in ydolū erexit 7 venerat?
est eū sz nihil pfecit. q statim succisus est. 7 petrus veit ad pedes iohā-
nis veniā petes 7 obtinuit. tñ fuit pparat? vt hostis oibz diebz

Dulcius heresiarcha nouariē. cū margarethayroze sua heretica. 7
pplibz suis pbusti fuerut. spzi mēbratim. pisi fuerut. Crux etiā tunc
predicata fuit.

Gerardus de bononia ordinis magne marie
de carmelo doctor parusij sapientie 7 doctrine opinione celebris. post
pluriū libroz editionem. in auinionē vitam exiuit.

Johann. LXXXIII.

Pauperes de lugduno qui se dixerunt de tertia rila frācisci tāq̃ heretici dānati sunt et p̃busti pluribus locis et vicibz. cū suis articulis erroneis. **U**n⁹ articulus fuit q̃ xp̃s et apostoli nihil habuerunt in pprio vel p̃muni. et q̃ nullū ius habuerunt in his que scriptura dicit eos habuisse etc.

Seguardi multi p̃busti sunt parisijs ppter heresim pauperz de lugduno. qz sub specie boni mala suscitare conabant. **E**t michael generalis minorz fuit cū sibi adherentibz probatus hereticus. **N**umerus combustoz tam de ordine eodē q̃ aliorum. cxiij

iiij. Lu
douic⁹.
an. xij.

Thomas de aquino doctor sanctus canonizatus. Anno post obitū suum
Ludouic⁹ tholosanus ep̃s filius regis sicilie ordinis minorz canonizatur

Iste ludouicus fuit dux bauarie et p̃tempit coronatione dñi pape. quapropter ab eo depositus est. et multus sibi labor et pericula successerūt. Nilus est etiā scindere unitatē ecclie. et fridericū ducē austrie p̃ se electū vicit. **I**n tribulatione et contumacia vsq̃ ad finē durus p̃māsit. grāde periculū aīe sue reportādo. tandē karolus p̃ eū eligi qui p̃reua luit. et ludouicus de equo cadēs subito moritur. **E**catus fuit sumendo eucaristiā. **H**ec legunt in libris et fama ferunt p̃ quādā de ordine p̃dicatoz facta. scz fratrem bernardinum de monte politiano etc. **S**ed tamen ordo excusatur de his per quasdam litteras testimoniales quas apud se habet. **C**ui placet requirat huiusmodi apud professores eiusdem ordinis. et plene informabitur de his ad omnē copiam.

VI. DXXIII

VI. DXXIII

Clemētinarū liber publicatus. et ad studia vniuersalia dirigis p̃ iohānem papam. xxiij.

xij. Bñ
dict⁹. an
viij. m. iij

die. xviij.

MCCCXIII

MCCCXXIII

Declaratū est p̃ iohēz. xxiij. edicto p̃petuo hereticū esse celen dū asserere xp̃m et aplos nihil habuisse i. pprio nec i. cōi. **I**stē affirmare q̃ i. xp̃o eiusq̃ aplis in his q̃ eos habuisse sac̃ scriptura testat̃ neq̃q̃ ip̃is ṽtēdi p̃perierit nec illa donādi. aut ex ip̃is alia acq̃rēdi erroneū et hereticū idē papa iohēs d̃clarauit

Idē papa iohānes collegit de libris predecessoz suoz ex ordine beatissimi patris bñdicti scōs canonizatos et p̃relatos p̃les nūero qui p̃p̃elendunt in sequētibz

Oritis et inuicte xp̃i verna benedicte **I**n celo filii tot fr̃es promeruiti

Quigētos quicq̃ quicq̃gita milia q̃nq̃z **A**d te trāslatos p̃ oēs canōiza

Pape sūt bis duodeni. cardiales bis milleni. i. mūdi i. xarchia.

Archiepiscopi dati. septem milia creati. in fide catholica.

Quindēcim milia digni. pietateq̃ benigni. scribuntur episcopi

Ac milleni quinq̃z deni. abbates septuageni. cum quaternio numero

Q̃ plures sine mitra. refulsere inde citra. p̃relati ecclesie.

Quotquot sanctimoniales. consozores et sodales. degunt socialiter.

Non est nostre facultatis. compensare dicta factis. ac stilo differere.

Sed quis alter cōfessor. secum ducit talem chorū. per celi palatia.

Iste bñdict⁹ fuit monachus monasterij bolles. ordis cisterci⁹ et vocabatur iacoby de furno ab infantia

lonep̃te et m̃g̃t in theologia fact⁹

autē papa reformauit ordinē sci benedicti et cisterciē. q̃ necesse fuit

In largiēd⁹ bñficijs dur⁹ fuit. et ne indignis p̃ferrēt d̃cretalē edict⁹

dit q̃ sic incipit **B**ñdict⁹

de i. donis etc. et mltos p̃uauit. erat feruid⁹ fidi

cū seueritate zelator. et ob h̃ mlt⁹ min⁹ car⁹ tā

te rigorositatis fuit q̃ vix agnoscere voluit

sanguineos suos. dicēs papam cōsanguineos

non habere.

Bexta etas. Crisus.

Johannes mandeuil doctor in medicinis ⁊ miles in armis nacōe anglicus fuit circa hęc tpa. Et mirabilē pegrinacōem quasi totius mūdi pfecit. ⁊ scripsit eā tribus linguis. **Astronomi** maximi fuerūt parisijs hoc tpe videlicet **Johannes** de lignerijs. **Johānes** de saxonia. **Johannes** de muris. Et buridanus maximus philosophus. qui inuenit viam modernorum **Impatores**

Clementis magnus fuit. qui terras mouit ⁊ vndas. ⁊ edificia plurima subruit. **Spūs** Gauidonis multa reuelauit in ciuitate alexij circa romā. de h pulcer liber est script⁹. **Aquarū** inundatio fuit maxima. non ex pluuijs s; scaturientiu terre venenarū. **Damna** fecit infinita in toto orbe

iiij
karolus
an. xxi

vir prudens ⁊ astutus. **Hic** iussu **Clementis** fuit electus. adhuc viuente **Ludouico** contumace. Et q; humiliter sancti petri bñdictōem. ac pape coronacōem expetijt. more aliorū bonorū. iō in oib; bñ directus fuit. ⁊ pualuit ptra oēs aduersarios suos. Ipse multa statuit ⁊ pcepit legē fauorabilē p psonis ⁊ rebus spūalib; que adhuc karolina dōr. Tandē moritur diuinitijs plenus ⁊ gloria. **Sepultus** paze **Eduardum** regem anglie fuit. Et tanta strages vt mare flandrense aliq; diebus tinctum sanguine videretur. **Defilentia** grauissima fuit. ita q; vix viui sufficiebant ad sepeliendum mortuos. Item multe ville deserte diu manserunt

Anno mundi

VI° DXXXIII

VI° DXLIII

Pape

vi. Cle
mens. a.
r. m. vi.

Lemoniē.
dieb; xvi.

Anno christi

MCCCXXXIII

MCCCXLIII

Iste **Clemens** fuit nomine ⁊ re totus virtuosus. multaq; p benedictū rigorose facta mitigauit. ⁊ quosdam priuatos restituit. **Laudabilis** fuit rigor seueritatis benedicti. sed multo amabilior fuit benignitas **Clementis**. **Hic** erat sermōcionator egregi⁹. ⁊ sermōes mltos collegit. **Nullus** incōsultum a se abire pmisit. **Elect⁹** fuit anno xpi. Mccc liij. vt in bulla quadā reppi.

Declaratum est p benedictū q; aīe sancte que nihil hñt purgabile pmo statim vt decedūt. facies dei vident. aliter sentire aut dogmatizare est hereticū.

Ordo nouorum militum ihesu xpi instituitur i portigalia. p **Johannem**. xxiij. ptra saracenos

Judei p totam almaniā fuerūt pbusti. q; fontes et puteos intorcarunt. sicut plures eorū confessi fuerunt id esse verum

Anno. Mcccxxv. fundata est domus sancte barbare ordinis carthusien in colonia agrippina. illo in loco vbi pie credit. vbi olim beatus **Seuerinus** sancti martini animā in celū deferri pspexit. angelico concentu

Odericus vir sanctus de ordine minorum in asia ⁊ india euāgelizando discurrebat. miraculis clarus. Et quattuor sanctorum martyrum corpora sui ordinis de ciuitate hormas trāstulit p mare ad superiorem indiā in ciuitatē carram. nō sine miraculis. Et descripsit pegrinacōz suā

Ludolfus carthusien. prior argentini. qui vitā cristi pilauiť egregie ⁊ alte. **Multitudo** pocerum qui louppen castrum cum. xxx. peditum. ⁊. Mcc. equitum obsederunt per. ij. suiceros fugantur. interfectis. iij. pugnatorum. ⁊ tribus comitibus. Anno xpi. Mcccxxix

Folium. LXXXV.

Portetū ignis in celo visus ē. qđ a p̄bis vocat cādelā rotūda. Et eodē āno surrexerūt Neceli cruciflagellatores. **H**ec secta pestifera surrexit ī supiori almania ⁊ ad iseriorē descēdit. demū ad presgallicanas Cōfluebāt h̄mōi ex diuersis. doctis ⁊ indoctis. nobilib ⁊ ignobilib ⁊ flagella bāt aut se cū flagellis nodosis acubis insutis ⁊c. ⁊ nisi papa phibisset mltā mala attēptassent

Sanctus yuo beito doctor iuris canonizatur. quia fuit aduocatus pauperum ⁊ sancte vi te. **H.** c. solus inter omnes iuristas modernos sanctus computatur

Liliarādus cardinalis sci petri ad vinclā plat' deuor'. ⁊ aīcus religiosor' ⁊ p̄motor' bonor' fuit.

Cliso flebilis facta cuidē heremite in p̄ntia dñi innocenci pape vi. dum adhuc cardinalis

esset. vnde aiebat. **V**idi animas in infernum descendere sicut niues densissimas. in purgato riā sicut niues rarissimā. sed ad paradysum tñi tres vidi introire. scz illius epi. ac illius vidue romane. ⁊ illius prioris cartusien. que oīa sic post repperit vera ⁊ extunc maximā deuotionem erga viros religiosos habuit. ⁊ precipue cluniacenses ⁊ cartusieneses. **H**os em̄ duos ordines specialiter p̄e ceteris priuilegiauit. ⁊ ab omni patriarchar' archiep̄or' ep̄or' ⁊ quorūcūq; prin cipum ⁊c. iurisdictione visitatione taxatione ⁊ qualicūq; taxatione. exceptos esse decreuit. sub anathematis vinculo. eosq; sub sancti petri ac romane ecclie protectione suscepit

Sibertus de belre almanus. ⁊ iohannes wolfigram anglicus carmelici ordinis illustri bus p̄numerandi ad salutis scientiam verbis scriptisq; quāplures erudiunt.

VI° OLIII

Recomoniceñ.

DCCCLIII

Jubileus mutat p̄ clementē de quinquagesī uo ī quīq; gesimū p̄t breuitatē hūane vite.

Idē etia; clemēs monasteriū ⁊ ordinem cluniacēñ multis ⁊ maximis priuilegijs do tauit. ⁊ ab omnib; inquietudinib; exempluz sub beatorū petri ⁊ pauli apostolor' tuitione imperpetuum suscepit.

Johes de bachone carmelico theologie sa pientie canoniceq; scientie princeps parisi' ⁊ demū p̄ angliā clarus cognoscitur.

Guido de p̄rpinatio ex priorī gñali carmeli ce religionis. primū maioriceñ. ac demū clui asi. p̄tifer doctor inter p̄recipuos p̄mēdat' ⁊ vt alt' elyas p̄ domo dñi seriosi' p̄ correcto riū iur'. ⁊ alia qm̄ plima volumīa p̄cōmēda ta libruz p̄tra oīs hereses scripsit. quē dño gancellino cardinali albenensi p̄retitulauit.

Ite innocentius fuit amator religio forum. ⁊ fecit fabricari in regno frantie propter sanctuz andream ex opposito quinionis monas terium ordinis cartusien. ⁊ multa priuilegia eidem sancto ordini concessit. ibidemq; sepelit. **F**uit etiam canonista maximus

Johāna regina fracie ⁊ tuosa ⁊ humilima. ⁊ vt pie credit scā. obiit āno dñi. **M**cccclix.

Studiū bzage instituit ⁊ priuilegijs tota; ab innocentio. vi. intuitu karoli impatoris

Lector quidam paulus nomine negando be atā ḡginē p̄ceptā fuisse sine pctō originali. corā toto clero ⁊ p̄lo in cracouia cecidit ⁊ expirauit. p̄mōe nō dñi fūito. vt testat m̄gē heinric' de has fia. **Q**đ sc̄m̄ ples terruit in hac materia scriben tes. **F**atuum est em̄ de secretis dei nimis curiosi' fuis inuestigare.

Besta etas. Cristus.

Terremot' maximi fuere p diuersa loca. Et basilea tota cecidit. **E**ccl' vi cū multis castris in circuitu. **T**ūc hoīes velud bestie in siluis pmozātur. neccitates intrare audent. **B**ella etiā plura 7 pestilētie 7 fames fuerunt. **T**erra in multis locis aquā albā 7 fetentē euomuit. que castra 7 loca for-
tia casui dedit. **T**pa insuper periculosa ppter hereses 7 sectas plures. 7 su-
perbia 7 iniquitas nimis inualuit. 7 populus curiosus 7 leuis nimis. **E**nde in libro beate bri-
gite .i. ca. xlv. dicitur. **E**t fm rigorem iustitie mundus merito deberet perire. quia peior est q̄
tempore diluuij. sed precibus sanctorum misericordia parcat ei

Imperatores

Circa hęc tpa pmissit karolus. iij. electoribz thelonia 7 rectigalia impialia que sita fuerūt i ter-
ris ipsoz. **E**t surgit disputatio grādis p 7 ptra. nā vna posicio pbare p̄dedit q̄ hoc nō liceat nec
expediat sic exossare impium vt nullas vires ptra aduersantes retineat. **A**lia econtra putat
rōnablr hoc factū. ne ipsoz electoz regiones grauent. stāte p̄nūc tot principū violēta incurssi-
one. nihilq̄ curatiū de impialiū. fulminacōe pceptoz. **Q**uate ḡ ipsi electores p cetis exactioārī
deberēt. cū nō esset qui defenderet. aut manū adiutricē afflictibz porrigeret. **Q**ue aut istaz fir-
mior sit videāt q̄z interest. **Q**uid dō de his eneeas poeta laureat' senlerit i hy. volxmoz pleni-
stinet. **N**oc p certo scim' q̄ siue sic siue alr disptacō pcludat. mūdus iste cursū suū soluta va-
nitate 7 instabilitate nō retrahet. **N**ihil stabile sub sole. s̄ cūcta subiacēt vaitati. vt sapiēs ait.

Anno mundi

VI° DLXIII

Pape

Anno christi

DCCCLXIII

Ine vrbani fuit abbas massiliē. or-
dinis sancti bñdicti. decretorū doctor. et
sanctus reputat' Fecit crucē predicari p
thurcos. 7 passagiū ordinauit. **A**d ipm
beata Brigitta fuit missa a xpo p p̄fima
cōeregule. tandē intorcat' obiit

Constitutione in vinea publicat' ptra symonicam pra-
uitatem primo anno vrbani pape quinti. in vrbē apō
sanctum petrum

Johānes de rupescissa de ordine minoz multa p̄dixit.
mor fusa de duobz anti p̄is. 7 desolacōe terraz. 7 gñali
pculacōe cleri. 7 reductōe toti' orbis ad fidē xpi. placz
alia añ annū dñi **E**ccl' x. que dixit sibi reuelata a dño
ihesu. s̄ nō euenest. **E**t diu in vinculis tentus grādia
scripsit de fufis. **E**t nota q̄ pene ab incio fidei h' mōi
p̄noscitatores fuēt. 7 q̄tq̄ tps de terminatum p̄dixerūt
de h'mōi archāis que p̄f posuit in sua prāte recepi sūt
Ideo non est h'mōi reuelacōibz amplius fidendū

Brigita vidua sanctissima de regno suēie clara ha-
bet. mltas reuelacōs habuit informatiuas ad oēm
statū ecclie. 7 ordinē instituit cuius ipsa patrona ē

Eius festum agit. xxiij. kl Junij

Ordo saluatoris qui pugalt ordo scē brigite circa b
tpa inchoat. cui' regulā ipse saluator met dictauit

Katharina de senis virgo incōpab-
lis sanctitatis fuit. **C**uius vitā scri-
psit mgt Jordanus ordinis p̄dica-
toz p̄fessor eius. **O**biit aut āno **E**ccl' x. multum iustificauit partem
vrbani. vi. dicēdo ipm esse rex papā
Et de scismate p̄fētisauit. **H**abuit
etiā virginē secū sanctā katharinā
filā beate brigite. 7 alias plures vtri-
usq̄ sexus. personas venerabiles

Solium. LXXXVI.

Anglici cū britonibus ⁊ multis alijs populis barbaris plusquā .xl. alsacie fungauię fines inuadunt. castra q̄ plurima cū vrbibus vsq; ad solium euertūt. virgines ⁊ mulieres violentē opprimūt. ecclias cū monasterijs igni succendūt. Tandē post mltas tyrannides cū bernēsium terminos similiter depredare attemptassent. maxima multitudo cum duce eorum a bernē. interfecti sunt in stouvenbrun. reliqui vero p̄ schuiceros aggressi mirabiliter ceciderunt. anno christi. Mccclxxv. in die sancti stephani protomartiris.

Secta chorizantiū transiuit anno dñi. Mccclxxij
Et fuit reuus magnus incomparabiliter.

wenze/
laus. an
nis xxiii

Bartholdus ⁊ baldus. fuerunt hoc tpe maximi legisse

Iste wenzelaus filius predicti karoli regis tolemie. ⁊ adhuc patre viuente electus est in regem cum adhuc puer esset. sed non curauit de imperio. ⁊ ideo post multas admonitiones depositus fuit. Mobilem eius indolem libidinosa vita polluit. ⁊ fuit finis eius sine honore. nimis em̄ degener erat a moribus ⁊ virtutibus sui genitoris. nec vnq; imperiali dyademate coronatus est. Pena autē probitas in sigismundū frēm ei⁹ trāsisse fert̄ vt infra p̄z.

Petrus de casa ex priori generali carmelitarum episcopus vasionē. ac iherosolimitan⁹ patriarcha virtutis forma. doctrineq; speculum clarus habetur. quem quam plura miracula deo conregnare predicant.

VI. DLXXIII

xi. Gre/
gorius.
an. viij.

Scisma pessimū orit̄.
qđ durauit annis. xl.

Urban⁹ sextus annis. xi

Clemēs septimus annis. xv

MCCCLXXIII

Iste gregorius fuit dictus petrus de bellafor te leninonic. diocef dyacon⁹ cardinalis. obiit romē in pace christi. Post eū sequitur tribulatio quā dñs brē brigite preōndit. ppter pctā cleri.

Stigma xpi mlt̄ qđaz in manib; ⁊ pedib; habuit. ⁊ morabat in oppido delst. in ptib; holādie.

Scisma. xxi. oīm scismatū que atē fuerūt pessimū ⁊ subtilissimū. Adeo em̄ pplexum fuit vt etiā doctissimi ⁊ pscientiosi viri nō valerēt discutere cui esset magis adhxrendū. Et fuit cōtinuatum per annos. xl. cum grandi scandalo totius cleri. ⁊ grandi iactura animarum propter hereses ⁊ alia deuia que tunc pullularunt. eo qđ non esset disciplina in ecclesia cōtra huiusmodi. Et ideo ab isto urbano. vi. vsq; ad martinum quintum nescio quis fuit papa.

Alexandria egipti ciuitas opulentissima a christianis capitur

Causa humane malicie a doctis viris multiplex assignatur. inter que non minima est qđ parētes filios non educant disciplinate. sed permittunt eos ad placitum delictis affluere. Desultentia igitur cum ex consuetudine in naturā transierit. nec erubescere nec timere potest. Fitq; ceruix dura donec paupertate. bellis laboribus ⁊ alijs tribulationib; mollescat. attrita. Flagellum ergo sibi preparat qui filios non castigat

Iste urbanus electus fuit in vrbē ppter vim romanor. s; cardinales hoc metu fecerūt ⁊ si ex aīo. Quia p̄ fugiētes ad ciuitatez fundor dixēt eū nō esse papā ⁊ elegerūt loco ei⁹ dñm robertū de gebēnis eodē anno quo dict⁹ clemēs vij. ⁊ hic orit̄ scisma pessimū.

Hexa etas. Cristus.

Luppold' dux austrie cū mario comitatu militaris exercit' nobiliū delusus p' filio. pederatos qui schuiceri vocant ap' sempachū potēti p'elio inuasit. **Q**uod illi licz pauci id est. **Q**uod deus q' p'tector eoz est inuocātes. maximā hāc mltitudinē effugāt ipso duce interfecto. cū. viij. comitibz. cxx. militibz. iij. pugnatorz. 7 plibz nobilibz q' de austria. alfacia. sungauiā. 7 b'isgaudia 7c. illuc ad pugnā puocati erāt. **D**e schuicerz dō t'm. cxxij. interfecti sunt. āno dñi. **M**cccxxxvi. die ix. mensis iunij. **E**t post duos ānos nobiles qui remāseūt itez cū. vi. pugnatorz reitentes per cc. viros de glarona in fugam versi sunt. occisi. q' cccc.

Heinricus oyta sacre thxologie professor famosus

Imperatores

minariaeccle.

pgregatōm fratrz in dauētria 7 plura scripsit

Johes rusburch clarus hater. vir admodū de uor' 7 illuminat'. etiā mltā scripta in theutoni co reliquit.

Vincentius de valentia alias de ferra vir sanctus claret miraculis mltis. Canonizat' ē post a calixto. iij. qd' 7 sibi predixit ipiritu prophetico bernardus discipulus ei'.

Hinric' de affia etiā doctor thxologie fuet in wiēna. duo lu Gerhardus groet claret sanctitate vite 7 scientia 7 incepit

alias robert' dicit' fuit dux bauarie. 7 comes palatinus rheni. vir iustus 7 catholicus coro natus a bonifacio. ix. **D**ic cū grādi exercitu al manoz intrauit ytaliaz 7 iohannem ducem galiasē. sed cū iactura graui redijt. dignus habitus vt pro iusticia pateretur

Robertus. annis. ix.

Anno mundi

VI° DLXXXIII

VI° DXXIII

Bonna

cuius nonus annis xv.

Pape

Bndic

tus. xij. annis. xxi.

Anno christi

MCCCLXXXIII

MCCCXCIII

Iste bonifaci us eligi' rome loco vrbani dicit' fuit petrus de thomacellis. 7 cōti tuatur scisma

Festuz visitatōis btē marie insti tuit ab vrbano vi. fm formam sacramēti eucharistie pp' ipetrāda3 vnionē meritis btē marie ppetue vginis.

Heresis puerfa iohannis wieles in anglia 7 iohannis hus in boemia. ixeronimi de beaga pullulauit 7 multos infecit. 7 sub habitu ouino lupinam feritatē abscondentes. totum eccle siasticum statum subuertere nitebātur. **A**d diuuit eos tempus pessimū ppter scādalofoz scisma

Heresis adamitaz pullulare cepit in boemia. s3 statim extincta ab hereticis fuit sc3 hussit3.

Erat em̄ nimis grossa 7 inuerecūda. **N**ā nudi incedebāt. 7 indifferēter cū feminis luxuriabāt.

Sanctus petrus thome ex carmelita pacten. eps 7 patriarcha cōstantinopolitanus. doctor qz pcelebris summigz regis signifer bellicosus. post innumeras quas habuit nedum cum spi ritualibus. sed 7 corporalibus crucis inimicis victorias. postq3 plures conscriptos libros ac patrata miracula. in famagusta regni cypre ciuitate corpus exiuit in festo epiphanie.

Iste bndictus fuit electus in auinione in locū clementis 7 dicebat' petrus de luna. 7 p'durauit vsq3 ad p'ci liū pstantienſe. sed nec tunc quidē obedire voluit. sed sem per permansit p'tinat. **M**oricens tandē in regno arroganie iussit cardinalibus suis quod statim alium loco sui eliger rent. quod 7 fecerunt. 7 ydolum eleuantes clementem oc tauum vocauerunt. sed tamen nihil profecerunt.

Iolium. LXXXVII.

Cometa apparuit qui veru ppellat^r sat^r singlar^r. cū coma 7 radijs sursum erectis. capi^t te deorsuz pedente. in occidere trāsies^r plus leprētrione. **H**ac inter ceteras cometas q^u apparere solēt astronomi peilimā esse dixerūt. **S**z qz n̄ mane sz tpe vesprino apparuit. ideo significabat tarde euenire illa que cōmuniter minatur. **R**aro vidi pre^l notificationes de influentijs celi factas vitate fulcri. **N**ā de futuris ptingētibz nō est determinata vitas. ac sapia huius mōi stulticia est apud deū. vt salomō 7 apls testant^r. **I**nsup qui ex nihilo oia creauit. ille p electos suos amicos potest ea faciliter immutare. dicete ppheta ps. ci. **O**pa manū tuaz sunt celi. 7 sicut optozū mutabis eos 7 mu

tabunt^r. **E**t hz stelle 7 planete causent gnationes 7 corruptiōes in istis in serioribz. vt 3. ij. phi^sicoz. nā l^o se nō extēdit ad actus 7 opa hoim sicut sunt preha. dissensiōes. pressura gētium 7c. **A**ld talia etem licz p influētijs celi hoies aliqn inclinēnt. nō tñ necessitant^r. alias arbitriū hois nō esset liber. **I**deo prolomeus dicit. **Q**ur sapiēs dñabit^r astris. sz resistēdo influētie celestis. **F**rācia aū hēc tpa diu in flore. hic in meroze 7 pculcatōe fuit iuxta morē variabilitat^r tpalū. **E**t nota q^u frāci etiā extra pñaz suā sz in thurcia l^o tpe misabilissime cecidēt in bello. qz nolu^r erūt audire pñiū sigismundi reg^{is} deuotissimi ppter arrogantia ipsor^{um} 7 capt^{us} fuit dux burgū die interfectis plusq^{ue} c^{irca} xpianor^{um}. āno dñi. **M**cccxcvi. **L**udouicus dux aqrelanēs. frā^t reg^{is} frācie occilus est parisijs inuidiose. āno xpi. **M**cccxcvii. **E**t fuit occasio infinitor^{um} malor^{um}.

VI° DCIII

Grego^{rius}. xii. an. xii.

Iobes. xxi. a. iiii.

Innocē^{tius}. vii. an. ii.

Alexāder. v. an. i.

MCCCCIII

Iste innocent^{us} fuit electus rome in locū bōificiū. 7 dicebat^r antea cosmarus de parusio **I**obes balestarii carmelita 7 doctor e gregi^{us} mltā scripsit **P**etr^{us} de eliaco theolog^{us} **I**obes gerson discip^{ulus} ei^{us} etiā doctor theologie clarēt parisijs.

Iste gregori^{us} fuit elect^{us} ro^{me} me loco inocē^{ntis} cii. 7 vocabat^r antea āgel^{us} co^{ns}tan^{tinianus} cessit cō^{stantie}

Iste alexader fuit elect^{us} in pñlio pñano. dicebat^r pe^{ter} de cādia. 7 sic ad ditū est scisma scil^{icet} mati. qz tres gere bāt se p summis pōtificibus.

Iste iobes iuc cessit alexādro 7 primū qdē bñ inchoauit pñi one. 7 fuit in cō cilio pñatiē. 7 obtulit cessiōes papatus. sz post deprauat^{us} laten ter fugit. atñ nūl pñecit ei. capi^t tandē 7 sic cessa uit coact^{us}. fact^{us} itez cardinalis. sepult^{us} florētie.

Trisarius cursus tpm repit^{us} qui se miro ordine alternat. 7 fm hūc oīs sta^{tus} tus. oīs pñicio se gubernat. **P**rim^{us} est abūdantie. secūdus indigētie. terti^{us} t^{er} pantie. **C**ū em t^{er} pñiū abūdantia aridit hoies sic sūt aiosi 7 grādia artē tat. pñesq^{ue} velut futuri sublimes delicate 7 pōpōse educūt. **S**equit^{ur} ex his faciliter discordia. qñ nullus alteri cedere didicit. donec apte bella cñtra ad paup^{er}atē deducāt. **I**ndigētes igit^{ur} effecti prudētiā addiscim^{us} moleste experti q^{uod} nō p^{oss}unt uiuere sz vt pñmittimur opamur. t^{er} pñate deinceps uiuere ac meti cō le solem^{us}. **G**enerat deniq^{ue} t^{er} pantia diuicias. q^{uod} itez vt prius aimū tumidū red dūt. 7 eū in circuitu sempiternē instabilitat^r ābulare cogit. **I**uxta cōe igit^{ur} pñbiū. diuitie pari ūt aiositates. aiositates bella. bella paup^{er}atē. paup^{er}as mediocritatem. mediocritas. diuicias. diuicie itez aiositates 7c. **H**oc est q^{uod} ps notat dicens. **I**n circuitu impij ambulat^r

Sextaetas. Tristus.

Cometa apparuit anno. Mcccviij. et statim post leodiū cecidit. xl^o. infect^o
Domini prutheni contra regē polonie bellātes supari sunt occis^o. xl^o.

Concilium pisanum in quo inchoata fuit materia de mō faciende unionis duos em̄ deposuit
et tertiū substituit. et sic peior scisma facta est. qz nō preualuit erequi bonum q̄ creuit.

Iste sigismundus rex vngarie et filius karoli vir christianissimus et hūili-
mus. adeo deuotus vt merito canonizari debuisset iuxta quo-
rūda^z pio^z vota. Dic aſlicte ecclie et pene desolate sua mirabili

Impetatores

Sigis-
mundus
ā. xvij.

sapientia et industria succurrit. nec in aliquo sibi ac suis peccat^o
donec plena vnio fieret Cōtra thurcos. lx. bella habuit vbiqz

triūphādo. quid vltra. Que de istā
tino. theodosio. karolo. otthone. ce-
terisqz impatoribz laude digna scri-
buntur. huic secure possunt applica-
ri. eligitur anno. Mcccix. cum iam
xix. annis regnasset in vngaria Co-
ronatur ab eugenio.

Cōcilium Cō-
stanciense
magnum āno
Mcccxi.

In hoc sacrosancto cōcilio fides chri-
stiana que iā multis annis q̄si tituba-
re videbat fortiter erexit. ibi scisma
pestimū. lx. ānoz terminatū ē. ibi hereses
dānate. et duo heresiarche scz iohes hūo
et iheronim^o p̄busti fuerūt. et plura to^z x

Anno mundi

VI° CCXIII

Pape

v.
martin^o
an. xiiij.

Rōnus

Anno christi

MCCCCXIII

Iste martinus electus fuit per conciliū constantiē depositis
alijs p̄tendentibus qui diu scisma habuerunt. et sic rediit vnio diu desiderata et necessaria pro
fidei defensione. Dic fuit papa potentissimus. super omnes diues et iusticiarius magn^o. Pla-
teas et stratas publicas securas reddidit. Hereticos teleuit multa bona parauit adiuuante
sibi indito principe sigismundo. pro terra sancta recuperanda multos thesauros cōgregauit
sed morte preuētus res impedita fuit. et cōcilium breuiter aſi mortē congregari iussit in basilea.

Maxima multitudo auiū satis ignotaz in magnitudine quasi passerēs de gallia venientes
prope bernam. spacium itineris ferme vnus miliare theutunicum in longum. et quartā p̄tē
vnus miliare in latum plando occupabant. Et statim post sigismundus cum glorioſo comi-
tatu illuc aduenit.

Michael de auguauis carmelita. totius christianitatis luminare. post editionem mltorū volu-
minum terras liquit

Conscientia pura s̄m timorem dei olim in prelatis vigen^o ecclēsiā christi laudabiliter vita et
exemplo rexit et prouexit De hinc successu temporis cum iam ecclēsiā in temporalibus abun-
dare cepisset. oblita quodammodo con^o conscientia. scientia que inflare solet multos in ec-
clēsiā p̄fidere fecit. qui sacram scripturam diuersis versutijs palliantes. iusticias domini rec-
que cor letificat consueuerunt propter delicias carnis falsificare non timebant. multas he-
reses et sectas seminabant et plu^z x

folium. LXXXVIII.

Boemia vastatur atrociter p sigismundū 7 principes almanie. ppter heresim hussitar. 7 fuit
 crur data 7 predicata contra eos **R**egnum francie florentissimum misabiliter supra
 modū vastatur p henricū regē anglie. qui etiā nō valēs quietos dies in delicijs sufferre. post
 q̄ alios affixit. nō sine grandi iactura suoz infelicissime mor
 to pessimo vitā finiuit **I**te iohes dux burgūdie idē regnum
 eque laceravit. 7 ipse etiā post occiditur qd fuit infinitoꝝ ma
 loꝝ occasio **E**adē dñs cardinalis scē cruc ordis cartusien. pa
 cē modū inf eos reppit. s3 āglici noluerūt recipe s3 burgūdi tñ
Iohes dux burgūdie atrociter occidit in aspectu regis frā
 tie. statiz post treugas ignitas.
 cū factm diuissim abo sump

Xna instituta **D**eterminauit etiā eadem sancta sinodus q
 conciliū legitime congregatū repñtat eccliaz vniuersalē. potestātē habet a xpo immediate. cui
 omnis status etiam papalis obedire tenetur in his que sunt ad generalem reformationem
 ecclesie scilicet in fide 7 moribus. tam in capite q̄ in membris **I**tem q̄ deinceps concilium
 de recensio deberet celebrari. 7 plura alia bona

Duo amātes in presentia sigismundi fatuo amore conglobati. cum se ad libitū seui nō pos
 sent horribili infirmitate pcussi sunt. ita vt mulier expiraret. vir etiā vir curari poterat. vnde
 apparet quantum sit hoc malum vitandum. qd nullo consilio acquiescere potest.

VI° DCXXIII

Venetis

MCCCCXXIII

Ite Eugenius fuit electus pacifice in vrbe mortuo martino. 7 indubita
 tus papa habitus. sed postea breuiter expulsus de roma fuit vt nudus fugeret. **I**tem a concilio
 basilienfi citatus 7 etiam depositus. sed non curauit. **E**t ob hoc iterū scisma oritur qd stē
 tit vsq̄ ad obitum eius. **Q**ui fauebant sibi multa laude digna de eo dixerūt **C**ontra qui ei
 aduersabant plura enormia sibi imposuerūt (vt moris est) **T**amē quicquid est. an susceptā dig
 nitatem fuit vir abstracte vite puta fraticella 7 bone fame. **Q**uod postea fertur fecisse diuio
 iudicio relinquo. **I**pse etiā romam recupauit adiutus a venetis. 7 maiorem obedientiā hñit

Ra bñficia pigua p papā dispensando amulabant. **C**lericū aliqui licet pauci con cū sciētia re
 tinentes **C**onscīa pura 7 scīa sancta illūiati multos ad iustitiā erudierūt. qui iam q̄ si splēdos
 firmamēti in eterna felicitate rutilare credunt. s3 leu nephādis his tpijs iā cō cū sci de pscīa
 abrafis. solū entia sponsam cristi gubernare videm. psonas videlz pscīa scīaq̄ carētes. 7 velut
 entia insensibilia deū nec scōs eius verētes bñficia sup bñficia sibi vsurpare. **E**t qd plus ē. vi
 dem? vilissimos quosq̄ laycos proclias 7 monasteria. 7 qd nephās ē dicere/ oblatōes altari
 orū amodiare. **H**inc pñmoniiū cristi solis ministr̄ eius deputatū. 7 paupibus distribuēdum
Inyusus deueit tyrānoꝝ 7 meretricū. ecclie 7 mōasteria sacra i loca deserta redigūt. hic guerre
 mortifere. destructōes ciuitatū 7 regnoꝝ. mortes innocentū lamētabiles/ 7 mala infinita nē
 scā cernim. q̄ oīa ex pōpa epōꝝ 7 insatiabili auaritia platoꝝ detestanda processisse cognouim?

¶ ij

Sextaetas. Cristus

Tres soles visi sunt in celo. et sequit statim triplex regimē in ecclia scz Eugenij. Scilij. et neu-
tralitatis. Multa dicuntur et. Item ventus maximus fuit āno cristi. **D**ccccxxiiij.

Idyuit virgo sancta in bolandia fuit. que mirabili infirmitate diu terenta vbiqz patif. id
est in toto corpore iuxta nomen suum

Bernardinus frater minor qui nouam reformationem inchoauerat. et multa bona in
ecclesia fecit. moritur miraculis fulgens innumeris

Johānes de capestrano frat minor discipulis
bernardini statim post obitū ei? p?e fuit refoz/
Impatores

mationi noue. claret miraculis. **M**ort anno.
D.ccccvi. habita victoria p turcos

Albert?
anno .i.

Iste albertus fuit dux Austrie et ge-
ner sigismūdi. ideo assumptus fuit

in regē bohemie et hungarie. ppter filiū
scz eius. qz aliū heredem non reli? &

Concilij ba
siliens. i spū
ritualis legi
tie ppgatiū

In hoc cōcilio multa bona instituta fu-
erūt p reformatione ecclie in capite et in mēbris. **H**abuit principiū glōsuz
h fine hūile ac tribulatioe plenū ppter scisma. **M**irabilis rex euē? pualuit
piliū pstantiū. p tres papas eos reuocando et qrtū instituēdo cū tot hēt adu-
sitates. et a nullo pfirmatū fuissz. illud aut tāta autoritate collectū et firma-
tū nec vnū potuit vel in modico reducere ad normā sui ppositi. imo eō p-
cessus ei? ipedit? fuit ab vno. **I**bi obile pncipiū et finis glōsus. hic eō p-
cise.

Anno mundi

VI° DCXXXIII

Eugenius depositus fuit āno xpi. **D**ccccxxix. die
Pape x. mensis iulij. et felix eodem anno. xvij. nouēbris.
et oritur scisma vsqz ad annum. **D**ccccxviii.

v.
Felix. ā.
ix.

de sabaudia

Anno christi

DCCCCXXXIII

Iste felix fuit dux sabaudie princeps deuot? et lenex.
vidit filios filioz suoz. **I**dic cū iā celibē vitam duceret electus est in papā a pilio basilien. de
posito eugenio. et fuit scisma lōgo tpe. et nō habuit magnā obediētiam qz neutralitas subintra-
uit. **T**andē defuncto eugenio cessit nicolao ppter fauorē vnionis. fact? legat? fracie. et cardinalis
sabinianus. **I**dic mōsteriū ripalē. ppe lacū lausanne. magnifice instaurauit. ibiqz sepult? est
Scisma. xlii. inter eugenij et felix et durauit ānis. xvi. **C**ausa fuit satis in pace christi.
noua nec aī hēc tpayisa. qz piliū basilien depositus eugenij vnicū et indubitātū papā. ideo qz
nō fuaret decreta piliū pstantien. vt dicebat. nec obedire curauit pilio basilien. asserens ma-
gis eō debere fieri. **U**n orit grādis altricatio scribētum de hac materia p et p. nec poterāt pcor-
dare vsqz hodie. **N**ā vna pars dicit piliū est supra papā. **A**lia pars eō dicit. nō. h papa est su-
pra piliū. **D**eus sup oīa bñdictus det pacē suā in ecclia sancta sponsa christi sp.

Ludouicus alamandi epūs arelaten. cardinalis. vir sancte vite ac mire patientie singula-
risqz colūna piliū basilien. cui diu precedit. multis choruscet miraculis.

Prohibituz fuit in sacro scō pilio basilien. ne principes seculares pfules siue cōitates et
ecclesias et viros ecclesiasticos tallis siue colectionis et. aggravare psumerēt sub anathematis vincolo

Anno dñi. **D**ccccxlii. xxi. mēsis augusti. **L**udouic? primogenit? reg? fracie et dalphin? viē-
nen. intravit pīas **A**llacie cū mltitudine copiosa armatoz. **E**t eādē pīas a basilea vsqz argētina
misabiliter deuastauit. **E**t hac die scz. xv. augusti. aī basileā idē dalphin? pualuit adūsus suos
ten. et cecidit mortē de ipsis duo milia vel circa in domo leprosoz apō scā iacobū. ipazqz do? &

Folium. LXXXIX.

Constantinopolis ciuitas impialis capis ab infidelibus turcis. tradita per quendam ianuesi. qui per triduum constituit a turco rex iuxta promissum. et die quarto decollatus. Et fit planctus in tota christianitate et timor grandis. Multi christiani trucidati sunt et innumerabiles venditi. Imperatoris corpus iam mortuum decapitatum fuit ex liuore thurci. et perijt pene totaliter fides in grecia.

Bella plurima in diuersis locis diu continuata. precipue in saxoniam. westphalia. flandria. prussia. sueuia. bochonia. et specialiter in anglia strages grandis.

Iste fridericus dux austrie electus fuit in regem almanie. et diu distulit coronari a papa propter scisma. tandem facta unione a nicolao cum magna gloria imper-

iii.
Frideri-
cus a.

ali byademate extitit in urbe coronatus. Vir utique pacificus et quietus. et patientie singularis. nec odiens clerum. Filiam quoque regis portugalie sumpsit in uxorem. Anno autem. MCCCXXI. magnam

exiit. Sic electus fuit franckfordie in regem almanie. anno domini MCCCXXII. die. xvij. marcij. sed statim intorcat obijt. Alij dicunt quod pro fluuio ventris. Vir utique totaliter stultus et adeo pius ut tota plebs diceret quod mundus eius presidentia non esset dignus. Reliquit unum filium puellum cui simile contigit. et duas filias.

fecit conuocationem principum in ratispana propter incursiones thurcorum. proponens eis quod iam infra. xx. annos christianitas diminuta esset ad c. leucas. vel quasi. et monuit ut ad resistendum se pararent.

VI° DCXLIII

VI° DCLIII

v.
Nicolao
an. viij.

Januensis

iii.
Cauro.
a. iij. m.

Chatalanus
v.

MCCCXLIII

MCCCCLIII

Iste nicolaus de opido sarratana inter ianuam et lucanam ciuitatem electus in urbe anno. MCCCXV. loco eugenij adhuc pedente scismate paulatim ubique obtinuit obedientiam mirantibus omnibus quod vir humillime nationis sic preualeret ad ducem sabaudie. qui fuit quasi affinis cunctis principibus christiani tatis. et tunc dimissus ab omnibus. Et statim sequenti anno unio redijt cedente felice. quod placuit domino per abiecta mundi glorificare nomen suum. Sic fuit magister in theologia totus actiuus. et in conceptibus locuplex. multa diruta reedificauit. et grandem murum rome in circuitu palacij construxit. et totum murum romanum reinte-

Iste calixtus vir valde senex electus fuit anno domini. MCCCXV. et continue infirmus. nec potuit zelum suum perficere quem contra thurcos cepit. impediente senio morteque preueniente. Moritur anno. MCCCXV. ipso die sancti sexti in quo festum transfigurationis domini instituit anno uno elapso.

Item versus in urbe publicatus. Tur fuit mundo. cessit felix nicolao. Videlicet anno. MCCCXV. Johannes de capestrano frater minor discipulus bernardini. statim post obitum eius prefuit reformetoni noue. claret miraculis. Moritur anno. MCCCXVI. habita victoria contra thurcos.

Jubileum cum magna deuotione per totam christianitatem celebratum. et ingens multitudo ad limina sanctorum confluxit. Dominus etiam papa rosam in dominica letare consecrato. inclito principi lantgrauio hassie transmissit multis precibus redimito. qui ab elisabet sancta matre sua fuit. plebs sex. Festum transfigurationis domini instituit a calixto per gratiarum actionem illius victoriae miraculose facte contra thurcum in ungaria.

et mungleprosum combusserunt et destruxerunt Anno quo supra.

¶ iij

Sexta etas. Christus.

Victoria miraculosa celitus dat xpianis in vngaria trās danubiū p̄ turcū magnūz. 7 pdidit mltos. 7 fugit timore hostiū p̄cussus cū nemo eū p̄sequeret. Sola manus dei terruit eū. in die sci sirti. āno xpi. Mcccclvi. Scūs iobes de capistrano p̄ns fuit ibi. 7 puocauit pplm̄ trepidatē ad p̄sequendū infideles fugiētes. 7 facta est vltio magna. Directi em̄ turci q̄ tā immēsus nūer⁹ armigerorū inseqbant eos q̄ vir ausi fuēt respicere. 7 iō fugiēt relicti oībo. Ipi fuēt scī āgeli.

Queri scī michaelis pegrinat cū magno seruoze p̄ turmas viā lōgaz ad mare. 7 sit timor cunctis ne spūs neq̄ agitarēt eos. s̄ statim cessauit p̄pter rediū. itineris 7 famē quā patiebāt āno. Mcccclvij. Et āno precedenti fuit maximus tremor in neapoli. 7 piet. n. hoim.

Imperatores.

Librorū impressionis scīa subtilissima oībo seculis inaudita circa hec tpa repit in vrbe magūci na. Hec est ars artū scīa scīaz. p̄ cuius celeritatē exercitatōez thesaur⁹ desiderabilis sapie. 7 sci ētie quē oēs hoies p̄ instinctū nature desiderāt. q̄si de pfundis latibulaz tenebris p̄siliēs. mū dū hūc in maligno positū dicit piter 7 illuminat. Virtus rem̄ infinita librorū q̄ quōdā arthe nis vel parius ceterisq̄ studiis siue bibliothecis sacris paucissimis quibusdā studiosis mai⁹ festa fuit. p̄ hāc in oīmi tribu. pplō. natiōe 7 lingua vbiq̄ diuulgat. ita vt verissime impletum cernim⁹ illō qd̄ dicit puer. i. Sapia foris predicat. in plateis dat vocē suā. In capite t̄baz clamat. in forib⁹ portarū vbiq̄ p̄fert vba sua dicens. Usq̄ puuli diligit infantia tē. Quāuis vō p̄cos spernere margaritas sciam⁹. nihil in h̄ prudēt. ledit opinio. q̄ min⁹ oblatas p̄pat margari

Anno mundi

VI. DCLXIII

tas.

Pape

Ausius de senis

Clenetus

Anno christi

MCCCCLXIII

Iste pius electus est āno dñi. Mcccclviij. 7 vocabatur enneas vir eloquēs 7 orator magnus. poetaq̄ laureatus. impatoris ābasiaor ān fuit. 7 i filio ba filien⁹ notabilē tractatū scripsit. p̄ auctoritate eiusdē Ipse etiā canonizauit scīaz katherinā de senis. Mcccclxi. Hic passagiū ordinare cupiēs cū p̄les ex almanā venissent romā. ipos cū b̄ndictiōe remisit ad p̄pria eo q̄ nō suffecissent 7 statim ipse post mortē. āno dñi. Mcccclxiij. die xij. mēsis augusti

Turci dolo quidē 7 fraude obtinuit hōssenorū regnū 7 ducatū de spotis sue. 7 p̄la loca 7 regna in partib⁹ orientis. achaiā prouinciā. 7 insulam nuthilene. anno Mcccclviij.

Reformatio magna plimorū mōsteriorū in diūsis mūdi p̄trib⁹ sit. Et nota q̄ h̄mōi reformatio nes crebro legūt facte. s̄ pene nulla remāsit. quin solito more p̄ successuz t̄pis ad pristinū reo laberet lāguorē post venerabiliū p̄m mortē Magūtia caput āno Mcccclxi. Iobes for reb⁹ p̄or gñalis ac reformatōr carmelici ordīs vir scē vite. 7 singularit̄ xpo fructific⁹ posteaq̄ car melū totū. xx. reuerat annis andegauis obiit. vbi q̄ plurimis nūc miraculis choruscet.

Iste paulus electus est āno dñi. Mcccclxiij. 7 statim apparobauit celestiatōez festi p̄ntatiōis b̄tē v̄gis glōle sic pius. Hic in signādis petitiōib⁹ matur⁹ fuit 7 iusticie tenax. q̄si melius fortet pauca p̄donare 7 ea firmiter suare q̄pla signare 7 statiz reuocare. Grāde palatiū p̄struxit ap̄d scīm marcū. ān cōpletiōz mortē āno Mcccclxi. die. xx. iulij

Jubileus mutat in fauorē aīaz p̄ paulū de xxv. in xxv. ānū. vt qz abundat iniq̄uitas. supabundet 7 gratia.

Folium. xc.

Subea ciuitas vulgo dicta nigropōte capis ab infidelibz turcis āno **Dcccclxx.** Circa festū agne
cclxx. Cometa apparuit in principio āni. **Dcccclxx.** Circa festū agne
tis transiuit super coloniā in opposito libze. 7 caudā lōgam q̄si graduum
xxx. misit ad occidentē. In festo sancti blasij stetit in ariete 7 milit caudā quasi ad plades ver
sus orientē. Plaga nimis erat alba q̄siq; 7 flāmea crinitaq; valde. Sequit̄ bella 7 epidūne in
diuisis ptibz. Et āno seq̄nti fuit estas seruēissima 7 siccitas inaudita. 7 in q̄busdā terz ignis
sub terra succēsus vsq; ad arenā fuit. Deremita quidā reuotus in ptibz schuiceroz ppe
(vnderwaldē) in magna hūilitate solo corpe dñico singulis mētibz refectus. a xiiij. āno 7 pl

Karolus dux burgōdie primū memoriabile bellū cū rege tra absq; corpali cito vixit.
frācoz hūit iloco dicto (amolieri) d̄ q̄ fugat; bōnibz nobilissimē triūphauit. āno **Dcccclxx.** Post
duos insup ānos dināt. 7 paulopost leodiū ciuitates potētissimas totalr destruxit. āno etiam
lxxij. intrauit terrā galie 7 obtinuit eā. totūq; ducatū lothoringie. Sicq; p mltā bella victorio
sus sp pmanēs. cū nūciā sup rbenū q̄si p āni spaciū ināit obsedit; tādē potēti cū exercitu ad
suiceroz fines castra mouit. vbi statiz a. xij. aggressus ppe gradisonū cū gūi dāno terga pte
Eodē tñ āno rediēs te oppido mozeti qd̄ obsidebat itez relic; oibz potēt fugat; ē cū suis. occi
sis. x. āno. **Dcccclxxvi.** ipo die. x. mēm. Nouissē in obsidiōe ciuitat; Nācie. a pfederat; atro
ci prelio trucidat; est victoriosissime āno **Dcccclxxvii.** v. mēsis ianuarij. Epithauit cui? edi

VI° DCLXXIII

Januensis.

tū tale extat. Te piguit pacē
teduitq; quietis in vita. x

DCCCCLXXIII

Iste fictus ān cardinalatū fuit generalis in ordine minor electus
āno dñi. **Dcccclxxi.** Vocabat antea frāsciscus de sauana ppe ianuā. bone fame 7 mor. Fuit etiā
vocatus ad cardinalatū absq; scitu suo Eodē anno orator bernardus iustinianus venetoz reci
tauit corā eo. q̄ turcus abstulisset xpianitati. ij. impia. iij. regna. xx. puincias. 7. cc. viles. popu
lumq; absq; numero vtriusq; sexus. hortabatur quoz vt ad resistendū se disponeret.

Beatus simō mīzaz in ciuitate tridētina āno dñi. **Dcccclxx.** die tertia ān festū pasce. vt
ferē. Iudei azimū eoz cū sanguine xpiano faciūt. tūc iudei ān domū putū suoz ifantē simonē
imēle sue erat; xij. cepit eūq; crucifigalit tenebāt vt sanguinē vndiq; ex corpe suo traherēt

Quella quedā noie stina in ptibz westphalie in oppido qd̄ hāmo d̄. apte ac verissime stigr
mata dñice passiōis hūit in manibz 7 pedibz ac latere. xgo nouit pūsa āno. **Dcccclxxij.** Post
spaciū aut. xv. ebdomedaz circa festū venerabilis facti. corā. xij. testibz ostēdit ea. 7 predixit q̄
post duas horas rediret. qz tūc nō inuenirēt ea. 7 sic factū fuit. qz loca illa sanata erant.

Turci etiam terra maric; x

Duelle mōstrū tēpestiate issac in veronēsi agro nascit̄ que vnū caput tñi hz s; duos pedes du
asq; vuluas habēs ex ipsis ābabo vuluis supstitates emitebat. insup quattuor brachia sed
duo grossiora que p volūtate mouebat alia tenuiora 7 imobilia erāt. ventres etiā duos circa
stomachū pūctos habebat. hāc pētes p Italiā circūferētes precia ab inspiciētibz medicabāt
Fueit aq; inundatiōes marie. vtriusq; horribiles mltā edificia subūtētes. āno. **Dcccclxxii**

Berta etas Christus.

Iste Maximilianus archidux austrie. & dux burgundie. Filius Friderici tercij imperatoris predicti. vir priq; magne virtutis & prudentie insignitus. ac rei militaris sciētia. non sine bel-
lois laboribus a iuuentute peritus. fortunatus ac victoriosus. Quem ob virtutum suarū
laudem. archiprincipes. sacri imperij electores. in regem romanum vnanimi corde. presenti
patre suo. in frankfordia. Anno domini. **M. cccclxxvi.** elegerūt. Et paulo post in aquisgrana
imperiali ciuitate coronauerunt. & more sancto verum regem futurum imperatorē vixerūt
Duxitq; in vxorem Mariam filiam karoli ducis burgundie. ex
qua produxit Philippum burgundie ducem. Dabuit quidem
Imperatores.

Mari-
milianus.
i.

bella plurima. memorie digna. Secundo effi anno ducatus sui
burgundie. prope flandriam cum gallicis maximum habuit bel-
lum. quo magna cum victoria francorum potentiam superauit.

In hac laudabili electione obiit in frankfordia illustris princeps elector Albertus marchio
brandenburgensis. senex ipse electionem. & sceptri imperialis administrationē deuote exegit
Obijt etiam ibidem venerabilis ac deuotus princeps Johannes comes de Werdenberg epi-
scopus Augustensis. qui propter electionem ad frankfordiam venit

¶ Dic iaces karole. iamq; quiesce tibi. Reliquit filiam heredem vnicam. maximiliani vxorem
Que cum duos genuisset filios paulo post de equo elapsa. fractis ceruicibus expirauit.

Anno mund mundi

VI° DCLXXXIII.

Pape

Genuensis

viij.
Inno-
centius.
an

Anno christi

DCCCCLXXXIII.

Innocentius papa eius nominis octauus. patria Ge-
nuensis. patre Aron ciborum familia mediocri sed honorata natus Johannes baptista antea
vocatus post Sixtum pontificem. ex Cardinali presbitero sancte Cecilie. hoc anno idibus Au-
gusti pontifex creatus. sedit annis. Dic cuz inter ceteros patres pauperior humaniorq; ha-
beretur propter ipsius humilitatem humanitatemq; ac Comitātē pontificum munus obis
re promeruit. ferrebat etiam in rebus gerendis prudentissimum atq; magnanimes eo qd
Senis & in vrbe legationis officiū cū optime functus fuisset magnam sui regiminis & pru-
dentie spem patribus dedit.

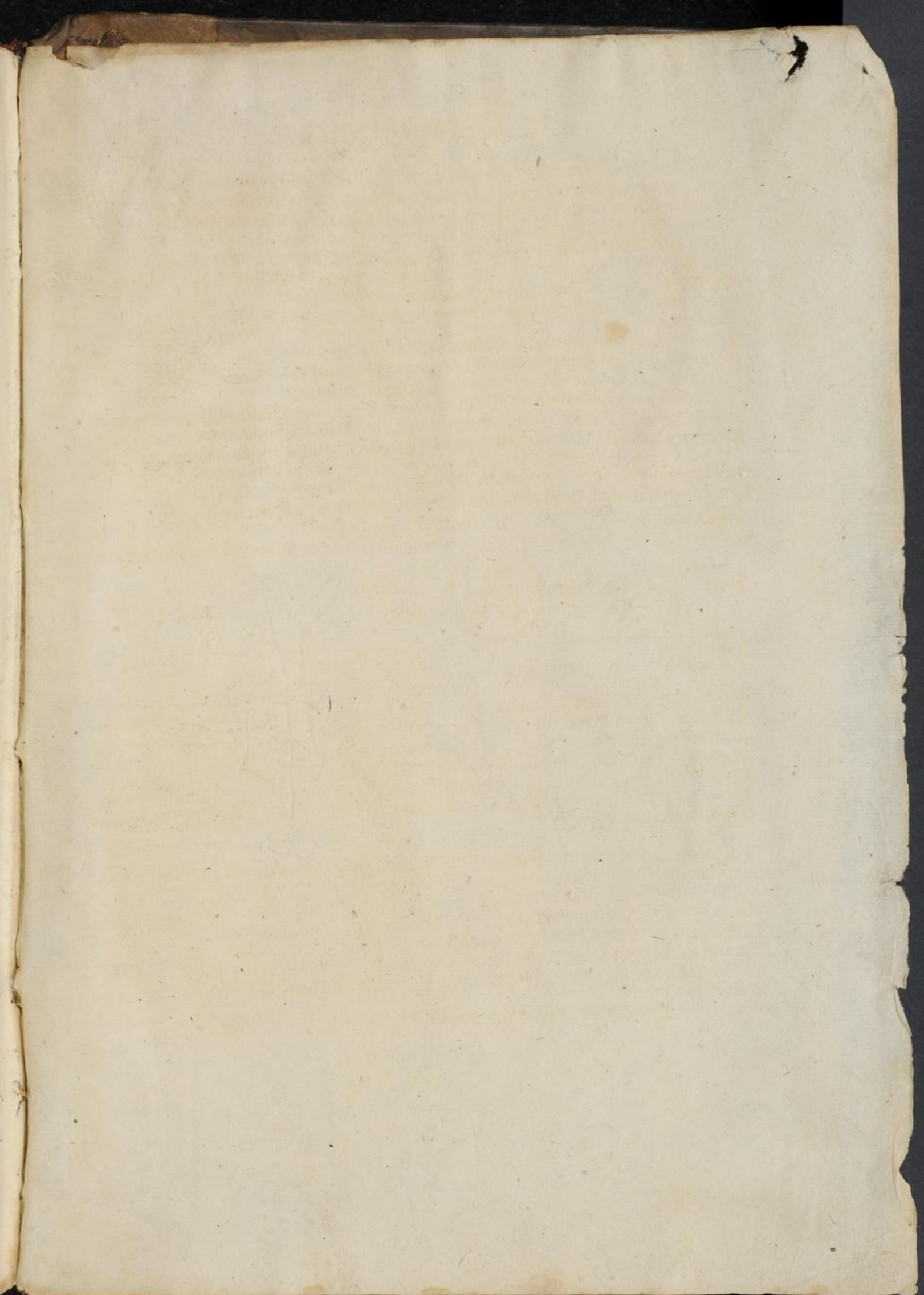
¶ cū potenti suo exercitu rhodū ciuitatē obsidentes aggrediunt. offnedentes ipsam plagis
innumeris bōbardaz. muros destruētes. & vndiq; alias muri partes pscēdentes. & multos
varijs modis occidētes. tñ ex vtraq; pre multi mortui sunt. Demū ab obsidione destiterūt.
illatis vtriq; parti damnis innumerabilibz. Deniq; partes regis sicilie inuadentes. mltā lo-
ca deuastant. hoīes rapiūt trucidantq; ac eorū bona depredant & immanissime clades fiūt. Tan-
dem acceperūt otranti ciuitatē archiep̄m ipsius ciuitatis p mediū secāt. & quasi oēs in vrbe
occiduntur p fide tñ pstatē donec potuerūt agentes viriliter. & non sine turcorū etiam aliqua
li strage multorum.

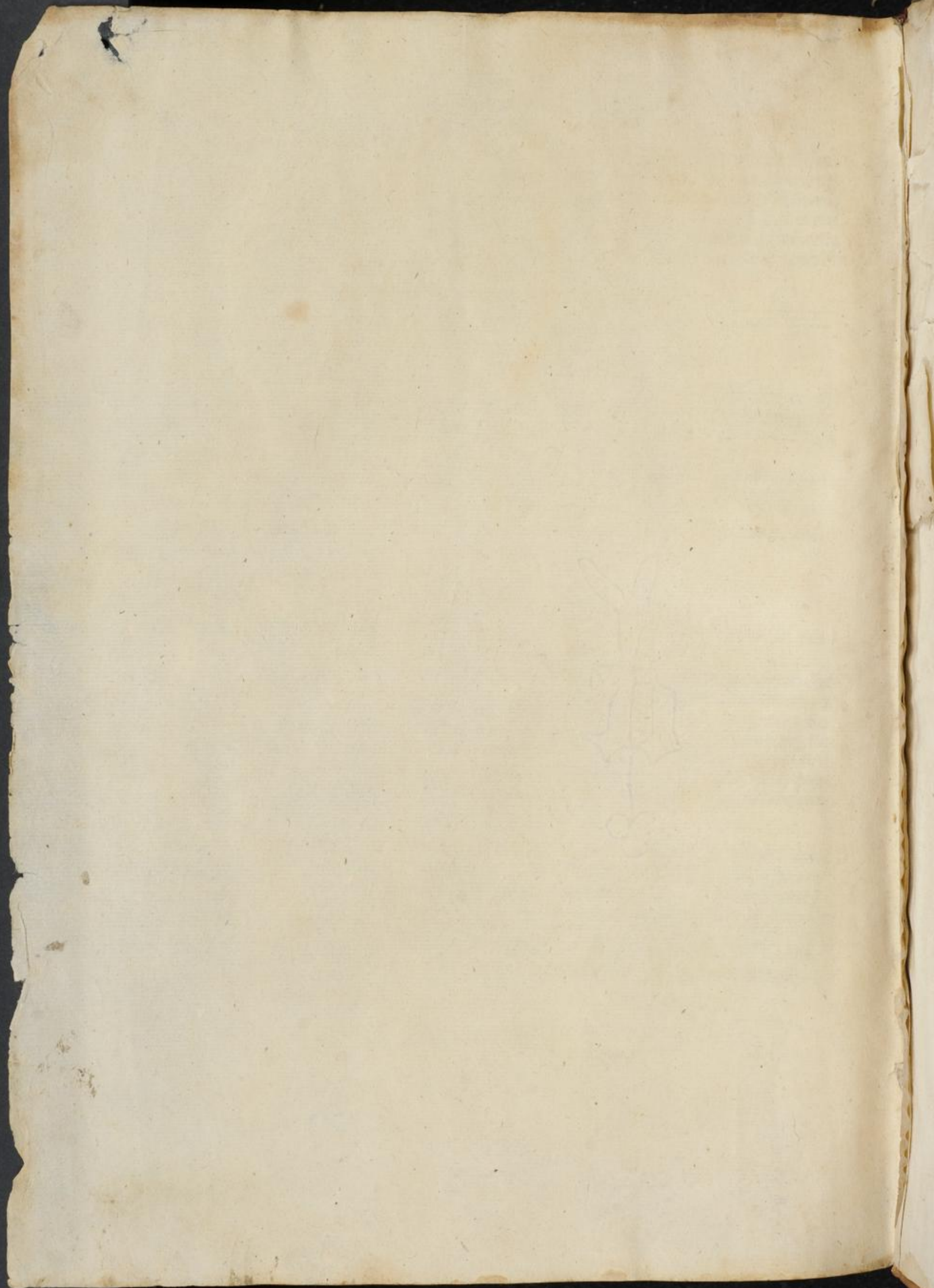
Impressum Argentine p Johannem pryf. Anno dñi. **M. cccclxxviij.**

explicat
Arca Noe
sive

ex omnibus aliquie.

LANDES-
UND STAAT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

U. S. Ak. 82

17p. v. 11. 1891

